OSMAN BALCIGİL

DANTE'NİN İSTANBUL CEHENNEMİ

Cehennem'in en sıcak yerine
kim gidecek biliyor musunuz?

DESTEK ROMAN

OSMAN BALCIGİL

İlahi Komedya'nın Romanı

DANTE'NİN
İSTANBUL CEHENNEMİ

DESTEK YAYINEVİ: 321
ROMAN: 90

DANTE’NİN İSTANBUL CEHENNEMİ / OSMAN BALCIGİL

Ertürk Akşun
Ayten Koçal
İlknur Muştu, Cansu Poroy

Destek Yayınları: Mart 2013
Yayıncı Sertifika No: 13226

ISBN 978-605-4771-18-9

İnönü Cad. 33/4 Gümüşsuyu Beyoğlu / İstanbul
Tel:(0212) 252 22 42
Fax:(0212) 252 22 43
www.destekyayinlari.com
info@destekyayinlari.com
facebook.com/ DestekYayinevi
twitter.com/destekyayinlari

İnkılap Kitabevi Baskı Tesisleri
Matbaa Sertifika No: 10614
Çobançeşme Mah. Altay Sk. No: 8
Yenibosna – Bahçelievler / İstanbul
Tel: (0212) 496 11 11

OSMAN BALCIGİL

İlahi Komedya'nın Romanı

DANTE'NİN
İSTANBUL CEHENNEMİ

Doğumunun 748. yılında, Dante’ye saygı...

OSMAN BALCIGİL

1955'te İstanbul'da doğdu. Ekonomi eğitimi gördü. Ulusal dergi, gazete ve televizyonların haber bölümlerinde muhabir, editör, yönetici olarak otuz yıla yakın çalıştı. Pek çok ödül aldı. Latin Amerika'da yaptığı çalışmayla, 1988 yılında Türkiye Gazeteciler Cemiyeti tarafından "yılın gazetecisi" seçildi. Sürekli basın kartı sahibi.

www.osmanbalcigil.com

Çalışmaları,

Birikim Yayınları, 1977 -1980, yayınevi yöneticisi.

İletişim Yayınları, 1980-1983, yazar ve editör: , , , .

***Cumhuriyet* gazetesi ve dergisi**, 1983-1985, yazılar, röportajlar ve Oxford mektupları.

***Hürriyet, Hürriyet Pazar* ve *Tempo* dergisi**, 1986-1988, yazar, editör.

Hürriyet Production,1989, araştırmacı, yapımcı, koordinatör: "Hodri Meydan", "Tele-Vizyon", "Tempo", "Basın Kulübü" programları.

Show TV, 1993, haber müdürü, "Baş Sayfa" programı yapımcısı.

ATV, 1994, Haber Programları genel koordinatörü, "Üçüncü Sayfa", "41 Dakika" programlarının hazırlayıcı ve sunucusu.

Kanal 6, 1996, Haber Dairesi başkanı.

Star TV, 1996, haber müdürü, "Kırmızı Koltuk", "Osman Balcıgil ile Gece Hattı", "Dobra Dobra" programlarının hazırlayıcı ve sunucusu.

HBB TV, 1997-2000, Haber Dairesi başkanı, anchorman, "Şeytanın Avukatı" programının hazırlayıcı ve sunucusu.

Ottoman Medya, 2000'den itibaren, kurucu ortağı, iletişim danışmanı.

Araştırmaları,

· Birikim Yayınları
· Birikim Yayınları
· Onur Yayınları
· Haziran Yayınları
· Belge Yayınları

Romanları,
· Şenocak Yayınları, Destek Yayınları, Destek Yayınları
· Destek Yayınları

5 Nisan Perşembe
2012'de kutsal haftanın başladığı gün

I

DÜNYA HALİ

Duran, yaklaşmakta olduğu üç genç müzisyeni dikkatle dinledi. Kontrbas, keman ve flütten oluşan üçlü gayet başarılıydı. "Belli ki eğitimlerini müzik üzerine yapıyorlar" diye düşündü. Yürüyen platformdayken cebinden çıkarmış olduğu metal paraları, fazla şakırdatmamaya özen göstererek, utangaç keman kutusuna bıraktı.

Genç adam trene doğru, ıslığında grubun seslendirdiği ve azalarak da olsa kulağına gelmeye devam eden Gresham'ın ünlü eseri *Rapsodi in Blue*'yla yürüdü. Platformlara inen merdivenlerin başına ulaşınca aşağıya baktı, yolcular koşuştuğuna göre çabuk olmalıydı.

Vagonun kapıları, tam da o trene atlarken kapanmaya başladı. Saniyenin onda biri kadar gecikmiş olsa, iki kanadın arasında kalabilirdi. Sırtından beline doğru soğuk bir ter damlası süzüldü. Yaşlıca bir adamın azarlayan gözlerle bakıyor olması da gösteriyordu ki az önce yine gereksiz yere risk almıştı. "Neyse" diye söylendi kendi kendine.

Metro istasyonlarının durak noktaları ile hareket halindeki trenin bulunduğu yeri işaret eden elektronik göstergeye baktı, daha epey yolu vardı. Bu arada, provanın yorgunluğu da kendini iyiden iyiye hissettirmeye başlamıştı. Bir yer bulup otursa fena olmayacaktı. Başını koridora doğru

çevirip etrafa göz attı. Arayışını tamamlayınca “Yuh” diye söylendi. Bu kadar da olmazdı. Kompartımandaki tek boş yer, günahı kadar sevmediği yönetmen Cebrail’in yanıydı.

Cebrail’e ve Duran’a Dair

Anlaşılan, yönetmen de kendisi gibi provadan çıkar çıkmaz soluğu İstiklal Caddesi’nde almıştı. Yürüme konusunda kimse ayağına su dökemeyeceğine ve bacakları da yönetmeninkilerden en azından otuz santim uzun olduğuna göre, arkadaşı Cadde-i Kebir’i boydan boya koşmuş olmalıydı.

Düşünürken bile olsa, Cebrail ile arkadaş sözcüğünü bir arada kullanıyor olmaktan pek haz duymadı. Adında bile meymenet olmayan bu adamla arkadaş olmayı asla düşünmezdi. Yönetmenin sık kullanılmayan ismi üzerinde tekrar düşündü. Belli ki muhafazakâr bir aileden geliyordu ve Duran tutucu insanları oldum olası sevmezdi.

Yaklaşık iki aydır tanıyor olmasına karşın, yönetmenin isminin tam da o anda aklına takılması şaşırtıcıydı. Neden daha önce hiç düşünmemişti bu konuyu? Vakit bulamamış olmalıydı. İşte, şimdi tam zamanı ve yeriydi! Tren perona girip internet bağlantısı tekrar sağlanınca, cep telefonunu kullanarak en iyi birkaç dostundan birincisi olan Google’a Cebrail’in anlamını nasıl bulabileceğini sordu. Cevap alabileceği bir sürü alternatif arasından, en iyi ikinci dostu olan Wikipedia’yı tıkladı.

Düşündüğü gibi çıkmıştı. Cebrail, İslam kökenli bir isimdi ve dört büyük melekten Hazreti Muhammed’e vahiy getirmekle görevlendirilmiş olandı.

Acaba nereye gidiyordu, bay vahiy getirmekle görevlendirilmiş melek?

“Cehenneme gitse fena olmaz!” diye düşündü genç adam. Ve derhal “Şimdi saçmaladım” diye kızdı kendine.

Cehennem sözcüğü aklına, Cebrail ve bir grup arkadaşıyla *İlahi Komedya*’yı çalıştığı için gelmiş olmalıydı. Biraz suratsız olmakla beraber, aslında o kadar da kötü biri sayılmazdı yönetmen.

Öyleyse, neden onu düşünürken cehennem gelmişti aklına? Cennet de *İlahi Komedya*’ya dair bir kavram olduğu halde, neden cehennemi layık

görmüştü Cebrail’e?

Bu yolla bir sonuca ulaşamayacağını anlayınca, meseleye başka bir açıdan yaklaşmaya karar verdi.

Acaba yönetmenle yolları başka bir nedenle kesişmiş olsa, arkadaş olur muydu?

Duran “Kesinlikle hayır” diye cevapladı bu soruyu da. Farklı noktalardan aynı sonuca ulaşmış olması içini rahatlattı. Kararını vermişti. Yönetmen Cebrail, oyuncu Duran’ın ahbaplık etmekten zevk alacağı türden biri asla değildi.

Verdiği karara karşın, beyni genç adamı rahat bırakmadı. Otomatiğe bağlamış gibi, Cebrail’le ilgili çalışmasını aralıksız sürdürdü.

Neden az önce öyle düşünmüştü?

Yönetmeni kendisine yakın bulmaması, onunla farklı sosyal kesimlerden geliyor olmalarına bağlı olabilir miydi?

Yoksa sadece eğitimleri farklı olduğu için mi onu itici buluyordu?

Veya bin yıllık kentli geçmişi miydi, köy kökenli Cebrail’e yakınlık duymasına engel olan?

Beyni sorulara yeni sorular eklerken, genç adam trenin penceresinden kendisini gözleyen suretine daha dikkatli baktı. Bakışlarında kibir okudu. Acaba kibir miydi Cebrail’le arasına mesafe koymasına yol açan neden?

İşte yine cevap değil soru türetmişti!

Bu durumda, en iyisi, düşünce ve davranışlarını gerektiğinden fazla sert bulduğu zamanlarda oynadığı oyuna başvurmak olacaktı.

“Oğlum Duran” diye seslendi trenin camındaki suretine, “söyle bakalım, Cebrail’le arkadaş olmak düşüncesi seni neden bu kadar rahatsız ediyor?”

Camdaki suretten genç adama geri dönen acı bir tebessüm oldu.

Arkadaş ve Cebrail kelimelerini yan yana telaffuz ederken duyduğu rahatsızlığın nedeni, besbelli kibriydi. Genç adam kararını verdikten sonra tekrar yönetmene doğru baktı. Neyse ki Cebrail henüz kendisini fark etmemiş, özellikle de camdaki suretiyle itişen haline tanık olmamıştı.

Sihirli Kitap

Tren Osmanbey metro istasyonuna yaklaşırken, Cebrail yerinden kalkıp orta kapıya doğru hareketlendi. Böylece, Duran'a sırtını dönmüş oldu.

Genç oyuncu, fırsattan istifade boş koltuğa süzüldü. Oturur oturmaz koltuğun yan tarafında bir kitap gördü. Trenden inmek için yerinden kalkarken Cebrail düşürmüş olmalıydı. Kitabı alıp yetiştirebilir miyim diye süratle başını kaldırdı. Yönetmen çoktan kapıya ulaşmıştı. Seslenmek istediyse de beceremedi.

Tren durdu, otomatik kapı açıldı, yönetmen Cebrail platforma atladı.

Duran etrafına bakındı, kimsenin kitapla ilgilendiği yoktu. Gayrı ihtiyari uzanıp aldı ve dizlerinin üzerine koydu.

Çıkışa doğru yürüyüşünü sürdüren Cebrail, az önce indiği tren yanından geçerken gözünün ucuyla içeri baktı. Gördüğü hoşuna gitti, gülümsedi. Kitap elinde olduğuna göre, Duran zokayı yutmuştu. Tren gözden kaybolunca çıkışa gitmek yerine platformun öteki yakasına geçti ve Taksim istikametine geri dönmek için beklemeye başladı.

Duran, yönetmenin bilinçli olarak geride bıraktığı *İlahi Komedya*'nın sayfalarını çevirmeye başlamıştı bile.

Genç adam yolculuğu süresince kitabı gözden geçirdi. Levent istasyonunda inerken cebine koyduysa da *İlahi Komedya*'nın içinde gördükleri zihnini esir almış gibiydi. Evine ulaşıncaya kadar kitabı aklından çıkaramadı.

Pisani Ailesi

Duran, ailesiyle birlikte yaşadığı evin kapısından girer girmez annesiyle burun buruna geldi. Bayan Pisani kızgın bir yüz ifadesiyle karşıladı oğlunu:

"Akşam ayini 20.00'de. Acelem olduğunu biliyorsun. Masada seni bekliyoruz. Hareketlen biraz!"

Duran annesine, bir hoş geldin deseydin dercesine "Hoş bulduk!" diye karşılık verdi. Anorağını portmantoya asarken, trende bulmuş olduğu kitabı cebinden çıkardı ve koşarak odasına çıktı.

Genç oyuncu banyoda geçirdiği tüm zamanı *İlahi Komedya*'nın az önce eline geçen kopyasını düşünmeye ayırdı. Kitap tüm benliğiyle kendisini teslim almış gibiydi. Lise yıllarından itibaren İtalyanca'sını ve Türkçe'sini ezbere bildiği eserin bir gün kendisini böylesine derinden etkileyebileceği daha önce hiç aklına gelmemişti.

Duran salona inerken, köşedeki sehpada tarot açan babasına "Yine mi tarot?" diye takılırken, masada bir eksik olup olmadığını kontrol eden annesine "Mutfaktan gelecek bir şey var mı?" diye sorarken bile, Dante'nin ünlü eserinin az önce eline geçen kopyasını düşündü.

Nasıl olmuştu da Osmanbey-Levent arasında sadece on dakika süreyle gözden geçirmesine karşın, eserin bu kopyası kendisini böyle derinden etkilemişti?

Genç adam "Muhteşem bir el yazısıyla eserin hemen her yerine alınmış notlar olmalı. Özellikle de kapağın hemen arkasında yazılı olan" diye cevapladı kendine sorduğu bu soruyu.

Annesi yemek servisi yaparken, genç adam daha fazla dayanamayıp ayağa kalktı. Babasının şaşkın bakışları arasında "Şimdi geliyorum!" diyerek odasına koştu, elinde *İlahi Komedya*'yla geri dönüp masadaki yerine oturdu.

Duran yemeğinden birkaç kaşık aldıktan sonra, annesinin ve babasının yüzlerine baktı, kendisini izlediklerinden emin olunca masanın üzerine koymuş olduğu kitabın kapağını kaldırdı ve arkasındaki cümleyi teatral bir sesle okudu:

"Visita Interiora Terrae Rectificando Invenies Occultum Lapidem."

"Dünyanın Derinliklerini Ziyaret Et"

Oğlu okumasını tamamlayıp *İlahi Komedya*'yı kendisine uzatınca, orta yaşlarını çoktan geride bırakmış Bay Pisani, gömlek cebinde taşıdığı yakın gözlüğünü taktı, kitabın kapağını kaldırdı ve derhal oğlunun beklediği tepkiyi verdi:

"Muhteşem bir el yazısı! Kitabın sahibi kaligraf mıdır nedir?"

Duran babasına cevap vermedi, sadece başını sallamakla yetindi.

Kırmızı yanakları ve masaya baskı yapan göbeğiyle yemeye ve içmeye düşkün olduğunu ele veren Bay Pisani, sağ elinde tuttuğu kitabı sol eline aktardı, şarap kadehine hamle edip hatırı sayılır bir yudum aldı. Sıra ondaydı. Az önce oğlunun okumuş olduğu yazıyı, yüksek sesle bir kez de o okudu.

“Visita Interiora Terrae Rectificando Invenies Occultum Lapidem.”

Bay Pisani, okuması biter bitmez kitabı ve kadehi masanın üzerine dikkatle yerleştirdi, arada bir yaptığı gibi, sol elinin işaretparmağıyla, sağ elini süsleyen yüzüğü işaret etti ve “Ben bu kelimeleri, yan yana daha önce de görmüştüm” dedi.

Eşi ve oğlu adamın ne demek istediğini gayet iyi anlamışlardı.

“Gizli ilimler meselesi” dedi Bayan Pisani müstehzi bir edayla. Duran gülümsedi.

Adam başını salladı. “Siz alay edin!” diye cevapladı eşini ve oğlunu.

Bay Pisani alınmış gibi davrandıysa da lafı uzatmadı. Yüksek sesle düşünmeye başladı.

“Visita, aldığın Latince derslerden senin de hatırlayacağın üzere, ziyaret etmekten geliyor. Burada ‘ziyaret et’ anlamında kullanılmış... Interiora ise ‘derinlik’...”

Yaşlı adam Terrae’nin karşılığını da söyleyecekti ki vazgeçti. Kelimeleri tek tek bulmasının işe yaramayacağını, hepsinin birden ifade ettikleri anlamı çözmesi gerektiğini biliyordu. Başını kitaptan kaldırdı, adı kadar aşina olduğu cümleyi hatırlayamamak canını sıktı. Başını oğluna döndürüp azarlar gibi konuştu:

“Uğraştırma beni, git şu *Gizli Bilimler Ansiklopedisi*’ni getir kitaplıktan. Kelimeleri tek tek çözsek de işe yaramaz. Kısa olmakla beraber, derinliği olan ezoterik bir cümle bu. Anlamını ezbere biliyordum ama unuttum. Hafızam giderek zayıflıyor. Getir de bakalım şu ansiklopediye...”

Yaşlı adam, sözlerini tamamlayamadan eşinin tepkisiyle karşılaştı. Kendisinin tersine, oğlu gibi ince uzun vücut ve yüz hatlarına sahip Bayan

Pisani, gerektiğinde sertleşmeyi ve sertliğini görüntüsüyle uyumlu hale getirmeyi gayet iyi becerirdi:

“Katiyen olmaz! İkiniz de saat 20.00’de ayinde olmam gerektiğini biliyorsunuz. Gelmeyeceğiniz yetmiyormuş gibi bir de yemeğin tadını kaçırmayın. Zaten tiyatro provası yüzünden masaya oturmamız gecikti.”

II
“DAMITIRKEN GİZLİ TAŞI BULACAKSIN”

Pisaniler akşam yemeğine otururken, Gizem Tünel’deki Cafebar’a sadece birkaç adım uzaklıktaydı.

Yönetmen Cebrail, genç oyuncunun kitabı aldığından emin olur olmaz güzel kızı aramış, her zaman gittikleri mekâna davet etmişti.

Omuzlarını açıkta bırakan siyah, dar, mini elbisesi ve elinde taşıdığı parlak kırmızı trençkotuyla Gizem’in Cafebar’a girişi muhteşem oldu.

Buluşma yerine yarım saat kadar önce gelip, kafe kısmında bulunan koltuk takımından bilinçli olarak kanepeyi tercih eden Cebrail, yüksek ökçelerin üzerinde kendisine doğru yürüyen Gizem’e, hızlanan kalp atışlarını kontrol altına almaya çalışarak baktı.

Güzel kız, trençkotunun rengiyle uyumlu iskarpinlerinin üzerinde, ona doğru bir kuğu gibi süzülüyordu.

Yönetmen “Merhaba” diyen Gizem’e, tüm hazırlığına rağmen ezberi bozulmuş gibi baktı. O kadar dağılmıştı ki ayağa kalkması gerektiğini son anda akıl edebildi.

Cebrail toparlanmaya çalışırken, güzel kız trençkotunu geniş koltuğun kenarına iliştirdi ve ilk sorusunu ayakta sordu:

“Nasıl gitti?”

Yönetmen mümkün olduğunca kısık sesle cevapladı soruyu:

“Bu sefer becerdim. Sıra sende.”

Gizem “Demek sahneye çıkma zamanım geldi” derken yönetmenin yanına oturdu.

Cebrail tedirgin bir ses tonuyla “Evet!” diyerek cevapladı güzel kızı. Ve hemen, az öncekinin tersine o yaklaştı Gizem’e. Güzel kızdan yayılan koku, kıyafeti kadar baş döndürücüydü. Sesinin titreyeceğini hissettiği için, iyice kısık sesle konuşmaya karar verdi:

“Planın başarısı, yapılacak zamanlamaya ve rollerin iyi oynanmasına bağlı.”

Durumu kurtarmıştı yönetmen. Sesi, kızın güzelliğinden aşırı derecede etkilendiğini ele vermeyecek kadar düzgün çıkmıştı. Devam edebilirdi.

Önce, aslında ikisinin de bildiği lafları etti ve neden uzunca bir süredir *İlahi Komedya*’nın çok özel bir kopyasını yine çok özel bir yöntemle Duran’a intikal ettirmeye çalıştığını anlattı.

Sonra, kritik sınır olan 5 Nisan gününde, tam da istedikleri şekilde kitabın oyuncunun eline geçmiş olduğuna vurgu yaptı.

Cebrail susunca, konuşma sırası Gizem’e geldi. O da tıpkı Cebrail gibi önce ikisinin de bildiği lafları etti. Geçmişte yaşadıkları zorlukları bir kenara bırakıp, ileriye bakmaları gerektiğini söyledi. Ona göre önemli olan, oyuncunun bugün itibariyle zokayı yutmuş olmasıydı. Ama yine de bakalım her şey istedikleri gibi gelişecek miydi? Güzel kız “Umarım, gerisi bir çorap söküğü gibi gelir” diyerek sözlerini tamamladı.

Yönetmen “En azından şimdilik, işler yoluna girmiş gibi görünüyor” dedi kızın bu dileğine karşılık.

Gizem onu başını sallayıp, gülümseyerek cevapladı:

“Duran’ın zokayı yutup yutmadığını bu gece anlayacağız. Eğer Cafebar’a gelirse, yuttuğundan emin olabiliriz.”

Gizem’in bu sözleri Cebrail’in tedirgin olmasına yol açtı. “Bekleyeceğiz ve göreceğiz” dedi. Baştan itibaren titremesin diye kısık tuttuğu ses tonunu, yine aynı nedenle bu kez gereğinden fazla yükseltti. Duran’ın eline geçmiş *İlahi Komedya*’ya kendi eliyle düştüğü notu, her bir kelimesine vurgu yaparak ezbere okudu:

“Dünyanın derinliklerini ziyaret et, damıtırken gizli taşı bulacaksın!”

“Kimin Bu Kitap?”

Pisanilerin evinde yemek masasından, tam da Cebrail Cafebar’da cümlesini tamamlarken kalkıldı.

Derhal köşedeki kanepeye geçen baba oğul Pisaniler, *Gizli Bilimler Ansiklopedisi*’nden de yararlanarak *İlahi Komedya*’nın kapağının arkasına yazılı cümleyi kısa sürede çözdüler.

“Biliyordum” dedi babası ve sağ elinde taşıdığı yüzüğü, tıpkı yemek masasında olduğu gibi sol elinin işaretparmağıyla göstererek devam etti:

“Gizli taşla kastedilen, ‘felsefe taşı’. Yani aydınlanmaya vurgu yapılıyor. Dünyanın derinliklerini ziyaret etmek ise, ‘öze ulaşmak’ anlamına geliyor. Damıtmak, ‘arınmak’ demek...”

Bay Pisani bilgi ve düşüncelerini art arda sıralarken, Duran *İlahi Komedya*’nın sayfalarını çevirmeyi sürdürdü. Genç adam açtığı her yeni sayfayla birlikte “Kimin el yazısı bu?” diye sordu kendi kendine. Sonunda dayanamadı ve “Cidden güzel bir yazı değil mi padre?” dedi.

Yaşlı adam oğluyla aynı fikirdeydi. “Evet” dedi. Bir de sorusu vardı:

“Kimin bu kitap?”

Bu soruyla birlikte, Duran bir buçuk saat önceye döndü. Cebrail’in kalktığı koltukta bulduğuna göre, kitap yönetmenin olmalıydı. Nedense babasına doğruyu olduğu gibi söylemekten kaçındı. Bu nedenle de kekeleyerek cevap verdi:

“Bilmiyorum. Metroda buldum.”

Bay Pisani iyice şaşırmıştı:

“Tam da *İlahi Komedya*’da başrol oynamaya bir hafta kala, metroda tesadüfen Dante’nin *İlahi Komedya*’sını buldun öyle mi?”

Bay Pisani sözlerini tamamlarken “Yaşlıyım ama aptal değilim” der gibi baktı oğluna.

Duran yaptığı hatayı anladı. “Tam değil” diyerek lafı çevirmeye çalıştı. İnandırıcı olmak için, bir şeyler bulup söylemeliydi:

“Bizim yönetmen yanımdan kalkarken düşürdü. Arkasından seslendim ama duymadı. Kitap bende kaldı anlayacağın.”

Bay Pisani yüzü kızaran oğlunun doğruyu söylemediğini anladı ama üzerinde durmadı. Belki daha sonra neler olduğunu tam olarak anlatırdı. Kitabın Duran'ın eline nasıl geçtiğini bir kenara bırakıp el yazısı üzerinde yoğunlaşmaya karar verdi. Tam "El yazısı..." demişti ki Duran ayağa kalktı, kanepenin üzerindeki *Gizli Bilimler Ansiklopedisi*'ni de alıp zaten elinde tuttuğu *İlahi Komedya*'yla yan yana getirdi.

"Biraz odama çıkmak istiyorum padre. Şimdilik hoşça kal."

"Paskalya Hangi Gün Madre?"

Genç oyuncu merdivenleri her zamanki gibi süratle tırmandı. Çalışma masasına yaklaştı, dizüstü bilgisayarını ileri itti, açılan yere elinde tuttuğu *İlahi Komedya*'yı yerleştirdi. Ezbere biliyor da olsa, kitabı önsözünden itibaren bir kez daha, bu defa boşluklara alınmış notlar üzerine düşünerek okumayı deneyecekti.

İlk bölümün başlığı olan "Cehennem" kelimesinin yanına apostrof konulmuş ve " 'i anlamak" yazılmıştı. "Cehennem'i anlamak" dedi kendi kendine Duran. Cebrail'in el yazısını gözünün önüne getirmeye çalıştı. Olmadı. Oysa şu anda, yönetmenin el yazısından bir sözcük bile olsun hatırlayabilmek için neler vermezdi. Okumasını sürdürdü:

"Günlerden perşembe, aylardan nisan olacak. 1300'de öyleydi çünkü. Kaçı olacağını sen bulacaksın. Sonra karanlık ormana dalacaksın tıpkı adaşın DurANTE gibi. Sen DURANte, Cehennem'i onun gibi tanıyacaksın."

Duran midesine sıkı bir yumruk yemiş gibi oldu. Ayakta olsaydı, mutlaka sendelerdi. Her kimse bu notu yazan, enikonu çağrıda bulunuyordu kendisine. "Daha neler!" diye söylendi. Kendisine hitap ediyor olmasa "DURANte" der miydi notu kaleme alan? Ayağa kalktı, odada bir tur attı.

Kendisine ailesi tarafından Durante adının konulmuş olduğunu nereden bilebilirdi Cebrail?

Ya da kitap başkasına aitse, o?

Genç adam odasının içinde dolap beygiri gibi dönmeye ve aynı zamanda düşünmeye başladı.

Aslında adının Durante olduğunu öğrenmek o kadar da zor değildi. Okuldaki tüm arkadaşları, öğretmenleri, aile çevresi, herkes nüfus kâğıdında adının Durante yazdığını biliyordu. Floransalı ünlü şairinkinden farklı olarak, onun adını Dante değil Duran olarak kısaltmıştı ailesi. Böylece Türkçe'ye uyumlu olacağını düşünmüşlerdi.

Odanın içinde çizdiği daire nedeniyle başı dönen genç adam daha fazla devam edemedi, olduğu yerde durdu. Yönetmene telefon etmek için bir hamle yaptıysa da vazgeçti. Ne söyleyecekti ki? "Sen kalkar kalkmaz, senin boşalttığın koltuğa oturdum, düşürdüğün kitabı aldım, nedense arkandan bağırmak istemedim, kitap bende kaldı" mı diyecekti?

Cebrail'e telefon etmeyi düşünmek bile, canını sıkmaya yetmişti. Kararını verdi. Önce sakinleşmeli, sonra kitaba geri dönmeliydi. Masasına yöneldi, sandalyesine oturdu, derin bir nefes alıp burnunu kitaba iyice yaklaştırdı. Az önce okuduğu cümleye tekrar göz attı.

DURANte kelimesini hazmetmiş olsa gerek, bu kez de "Kaçı olacağını sen bulacaksın" lafına takıldı.

"Ayın kaçı olacağını sen bulacaksın" demekti bu.

Tabii ki genç adam, Durante Alighieri'nin Paskalya'dan önceki üç günlük süre zarfında Cehennem'i ziyaret ettiğini biliyordu.

Bu yıl Paskalya acaba ayın kaçına rast gelecekti?

Kitabı kenara itip bilgisayarının klavyesini önüne çekti. En iyi dostu Wikipedia'ya "paskalya" yazdı. Karşılaştığı ilk cümle "22 Mart ile 25 Nisan arasında, ayın durumuna göre bir hafta" oldu.

"Gel de işin içinden çık bakalım" diye söylendi. Ansiklopedi maddesini okumaya devam etmekten başka çaresi yoktu:

"Her yıl ilkbaharda, ilk gündönümünden sonra, ilk dolunayın ardından gelen pazar günü."

Peki, nereden bilecekti ilk gündönümünün ne gün olduğunu ve ardından gelecek dolunayın hangi gece gerçekleşeceğini?

Duran birden ilahi bir ışıkla aydınlandı. Annesi! Evet, o mutlaka bilirdi. Yerinden fırladı, süratle merdivenleri indi, kiliseye gitmek üzere olan kadını son bir kez mutfağı kontrol ederken yakaladı:

“Paskalya hangi gün madre?”

“Allah belanı kaldırsın Durante Pisani! İnsan yaklaşmakta olduğunu belli etmez mi?”

Bayan Pisani kendisine ikizi kadar benzeyen biricik oğluna, sadece çok kızdığı zamanlar tam adı ve soyadıyla hitap ederdi. Şimdi, işte öyle bir andı. O kadar ki, beyazlaşmış ama hiç boyanmamış kıvırcık saçlarının bile titrediğini hissetmişti yaşlı kadın. Kapıldığı panikten, söylenerek kurtulmaya çalıştı:

“Bayılıyordum az daha. Şu haline bak! Haydut gibisin. Ayakkabı, terlik hak getire! Ne zamandan beri çorapla dolaşılmaya başlandı bu evde ha, söyle bana?”

Duran, annesinin her zaman solgun olan yüzünün, kendisi mutfağa hamle edince bir kâğıt kadar beyaza döndüğünü, kızgınlıkla bağırmaya başladığından itibaren ise kan kırmızısı olduğunu fark etti. Bir şeyler yapmalıydı. Özür diledi, buzdolabından çıkardığı sürahiden doldurduğu su bardağını annesine uzattı.

Geçen süre zarfında biraz sakinleşse de “İstemiyorum! Ne soracaksan sor!” diye sürdürdü tepkisini Bayan Pisani.

Duran, süklüm püklüm tekrarladı sorusunu:

“Kutsal hafta hangi gün başlıyor?”

Bayan Pisani şaşırmıştı. Ama kızgın olduğunda kullandığı ses tonu ve hitap tarzını tercih etti:

“Yoksa Durante Pisani aniden Hıristiyan olduğunu mu hatırladı? Bugün sabahın köründe nereye gittim ben? Zat-ı âliniz uyuyordunuz o saatlerde. Şimdi nereye gidiyorum? Bu akşam saat 20.00’de yapılacak, Mesih İsa’nın son akşam yemeği ayinine! Oğlum, sen ve baban başka bir dünyada mı yaşıyorsunuz? Her gün bu konuları konuşmuyor muyum bu evde? Sana ve babana Paskalya’nın hangi gün olduğunu yüz kere söylemedim mi? Başımıza taş yağacak!”

Yaşlı ama dinç kadın, konuşmasına kurulmuş gibi devam etti:

“Utanmadan bir de kutsal haftanın hangi gün başladığını soruyorsun öyle mi? Her gün tiyatro provası için St. Antuan Kilisesi’nin önünden

geçiyorsun. Benim sözlerime kulak vermediğine göre, hiç olmazsa başını kaldırıp kapıya asılmış duyurulara bir göz at. Olmaz mı?”

Oğlunu azarlama faslını tamamlayan Bayan Pisani, arkasını dönüp mutfaktan çıkarken sihirli cümlesini kurdu:

“Girişteki aynanın önünde bir program var. Baba oğul hayta Pisaniler için koymuştum.”

Duran, annesinin bu sözleri üzerine, giriş kapısının yanındaki etajere koştu. Üçe katlanmış tek yapraklık broşürü kaptı, Bayan Pisani’ye güle güle bile demeden, süratle odasına tırmandı. Elinde program olmak üzere kendini yatağa attı ve broşürü açtı.

St. Antuan Kilisesi tarafından basılmış broşürde, kutlamaların 5 Nisan’da başlayacağı yazılıydı.

Genç adam yataktan fırladı. Masasından aldığı bir kalemle, duvarda asılı olan, babasının şirketine ait İtalyanca-Türkçe takvime yaklaştı. 5 Nisan’ı buldu, daire içine aldı. Sonra devam etti. 11 Nisan’a kadar olan yedi günün hepsini daire içine aldı.

12 Nisan’ın zaten işaretli olduğunu gördü. “Doğru ya” dedi kendi kendine, “o gün oyunun ilk günü!”

Aklına 12 Nisan Perşembe günü İtalya’dan gelen seçiciler kurulu ve İstanbul’da yaşayan İtalyanların önünde *İlahi Komedya*’yı sahneye koyacakları geldi.

Geri dönüp tekrar 5 Nisan’a baktı. Evet, perşembeydi.

“Yani bugün” dedi kendi kendine.

Annesi de yemekte “Ben sabahın köründe nereye gittim oğlum?” dememiş miydi? Az önce de ayin için evden çıkmamış mıydı?

Demek kutsal hafta bugün başlamıştı!

Genç adam bir kez de yüksek sesle “Demek bugün!” diye haykırdı.

Takvimde zaten işaretli olan nisanın 12’sini bir kez daha daire içine aldı. Aynı anda komodinin üzerindeki saate baktı. Hiç de geç değildi. Bir an önce çıkmalı, eğer dünyada da yaşanabiliyorsa, Cehennem’i yaşamaya başlamalıydı.

III
TIPKI DANTE GİBİ

Duran, Levent'teki metro durağından trene binerken, giderek benimsemeye başladığı *İlahi Komedya*'nın içi notlarla dolu cildini cebinden çıkardı. Oturur oturmaz da "Birinci Kanto"nun birinci satırından itibaren okumaya başladı:

"Yaşam yolumuzun ortasında, karanlık bir ormanda buldum kendimi, çünkü doğru yol yitmişti."

Dipnotlara indi. Kitabın çevirmeni açıklamasında, yazarın "karanlık orman" ifadesiyle "aklın çelindiği ahlak kurallarının önemsenmediği bir günahkârlık dönemi"ni kastettiğini yazmıştı.

Peki, acaba kenara olağanüstü güzel el yazısıyla alınmış not ne diyordu bu konuda?

"Aklını çelen, ahlak kurallarını hiçe saymana yol açan ne? Yol gösterecek birileri mutlaka vardır. Ara! Bulacaksın!"

İlahi Komedya'yı dipnotlar da dahil olmak üzere hatim indirir gibi defalarca okumuş olmasına rağmen, Duran konuya daha önce hiç bu şekilde yaklaşmamış olduğunu düşündü. Aklına, yönetmen Cebrail'in provalara başladıkları ilk günlerden itibaren tekrarlayıp durduğu bir cümle geldi:

"Dante'yi anlamadan, *İlahi Komedya*'yı başarıyla oynayamazsın."

Genç oyuncu, yönetmenin durmaksızın tekrarladığı bu sözleri giderek kanıksadığını, son zamanlarda ise hiç üstünde durmadığını düşündü. Hatırlaması iyi olmuştu.

Peki dikkatinden kaçan, unutmaya başladığı başka neler olabilirdi?

Duran, en iyisinin en başa, oyunun sahneye konulmasına karar verilen günlere dönmek olduğuna karar verdi.

İtalya'da, yarışmayla ilgili bilgi alışı... İstanbul'da yaşayan, tiyatroyla ilgili birkaç arkadaşıyla iletişime geçmesi... Birilerinden Cebrail'in iyi bir yönetmen olduğunu duyması... Yönetmenin oyunu kabul etmesi... Kadroyu toparlaması... İlk toplantısı... İyi tanıdığı İtalyan Kültür Merkezi'yle ilk temasları... Yönetmeni kültür merkezindekilerle tanıştırması... İtalya'dan gelen başvuru formlarının doldurulması... Ve bir sürü gelişme daha...

Sonra geri sayım başlamıştı.

Genç adam, yönetmen Cebrail'in provalara başladıkları gün hepsini karşısına oturtup "Tam üç ayımız var!" dediğini dün gibi hatırlıyordu.

Sonra kendisi konuşmuş, "12 Nisan Perşembe günü İtalya'dan gelecek seçiciler kurulu, İtalya'da gerçekleşecek yarışmaya davet edilip edilmeyeceğimize karar verecek" demişti.

Bütün geçmiş gözünün önünde canlanınca, Duran "Başarı ya da başarısızlık için geriye sadece bir haftamız kalmış. İnanılır gibi değil" diye düşündü. Günler ne çabuk geçiyor, oyunun sahnelenme gününe nasıl da hızlı yaklaşıyordu. Böyle olunca, sinirler de bir keman teli misali her geçen gün gerilmeye devam ediyordu.

"İnşallah önümüzdeki bir haftayı kazasız belasız atlatabiliriz" diye dua etti genç oyuncu.

İtalya'dan gelecek seçiciler kurulu ile İtalyan Konsolosluğu'na, İtalyan Kültür Merkezi'ne, İtalyan Lisesi'ne yakın çevreleri, annesini ve babasını, birkaç günde bir prova yaptığı tiyatro salonunun koltuklarını doldurmuş olarak hayal etti.

"Demek" dedi kendi kendine, "dananın kuyruğunun kopmasına sadece bir hafta kaldı."

Gerçekten de büyük güne, sonuncusu kostümlü olmak üzere sadece üç provaları kalmıştı.

Kostüm meselesi aklına gelince sinirlendi Duran. Bu konuda nedense son derece aksi bir tavır almıştı yönetmen. Kostümleri, bir moda tasarımcısı

olan arkadaşına çizdireceğini ve onun atölyesinde ücretsiz diktireceğini söylemiş, buna karşılık hem kendisinin hem de arkadaşının bir şartı olduğuna dikkat çekmişti:

"Kostümler çizilirken, kesilirken ve dikilirken görmeyeceksiniz. Sadece ölçüleriniz alınacak, o kadar. Arkadaşım arada bir gelip provaları seyredecek ama geldiğinde kostümlerle ilgili hiçbir sorunuza cevap vermeyecek. Bu konuda benim de onun da çok hassas olduğumuzu bilmenizi ve herhangi bir baskı yapmamanızı rica ediyorum!"

Yönetmen, birlikte çalışmaya karar verecekleri günlerde tam böyle konuşmuş ve isteğini kabul ettirmişti. Sonradan kendisi ya da oyunda rol alan öteki arkadaşları, ima yoluyla bile olsa kostüm konusunu gündeme getirmeye kalktıklarında, hassasiyetini tekrarlamıştı.

"Kim bilir" diye düşündü Duran, "belki de bu nedenle sevmiyorumdur adamı."

Buna karşılık, yiğidi öldürüp hakkını vermeliydi ki Cebrail oyuna şevkle sarılmıştı.

Kazanacak oyun için konulmuş yüklü para ödülü ve yarışmaya pek çok ülkeden katılanların olması gibi unsurlar da yönetmenin ve oyuncuların motivasyonunu en azından bugüne kadar yüksek tutmuştu.

Yarışma, Duran'ın kendisi için de büyük önem taşıyordu. Lisede İstanbul, üniversitede Roma sahnelerinin az tozunu yutmamıştı genç oyuncu. Yine de amatördü. Epey mesafe kat etmişti ama profesyonelliğe henüz adımını atmamıştı. Bu yarışma kazanılırsa, onun için de bir dönüm noktası olabilirdi. O zaman, oyunculuğu profesyonel olarak bile düşünebilirdi.

Duran düşünceleriyle halleşirken, tren durdu. Herkes ayağa kalkarken *İlahi Komedya*'sını montunun geniş cebine attı, trenden indi.

Genç oyuncu, metronun Taksim durağına özgü aynalarının önünden geçerken her zaman olduğu gibi kendini seyretti. Siyah bukleli saçlarıyla değilse bile, annesininkini andırır ince yüzü, beyaz teni ve özellikle de iri burnuyla, Dante'nin burnundan düşmüş gibiydi.

Duran son aynanın da önünden geçip gerçek dünyaya, Taksim Meydanı'na tırmandı.

Zokaya Hamle

Yönetmen Cebrail ellerini yıkamayı tamamlayınca, yüzünü aynadaki suretinden kolundaki saatine indirdi. Planının yürümeyeceğini kabul etmesi için henüz erkense de canı sıkılmaya başlamıştı. Aynaya bir kez daha baktı ve Cafebar'ın bar kısmına, Gizem'in yanına geri döndü.

Daha sandalyesine otururken "Ne dersin, gelecek mi?" diye sordu bir kez daha.

Aynı soruyu yine "Bilmem" diye cevaplamak istemediği için, Gizem bir değişiklik yaptı. Cebrail'in sorusunu soruyla cevapladı.

"Sence?"

Yönetmen cevap veremedi. Onun yerine bir temennide bulundu:

"Gelse fena olmaz."

"Peki ya gelmezse?"

Yönetmen "Bu akşam için düzenlediğimiz organizasyonu bir kez daha tekrarlayabilir miyiz acaba?" diye düşündü bu soru üzerine. Canı sıkıldı. Hatta ateş bastı.

Düşüncesini Gizem'le de paylaştı ve fikrini almak istedi.

Güzel kızın cevabı "Belki" oldu. "Çok zor ama tekrarlayabiliriz" dedi ardından.

Cebrail birden, az önce Gizem'in kendisine sormuş olduğu soruya cevap vermediğini hatırladı. "Peki ya gelmezse?" demişti güzel kız. "Bu akşam gelmezse, sihir bozulur" diye cevapladı, biraz gecikmeyle de olsa Gizem'in sorusunu.

Yönetmen, "sihir" sözcüğünü telaffuz etmesinin arkasındaki nedeni açıklaması gerektiğini düşündü:

"5 Nisan Perşembe günündeyiz. Bugün Duran'ın Cehennem'inin ilk günü olmalı. DurANTE yolculuğunu yedi günde tamamlamıştı. İstiyorum ki DURANte de aynı sürede tamamlasın. Üstelik oyunun seçiciler kurulunun önüne çıkmasına da tam yedi gün var. Yani, yolculuk bugün başlarsa mükemmel olur."

Gizem “Birkaç gün geç ya da erken olması çok şey fark ettirmez yani” diye düşündüyse de sesini çıkarmadı. Aslında biraz hızlandırılmış bir yolculuktan kimseye zarar gelmezdi. Keşke birkaç gün önce başlatabilselerdi de yolculuğu, bu kadar büyük bir yükün altına girmeselerdi. “Neyse” dedi kendi kendine, “buna da şükür!”

Güzel kız yönetmenin konuyla ilgili hassasiyetini bildiği için aklından geçenleri kendine sakladı. Saatine baktı ve “Umudumuzu kesmemiz için henüz erken” dedi en sakin ses tonuyla. Ama şeytan yeniden dürttü, “Duran’ın kitaba alınmış notları anlamama ihtimali var mı?” diye sordu.

Cebrail’i bir kez daha ateş bastı. Cevabını somurtarak verdi:

“Tabii ki var. Ama öteki türlü, yani her şeyi açık seçik yazacak olsak, bu kez de plan yapmamızın bir anlamı kalmazdı!”

Konuştukça canı sıkıldı Cebrail’in. Sonunda pes ettiğini belli edecek şekilde teslim bayrağını çekti:

“Biz elimizden geleni yaptık ya ben ona bakarım. Sen ve Burak dahil yığınla insan aport vaziyetinde beklemedeyiz. Herkes DURANte hazretlerinin zokayı yutmasını gözlüyor. Yutar ya da yutmaz, bundan sonrası onun bileceği iş.”

Cebrail, Gizem’in sorduğu soruları ve kendisinin verdiği cevapları tekrar düşündüğünde, durumun hiç de iç açıcı bir noktada olmadığına karar verdi. Biraz da bu nedenle, bakışlarıyla ensesinde “Bismillahirrahmanirrahim” dövmesi bulunan barmeni yakaladı ve önlerinde boş duran kadehleri işaret etti.

Her daim giydiği dar siyah tişörtle ne kadar sportif olduğunu sergileyen barmen, başıyla adama olur derken gözleriyle Gizem’i bir kez daha soydu.

Peygamber’i Gökyüzüne Burak Taşımıştı

Duran ayaklarına “Beni dilediğiniz yere götürün” dediği için mi yoksa kalbinin sesini dinlediğinden mi bilinmez, ilk durağı olan Cafebar’da Cebrail ve Gizem’le karşılaştı.

Genç adam her iki arkadaşının yüzünde de bekleniyor olduğuna dair bir ifade okumaya çalıştı. Okuyamadı.

“Ya da” diye düşündü Duran, “gözlerindeki ışıltı da dahil olmak üzere rollerini o kadar iyi oynuyorlar ki fark edemedim.”

Orada neden bulunduğunu “Evde sıkıldığım için” diye gerekçelendirdi genç oyuncu.

“Ben de” dedi yüzünde kıl oynamasa da sevinçten içi içine sığmayan yönetmen. İçinden “Başardım!” diye bağırarak Cadde-i Kebir’i boydan boya koşmak geldiyse de kendisini dizginlemeyi becerdi.

“Peki, sen?” dedi Duran *İlahi Komedya*’da Beatrice’i canlandıracak Gizem’e.

Güzel kız sıkıldığı için çıkmadığını, bir planı olduğunu söyledi. İskarpinleri ve trençkotuyla uyumlu olsun diye parlak kırmızı rujla belirginleştirdiği dolgun dudaklarının hakkını vererek “Burada Burak’la buluşacaktım” dedi.

Belli belirsiz bir kıskançlık hissetti Duran. Daha ilk gördüğü gün, güzel kızın Beatrice rolü için çok isabetli bir seçim olduğunu düşünmüştü. Şu anda giydiği kolsuz, dar, mini, siyah elbisesiyle değilse de muhteşem fiziği ve duru yüzüyle, Gizem, Beatrice rolü için gerçekten biçilmiş kaftandı.

Bu arada yönetmen, Gizem’in genç adamın karşısında oynadığı oyunu beğendi. En azından başlangıç için, rolünün hakkını layıkıyla vermişti güzel kız. Yine de eksik bıraktığı bir şey vardı. Onu tamamlamak için, bizzat kendisi devreye girdi:

“Biliyor musun Duran, Burak Gizem’i horoz dövüşüne götürmeye söz vermiş!”

Genç adam şaşkınlıkla baktı güzel kıza:

“Daha neler! Bu devirde, horoz dövüşü mü kaldı?”

“Vallahi öyle!” dedi genç adamı inandırmak için Gizem. Duran’ın merakını kamçılamak için biraz durakladı. İstediği etkinin gerçekleştiğini anlayınca, kaldığı yerden devam etti:

“Saçmaladığımı düşünüyorsan hemen vazgeç. Duyduğum zaman ben de aynı tepkiyi vermiştim. Ne cevap verdi o zaman biliyor musun?”

Gizem’in sorusunu hiç duraksamadan “Çark etmiştir herhalde” diyerek cevapladı genç oyuncu.

“Hayır” dedi kesin bir ifadeyle güzel kız ve devam etti:

“Tam tersine! Bir gün yine horoz dövüşünden bahsederken palavracılık yaptığını ima ettim, istediğim zaman beni de götürebileceğini söyledi. Bu akşam için sözleştik. Ama henüz gelemedi. Belki de gelmez.”

Gizem cümlesini tamamlarken Burak kapıda göründü.

Cebrail “Geldi” dedi. Az önce Gizem’e olduğu gibi Burak’a da iyi not verdi içinden.

İlahi Komedya’da Vergilius’u canlandıracak olan Burak, planın bir parçası olarak karşıdaki pasajdan Cafebar’ı aralıksız gözlemiş ve tam da zamanında damlamıştı mekâna.

Planı istediği gibi yürüdüğünden, içi içine sığmıyordu Cebrail’in. Kimseye fark ettirmeden sağ elini barın tahtasına değdirdi. İçinden “Umarım nazar değmez ve hep böyle gider” diye dua etti.

Cebrail Burak’la ilgili olarak “Geldi” deyince, güzel kız “Sahi mi?” diye kapıya doğru döndü ve “Gerçekten de gelmiş” dedi.

Gruba iyice yaklaşan Burak, şaşırmış rolünü iyi oynadı. Kimseye selam vermeden, doğrudan Gizem’e hitap etti:

“Horoz dövüşüne gitmeyecek miydik? Bu kıyafetle geldiğine göre, vazgeçtin anlaşılan.”

Sonra dönüp Cebrail ve Duran’ı selamladı:

“Nasılsınız beyler?”

Duran ile Cebrail Burak’ın selamını aldılar ve güzel kızla arasında geçmesi muhtemel konuşmaya yoğunlaştılar.

Gizem Burak’ın söylediklerine pek şaşırmamıştı. Belli ki daha önce de konuşmuşlardı bu konuyu. Burak onu göze batmayacak şekilde giyinmesi konusunda önceden uyarmış, o da söz vermiş olmalıydı.

“Korkma, korkma” dedi gülerek Gizem ve önceden yapmış olduğu planı açıkladı:

“Horoz dövüşü kıyafetimi, TRT’nin altına park ettiğim otomobilimde bıraktım. Üstümdekilerle değiştirmem beş dakika sürer. Siz konuşmaya

devam edin, az sonra gecenin anlam ve önemine göre hazırlanıp gelmiş olurum.”

Hiçbir iddialı kıyafeti taşımakta sorun yaşamayan Gizem, sözlerini tamamladıktan sonra çok kısa eteği ve yüksek ökçelerine rağmen barın taburesinden aşağı bir kuğu gibi süzüldü. Cafebar’da bulunan erkeklerin arzu ve kadınların kıskançlık dolu bakışları arasında kapıya doğru yürüdü. Güzelliğinin keyfini çıkardığı her halinden belli oluyordu.

Onun aralarından ayrılmasıyla hâkim olan sessizliği yönetmen bozdu.

“Gerçekten horoz dövüşüne mi götüreceksin kızı?” dedi şaşkın bir tavırla.

İddialı görünmeyi seven ve bunu saklamaya hiçbir zaman gerek duymayan Burak “Ne var bunda?” diye sordu. Sanki, sıra dışılığın erdemine vurgu yapar gibi konuşmuştu.

Duran, iki erkek arasında başlayan atışmaya kulak kesildi.

Cebrail altta kalmamak için “Horoz dövüşünün geçen yüzyılın ortalarında sona erdiğini düşünürdüm” dedi.

Duran’a Cebrail bu sözlerin altında kalmayacakmış gibi geldi. Beklediği gibi de oldu:

“Ben Türkiye’de yasaklandığını zannediyordum. Yanlış mı biliyorum?”

Duran şaşırdı. Yönetmenden ahlaki bir tartışmaya girmesini beklerken, o teknik bir soruyla yetinmişti. Bakalım şimdi Burak ne cevap verecekti bu soruya.

“Ne yasak değil ki cehennem vatanımda! Allah aşkına söyler misin bana Cebrail, yoksa sen başka bir ülkede mi yaşıyorsun?”

Duran, iki arkadaşı arasında başlayan tartışmanın tatsızlaşmasını engellemek için kendisini araya girmek zorunda hissetti:

“Yasaksa, başınız derde girmez mi Burak?”

“Başımız derde girmesin diye, hayatımız boyunca karanlık ormanlardan uzak durmamız mı gerekiyor?”

Duran’ın kulakları, Burak tarafından kurulan cümleden “karanlık orman” sözcüklerini radar gibi yakaladı.

“Karanlık orman” dedi kurulmuş gibi ve “Ne demek istiyorsun bu iki sözcükle?” diye sordu.

Burak huzursuz bir şekilde güldü:

“Dostum, tabii ki ahlak kurallarının önemsenmemesini kastediyorum. Tıpkı Durante Alighieri gibi!”

Duran’ın konuşmaya tam beklediği yerde dahil olması Cebrail’in hoşuna gitti. Ayrıca, Burak da beklediğinden akıllı çıkmıştı. Üzerine düşen oyunu öylesine iyi oynamıştı ki neredeyse kendisi bile inanacaktı söylediklerine.

Karanlık Ormanlara Doğru

Gizem söz verdiği gibi beş dakika geçmeden, Cafebar’ın kapısında belirdi.

Vücuduna oturan siyah bir pantolon, siyah mokasen ayakkabılar ve göğüslerini belli etmemek şöyle dursun, daha da belirginleştiren siyah deri bir mont giymişti. Saçlarını atkuyruğu yapmış, dudaklarındaki kırmızı ruju renksiz bir parlatıcıyla değiştirmişti.

Az önce giydiği göz alıcı kıyafeti sade olanla değiştirmiş bile olsa, Gizem göze çarpmasını engelleyememişti. Kapıdan içeriye girer girmez bütün gözler yine ona dönmüştü. Güzel kız arkadaşlarının bulunduğu noktaya bir podyumda yürür gibi yürüdü.

Ayakta bekleyen üç erkekten en iddialısı olan Burak, Gizem yanlarına ulaşınca ne yazık ki boydan kaybetti. Görünüşe dair havlu attığını en baştan belli eden yönetmenden de en azından bir baş uzun görünüyordu güzel kız. Boy konusunda üç erkeğin namusunu kurtarmaya en yakın aday olan Duran ise, çelimsizliğinden kaybetmişti.

Bankonun önündeki durum, arkada işiyle meşgul görünen kaslı, boylu, ensesi dövmeli barmenin tekrar “Öf ki ne öf!” diye iç geçirmesine yol açtı. Kendisini tutmasa, bankonun üzerinden atlayıp Gizem’in karşısına dikilecek “Abla bir de bana bak!” diyecekti. Demedi. Onun yerine “En kısa zamanda yolunu bulup yönetmen ya da oyuncu olacağım anasını satayım” diye söylendi.

Gizem’i yeni kıyafetlerinin içinde görünce “Böyle çok daha güzel” diye düşündü Duran. İtiraf etmesi gerekse, güzel kızın kendisini en çok çarpan

yanının, yüzü olduğunu söylerdi. Daha ilk karşılaştığı an, yüzüyle ünlü pek çok Hollywood oyuncusundan daha muntazam hatlara sahip olduğunu fark etmişti Gizem'in. Bu da Beatrice'i sahnede canlandırmak konusunda gerçekten şanslı kılmıştı onu. Duran, üç aydır olduğu gibi o gün de bütün bu düşüncelerini kendine sakladı.

Gizem de yeniden aralarına katılırken, önceliği başrol oyuncusuna vermemişti zaten. Kendisini daha çok, Vergilius karakterini canlandıracak olan Burak'a beğendirmeye çalışıyordu belli ki:

"Ben hazırım Burak, istediğin gibi olmuş muyum?"

Gizem'in bu sorusunu fırsat olarak değerlendirdi Burak:

"Senin vaziyetin çaresiz sevgilim!"

Bu sözler üzerine Duran ve Cebrail merakla Gizem'e bakıp, en azından "Ne demek şimdi bu?" diye sormasını beklediler ama olmadı. Buna karşılık, yüzüne öyle bir anlam yükledi ki Gizem, herkes ne demek istediğini tam olarak anladı.

Şimdi sıra, Burak'ın bu ifadeye ne karşılık vereceğini görmeye gelmişti. Duran ve Cebrail bakışlarını merak içinde ona çevirdiler.

İddialı Burak, geri çekilmek şöyle dursun, durumu adeta değerlendirdi:

"Anlıyorsun ne demek istediğimi pekâlâ. Daha fazla şımartma kendini. Düş önüme de gidelim bu yerlerden güzel prenses. Karanlık orman bizi bekliyor."

Burak bir hamle daha yaptı. Gizem'in vereceği cevabı hiç mi hiç merak etmiyormuş gibi gözlerini saatine indirdi ve "Saat 22.30 olmuş" deyip yolun ne kadar süreceğini hesaplamaya girişti.

Duran "karanlık orman" sözcüklerini tekrar duyunca Burak'ın saatine bakarak hesap yapıyor olmasından da istifade ederek ve bir suç işliyormuş gibi "Ben de gelebilir miyim?" diye sordu.

Reddedilme korkusuyla sesi pek cılız çıkmış olsa gerek, Burak "Anlamadım!" diye cevapladı Duran'ı.

Genç oyuncu bu kez daha gür "Ben de gelebilir miyim?" diye tekrarladı.

"Bilmem" dedi memnuniyetsizliğini gizlemeksizin Burak. Neyse ki Gizem yetişti genç oyuncunun imdadına:

“Neden olmasın?”

Burak güzel kıza ateş saçan gözlerle baktı. Duran, soru formunda da olsa tebliğ tonunda konuşan Gizem’e minnet duydu.

Burak tekrar saatine baktı.

“Bir saat içinde orada olmalıyız. Taksiyle gideceğiz ve yolumuz uzun. Hadi o halde.”

Gelişmeleri dikkatle izleyen Cebrail’e, sanki perde kapanıyormuş gibi geldi. Yönetmenliği bir kenara bırakıp, başrol oyuncusu gibi davranmayı seçti. Yaptığı plan başarıya ulaşmıştı. Bu durumda, son sözleri söyleyen de o olmalıydı:

“İpten kazıktan kurtulmuş, gözü dönmüş serseriler sizi bekliyor. Gidin ve insanın nasıl hayvanlaştığını, kanın nasıl dehşete yol açtığını kendi gözlerinizle görün. Vakit kaybetmeyin, gidin. Yeni gün başlamadan orada olmalısınız.”

6 Nisan Cuma
Cehennem'de ilk gün

I

ŞİFRELİ VURULAN KAPI

Üç arkadaşı taşıyan taksi, üzerinde "Kümes Hayvanlarını Koruma ve Geliştirme Derneği" yazan kapının önüne saat 23.59'da ulaştı.

Duran İstanbul'un dip varoşlarından birinde, sıvası bile yapılmamış bir apartman bozuntusunun önünde, ayı gibi iki adamla karşı karşıya gelince "Ne işim var benim burada?" diye düşündü. Neyse ki dert anlatmak zorunda olan kendisi değildi.

Burak "Biz Erdoğan Bey'in misafiriyiz. Kendisi içeride bizi bekliyor" deyince, orman kaçkınları "Haberimiz var" gibi de yorumlanacak bir şeyler homurdandılar. Biri etrafı gözetlemeye devam eder gibi yaptı, öteki demir kapıyı önce yumrukladı, sonra tekmeledi.

Kapı açılırken, Burak Gizem'in kulağına "Şifreli vurdu!" diye fısıldadı. Burak'ın sözlerine kulak kabartan Duran "Ne şifresi? Ayıca vurdu işte!" diye düşündü.

Oyuncular, gerçek İstanbulluların adını bile bilmedikleri bir semtte, bina demeye bin şahit isteyecek bir izbeye, arkalarında sözde bile olsa uygar dünyayı bırakarak girdiler. Adımlarını attıkları yeni dünyada, bilgi dağarcıklarına ilk katacakları, birbirlerine seslerini duyurabilmek için bağırmalarının gerektiği olacaktı.

Burak “Siz burada bekleyin, ben Erdoğan Bey’i bulayım. Onun yanında oturursak başımız derde girmez” diye haykırdı.

O yanlarından ayrılınca, Duran etrafta kopmakta olan cayırtının gerçekten büyük olduğunu düşündü. Fondaki bağırış çağırışa asıl damgasını vuranın ne olduğunu keşfetmeye çalıştı. Belli ki bulundukları yerde, sayıları tahmin edilemeyecek miktarda horoz vardı ve nedense hayvanlar aralıksız feryat figan halindeydi. Genç adam, en azından kendi adına bu duruma uzun süre tahammül edemeyeceğini düşündü. Henüz insanları ve dövüşmekte olan horozları görmüyordu ama az sonra büyük bir vahşete tanık olacağından emindi. Demek bunun için “insanın hayvanlaştığı yer” diye tarif etmişti Cebrail horoz dövüşünün yapıldığı mekânı.

Duran’ın aklına, bir süre önce İspanya’da rastladığı San Fermin festivali geldi. “Lanet olasıca encierros” diye söylendi kendi kendine. Dünyanın her yerinden gelen binlerce çılgın, Pamplona sokaklarında boğaların önünde koşarak, kendilerine “zevkli” gelen bir encierros satın almışlardı. Genç adam, bu saçmalığı bir kafenin balkonundan izlerken insan olmaktan utandığını hatırladı. Sözde boğalar kovalamış, insanlar (!) kaçmıştı ama festival sonunda, birkaç insan müsveddesi hariç, olan boğalara olmuştu.

Duran encierros’u düşünürken, Gizem önlerini kapatan ahşap paravanın arkasında neler olduğunu hayal etmeye çalıştı ama başaramadı.

Az sonra Burak, kapıdakilerle karşılaştırıldığında bir hayli uygar görünen biriyle çıkageldi ve kendisinden en az yirmi yaş büyük bu adamı iki arkadaşına tanıttı:

“Erdoğan Bey.”

Sonra Erdoğan Bey’e döndü ve bu kez iki arkadaşını ona takdim etti:

“Gizem ve Duran, tiyatrodan arkadaşlarım.”

“Makul” Bir Adam

Ütülü siyah pantolon, tertemiz beyaz gömlek ve siyah süveter giymiş adam, ilk bakışta “makul” birine benziyordu. Üstelik zamanın modasına uymayıp sinekkaydı tıraş olmuş, az da kalmış olsa saçlarını

tuhaflaştırmayıp özenle taramıştı. Deri siyah ayakkabılarının pırıl pırıl parlıyor olması da cabasıydı.

“O halde burada ne arıyor?” diye düşündü doğal olarak adamı görür görmez Duran.

Erdoğan Bey ona uzun boylu düşünme imkânı tanımadı, acelesi varmış gibi “Hoş geldiniz. Beni takip edin, size yanımda yer ayırdım” dedi ve öne geçti.

Etraftakilerin saygılı davranışları, Erdoğan Bey’in bu çevrede sözü geçen biri olduğunu gösteriyordu. Ev sahibi rolünü üstlenmiş adam, paravanın kenarından dolaştı ve mini bir arena olarak düzenlenmiş mekânın amfi biçimindeki iğreti basamaklarını tırmanmaya koyuldu. Üç genç onu izlediler.

Duran vahşetle, daha yerine oturmaya fırsat bulamadan tanıştı. Ortada, zeminde bulunan, etrafı brandayla çevrelenmiş alanda, iki hinthorozu kıyasıya mücadele içindeydi. Genç adam, horozların mahmuz, kanat, gaga ve Allah başka ne verdiyse kullanarak sürdürdükleri hayatta kalma savaşında, oturdukları yere göre sol tarafta bulunanını sanki üstünlük kurmuş gibi gördü.

Erdoğan Bey genç adamın zihnini okumuş gibiydi. “Soldaki benim horozum” dedi muzaffer bir komutan edasıyla.

Duran en saf haliyle “O mu kazanıyor?” diye sordu.

Erdoğan Bey “Sorulur mu?” der gibi baktı genç adama. Tabii ki başka söyleyecekleri de vardı:

“Horozlarım kırk yıldır sadece ben isteyince kaybederler. Bu akşam kulaklarına, kazanmaları gerektiğini fısıldadım. Onun için kazanacaklar.”

Duran şaşırdı. Az önce tanıştığı Erdoğan isimli bu tuhaf yaratığın, kilit altında tutulmacasına ruh hastası olduğunu düşündü. Düşüncesi yüzüne yansıdı.

Ev sahibi, genç adamın yüzüyle verdiği tepkiye aldırış etmedi. Arenaya döndü ve elini kaldırdı “Var!” diye bağırdı.

Arenanın karşı tarafında bir adam başını sallayınca, misafirler Erdoğan Bey’in dövüşü yöneten adama seslendiğini anladılar. Dikkat edince,

yöneticinin elindeki kâğıda bir şeyler çiziktirdiğini gördüler. Adam bahisleri kontrol altında tutmak için not alıyor olmalıydı.

Kırk, belki elli kişiden oluşan izleyici grubu, kıran kırana devam eden mücadeleye yoğunlaşmıştı. Yabancı birilerinin içeriye girmiş olduğunun, hatta aralarında bir de kadın bulunduğunun farkında bile değillerdi. Arada bir içlerinden biri “Var” filan gibi bir şey söyleyerek, dövüşün yöneticisi adama hangi horozdan yana iddiaya girdiğini haber veriyordu. Bunun dışında, herkes pür dikkat iki horozun birbirlerini öldüresiye dövmelerini izliyordu.

Genç oyuncunun yüzünü iyice buruşturmuş olduğunu fark eden Erdoğan Bey “İngilizlerin Pakistanlılara öğrettiği köpekler ile ayı dövüşünden daha insancıl değil mi?” diye sordu.

Duran adama, anlayamadığını söyledi.

“Siyah bir ayının dişleri ve tırnakları sökülür, arenanın ortasına çakılan kazığa bağlanır. Birkaç saldırgan köpek arenaya salınınca, savaş başlar. Ayı yakalayabildiği köpeği dişsiz ağzıyla ya da üstüne oturarak boğmaya çalışır. Köpekler ise onu kan kaybından öldürmek için parçalamaya çabalarlar. Dostum, inan bana horoz dövüşüyle karşılaştırılamayacak kadar vahşidir.”

Genç adamın nutku tutuldu. Cevap vermemek en doğrusu olacaktı. Süren vahşet tablosunu bir gözü arenada öteki insanlarda olmak üzere izlemeye devam etti.

Az sonra Duran dövüşmekte olan horozların haricinde başka bir horozun özel olarak feryat ettiğini duydu. Bir yerlerde sanki etinden et koparılıyormuş gibi bir horoz ötüyordu. Etrafa bakındı, amfinin bittiği yerde, bir adam elinde iğne ve iplikle bir horoza bir şeyler yapıyordu. Sohbetinden pek hazzetmemiş olsa da yanında oturan Erdoğan Bey’i dürttü, merak ve korkuyla “Orada ne yapıyorlar?” diye sordu.

“Az önce dövüşen horozların yaralarını dikiyorlar.”

Duran şaşırdı:

“Nasıl yani?”

Erdoğan Bey önce “Buyur buradan yak” der gibi baktı. Sonra delikanlının ilk kez horoz dövüşü seyrediyor olduğunu hatırlayıp, kendisinden

beklenmeyecek uzunlukta bir açıklamada bulundu:

“Horozlar dövüşürken birbirlerine mahmuz ve gagayla girişirler. Başları delinir, gagaları çıkar, gözleri oyulur, mahmuzları sökülür... Eğer hayvanın sonraki dövüşlere katılmasından umut kesilmemişse, dövüşün bitiminde bu hasarlar mümkün olduğunca onarılmaya çalışılır. Biraz tentürdiyot dökülür, açık yerler iğne iplikle dikilir.”

Genç adam kulaklarına inanamadı.

“Acımaz mı horozların canı?”

Erdoğan Bey gözünü arenada dövüşmekte olan horozundan ayırmadan ve umursamaz bir edayla cevap verdi:

“Kaldıysa bir canı, acır herhalde.”

Sonra dayanamadı, her sözcüğün hakkını vererek zor bir soru sordu:

“Geldiğin dünyada, her gün onlarca insan birbirini daha da acımasız yollara başvurarak öldürüyor! O insanlar için de horozlara üzüldüğün kadar üzülüyor musun?”

“Kan Güzeldir”

Duran, Erdoğan Bey’in bu zor sorusu üzerine ne diyeceğini bilemedi. Böyle olunca, tuhaf adam yüklenmeye devam etti:

“Hiç Hemingway okudun mu delikanlı?”

“Evet” diye cevapladı soruyu Duran.

Erdoğan Bey takdir eder gibi başını salladı ve anlatmaya koyuldu:

“Boğa güreşini üç sözcükle kutsar Hemingway: sanat, atletizm ve cesaret. Bir insan, bir hayvan ve sopa üzerine asılı bir parça kırmızı tülle yaratılan duygusal ve ruhsal yoğunluk, diye tarif eder boğa güreşini. Sana sorulsa, muhtemelen vahşet diye nitelersin. Oysa Hemingway’e göre, saf klasik bir güzelliktir boğa güreşi. Sopanın delici kısmı hayvanın vücuduna girer ve al kan yere akar. Estetik doruğa ulaşmıştır. Kan güzeldir. Ve Hemingway, güzelliğin bu yolla yüceltilmiş olduğunu düşünür.”

Duran kulaklarına inanamadı, önüne baktı. Nasıl olup da Hemingway’in kitaplarını zevkle okumuş olduğuna şaşırdı. Erdoğan Bey’in az önce

söylediği sözleri şu anda olduğu gibi kan ve dehşetin içinde duymuş olsa, Hemingway'i de yazdıklarını da sevmeyeceğinden emindi. Genç oyuncu ünlü yazara mı yoksa Erdoğan Bey'e mi kızması gerektiğini bilemedi. Başını eğdiği gibi yavaşça kaldırdı, tuhaf adama baktı. Az önce Hemingway'in satırlarından hareketle şiddete methiye düzmüş olan Erdoğan Bey, horozlar arasında süren savaşa çoktan geri dönmüştü. Duran az önce aklından geçenleri kendine saklamaya karar verdi. Tekrar ileriye, ameliyatın sürdüğü yere baktı. Aynı adam, iğne ve iplik marifetiyle, bas bas bağırmakta olan hinthorozunun gaga kısmını, yırtılmış iki parça bezi diker gibi dikmeyi sürdürüyordu.

Duran, gözlerini yapılmakta olan ameliyattan uzun süre alamadı. Cerrahlığa soyunmuş adam işini tamamlayınca düğümünü attı, bir makas yardımıyla ipi kesti, diktiği yerin üzerine biraz daha tentürdiyot döktü. Ciyaklayan horoz bir kafesin içinde giderken yerine yenisi getirildi. Uzaktan da olsa dikiş işinin bütün safhalarını seyreden Duran daha fazla bakamadı.

Zihin Bulanmaya Başlayınca

Arenada dövüş son hızıyla devam ederken, bir adam Erdoğan Bey'e yaklaşıp naylon torba içinde bir şeyler uzattı.

Duran'a göre, her ne geldiyse, Erdoğan Bey çok sevinmişti. Merakla, torbanın içinde ne olduğunu sordu. Ev sahibi tebessüm etti ve "Bayılacaksın!" dedi.

Erdoğan Bey torbadan, kapakları açık dört cam şişe çıkardı. Portakal suyu şişelerini misafirlerine dağıtırken "Yarısı cin öteki yarısı sıkma portakal suyu" dedi ve bir açıklamada bulundu:

"Mekânın alkollü içki satma ruhsatı yok. Anlarsınız ya işte!"

Duran kendisine verilen şişeyi alırken "Tam zamanında!" diye düşündü. Yasadışı bir iş yapmakta olduğu umurunda bile değildi. Tahammül gücünü artırmasını umut ederek şişeyi başına dikti, yarısına kadar içti.

Duran’ın sağında oturan Gizem, “Tıpkı benim gibi, başka türlü bu zulme tahammül etme imkânı kalmamıştı zavallının” diye düşündü. Şişesinden bir yudum aldıktan sonra Burak’ın kulağına eğildi, “Doğru yoldayız!” diye fısıldadı.

Birden mekânın müdavimleri arasında bir kaynaşma oldu. Biri “Kaçıyor! Erdoğan Bey’in horozu kaçıyor!” diye bağırdı. Gerçekten de hayvan, ilk kez öteki horoz karşısında gerilemişti.

Aynı anda Erdoğan Bey şişesi elinde olmak üzere ayağa fırladı. “Gözü” dedi, “gözü çıktı galiba.”

Doğruydu, horozun bir gözünden kan fışkırmaya başlamıştı. Hayvan yine de dövüşmeye devam ediyordu. Erdoğan Bey canı sıkkın olarak yerine oturdu. Sağ yanındaki Duran’a döndü, başta söylediği “Horozlarım sadece benim istediğim zaman yenilir” lafını unutturmak için olsa gerek “Dövüşün cilveleri bunlar” dedi.

Genç oyuncu, adamın gözlerinde derin bir üzüntü okudu. Horoza mı adama mı acıması gerektiğine karar veremedi. “Ne olacak şimdi?” diye sordu. Erdoğan Bey, dövüşün kuralları hakkında bir sürü şey anlattıysa da hiçbiri kafasına girmedi. Anlaşılan içtiği cin tesirini göstermeye, zihnini bulandırmaya başlamıştı.

Genç adam “İçkinin tesiri işte” diye düşündü, “zihnim bulanmamış olsa kesinlikle Erdoğan Bey’in üzülmesini umursamazdım.” “Hatta” diye söylendi ardından, “annemin sözlerini kullanıp, boynunun altında kalmasını bile dileyebilirdim. Yarım şişe cinin getirisi bu işte! Şu tuhaf adamı bile hoş görmemi sağladı. ”

Başka Duraklara Doğru

Ev sahibi, başta Burak olmak üzere hepsine birden ve keyifsiz bir ses tonuyla “Göreceğinizi gördüyseniz kalkalım mı?” diye sordu.

Duran hemen “Olur” diye atıldı. Sonra bir kabalık yapıp yapmadığını anlamak için Gizem’e ve Burak’a baktı. Onlar da dövüş mekânından ayrılırlarsa pek üzüntü duyacakmış gibi görünmüyorlardı.

Kapısına sanki alay eder gibi “Kümes Hayvanlarını Koruma ve Geliştirme Derneği” tabelası asılmış binanın önünde “Hızlı içtiğim için, cin çarptı!” dedi Duran.

Burak ve Gizem aynı anda birbirlerine bakıp aynı şeyi düşündüler. İkisi de arkadaşlarının içinde bulunduğu çakırkeyif haliyle, az sonra gelecek teklife ne cevap vereceğini merak etmişlerdi.

O esnada Erdoğan Bey’in siyah Mercedes’i kapının önüne geldi.

“İşte bu” dedi kendi kendine Duran. Otomobili görmeden önce birisi kendisine Erdoğan Bey’in nasıl bir araca bineceğini sorsa “Tam da bunun gibi, camları içeriyi göstermeyen ve büyük adamlığa vurgu yapan bir şey” der ve gülerdi.

Mercedes’ten eşkıya kılıklı bir şoför atlayıp patronuna arka sağ kapıyı açınca, Duran gülümsedi. Yeni tanıştığı adamla ilgili yanılmadığından emin olmuştu. “İşte şablona uygun bir durum daha!” dedi kendi kendine. Erdoğan Bey’e bir kez daha baktı. Otomobiline, ipten kazıktan kurtuldum diye bas bas bağıran şoförüne, tutkusu horoz dövüşüne rağmen, her nasılsa tuhaf adam uygar bir insan gibi görünmeyi becerebiliyordu:

“Gece yeni başlıyor. Acaba güzel hanımefendi ve değerli beyefendiler bana katılmak isterler mi?”

Ağzında hiç de iğreti durmayan bu cümleyle, bir kez daha şaşırttı Duran’ı tuhaf adam.

Genç oyuncu arkadaşlarına döndü. Ne hikmetse ikisi de kararı verecek olan kendisiymiş gibi ona bakıyorlardı.

“Ne yani?” dedi gayriihtiyari.

Genç oyuncunun bu sözleri üzerine, Burak düşüncesini açıklamak zorunda kaldı:

“Horozu talihsizlik yaşadığı için, Erdoğan Bey geceye burada devam etmek istemiyor. Eğlenebileceği bir yere gidecekmiş. Bana kalırsa, ona katılalım derim. Sen ne dersin Gizem?”

Gizem gülümsedi “Cin nedeniyle başı dönen dostumuzu bilmem ama ben katılırım” dedi ve sözlerini Dante gibi konuşarak sürdürdü:

“Bilincin bulanmadıysa eğer katıl bize.”

Duran, Gizem’in içtikleri cine yaptığı göndermeyi ve ardından okuduğu *İlahi Komedya*’nın on birinci satırını net olarak algıladı. Anlaşılan, kendisi olsa da olmasa da yolculuk devam edecekti. “Geliyorum” dedi.

Sosyete ve Ayaktakımı

Mercedes’in arka koltuğuna önce Duran bindi. Pencere kenarına doğru ilerledi ve oturdu. Onu Gizem izledi. Güzel kız yerine geçerken, Erdoğan Bey Burak’ın kulağına eğildi ve “Kız çok güzel, arkadaşını da sevdim” dedi.

Burak ve Erdoğan Bey de yerlerini alınca, şoför koşarak otomobile atladı.

Mercedes hareketlenir hareketlenmez, horoz dövüşçüsü otomobilinin torpido gözünü açtı, misafirlerinin şaşkın bakışları arasında kocaman bir tabanca çıkarıp şarjörünü ve namlusunda mermi olup olmadığını kontrol etti. Tabancayı beline koyarken, en inandırıcı ses tonuyla konuşmaya başladı:

“Horoz dövüşü mekânı benim olduğu için, orada güvenlik sorunumuz olmazdı. Ama şimdi gideceğimiz yer öyle değil. Bu nedenle, silah taşımamı mazur görmenizi rica edeceğim.”

Garip bir şekilde aynı anda eşkıya ve beyefendi olabilen Erdoğan Bey, silahını beline yerleştirince, tekrar torpidoya uzandı. Bu kez de bir kravat çıkardı. Siyah kravatı gömlek yakasının altından geçirdi, aynaya ihtiyaç duymadan, alışkın hareketlerle bağladı. Kendisinden o kadar emindi ki güneşliği indirip aynaya göz atmadı bile. Onun yerine arkaya dönüp Gizem’e “Doğru bağlamış mıyım?” diye sordu.

Tuhaf adam güzel kızın cevabını beklemeden ve yine kendisinden emin bir ifadeyle sözlerini sürdürdü:

“Siyah ceketim otomobilin arkasında. Süveterimi çıkarıp onu giydiğimde, tümüyle değişmiş olacağım. Sizce de öyle değil mi Gizem Hanım?”

Erdoğan Bey tüm sözlerini Gizem’e bakarak söylediği için, yorum da sadece ondan geldi:

“Gerçekten de öyle, bir kravat insanı ne kadar değiştiriyor değil mi?”

Erdoğan Bey kendisine yetecek cevabı aldığı için, Burak ve Duran'a bakmadı bile. Konuşmasının geri kalan kısmını da Gizem'e yönelik sürdürdü:

"Biliyor musunuz Gizem Hanım, bana sosyete mi ayaktakımı mı bir seçim yap deseler, inanın yapamam."

Başka söyleyecekleri de vardı belki ama aynı anda TEM otoyoluyla bağlantı noktasına ulaştıkları için, Erdoğan Bey konuşmasına ara vermek zorunda kaldı. Şoförüne "Yeniköy'e gideceğiz" dedi.

Otomobil birkaç dakika içinde İstanbul varoşlarının en dibinden, dünyanın en yoğun trafiğini taşıyan TEM'e çıkıp köprü istikametinde yol almaya başlamıştı.

Kısa süren sessizliği Duran bozdu. Adamın Gizem'e söylediği sözlerle ilgili bir soru sormak istemişti:

"Az önce, sosyete ve ayaktakımı arasından bir ayrım yapamayacağınızı söylediniz. Neden?"

Genç adamın sorusu Erdoğan Bey'in hoşuna gitti. Tam arkasında kaldığı için Burak'ı değilse de çaprazında kaldıkları için Duran ve Gizem'i rahatlıkla görebiliyordu.

"Şunu demek istedim: Sosyete de ayaktakımı da o kadar erdemsiz ki her ikisi de hiç rahatsızlık duymadan benim gibi bir adamı bile içlerine kabul edebiliyorlar."

Duran şaşırdı. Sustu.

Gizem, hatta Burak bile bocaladı.

Kendisini en çabuk toparlayan Gizem oldu. "Nasıl yani?" dedi.

Burak, Gizem'in bu soruyu şaşırdığı için sorduğundan emindi. Çünkü Cebrail'le birlikte plan yaparlarken, Erdoğan Bey ile Duran arasında gerçekleşmesi gereken bu tür konuşmalara, ne kendisinin ne de Gizem'in dahil olmamaları gerektiğinde fikir birliğine varmışlardı. Onların üzerine düşen, sorulması gereken ama sorulmamış bir soru varsa, bir yolunu bulup bunu Duran'a sordurmaktı, o kadar.

"Neyse" dedi içinden Burak. Olan olmuştu. Bir ara uyarırdı Gizem'i.

Bu esnada Duran, güzel kızın “Nasıl yani?” sorusunun cevabını kendisinin de merak etmekte olduğunu ifade edecek şekilde başını salladı.

Erdoğan Bey gülümsedi ve ikisine birden hitap etti:

“Gizem Hanım ve Duran Bey, ne iş yaptığımdan Burak bahsetti mi size?”

Yan yana oturan Duran ve Gizem şaşırdılar.

“Yooo” dedi Gizem.

Duran güzel kızdan daha kesin konuştu. “Hayır” dedi.

Adam gülümsemesini sürdürdü. “İyi” dedi ve ekledi: “Ne iş yaptığımla ilgili ne kadar az şey bilirseniz kendimi o kadar iyi hissederim.” Sonra sustu, önüne döndü. Köprü istikametinde giden otomobillerin stop lambaları ile Mahmutbey’e doğru seyredenlerin farlarına daldı.

Otomobilde uzun süren bir sessizlik oldu.

İnsanlar ve Hinthorozları

Galatasaray’ın Arena Stadyumu’na yaklaşırlarken, şoför başını sağa çevirdi ve patronuna “Haberler” diyerek radyoyu işaret etti. Patronu “İyi olur” deyince, irikıyım adam radyonun düğmesine dokundu, geceleri de haber vermeyi sürdüren bir radyo kanalı buldu.

Dünya yine yanıyordu... Türkiye de ona keza...

Spiker haberlere son noktayı koyar koymaz, şoför bu kez sormaksızın dokundu radyonun düğmesine.

Otomobilde yine sessizlik hâkim oldu.

Çok geçmeden, Erdoğan Bey arkasına dönüp Duran ve Gizem’in gözlerinin içine baktı. Tam arkasında oturduğu için Burak’ı göremiyordu.

“Dinlediniz mi haberleri?” diye sordu, sanki tersi mümkün olabilirmiş gibi.

Görünmeyen muhatabı Burak ve gerekmedikçe sessiz kalmaya programlanmış şoför de dahil olmak üzere, otomobilde bulunan herkes başını salladı.

Derin bir nefes aldı Erdoğan Bey.

“Birbirinden kötü yedi tane haber dinledik. Sel baskınlarında onlarca kayıp ve milyonlarca liralık maddi hasar var. Irak’ta bir caminin önünde patlama olmuş, yüze yakın insan ölmüş. Suriye’de Esad kan akıtmaya devam ediyor. Afganistan’da Taliban Amerikan helikopterini düşürmüş. Fransa’da Hizbullah üyesi olduğu tahmin edilen bir kişi üç öğrenciyi vurmuş. Güneydoğu’da beş asker şehit olmuş. Trafik kazalarında on yedi kişi hayatını yitirmiş. Söyler misiniz bana, bütün bu olup bitenler, az önce izlediğiniz horoz dövüşünden daha mı akla yakın?”

Soru sormuştu ama belli ki yorum yapmak için kurmuştu bunca cümleyi Erdoğan Bey. Tam düşüncelerini açıklamaya başlayacaktı ki Duran sözünü kesti:

“Doğrusu, saydığınız bu olumsuzluklar ile horoz dövüşü arasında nasıl bir benzerlik kurduğunuzu merak ettim.”

Erdoğan Bey sözünün kesilmiş olmasına aldırmadı.

“Oysa ben” dedi tuhaf adam, “bütün o cümlelerin içinden, en önem verdiğim iki sözcüğü bulup çıkarırsın diye umut etmiştim.”

“Hangileri onlar?” diye sordu genç oyuncu.

Erdoğan Bey tebessüm etti ve “Akla yakın!” dedi.

Gençler, horoz dövüşü mekânında karşılaştıkları andan itibaren, Erdoğan Bey’in ilk kez tebessüm ettiğini fark ettiler.

Bu arada Burak ve Gizem, Erdoğan Bey’in Duran’a karşı davranışında küçük de olsa fark hissettiler. Her ikisi de değişikliğin nedenini, Duran’ın aklına gelen her şeyi açıksözlülükle soruyor olmasına bağladılar.

Onlar düşünürken, Erdoğan Bey derin bir nefes aldı ve konuşmasını sürdürdü:

“Horoz dövüşünü akla yakın bulmayanlara karşı sık sık kendimi savunmak zorunda kalıyorum. Böyle zamanlarda verdiğim bazı örnekler var: İspanya’nın bir köyünde düzenlenen keçi festivalinde, köylüler her yıl bir keçiyi kilisenin kulesinden aşağıya atarlar. Hayvan eğer hayatta kalırsa, götürüp kasabanın kuyusunda boğarlar. Yine İspanya’da bir başka köyde, her yıl tekrarlanan festivalde, bir eşek köyün meydanında kan içinde kalana kadar dövülür. İtalya köylüleri Aziz Francesco için yapılan törenlerde

hayvanlara sistematik işkence uygularlar. San Antonio Abad'ı anma törenlerinde, tavuk kafası koparma yarışmaları düzenlenir. Türkiye'nin her yerinde, köylüler öldürdükleri domuzları tekmelerler."

Gizem ve Burak, Erdoğan Bey'in verdiği örneklerden etkilendiler.

Duran da adamın verdiği örnekler üzerine havlu atmak zorunda kaldı. Çaresiz bir ses tonuyla "Evet, kabul etmek zorundayım ki insanlar da en az hinthorozları kadar vahşiler" dedi. Erdoğan Bey'in verdiği örneklere onun da ekleyecekleri vardı:

"İngilizlerin köpeklerle yaptıkları tilki avı daha mı insanca sanki? Ya da Kanadalıların yavru fokları kafalarına vurarak öldürmeleri vahşet değil de ne?"

Duran'ın fikrini değiştirmesi Erdoğan Bey'i sevindirdi. Bu durumda, meseleyi daha felsefi bir boyuta taşıyabilirdi:

"Az önce 'akla yakın' sözcüklerine dikkat çekmiştim ya hani, işte bütün mesele burada. Horozlar nasıl akla yakın davranmıyor, içgüdülerine yenik düşüyorsa, aynı durum insanlar için de geçerli. Söyler misiniz, savaşan insan ile dövüşen hinthorozu arasında ne fark var? Sakın kimse bana, bazı insanların savaşa karşı çıktığından söz etmesin. Çünkü uzunca bir süredir, bu tür insanların hatalı üretim olduğu düşüncesindeyim."

Tuhaf adam, "hatalı üretim" lafını ettikten sonra bir es verdi. Ve hemen ardından "Yanlış mı düşünüyorum?" diye sordu.

Erdoğan Bey'in hatalı üretim benzetmesi ve bu sözlere yaptığı özel vurgu gençlerin şaşırmasına yol açtı.

Duran, tam da Erdoğan Bey'in söylediklerini aklına yatırma eşiğine gelmişken, o savaş karşıtlarını "hatalı üretim" olarak nitelendirince, hem ona hem kendine kızdı. "Nasıl olur da böyle vahşi bir adamla fikir birliğine varabilirim?" diye düşündü.

Öte yandan, genç oyuncunun asıl saçmalayanın kendisi olduğunu düşünmesi için de nedenleri vardı. Horoz dövüşüne gitmeye karar vermesi yetmiyormuş gibi, bir de adamın otomobiline binmişti. Eğer iş şirazesinden iyice çıkarsa, bunun nedeni Erdoğan Bey değil, kendisi olacaktı. Birden aklına, kendisini bu noktaya sürükleyen Burak'a kızmak geldi ama hemen

vazgeçti. Arkadaşı da gelsin diye yalvarmamıştı ki kendisine. “Faturayı illa birine çıkarmam gerekiyorsa, üzerine kendi ismimi yazmalıyım” diye düşündü Duran.

O düşünürken, Erdoğan Bey ve Gizem ne cevap vereceğini merak eden gözlerle kendisine bakmayı sürdürüyorlardı.

Öyle ya, adam az önce hatalı üretim konusunu kastederek “Yanlış mı düşünüyorum?” diye sormuştu kendisine. O andan itibaren, şoför de dahil olmak üzere, otomobilde bulunan herkes onun vereceği cevabı beklemeye başlamıştı.

Duran suskunluğunu sürdüremeyeceğini düşündü. Kafasını topladı, en iyi çıkış yolunun manevra yapmak olduğuna karar verdi:

“Şu hinthorozları, yumurtadan dövüşmek için mi çıkarlar yani?”

“Evet” dedi kendinden çok emin bir ses tonuyla Erdoğan Bey. Beklediği cevap değilse de Duran’ın sorduğu soru tartıştıkları konuyla ilintiliydi.

“Akla yakındır ya da değildir ayrı mesele ama dünyanın her yerinde, hinthorozları dövüşte kullanılır. Neden biliyor musun?”

Duran bilmediğini söyledi.

“Çünkü nerede, ne zaman, hangi şartlar altında karşılaşırlarsa karşılaşsınlar, derhal birbirlerinin üzerine saldırırlar da onun için. Ben ciddiyetle, onların bu iş için programlandıklarına inanıyorum.”

Tuhaf adam konuşmasının bu noktasında, anlatabildim mi der gibi bakarak, özellikle de ağzından çıkan son sözleri çok önemsediğini belli etti. Başka söyleyecekleri de vardı:

“İstersen, yarın sana iki hinthorozu yumurtası ile bir civciv çıkarma makinesi göndereyim. Civcivler çıkıp biraz palazlanınca, aralarında birbirlerini görebilecekleri kadar küçük delik olan iki gözlü bir kutuya koy ve izlemeye başla. Bak bakalım neler olacak?”

Duydukları Duran’a ilginç geldi. Erdoğan Bey, hinthorozlarının daha palazken birbirleriyle kavga etmeye başladıklarını iddia ediyordu. Peki, bu gerçekten doğru muydu?

Erdoğan Bey genç adamın ne düşündüğünü anlamıştı.

“İnan bana evlat! Söylediklerim doğru.”

Erdoğan Bey ile Duran arasında geçen konuşma daha uzun süre devam edebilirdi belki ama otomobil muhteşem bir yalının önünde durunca noktalandı.

II

“YILDIRIM AYNI YERE İKİ KEZ DÜŞMEZ”

Otoyol geride bırakılmış, ikinci köprünün ayağına varılmış, deniz seviyesine inilmiş, kuzey istikametinde yol alınarak Yeniköy’e, muhteşem bir yalının önüne ulaşılmıştı.

“Ne çabuk geldik” dedi Gizem şaşkınlık içinde.

Duran ve Burak aynı anda “Evet” diye cevapladılar onu.

Otomobil durur durmaz ilk inen şoför oldu. Hemen bagaja koştu, elinde ceketle döndü ve giymesi için patronuna yardımcı oldu.

Erdoğan Bey otomobilden inerken, güvenlik görevlisi oldukları anlaşılan iki kişi ona doğru yürümeye başlamıştı. Ceketini giyen Erdoğan Bey, otomobilin içindeki gençleri işaret etti ve bir şeyler söyledi. Bu arada bir kapıdan Burak diğerinden Duran indi. Onları Gizem izledi.

Üç genç, Erdoğan Bey’in peşi sıra yalıya doğru yürüdüler. Kapıdan girer girmez, kendilerini denizle iç içe bir barda buldular. Gençler birbirlerine, keyifli bir zaman geçirecekleri umuduyla bakarken, tuhaf adam o katta hiç oyalanmayıp merdivenlere yöneldi. Duran, Gizem ve Burak da zorunlu olarak onu takip etti.

Yalının üst kat salonuna kurulmuş dört yuvarlak masada, kâğıt oynanıyordu. Duran, zengin kesim mensuplarının rahatlıkla kumar oynayabilecekleri bir mekâna geldiklerini düşündü. Anlaşılan, Erdoğan Bey bir batakhaneden çıkıp bir başkasına geçmiş, kendi deyimiyle söylenecek olursa, ayaktakımını geride bırakıp sosyeteye katılmıştı.

Gençlerin tersine, Erdoğan Bey etraftaki masalara hiç bakmadan yürüyüşünü sürdürdü. Denize en yakın odanın kapısını tıklatıp açtı ve “Merhaba” diyerek içeriye girdi.

Dışarıdakiler, içeriden bir adamın “Oooo beyefendi hoş geldiniz, sefalar getirdiniz, ben de sizi bekliyordum” dediğini duydular. Ardından, Erdoğan Bey’in sesi geldi:

“Misafirlerim var, bu geceyi birlikte geçireceğiz. Gelebilirler mi?”

O sorusunu sorarken, ev sahibi yerinden kalkmış kapıya ulaşmıştı. Başını dışarıya uzattı ve eliyle odayı göstererek “Tabii ki gelebilirler. Şeref verirler” dedi.

Böylece, yaşları yirmi beş civarında üç genç Erdoğan Bey’in peşi sıra odaya girmiş oldu.

Ağır kadife perdeler sonuna kadar açık olduğundan, geniş pencereli odanın denizle kucak kucağa olduğu daha ilk bakışta fark ediliyordu. Odaya girenlerin denizden sonra ilk dikkatini çeken, sadece odayı değil içinde yaşayanın zevkini de aydınlatan avize oldu.

Burak etrafa göz gezdirdikten sonra, en yakınındaki koltuğa gömüldü. Önündeki antika sehpanın oymaları gerçekten muhteşemdi.

Gizem’in dikkatini, etrafa serpiştirilmiş çeşitli boyda vazolar çekti. Köşeye yerleştirilmiş çalışma masası da bir şaheserdi.

Duran, duvardaki Ayvazovski’nin orijinal olup olmadığını anlamaya çalıştı. Tersi şaşırtıcı olurdu.

Ellili yaşlarında olduğu izlenimi veren zayıf, kır saçlı ev sahibi “Ben viski içiyordum, size ne ikram edeyim?” derken kapı açıldı ve içeriye servis görevlisi olduğu anlaşılan şık ve güzel bir hanım girdi.

Herkes ne istediğini söyleyince, servis görevlisi, girerken olduğu gibi zarif bir reveransla odayı terk etti.

O çıkar çıkmaz, Erdoğan Bey “Yalıyı geri almaya geldim” dedi muzip bir edayla.

Ev sahibi güldü. “Tabii ama masaya karşılığında hep gözüm olduğunu söylediğim oteli koyman şartıyla” diye cevapladı konuğunu.

Duran, iki adamın senlibenli konuşuyor olmalarından hareketle, eski arkadaş olduklarına karar verdi.

Bu arada Erdoğan Bey arkadaşının otelle ilgili söyledikleri üzerine düşünmüş, teklifi kabul etmişti.

“Yıldırım iki kez aynı yere düşmez nasıl olsa” dedi gülerek.

Duran, Erdoğan Bey’in sözlerine bir anlam veremediği için “Ne dediniz?” diye sordu.

“Yıldım aynı yere iki kez düşmez, dedim.”

“Ha” dedi bu kez anlamış gibi genç adam.

Erdoğan Bey, delikanlının ısrar etmemek için anlamış gibi yaptığını fark etmişti. Tam bir şey söyleyecekti ki kapı tekrar açıldı. Servis görevlisi, bir tepsi içinde getirdiği kuruyemiş ve içkileri sehpalara yerleştirdi.

Sonra ilk konuşan Erdoğan Bey oldu. Sözlerini doğrudan Duran’a söyledi:

“Bu gece horozum kaybettiğine göre, yalıyı alabilirim diye düşünüyorum. Yıldırım aynı yere iki kez düşmez dememin nedeni bu.”

Duran, az önce “Ha” dediğine pişman oldu. Anlamış gibi konuşmuş ama Erdoğan Bey onun anlamadığını fark etmişti.

“Batıl İtikat mı Dediniz?”

Genç oyuncu, arkadaşlarına baktı. Onlar da kendisi gibi, Erdoğan Bey’in yıldırım benzetmesine şaşırmış görünüyorlardı. Demek gerçekten de horoz dövüşünde kaybetmiş olduğu parayı kastetmişti tuhaf adam ve orada kaybettiği için şimdi kazanacağını düşünüyordu.

Duran kendisini daha fazla frenleyemedi, “Batıl itikadın da bu kadarı doğrusu” dedi.

Bu sözler odada buz gibi bir rüzgâr estirdi. Genç oyuncu, herkesin yüzünde, patavatsızlık ettiğine dair ifadeler okudu. Özür dilemeyi düşündü ama hemen vazgeçti. Çünkü samimi düşüncesi buydu. Söylemiş ve ruhunu kurtarmıştı.

Ötekilerden farklı olarak, Erdoğan Bey genç oyuncunun yaklaşımına şaşırmış gibi görünmedi. Önce söyleyeceklerini mazur görmesini rica eder

gibi ev sahibine baktı, sonra genç adama döndü ve “Bak delikanlı” dedi.

Herkes aynı anda, Erdoğan Bey’in Duran’dan alacağı intikamın acı olacağını düşündü.

“Sen batıl itikat diyebilirsin belki ama ben tam tersine arkama bilimi aldığım için yıldırım aynı yere iki kez düşmez dedim.”

Duran, Erdoğan Bey’in sözleri üzerine “İşte şimdi saçmaladı” diye düşündü. Yıldırımın aynı yere iki kez düşmeyeceği bilimsel olarak nasıl kanıtlanabilirdi ki? Genç adam cevabını ses çıkarmayarak vermeyi seçti.

Herkes şimdi ne olacak diye düşünürken, Erdoğan Bey bir hamle daha yaptı:

“Sana Pascal’dan bir örnek vermemi ister misin?”

Erdoğan Bey bu soruyu laf olsun diye sorduğunu, sözlerini hiç ara vermeden devam ettirerek gösterdi:

“Ünlü matematikçi var ya hani, işte ondan söz ediyorum. Pascal’ın adını daha önce hiç duymuş muydun?”

Genç oyuncu gülümsedi ve “Evet, kim duymamıştır ki?” diye cevapladı tuhaf adamı.

“İyi” dedi Erdoğan Bey, devam etti:

“Peki, Pascal’ın Allah’a kumardan hareketle inandığı hiç kulağına çalınmış mıydı?”

Duran ve ötekiler şaşırdı.

Erdoğan Bey kendinden emin bir şekilde “Duymuş olduğunu sanmıyorum, çünkü böyle konular nedense mekteplerde öğretilmez” dedi. Yanındaki içki kadehine hamle edip bir yudum aldı ve “Maalesef ben de çok geç öğrenmiştim” diye devam etti.

Aynı cümlenin içinde “Pascal”, “Allah” ve “kumar” sözcükleri geçtiği için olsa gerek, odadaki herkes, tuhaf adamın sözlerini nasıl sürdüreceğine kulak kesildi.

Erdoğan Bey konuşmasını daha da ilginç hale getirmek için, doğrudan Duran’a yönelik bir soru daha sordu:

“Sen, Allah’ın varlığına inanıyor musun genç adam?”

Duran şaşırdı. Etraftakilerin kendisine bakıyor olması güvenini biraz sarstı. Arkadaşları, kumarhanenin sahibi, kısacası herkes ondan samimi bir cevap bekler gibi görünüyorlardı. Genç oyuncu elinden geldiğince dürüst olmaya karar verdi:

"Dinine son derece bağlı olan annem, her fırsatta, inançsız olduğumu söylüyor. Bu nedenle cehenneme gideceğimi düşünüyor. Babam aynı kanaatte değil. Ona göre, inançsız değil kendisi gibi dinsizmişim. Allah'a inanmam için illa bir dine bağlı olmam gerekmezmiş. Bana gelince, galiba en iyisini ben yapıyorum. Bu konuda düşünmemeyi tercih ediyorum."

Erdoğan Bey'in yüz hali, genç adamın söylediklerine inanmadığını gösteriyordu. Bunu sözleriyle de destekledi:

"Hem benimle, hem de Allah'la kaçak dövüşüyorsun! Bütün anlattıklarından ben bunu anladım."

Duran, tuhaf adamın bu sözlerine içten içe çok kızdı. "İnsanın kendisini devaynasında görmesi işte bu demek!" diye düşündüyse de söylemedi. Onun yerine altdudağını aşağıya sarkıttı, iki elinin ayasını yukarıya doğru çevirerek "Ne yapayım, ben buyum!" dedi.

Ama Erdoğan Bey tartışmayı sonlandıracak gibi görünmüyordu. Doğrudan genç adama yönelik olarak "Cebinde bozuk para var mı?" diye sordu.

Duran şaşırdıysa da belli etmedi. Ceplerine hiç bakmadan "Yok" diye cevapladı Erdoğan Bey'i.

Oysa Burak adamın sorusunu emir telakki etmiş, ceplerini karıştırmış, bulduğu bir lirayı uzatmıştı bile.

Erdoğan Bey parayı alır almaz "Allah'ın varlığı üzerine yazı mı tura mı?" diye sordu genç adama.

Duran şaşırdı. Ötekiler gülüştüler.

"Yooo, ciddiyim!" dedi Erdoğan Bey herkese birden.

"Başka bir çıkar yolumuz yok ki! Yaşamaya başladığımıza göre, birinden birini seçmek zorundayız. Ya inanacağız ya da inanmayacağız. Öyle değil mi? Ve böylesi bir durumda, en kötü ihtimalle yazı tura atmak zorunda değil miyiz? Gelin biz de o en kötü yolu seçelim."

Tuhaf adam, elindeki parayı masanın üzerine koydu. Etraftakiler gözlerini paraya çevirince, o konuşmasına devam etti:

“Parayı masanın üzerine acelemiz olmadığı için koydum. Konuşmam bitince Allah’ın varlığı üzerine yazı tura atacağız! Ama önce müsaade edin bu kez hepinize birden sorayım: Az önce Duran, Allah’ın varlığından yana tura demiş, ben parayı havaya atıp tutmuş ve onun söylediği gibi tura gelmiş olsaydı ne olurdu?”

Kimseden ses çıkmayınca, Erdoğan Bey sorusuna kendisi cevap verdi:

“Cenneti ve öteki her şeyi kazanmış olurdu. Öyle değil mi?”

Duran hariç herkes, olumlu anlamda başını salladı. Erdoğan Bey bir soru daha sordu:

“Peki ya tersi olsaydı?”

Kimse cevap vermedi. Erdoğan Bey kaldığı yerden devam etti:

“Hiçbir şey kaybetmezdi!”

Herkesin gözlerine tek tek bakan tuhaf adam, söylediklerinin anlaşılmamış olabileceğini göz önünde bulundurarak, açıklık getirmeye çalıştı:

“Bu durumda, yani eğer Allah yoksa ve biz var olduğundan yana iddiaya girdiysek hiç de yanlış bir davranışta bulunmuş olmayız değil mi? Ne çarpılırız, ne işlerimiz ters gider ne de başka bir şey olur.”

Odada kısa süren bir sessizlik oldu. Erdoğan Bey masanın üzerinde duran bir lirayı aldı, Burak’a iade etti. Sonra yine Duran’a döndü ve son sözlerini söyler gibi konuştu:

“İşte genç adam, ünlü matematikçi Pascal bu düşünceden hareketle Allah’a inanmaya karar verdi.”

Duran “İyi ama nasıl oluyor da bu anlattıkların yıldırımın aynı yere iki kez düşmemesinin kanıtı sayılabiliyor?” diye sormadı.

Zaten Erdoğan Bey de sözlerini tamamlar tamamlamaz ev sahibine dönmüş, “Oynamıyor muyuz?” demişti.

Otuz Milyon Dolar ya da Birkaç Bin Lira

O “Oynamıyor muyuz?” diye sorsa da odadakiler Erdoğan Bey’in az önce Allah’a inanmakla ilgili söylediği sözler üzerine düşünmeyi sürdürdüler.

Düşüncelerinden ilk sıyrılan ev sahibi oldu:

“Kartları kim açacak?”

Erdoğan Bey “Tahmin ediyorum ki Gizem Hanım bize yardımcı olur” diye cevapladı soruyu.

“Peki” dedi ev sahibi. Ayağa kalktı, çalışma masasına gidip çekmecesinden bir paket aldı. Kartları Gizem’e teslim edip yerine oturdu. Henüz jelatini açılmamış oyun kartı paketini eline alan güzel kız, şaşkın gözlerle önce Erdoğan Bey’e ardından iki arkadaşına baktı.

Erdoğan Bey gülümsedi.

“Bu akşamın keyfini çıkarın Gizem Hanım. Az sonra, bende bir şiiri çağrıştıran ellerinizle otuz milyon doları birimizden alıp öbürümüze vereceksiniz.”

Duran, tuhaf adamın cümlesinde iki noktaya takıldı.

Önce, Erdoğan Bey’in Gizem’e kur yapıp yapmadığı üzerine düşündü. Horoz dövüştürülen mekândan ayrılıp otomobile bindiklerinden beri, adam sanki böyle bir sinyal yayıyor gibiydi.

Sonra, son birkaç dakika içinde birkaç kez tekrarlanan otuz milyon doların el değiştireceğine dair konuşmanın şaka olup olmadığı geldi aklına. Yüzlerine daha dikkatli baktığında, yalı sahibinin de Erdoğan Bey’in de şaka yapıyormuş gibi bir halleri olmadığına karar verdi.

Böyle olunca, boğazının kuruduğunu hissetti Duran. İçinde bulunduğu durumdan kurtulmanın en iyi ilacı, az önce yarısına kadar içtiği cin tonik olmalıydı. Horoz dövüşünde içtiği cin portakal nasıl rahatlamasını sağlamışsa, cin toniğin de aynı etkiyi yapmasını arzulayarak kadehine hamle etti.

İçki boğazından aşağıya dökülür dökülmez “Demek” diye düşündü genç adam, “şifa niyetine içilince gerçekten yararlı oluyormuş.” Birkaç yudum alkol tüm cesaretinin yerine gelmesini sağlamıştı. “Bir şey sorabilir miyim Erdoğan Bey?” dedi ve hiç beklemeden devam etti:

“Az önce horoz dövüşünde ne kadar kaybetmiştiniz?”

Erdoğan Bey genç adama anlamaya çalışan gözlerle baktı. Anlayamayınca, merakına yenik düştü:

“Neden sordun?”

Duran’ın cevap vermekten başka çaresi kalmamıştı. Zar zor “Sadece merak” dedi.

Az sonra Boğaziçi’nde bir yalı kazanacak ya da otuz milyon dolar değerinde otelini kaybedecek olan Erdoğan Bey “Birkaç bin lira” diyerek gidermeye çalıştı genç adamın merakını.

Aldığı cevap Duran’ı susturmaya yetmemiş, tersine başka bir soru sormasına neden olmuştu:

“Birinde birkaç bin lira, ötekinde otuz milyon dolar... Siz nasıl bir adamsınız böyle Erdoğan Bey?”

Duran’ın son sorusu ve soruya kattığı “Ne tuhaf adamsınız!” anlamına gelecek yorum, odada yeniden soğuk rüzgârların esmesine yol açtı.

Gizem, Burak ve ev sahibi, önce birbirlerine bakıp sonra gözlerini Erdoğan Bey’e çevirdiler. Başta Duran olmak üzere odada bulunan herkes, ondan gelecek cevabın ne olacağını merak etti.

Tuhaf adam olabilecek en sakin ses tonuyla, başta Duran olmak üzere herkesi, aslında pek de tuhaf davranmadığına inandırmaya çalıştı:

“Öncelikle, spor ile kumarı birbirine karıştırmamalısın delikanlı. Horoz dövüşü bir spordur. Seyrederken sıradan bir itiş kakış zannettiğin dövüşten önce, horoz sahipleri horozlarına tıpkı spor hocaları gibi eğitim yaptırırlar. Ayrıca beslenmelerini düzenlerler, streslerini yönetmeye varıncaya kadar bir dizi program uygularlar. Demek istediğim, ringe çıkan boksör ya da sahaya giren futbolcu ile arenaya atılan horoz arasında, spor açısından bakıldığında hiçbir fark yoktur.”

Tuhaf adam, dinleyen herkese komik gelecek bu konuşmayı o kadar inanarak yaptı ki odada bulunan herkes onu ciddiye almak zorunda kaldı. Sonra aynı yüz ifadesiyle devam etti:

“Şimdi oynayacağım ise kumar!”

Erdoğan Bey bu noktada durdu. Yüzüne sanki ders veriyormuş gibi bir ifade yükledi:

“Ve söz konusu olan kumarsa, bir şeyi bilmen lazım! İyi bir kumarbaz, ne kadar kazandığını ya da kaybettiğini önemsemez. Otuz milyon doları da otuz kuruşu da kaybettiğinde üzülür. Rakamlar, bu işin en önemsiz kısmıdır anlayacağın.”

Erdoğan Bey konuşmasını “Bilmem anlatabildim mi?” diyen bakışlarla taçlandırarak sona erdirdi.

Delikanlı, kendisini üzerinden buldozer geçmiş gibi hissetti. “Hiç olmazsa aldığım cevap ikna edici olsaydı” diye düşündü.

Duran’ı bir enkaz yığınına çevirdiğini hisseden ve bundan belli belirsiz bir zevk alan Erdoğan Bey ev sahibine döndü ve “Oynayalım mı artık?” dedi.

Soru formunda olmakla birlikte, yeteri kadar vakit kaybettik, demeye getiren Erdoğan Bey’i en iyi ev sahibi anladı. Bu nedenle, cevabını tek kelimeyle sınırlı tuttu:

“Oynayalım!”

Dananın Kuyruğu

İki adam aynı anda kendisine bakınca, Gizem az önce sehpanın üzerine koymuş olduğu desteyi tekrar eline aldı, jelatini açtı, kâğıtları kutudan çıkardı.

“Lütfen jokerleri çıkarınız Gizem Hanım” dedi Erdoğan Bey en beyefendi haliyle.

Duran ve Burak küçük dillerini yutmak üzereydiler.

Bir rica da ev sahibinden geldi:

“Şimdi de lütfen desteyi iyice karıştırır mısınız Gizem Hanım?”

Güzel kız, desteyi terleyen, titreyen, acemi ama güzel elleriyle uzunca bir süre karıştırdı. Sonunda durdu ve ne yapması gerektiğini sorgular gözlerle iki adama baktı.

“Geçen defa ben söylemiştim, şimdi siz söyleyin hangi kâğıdı istediğinizi” dedi ev sahibi.

Erdoğan Bey teşekkür etti.

“Sinek ikilisi, ev sahibimizden başlayın lütfen Gizem Hanım.”

Gizem anladığını belirtecek şekilde başını salladı ve ilk kâğıdı ev sahibinin, ikincisini Erdoğan Bey’in önüne açtı. Yüreği küt küt atıyordu. Heyecanı doruğa çıkan kuşkusuz sadece o değildi. Duran ve Burak da her kâğıt masanın üstüne düştüğünde kendilerini ölecekmiş gibi hissediyorlardı. Çok belli etmeseler de aynı durum Erdoğan Bey ile ev sahibi için de geçerli olmalıydı.

Destenin ortalarına gelinmiş ama sinek ikilisi masaya henüz düşmemişti... Tuhaf, kâğıt sanki özellikle destenin sonlarına saklanmış gibiydi... Gizem açmaya devam etti... Sonunda beklenen kâğıt ortaya çıktı...

Erdoğan Bey’in ve rakibinin yüzü aynı anda güldü.

“Kazandınız” dedi oturduğu masadan kalkarken kumarhanenin sahibi. Erdoğan Bey’e yaklaştı, elini sıktı. Sonra az önce oyun kâğıtlarını getirdiği çalışma masasına gitti, bir başka çekmeceyi açtı ve bir deste anahtarla geri döndü.

“Tapu işlemlerini yarın hallederim. Güle güle oturun.”

Gizem elinde kalan öteki kâğıtları masanın üzerine koyarken “Ben bu şoku nasıl atlatacağım?” der gibi baktı etrafındakilere.

Duran, boğazının az öncekinden de fazla kuruduğunu hissetti ve kadehine baktı. Geçen süre zarfında tüm içkisini bitirmişti. Ayağa kalktı, kumarhanenin sahibine “Gidip biraz daha cin alabilir miyim?” diye sordu.

Adam gülerek, “Bana değil, Erdoğan Bey’e soracaksınız” diye cevapladı genç adamın sorusunu.

Rus Ruleti

Az sonra Duran elinde cin kadehi olmak üzere güm diye girdi odaya ve “Size bir şey sormama izin verir misiniz efendim?” dedi yalının eski sahibine.

Delikanlının davranışı adamı güldürdü. “Tabii ki sor” diye cevapladı Duran’ı.

“Bu kaçıncı oyununuz Erdoğan Bey’le?”

“Dostunuz benim yirmi yıllık oyun arkadaşım. Bu nedenle, kaç oyun oynadığımızı bilemeyeceğim. Ama sorunuzu düzeltmeme izin verirseniz, belki anlamlı bir sonuca ulaşabilirsiniz. Bu akşamkinden önceki dört oyunu o kazanmıştı. Bu akşam oynadığımız, onun kazandığı oyunlar serisinin beşincisi oldu. Yüzde elli ihtimalle benim kazanmam gerekiyordu. Olmadı. Bir dahaki sefere yüzde yüz ben kazanacağım.”

Ev sahibinin anlattıkları çok açıksa da bir anlam veremedi Duran. Tabii ki yüzde elli ihtimalle Erdoğan Bey’in, yüzde elli ihtimalle onun kazanması gerekiyordu. Peki, gelecek sefere yüzde yüz kendisinin kazanacağını nereden çıkarmıştı?

“Nereden biliyorsunuz bir dahaki sefere yüzde yüz kazanacağınızı?” diye sordu.

Adam derin bir şekilde iç çekti.

“Dedim ya delikanlı, bu bir inanış. Ben kumarı Rus ruletine benzetirim. Biliyorsun, bu oyunu oynamak için bir tane altıpatlar toplu tabancaya ve bir de mermiye ihtiyaç vardır. Mermiyi tabancanın topundaki deliklerden birine sokar çevirirsin. Sonra kafana doğrultur ateş edersin. Patlarsa ölürsün. Sorun kalmaz. Patlamazsa, kafasına ateş etme sırası rakibine geçmiş olur. Tetik ilk çekildiğinde, merminin patlama olasılığı 6’da 1’dir. Yani yüzde 16,6. Altıncı çekişte ise 6’da 6 yani yüzde 100 patlayacaktır mermi. İşte bu nedenle, gelecek sefere yüzde yüz ben kazanacağım.”

Duran “Delilik bu!” dedi adamın verdiği izahat karşısında. Lafı ağzından çıkar çıkmaz, ileri gittiğini düşündü “Tabii bence” diyerek durumu düzeltmeye çalıştı.

Erdoğan Bey ev sahibine özür dileyen gözlerle baktı.

Uzun süren bir suskunluktan sonra, Erdoğan Bey tekrar arkadaşına dönük olarak konuştu:

“Aşağıya, bara insek iyi olacak.”

Adam onun bu sözleri üzerine ayağa kalktı ve yol gösterdi. Başka söyleyecekleri de vardı:

“Lütfen eviniz gibi davranın. Bir davete yetişmem gerektiği için size katılamayacağım. Mazur görmenizi rica ederim.”

Erdoğan Bey adamın kurduğu nezaket cümlelerine gözlerini açıp kapatarak teşekkür etti. Gençlere döndü ve “Haydi, inelim o zaman aşağı” dedi.

Geçen süre zarfında, az önce ev sahibine yönelik söylediği “Delilik bu!” lafını tartma imkânı bulan Duran, aşırılık yaptığında karar kıldı. Yeni yüklenmiş olduğu cinin de etkisiyle, merdivenlerden inerken adamın koluna girdi.

“Beni bağışladınız mı az önce söylediklerim için?”

“Kızmadım ki! Delikanlı. Haklısın. Delilik bu! Ama kime ne? Eğer deliliğimin zararı sadece kendimeyse, bunun üzerinde çok durmamak lazım. Asıl mesele, çıkar sağlamak için başkalarına zarar verecek delilikler yapmakta ya da yapılanları görmezden gelmekte. Öyle değil mi?”

Duran’ın anlamaz gözlerle baktığını gören ev sahibi, daha açık konuşması gerektiğini düşündü:

“Mesela siyasal iktidara yakın duracaklarından emin olunanlar adına bir gün içinde kurulan devasa şirketler ve bu şirketlere devletin imkânları kullandırılarak kazandırılan dudak uçuklatıcı servetler... Ya da işledikleri suçlar ve günahlar nedeniyle sittinsene hapiste yatmaları gerekirken yollarına kırmızı halı serilenler... Veya herkes tarafından suçsuz oldukları hususunda fikir birliğine varıldığı halde, sırf ayakaltında dolaşmasınlar diye tüm evrensel hukuk kuralları göz ardı edilerek zindanlarda çürütülen günahsızlar... Daha saymamı ister misin?”

Genç adam ev sahibinin söylediklerini gayet iyi anladı. Aklına “Tıpkı Dante’nin zamanındaki Floransa’da olduğu gibi” demek geldiyse de sustu. Zaman zaman ileri sürülen, *İlahi Komedya*’nın politik bir metin olarak ele alınması gerektiğine dair görüşleri hatırladı. Sadece kumarhane sahibinin dikkat çektiği meseleler nedeniyle bile olsa, başrol oynamaya çalıştığı *İlahi Komedya*’ya bakışını köklü bir şekilde gözden geçirmesi gerektiğini düşündü.

Sonunda merdivenler tükendi, giriş katına ulaşıldı. Sıra vedalaşma faslındaydı. Yalının eski sahibi hepsine birden “Hoşça kalın” dedi.

Erdoğan Bey gençlere “Kendinize deniz kenarında bir masa bulun, az sonra geleceğim” diyerek arkadaşıyla birlikte yalının kapısından çıktı.

Sinek İkilisi Etkisi

Duran kendisini etrafındakilerden soyutladı, Boğaziçi’nin dingin derinliğine daldı. Düşünce sistematiğinin bir gecede yıkılması canını sıkmıştı. Biriyle birkaç saat, diğeriyle sadece yarım saat önce tanıştığı iki adam el ele vermiş ve tabiri caizse kendisini bir limon gibi sıkarak içini boşaltmışlardı.

Delikanlıya göre, bu etkiye asıl yol açan kuşkusuz otuz milyon doların otuz saniyeden bile kısa bir süre içinde gözlerinin önünde el değiştirmesi olmuştu.

Yoksa o bilmiyor muydu, İstanbul’un her köşesinde kurulu yüzlerce kumar masasında, hemen her gece bir sürü otuz milyon dolarların yarım dakikadan kısa sürelerde kaybedilip kazanıldığını?

Ya da siyasal iktidarlar tarafından bir gece içinde kurdurulan şirketler vasıtasıyla, dudak uçuklatacak büyüklükte servetlerin, devletin kasasından bazı insanların ceplerine indirildiğini her gün gazetelerde okumuyor muydu?

Veya hukukun, üstelik tüm ülke insanlarının gözlerinin içine bakılarak siyasallaştırıldığını anlayabilmesi için az önceki gibi bir dersi mi alması gerekiyordu?

“Kuşkusuz hayır” diye cevapladı kendi kendine sorduğu soruları Duran.

Önemli olan, olup bitenlere farklı bir açıdan bakmayı becerebilmekti. Onun özelinde bu fark edişi sağlayan, masaya düşen sinek ikilisi olmuştu. Horoz dövüşü mekânında tanıştığı tuhaf Erdoğan Bey’in tesirinden henüz kurtulmadan, adını bile bilmediği bir başka saçma adama toslamak ise tüm dengelerini sarsmıştı.

III

HER İSTEDİĞİNİ YERİNE GETİREBİLENİN İSTEĞİ

Kumar arkadaşını uğurladıktan sonra gençlerin masasına dönen Erdoğan Bey, Duran'ın yüzünün değişmiş olduğunu fark etti. Belli ki genç adam tanık olduğu olumsuzluklardan etkilenmiş ve acı çekmeye başlamıştı. Buna karşılık Burak ve Gizem'in keyifleri yerinde görünüyordu. Anlaşılan istedikleri oluyor, planları öngördükleri gibi yürüyordu.

"Yoruldunuz mu?" diye sordu herkese birden Erdoğan Bey.

İlk cevap Gizem'den geldi:

"Bu koltuğa oturuncaya kadar kendimi yorgun hissediyordum. Ama şimdi iyiyim."

Erdoğan Bey sadece güzel kıza yönelik olarak "Haklısınız" dedi. Hemen ardından, yine sadece ona bakarak "Yorulmanıza yol açtığım için özür dilerim" diye ekledi.

Nedense Burak araya girdi ve Gizem'in yerine cevapladı Erdoğan Bey'i:

"Hiç olur mu öyle şey! Asıl biz özür dileriz, eğer sizi yorduysak. Bu geceyi evimizde oturarak ya da takıldığımız mekânlardan herhangi birinde de geçirebilirdik. Bu durumda, aklımıza bile gelmezdi İstanbul'un bir yerlerinde insanların böyle hayatlar yaşıyor olduğu."

Duran, içten içe de olsa Burak'a hak verdi. Arkadaşı doğru söylemişti. Geceyi annesi ve babasıyla ya da odasında yalnız başına veya arkadaşlarıyla hep gittiği yerlerden birinde geçirseydi, İstanbul'un dibinde

bir yerlerde, insanların kan ve dehşeti yaşıyor olduklarını nereden bilebilirdi?

Ya da, dile bile kolay gelmeyen otuz milyon doların yarım dakika gibi kısa bir sürede el değiştirme öyküsünü, sözgelimi bir gazete haberi olarak okusa, masal gibi algılamaz mıydı?

Delikanlının derin bir şekilde içine dönmüş olduğunu fark eden Erdoğan Bey, daha çok ona bakarak "İsterseniz sizi azat edebilirim" dedi.

Duran şaşırdı. Burak ve Gizem, gecenin bitecek olmasına üzüldüler. İkisi de saatlerine bakıp, zamanın nasıl da çabuk geçmiş olduğundan yakındılar.

Erdoğan Bey'in "Dağılalım mı?" anlamına gelecek "İsterseniz sizi azat edebilirim" cümlesiyle birlikte, Duran'ın tuhaf adamdan kolay kurtulamayacaklarına dair görüşü yerle yeksan oldu. Nedense, cehenneme yolculuk gibi değerlendirmeye başladığı geceden kurtulamayacağı hissine kapılmış, elini verdiği için kolunu kurtaramayacağını düşünmüştü.

Düşüncelerinin anlamını kendisine bile ifade etmekte zorlanan genç oyuncu birden "Bizden kurtulmak mı istiyorsunuz yoksa?" diye sordu. Ve derhal saçmaladığına karar verdi. En azından başka bir şey söylememeli, ağzından tek sözcük bile çıkarmamalıydı.

Ama Gizem ve Burak ne demek istediğini anlamak için kendisine bakmaya başlamışlardı bile. Yine de Duran kararlıydı. Başka hiçbir şey söylemeyecekti.

Erdoğan Bey delikanlının konuşmaya devam etmeyeceğini anlayınca, az önce sorduğu soruya cevap vermesi gerektiğini düşündü. "Bunu da nereden çıkardınız Duran?" dedi.

Duran sanki anlamamış gibi "Neyi?" diye sordu adama.

"Sizden kurtulmak istediğimi!"

Delikanlı bu sözler üzerine bir milyon saat konuşabileceğinden ne kadar eminse, cevap vermemesi gerektiğinden de o kadar emindi. Otoyoldan önceki son çıkış misali, yönünü "Bilmem" tabelasına çevirdi.

Onun "Bilmem" sözü üzerine, Erdoğan Bey öteki iki gence baktı. Güzel kız sessiz kaldı. Bu durumda arkadaşının yardımına koşmak Burak'a düştü:

“Duran da bizim gibi ilginç bir gece geçirdi Erdoğan Bey. Bizden kurtulmak mı istiyorsunuz diye sorarken, birlikte cehennemin dibine doğru çıktığımız yolculuktan vazgeçtiğinizi düşündü ve korktu bence.”

Genç oyuncu iyice şaşırdı. Arkadaşı başta kendisine yardımcı olmaya çalışıyormuş gibi görünse de sonra içinde cehennem ve yolculuk gibi iki önemli kavram da bulunan tuhaf bir cümle kurmuş, durumu iyice içinden çıkılamaz hale sokmuştu. Ne söyleyeceğini bilemedi. Soru mu sormalı yoksa yorum mu yapmaya çalışmalıydı? Sonunda her ikisini de yapmamaya, susmaya karar verdi.

Erdoğan Bey aniden ayağa kalktı ve gençlerin hepsine ilginç gelecek bir cümle kurdu:

“O, her istediğini yerine getirebilenin isteğiyle burada!”

Erdoğan Bey ayağa kalkınca, gençler de ayaklandı. Bu esnada tuhaf adam konuşmasını sürdürdü:

“Ve o, cehennemin dibine doğru çıktığı yolculuğa, ne zaman isterse, benimle ya da bensiz devam edebilir.”

Duran, nutku tutulmuş gibi bir Erdoğan Bey’e bir Burak’a baktı.

Önce, arkadaşı cehennemin dibine doğru çıkılan yolculuktan söz etmiş; sonra, hayatı boyunca karşılaştığı en tuhaf adam, *İlahi Komedya*’da, “Cehennem” bölümünün “Üçüncü Kanto”sunda, öfkelenmemesini öğütleyerek Vergilius’un, Kharon’a söylediği sözleri tekrarlamıştı.

Genç oyuncu açısından, durum tahammül edilebilir olmaktan çıktı. Suskunluğunu daha fazla devam ettirmesi mümkün değildi. Ayakta ve tam karşısında bulunan adama alaycı bir tonla cevabı zor bir soru sordu:

“Burası cehennem ve yoksa siz de Vergilius musunuz?”

Şaşırma sırası Erdoğan Bey’e gelmişti. “Yooo” dedi. Burak ve Gizem’e döndü, anlamaya çalışan gözlerle “Vergilius da kim?” diye sordu.

Burak “Vergilius *İlahi Komedya*’dan bir karakter. Oyunda onu ben canlandırıyorum” diye cevapladı Erdoğan Bey’i.

Gizem “Cehennem’den çıkana, bir başka deyişle Beatrice devreye girene kadar, Dante’ye o eşlik ediyor” diye destekledi Burak’ın görüşünü.

Erdoğan Bey ayakta olmalarına aldırmadan uzun uzun düşündü. Sonunda cevabını verdi:

“Şimdi sorunun cevabını verebilirim delikanlı: Evet, burası cehennem. Bir başka deyişle dünya! Ama seni temin ederim ki ben Vergilius değilim.”

Aynı anda Burak, sıranın kendisine gelmiş olduğunu düşündü:

“Saat ilerledi, alkol ve yoğunluk zihnimizi iyiden iyiye bulandırmaya başladı. Duran çalıştığımız *İlahi Komedya*’yı içinde yaşadığımız durumla karıştırıyor. En ilginci de sizi Vergilius’a benzetmesi oldu. En iyisi biz müsaadenizi isteyelim. Eğer sizin için de uygunsa, gelmek isteyenler yarın gece yarısından önce buraya gelir, öteki cehennem olan dünyada ve onun küçük bir modeli olan İstanbul’da, sizle çıkmış oldukları yolculuğu sürdürürler. Ben mutlaka geleceğim.”

Burak sözlerini tamamlar tamamlamaz “Ben de” dedi güzel kız onu desteklercesine.

Duran konuşmamayı tercih etti.

Erdoğan Bey’in son sözleri “O halde hepinize iyi geceler” oldu.

İngiliz Destesi Ne Diyor?

Duran, taksiciye verdiği paranın üstünü beklerken aramaya koyulduğu anahtar destesini, adam parasının üzerini uzatırken buldu. Anahtarları sağ cebinde, Cebrail’in trende unuttuğu kalın *İlahi Komedya* cildinin altındaydı.

Genç oyuncu, ağır demir kapının mermer eşiğe sürtünürken çıkardığı sesi her zaman olduğu gibi o gece de engelleyemedi. “İnşallah” diye dua etti, “annem yatağından çıkmaya üşenir de bu saate kadar nerede olduğumun ifadesini almaya kalkmaz.”

Montunu girişteki portmantoya, üst kattan gelebilecek sesi dinleyerek astı. *İlahi Komedya*’sı elinde, merdivenlere doğru yürüdü.

Duran salonun önünden geçerken, her zaman olduğu gibi kapının altından ışık sızıp sızmadığını kontrol etti. Babası, arada bir yaptığı gibi o akşam da annesinin koynu yerine, gecenin sessizliğine sığınmayı seçmiş olabilirdi.

Düşündüğü gibi çıktı. Merhaba demeden odasına çıkması halinde yaşlı Pisani'nin kırılacağını bildiği için yönünü değiştirdi, salonun kapısını açıp başını uzattı:

"Merhaba Padre."

Loş ışıkta siluet gibi görünen yaşlı adam, oğlu içeri girince, sehpaya paralel duran vücudunu dik hale getirdi, gözlüğünü çıkardı.

"İçeri gel Duran. Hoş geldin. Ben de tam senin için tarot açmaya başlamıştım. Bu açılımı mutlaka görmen gerekiyor."

Yorgunluktan ölüyor olsa da, genç adamın içeri girip babasının açtığı tarot falını dinlemekten başka çaresi kalmamıştı. Elinde *İlahi Komedya*'sı, ipek örtü ve yanan mumla güzelleştirilmiş sehpanın karşısındaki koltuğa yerleşti. Kartların masaya konuluş şeklini çözdü ama hangi deste olduğunu anlayamadı.

"Hangi deste bu Padre?"

Bay Pisani en yenisi yirmi yıllık olmak üzere birbirinden değerli çok sayıda tarot destesine sahipti. Duran, bu destelerden bazılarının ünlü müzayede şirketlerinin açıkartırmalarında satın alındığını biliyordu. Bizzat tarot falı bakıyor olmasa, bu özelliği Bay Pisani'yi kuşkusuz sadece iyi bir tarot destesi koleksiyoncusu yapardı ama öyle değildi. Otuzdan fazla açılımı kendine özgü yorumlayışıyla, uzunca bir süredir Bay Pisani konunun uzmanı çevreler tarafından bile bir üstat olarak görülüyordu.

Baba Pisani "Otantik İngiliz desteyle, Gül Haç açılımına göre bakıyorum" diye cevapladı oğlunun sorusunu.

Duran tam babasının tüm kâğıtları tek tek açıklamaması için laf olsun diye Allah'a yakarmaya başlayacakken, aklına Erdoğan Bey geldi. Ne demişti tuhaf adam üstelik Pascal'ı dayanak göstererek Allah'a inanmak konusunda? En azından yazı tura atmasını, bu durumda hiç olmazsa yüzde elli kazanma ihtimalinin olacağını tavsiye etmemiş miydi? "Aslında" diye düşündü genç adam, "hiç de mantıksız değil." Bu kez biraz daha inanmış olarak "Lütfen Allah'ım, babamın bütün kartları açmasına engel ol. Bir an önce odama çıkıp yatayım" diye dua etti.

Duran düşünürken babası konuşmaya başladı:

“İlk kartın, kader çarkı...”

Eyvah, diye düşündü Duran. Duası boşa gitmiş, korktuğu başına gelmişti. Tekrar Erdoğan Bey ve ünlü matematikçi Pascal hakkında düşündü. Bu arada babasının konuşmaya bir hayli kararlı başlamış olduğunu fark etti. Demek tam da inançlı biri olmaya karar vermişken Allah kendisine yardım elini uzatmamış, babasıyla onu baş başa bırakmıştı. O düşünürken babası anlatmayı sürdürüyordu:

“Değişime karşı direnmemende yarar var oğlum. Kaderin sana sunduklarını, birer hediye olarak kabul et. Unutma ki iyi de kötü de ihtiyaç duyduğumuz için bizimle. Önünde daha hızlı davranmanı gerektiren bir zaman dilimi var. Bu özel dönemde, her şeyin bir sebebi ve sonucu olduğunu fark edeceksin. Şunu unutma: Bazı durumlarda, kontrolü tümüyle kaybedip kendini gelişmelere bırakman, gelecekte gücünü artırmanı sağlayabilir...”

Yumuşak ses tonu ve aralarda verdiği uzun eslerle konuşan tombalak Bay Pisani’nin sözleri, salonun kapısı hışımla açılınca kesildi.

Geniş geceliğinin içinde bile ince görünen vücudu, serbest bırakılmış, kıvırcık, beyaz ve gür saçlarına rağmen sıskamsı yüzüyle Bayan Pisani içeriye bir ateş topu gibi düştü:

“Nedir bu böyle, bir uyku uyutmadınız baba oğul? Saatin kaç olduğunun farkında mısın Durante Pisani? Saat dörde geliyor! Az sonra horozlar ötecek, sen daha eve yeni teşrif ediyorsun! Ya sana ne demeli Bay Pisani? Bravo! Söyle bakalım şimdi bana, gecenin dördünde tarot bakmak akıllı işi midir? Böyle giderse, toplayacaksın bütün şeytanları başımıza!”

Bayan Pisani’nin hışmından nasibini alan baba oğul birbirlerine baktılar. Duran’ın aklına, az önce babasından kendisini kurtarsın diye Allah’a ettiği dualar geldi. “Demek oluyor” diye düşündü biraz eğlenerek. Bu arada kızgın kadın konuşmasını sürdürdü:

“Saat 24.00’ü çoktan geçtiğine göre, bugün cumartesi. İkinize de aferin! Dün akşam İsa Mesih’in ıstırapları ve ölümü için düzenlenen duadan kaytardığınız yetmiyormuş gibi, hiç olmazsa bu sabah yapılacak övgü duasını kaçırmayalım, der gibi bir haliniz de yok.”

Bayan Pisani eşini ve oğlunu aşağılar biçimde başlattığı konuşmasını giderek tehdide dönüştürdü:

“Ama yarın akşam gerçekleşecek Paskalya ayininden kaçabileceğinizi aklınıza bile getirmeyin. Ayrıca pazar gününün Paskalya olduğunu unutursanız, bilin ki kıyameti koparırım. O kadarla da kalmam, ikinize de dünyayı dar ederim. Pazar günü tüm aile burada toplanacak ve hep birlikte yemek yiyeceğiz. Sonra da akşam ayinine gideceğiz. Anlaşıldı mı? Şimdi herkes yatağına! Marş marş!”

Bayan Pisani’nin dehşet verici azarı, iki koca adamın iki iyi çocuğa dönüşmesine yetti de arttı bile. Paşa paşa merdivenleri tırmanan baba oğul Pisaniler, birbirlerine iyi geceler bile diyemeden soluğu odalarında aldılar.

Duran, eve girdiği andan itibaren elinden bırakmadığı *İlahi Komedya*’yı komodinin üzerine bırakıp başucu lambasını yaktı. Saate baktı, gün az sonra ışıyacaktı. Yatağına uzandı. Akşamüstünden itibaren, yani yaklaşık on iki saattir yaşadıkları gözlerinin önünden bir film şeridi gibi geçmeye başladı. Başından geçenler aslında hiç de hoş değildi!

Genç adam kafasını dağıtmak için biraz kitabına göz atmayı düşündüyse de eli gitmedi. Yorgundu, dinlenmeliydi. Uykuya dalmak üzere lambayı kapattı.

7 Nisan Cumartesi
Cehennem'de ikinci gün

I

CEHENNEM'İN HÜKÜMDARI

Cumartesi günü Pisanilerin evi ancak öğlene doğru hareketlenebildi. Sabah ayinine katıldığı için olsa gerek, Bayan Pisani kahvaltı masasına nurlu bir yüz ifadesiyle oturdu. Uzun süren kahvaltı esnasında ne tarottan söz edildi ne de *İlahi Komedya*'dan. Gün, Bayan Pisani'nin günüydü ve doğal olarak ağırlık Paskalya'nın nasıl kutlanacağına verildi.

Duran kahvaltıdan hemen sonra odasına çıktı. Arada bir Paskalya hazırlıklarının sürdüğü mutfağa inip anne ve babasıyla iki çift laf ettiyse de zamanı kendisine ayırmayı becerdi. Gün boyu aynanın karşısında oyun için çalıştı. Arada bir trende bulduğu *İlahi Komedya*'ya baktı. Devamlı olarak, önünde iki prova daha olduğunu ve ayın 12'sinde de İtalya'dan gelecek seçiciler kurulunun karşısına çıkacağını düşündü.

Akşamüstü, kardeşler, yeğenler, kuzenlerle aile yemeği yenirken, Duran acı gerçeği pat diye söyledi:

"Maalesef bu akşam sizle Paskalya ayinine gelemeyeceğim. Çünkü tiyatrodan arkadaşlarıma söz verdim. Biliyorsunuz çok az vaktimiz kaldı. Burada bulunan herkes oyuna davetli. Sonradan söylemedi demeyin!"

Bayan Pisani çok kızdıysa da belli etmemeye çalıştı.

Genç oyuncu herkes ayin için evden çıktıktan sonra da bir gözü saatte, oyun için çalışmasını sürdürdü.

Ve sonunda, ayaklı saat 10.00'u çaldı. Duran, önceki günden biraz daha özenli giyinmiş olarak sokağa çıktı, bir taksiye bindi ve Yeniköy'e gideceğini söyledi.

Genç adam koca cepli anorağını giymediği için, o akşam doğal olarak *İlahi Komedya*'sından da ayrılmak zorunda kaldı. Buna karşılık, kitabın "Cehennem" bölümüne düşülmüş notları gayet iyi hatırlıyordu. Bu notlardan aklında en çok kalan, "Cehennem" bölümünün "Otuz Dördüncü Kanto"sunun girişine dair olandı. Şöyle başlamıştı kantoya Dante:

"Vexilla regis prodeunt inferni..."

Türkçe söylenecek olursa "Cehennem hükümdarının sancakları ilerliyor!" demişti şair.

Aslında bu sözler Dante'nin kendi sözleri değildi. Kendisinden çok önce yaşayan Venantius Fortunatus'un dizelerini kitabına aktarmıştı şair. Bu sözlerden hareketle, Vergilius'un kendisine "Eğer gözlerini ileri çevirirsen gelenleri görebilirsin" diye tavsiyede bulunduğunu yazmıştı.

Duran'ın İstanbul'un tepelerinden birinden Boğaziçi'ne inerken bu cümleyi hatırlamasının asıl nedeni, kitabın kenarına alınmış şu notlardı:

"Cehennem'in hükümdarı Lucifer'dir, unutma!"

Duran, şoförün de duyacağı kadar yüksek sesle "Unutmam!" dedi.

Şoför arkasına bakıp "Efendim!" deyince "Yok bir şey! Kendi kendime konuştum" diye cevap verdi ve sustu.

Her gün bir sürü deliyle muhatap olmak zorunda kaldığı için, şoför bu tür durumlara alışmış olmalıydı. Hiç ses etmedi.

Taksi Yeniköy'e yaklaşırken, Duran'ın aklına, Cebrail geldi. Onun düşürdüğünü bildiği halde, kitabı giderek daha fazla benimsemesi canını sıktı. "Yetmiyormuş gibi" dedi kendi kendine, "notları da iyice üzerime alınmaya başladım."

Düşünceleri, yeniden kendi kendine konuşmasına yol açtı:

"İşte şimdi saçmaladım!"

Dikiz aynasından arkaya bakan taksici "Vah vah!" diye düşündü.

Duran, Cebrail'in kitabı eline geçtiğinden bu yana eskisi gibi davranmadığının gayet iyi farkındaydı. O kitap eline geçmemiş olsa örneğin, bu geceki davete icabet edip cehenneme doğru yolculuğa çıkmaya kalkar mıydı?

Ya da bir gece önce horoz dövüşü yapılan o saçma mekânın içine dalar mıydı?

Erdoğan Bey adlı o tuhaf adamın peşine takılıp Yeniköy'de kumar seyretmeye gider miydi?

Genç adam, kendi kendine sorduğu bu soruların hepsine olumsuz cevap verdi.

Şimdi de dünkü saçmalıklarına kim bilir hangi yenilerini eklemek üzere, Yeniköy'e gidiyordu. Bütün bunların nedeni, Cebrail tarafından trende unutulan ya da düşürülen *İlahi Komedya'*dan başkası değildi.

Duran, düşüncelerinin tam bu noktasında, kendine annesinin tarzını kullanarak hitap etti.

"Ne unutması ya da düşürmesi? Saçmalamayı bırak artık Durante Pisani!"

Kendi kendini azarlamak genç adama iyi gelmişti. Böylece, en azından kitabın unutulmuş ya da düşürülmüş olmadığına kesin bir şekilde karar vermiş oluyordu. Cebrail, göz göre göre kitabı kalktığı yere bırakmış ve kendisi de salak gibi üzerine atlamıştı. Resmen tuzağa düşmüştü! Şimdi de arkasından ne geleceğini merak ettiği için, bir türlü kurtulamıyordu tuzaktan. İşin gerçeği, işte tam olarak buydu.

"Buysa bu!" dedi yine yüksek sesle Duran.

Şoför bu kez ne arkasına dönüp baktı ne de dikiz aynasına göz attı.

Yeniköy'e Ulaşma

Duran Yeniköy'e ulaştığında, saat henüz 10.30 bile olmamıştı. Çok meraklıymış gibi görünmek istemediği için biraz dolaşmaya karar verdi. Saat 10.55'te, yüksek duvarlarla çevrili yalının görkemli ahşap kapısını çaldı. Kapı derhal açıldı. Önceki akşam kapıyı beklemekte olan görevliler genç adamı hatırladılar ve hiç bekletmeden içeriye aldılar.

Duran arkadaşlarını giriş katında göremeyince bara yaklaştı ve yüksek taburelerden birine oturup Boğaziçi'ni seyretmeye koyuldu. Çok geçmeden kapıda bu kez Burak ve Gizem göründü. Duran'ı yalnız gören gençler şaşırmışlardı.

Gizem "Erdoğan Bey yok mu?" diye sordu.

Burak "Kimseye nerede olduğunu sormadın mı?" dedi.

Duran tam arkadaşlarına yeni geldiğini söyleyecekti ki yalının yeni sahibi yanlarında bitti ve "Ben de şimdi geldim" dedi.

Erdoğan Bey genç arkadaşlarına hemen ne içmek istediklerini sordu. Daha o sorusunu tamamlamadan önceki akşam da kendilerine hizmet eden görevli yanlarına ulaştı ve siparişleri aldı.

Herkes içkisini eline alır almaz "Nerede kalmıştık?" dedi Erdoğan Bey.

Gençler şaşırdılar. İlk kendini toparlayan Duran oldu:

"Cehennem'de!"

Burak ve Gizem başlarını sallayarak onayladılar onu.

Erdoğan Bey "Cehennem'in neresinde?" diye sordu bu kez.

Duran sözü yine kimseye bırakmadı.

"Sizi bilmem ama ben şeytanın dizinin dibinde bıraktım."

Burak ve Gizem, genç oyuncunun *İlahi Komedya*'yı hatmetmiş olduğunu anladılar.

Erdoğan Bey gençlerin yüzlerine tek tek baktı ve "O halde, benimle şeytanı görmeye gelmek ister misiniz?" diye sordu.

Burak ve Gizem aynı anda istediklerini söylediler. Duran da tereddüt etmeden onlara katıldığını söyledi.

Ayağa kalkan Erdoğan Bey "İzleyin o halde beni" dedi ve barın denize bakan tarafına, iskeleye doğru yürüdü.

"Bizi Rahat Bırak Git Şeytan!"

Beşyüzer beygir gücünde iki makineye sahip canavar motor yat iskeleden ayrılırken, Duran son bir kez dönüp yalıya baktı. Aklına bir gece önce tanık olduğu kumar partisi geldi. Bir sinema perdesinde ya da bir romanın

sayfalarında karşılaşsa, sanatçılarının yaratıcılıklarına şapka çıkarıp geçebilirdi belki ama öyle değildi. Olay gerçekti ve kahramanlarından en azından biri şu anda yanında oturuyordu.

“Bu durumda” diye düşündü Duran, “acaba onu mu tebrik etmeliyim?”

Eğer tebrik edecekse, ne demeliydi? Mesela “Yarım dakikadan bile kısa bir süre içinde 30 milyon dolarlık serveti ele geçirdiğiniz için sizi kutlarım Erdoğan Bey” dese alacağı tepki ne olurdu?

Kuşkusuz, bütün bu düşüncelerini Erdoğan Bey’e yöneltebilecek cesarete sahipti. Ama Erdoğan Bey’in kumara dair düşüncelerini bildiği için, böyle bir davranış son derece anlamsız olurdu. Koskoca bir yalı ile horoz dövüşünde kaybedilen birkaç bin liranın aynı olduğunu savunması bile, Erdoğan Bey’in bu tür konuşmalara müsait olmadığını göstermiyor muydu? Tuhaf adamı, yalnızca bu düşünceden hareketle bile deli olarak yaftalayabilirdi.

Genç adam farkında bile olmadan “Surreal! Surreal!” diye söylendi.

Sözlerinin duyulup duyulmadığını anlamak için etrafına bakındı, kimse duymamıştı. Dikkatle bakınca, horoz dövüşü mekânından kumarhaneye kadar Erdoğan Bey’in Mercedes’ini kullanmış olan şoförün, şimdi de kaptanlığa soyunmuş olduğunu gördü. Eşkıya görünümlü adamın, acaba kaptan ehliyeti var mıydı? Yirmi metre civarında bir motor yatta dümen tuttuğuna göre, aksi düşünülemezdi. “Yoksa düşünülebilir mi?” diye sordu kendi kendine. On iki saatten kısa bir süre zarfında, Erdoğan Bey’le her şeyin mümkün olabileceğini yaşayarak öğrenmişti. Sahi, teknenin öteki yolcuları neler yapıyorlardı bu arada?

Gizem ve Burak teknenin sancak tarafından Boğaziçi’nin Asya yakasına bakarken, kendisi gibi iskele tarafında oturan Erdoğan Bey Anadolu yakasının birbirinden güzel yalılarını seyrediyordu. Acaba bu yalıları bir gün önce kazanmış olduğu kendi yalısıyla karşılaştırıyor olabilir miydi?

Dinozor kılıklı gri tekne, en azından şimdilik, Marmara Denizi istikametinde seyrediyordu. Duran “Acaba nereye gidiyoruz?” diye düşündü.

Genç oyuncu aklına gelen bu soruyu az ötesindeki Erdoğan Bey'e sormaya niyetlendiyse de vazgeçti. "Şimdi" dedi kendi kendine, "her kelimesini binlerce sayfadan damıtıyormuş edasıyla kuracağı cümleleri çekemem."

Boğaz'ın sona erip Marmara Denizi'nin başladığı Kadıköy ile Sarayburnu'nun orta noktasına ulaşıldığında da gri dinozorun yönü değişmedi. Şoförden bozma kaptan, Boğaziçi'nden çıkmış olmanın verdiği rahatlıkla, sahil muhafaza botlarından bile süratli aracın motorlarına yüklendikçe yüklendi.

Duran, teknenin arkasından kalkan suyun en azından on metre yüksekliğinde olduğunu hesapladı.

Gecenin karanlığında bir zıpkın gibi atağa kalkan motor yatın belli ki çok acelesi vardı.

Duran, *İlahi Komedya*'dan rol arkadaşı Gizem ile Burak'a tekrar baktı. Oyuncuların ikisi de kendi dünyalarına dalmış gibi görünüyorlardı. Erdoğan Bey ise, birkaç metre ötesinde suskunluğunu muhafaza etmeyi sürdürüyordu.

Bu arada acaba saat kaç olmuştu? Baktı. 11.30'du.

Genç adam, fırsattan istifade, başından geçenleri tekrar hatırlamaya çalıştı.

Bir gün önce akşam yemeğinden kalkışı, 5 Nisan'ın önemini keşfedince suyun kaldırma yasasını bulmuşçasına odasından fırlayışı, Levent metro istasyonundan atladığı trenle Taksim'e gidişi, Cadde-i Kebir'i boydan boya kat edişi, barda Cebrail ve Gizem'le karşılaşması, Burak'ın uyarısıyla Gizem'in elbisesini değiştirişi, İstanbul varoşlarının en dibinde katıldıkları horoz dövüşü ve ardından Yeniköy'de sadece yarım dakika süren müthiş kumar, bir film şeridi gibi gözlerinin önünden geçti.

Bazı insanların bir ömür yaşayıp da var olabileceğini bile akıl edemeyecekleri bütün bu tanıklıklardan sonra, bakalım bugün başına neler gelecekti? İçi ürperdi. Kınalıada'nın ışıklarının iskele tarafında kaldığını görünce, en azından bildiği adalardan birine gitmediğinden emin oldu. Acaba Marmara Denizi'nin güney yakasında bir yere mi gidiyorlardı?

Başka neresi olabilirdi ki? Gittikleri istikamette iki Hayırsızada dışında hiçbir şey yoktu.

Prens Adaları'nın meskûn olanlarını geride bıraktıktan birkaç dakika sonra, teknenin seyir istikametinde birkaç ışık göründü. Duran Yassıada'ya gitmekte olduklarını hissetti. Yanılmadığını kısa sürede anlayacaktı.

Süratli tekne iyice yavaşladı ve bir iskeleye bordaladı. Kaptan vitesi boşa alır almaz dinozorun sancak baş omuzluğuna koştu ve kıyıda beklemekte olan bir adama palamar attı. Aynı işi kıç omuzluktan da yapınca, dinozorun dört yolcusu karaya çıkmak için hareketlendiler.

Erdoğan Bey ayağı iskeleye değer değmez yürümeye başladığı için, ötekiler de onu takip etmek zorunda kaldılar.

Burak "Yassıada'dayız değil mi?" diye sordu.

Erdoğan Bey onu ağzının ucuyla "Evet" diye cevapladı.

Yirmişer metre aralıklarla yakılmış meşalelerin aydınlığında, yola devam ettiler.

Birkaç dakika sonra, gaipten bazı sesler gelir gibi oldu. Yürümeye devam edince, bir grup insanın yüksek sesle bir ilahiyi seslendirmekte olduğu anlaşıldı.

Duran, Gizem ve Burak şaşkınlıklarını üzerlerinden attıklarında, ilahinin Latince okunduğunu fark ettiler.

Erdoğan Bey yürüyüşünü kararlı adımlarla sürdürdü. Üç genç de kendilerini ona uyum sağlamak zorunda hissetti.

Birden, yürümekte oldukları yola karanlıkların içinden siyah cüppeli bir adam fırladı.

Bu karşılanmayı bekliyor olmalıydı ki üç gencin tersine Erdoğan Bey hiç şaşırmadı. Bir tanıdıkla karşılaşmış gibi, yüzü görünmeyen adamı selamladı. Adam da önce ona sonra hepsine birden "Hoş geldiniz" dedi ve kendisini takip etmelerini istedi.

Yassıada'nın efsanevi binası Bulwer Köşkü'nün önüne gelince, yol göstermekte olan siyah cüppeli adam durdu ve dört kişiden kendisine yaklaşmalarını rica etti.

“Az sonra ayinimizin yapılacağı yere gireceksiniz. Sizin için bir loca hazırlattık. Biz ayinlerimizi mistik bir atmosferde yaparız. Bunu, göreceklerinizin sizi şaşırtmaması için önceden söylüyorum. Şu andan itibaren, ne ben size bir şey söyleyeceğim ne de başkaları... Sorularınız da cevaplandırılmayacak. Ayinimizi izledikten sonra, geldiğiniz gibi gideceksiniz. Gelecekte bize katılmak isterseniz sizinle konuşmayı düşünebiliriz. Ama böyle bir niyetiniz olmazsa, sizden, gördüklerinizi sonsuza kadar unutmanızı isteyeceğiz. Ya da sonuçlarına katlanmak zorunda kalırsınız.”

Siyah cüppeli adam kısa bir es verdikten sonra bu kez doğrudan Erdoğan Bey’e hitap etti:

“Erdoğan Bey, size, hem kendiniz ve hem de arkadaşlarınız adına, bu şartımızı önceden kabul ettiğinizi, onların önünde hatırlatmakta yarar görüyorum.”

Duran şaşırdı. Birinin kendisi adına başka birilerine söz vermesi için önce kendisinden izin almış olması gerektiğini düşündü. Hemen bu duruma itiraz etmeliydi. Tam ufak çaplı da olsa maraza çıkarmak için ağzını açacaktı ki vazgeçti.

Genç adam, siyah cüppelinin ileri sürdüğü şartları tekrar düşünmesinin en azından bir zararı olmayacağını akıl etti. “Bize katılmayacaksanız burada gördüklerinizi unutmak zorundasınız” demişti adam. Aslında bu, yerine getirilmesi o kadar da zor bir söz olmayacaktı. Çenesini tutup kendisini ikna etme sürecini çabuk tamamladığına sevindi.

Bu esnada siyah cüppeli adam arkasını döndü, zamanında kaleye benzetilerek inşa edilmiş metruk köşkün kapısından içeriye girdi. Misafirler de onu izlediler.

Birkaç meşaleyle aydınlatılmış, neredeyse kapkaranlık salonun orta yerinde, hepsinin bildiği yıldız sembolü belli belirsiz görünüyordu ve onun da orta yerinde taş bir sunak vardı.

Dört konuk, loca olarak tasarlanmış bir bölmeye oturtulurken ortadaki sunakta bir kımıltı sezinlediler. Siyah cüppeli ev sahibi, yerlerini

gösterirken mutlak sessizlik istediğini tekrarlayınca, misafirlerin hiçbiri konuşmadı.

Cüppeli adam, Erdoğan Bey ve arkadaşlarının yanlarından ayrıldıktan sonra, bir köşede durmakta olan gonga üç kez vurdu.

Son vuruşun hemen ardından, misafirlerin oturmakta oldukları locanın tam karşısına rast gelen noktada bir kapı açıldı ve siyah cüppeler giymiş bir grup insan tek sıra halinde içeriye girdi.

Sunağın etrafında geniş bir çember oluşturan satanistler, ellerinde taşımakta oldukları tütsüleri yerde çizili yıldız sembolünün üzerine atıp, bellerinden küçük birer çan çıkardılar. Çanlarını üçer kez salladıktan sonra tekrar bellerindeki kuşaklarının içine yerleştirdiler. Bu kez de siyah birer hançer çıkardılar, dört ayrı yöne uzatıp dört ayrı söz söylediler. İlk sözleri, ayini izleyen misafirlerin de bildiği “Satan” oldu. Onu Beelzebub, Astaroth ve Azazel sözcükleri izledi.

Duran, az önce konuşulmaması tembih edilmiş olsa da yanında oturan Gizem’e çok kısık bir sesle “Ne diyorlar?” diye sordu.

Gizem, sözcüklerin anlamını kendisinin de bilmediğini söyledi. O da aynı şekilde, yanında oturmakta olan Burak’a sordu. Burak da ne söylendiğini anlamamıştı.

Satanistler, ellerindeki hançerleri de tıpkı küçük çanlar gibi bellerine yerleştirdikten sonra, yine bellerinden, bu kez birer beyaz kâğıt çıkardılar.

Az önce Erdoğan Bey ve arkadaşlarını karşılamış, ardından başlama gongunu çalmış olan cüppeli adam, üzerinde siyah mum yanan gümüş bir şamdan ve gümüş bir kâse taşıyarak arkadaşlarının önünde dolaşmaya başladı.

Satanistler, mum aleviyle tutuşturdukları beyaz kâğıtları gümüş kâsenin içine attılar.

Duran dayanamadı, Gizem’in kulağına eğildi ve yine olabilecek en kısık sesle “Ne yazıyordu acaba kâğıtların içinde?” diye sordu. Gizem bu kez konuşmadı, ellerini iki yana açarak bilmediğini işaret etti. Bu kez, Duran’ın sorusunu korkusundan Burak’a da iletmedi. Parmağını ağzına götürüp “Sus!” işareti yaptı. Sonra dayanamadı, genç oyuncunun kulağına eğildi ve

“Bizim bilmediğimizi Burak nasıl bilsin? En sonunda, hepsini birden Erdoğan Bey’e sorarız. Belki o biliyordur. Ama lütfen şimdi sus! Başımızı belaya sokacaksın” dedi.

Duran tekrar ayine döndü. Aklına, birkaç saat önce *İlahi Komedya*’da okuduğu “Cehennem” bölümünün “Otuz Dördüncü Kanto”sunun girişi geldi. *“Vexilla regis prodeunt inferni...”* diye başlayan bölümde, “Cehennem hükümdarının sancaklarının ilerlediği”ne dikkat çekiliyordu. Dante eserinde, Cehennem hükümdarıyla kastettiğinin şeytan olduğunu açık bir şekilde ifade etmişti.

“O zaman bu zamandır, şeytan hep şeytan” diye düşündü genç oyuncu.

Tıpkı 1200’lerin Floransa’sında olduğu gibi, 2000’lerin İstanbul’unda da cehennem hükümdarının sancağı ilerliyordu...

Bu arada on iki satanist, kendilerine uzatılan şamdanın yardımıyla ellerindeki kâğıtları yakmış, rahip yardımcısı olduğu anlaşılan adamın uzattığı gümüş kâsenin içine atmışlardı. O elinde şamdan ve dumanlar tüten kâseyle uzaklaşırken, bir başka satanist etrafı aydınlatan meşalelerden birini aldı ve üç adımla sunağa yaklaştı. Yaklaştıkça da sunağı aydınlatmaya başladı.

Duran ve öteki konuklar, sunağın üzerinde tümüyle çıplak olarak sırtüstü birinin yatıyor olduğunu gördüler. Sunak iyice aydınlanınca, ortada elleri ve ayakları gerilerek bağlanmış bir kız çocuğu olduğunu anladılar.

Gizem, gayriihtiyari elini ağzına götürdü.

Meşaleyle sunağı aydınlatan siyah cüppeli satanist, belinden bir siyah hançer çıkardı ve taşın üzerine bağlanmış kızın karnına koydu. Göğüsleri yeni gelişmeye başlamış çocuk, karnına metal bir cisim konulunca korkuyla irkildi, başaramayacağını bilmekle beraber bir kez daha bağlarından kurtulmaya çabaladı.

Aynı anda, hal ve davranışlarıyla ilk andan itibaren başrahip olduğunu göstermiş olan satanist, sağ elini sunağa doğru etkileyici bir şekilde uzattı ve yüksek perdeden konuşmaya başladı:

“Büyük tanrımız cehennemin efendisi satan, dünyamızı yönetir, içimizi mutlulukla doldurursun. Efendimiz satan, dünyayı sen kurdun ve içindeki

her şeye sen hayat verdin. Bu nedenle karar verici olan sensin. Adaleti tahtının önünde arıyoruz. Ey yüce efendimiz, düşmanlarımıza karşı mücadelemizde bize yardımcı ol. Bizi kötülüklerden esirge. Biz insanların sana inanıyor ve güveniyoruz. Bize gücünü göster. Nimetlerinden bizi mahrum etme. Efendimiz satan, bize çağrımızı sana ulaştırmamız için kuvvet ver.”

Rahip konuşmasının bu noktasında durakladı, elini çıplak ve bağlı kız çocuğuna uzattıktan sonra, çok önemli bir şey söyleyecekmiş gibi, sesini yükselterek devam etti:

“Cehennemin efendisi seninle olsun! Şükran yücelerin yücesi şeytana! Şükran cehennemin kralına! Şükran en güçlü imparatora!”

Rahip sözlerini tamamlayınca, daha önce misafirleri de karşılamış ve bir nevi rahip yardımcısı görevi üstlenmiş olan satanist devreye girdi. Gonga üç kez vurmuş ve gümüş şamdan ile kâseyi on iki satanistin önüne getirmiş olmasından da törende sıra dışı bir rolü olduğu anlaşılan satanist, tekrar ritüelin gerçekleştiği alanda boy gösterdi. Bu kez gümüş bir tepsi ve sürahi taşıyordu. Elindekileri rahibe uzatırken törensel bir sesle, yüce bir makama hitap ediyormuş gibi konuştu:

“Bir kiliseden çalınmış kutsal ekmek ve şarabı size takdim ediyorum yüce rahip!”

Rahip, takdis edilmiş ekmek ve şarabı arkadaşlarının arasında pay etti. Satanistler ekmekten birer lokma yiyip şaraptan birer yudum içtiler.

Törenin kesintiye uğradığını düşünen Duran, ağzını Gizem’in kulağına iyice yaklaştırdı ve “Tıpkı kilisede olduğu gibi, ne tuhaf değil mi?” diye sordu. Kız sesini çıkarmadı.

Başrahip tekrar konuşmaya başladı:

“Ey yüce efendi, az önce etini yiyip kanını içerek, İsa’ya olan nefretimizi göstermiş olduk. Üstelik bu ekmeği ve şarabı, onların kendi tapınaklarından çaldık. Şimdi temizlik zamanı geldi. Efendimiz, kendim ve burada bulunan öteki inançlı hizmetkârların adına, sana sunacağım bu kutsanmış ekmeği ve şarabı lütfen kabul buyur.”

Rahip bu sözleri söyledikten sonra elindeki gümüş ekmek tepsisini ve gümüş şarap sürahisini sunağın üzerine, çıplak kız çocuğunun hemen yanına bıraktı. Elini, yere paralel ve avuç içi aşağıya bakacak şekilde sunağa uzattı.

"Gel efendimiz satan!"

Başrahip sözlerini tamamladı. Bu kez, mabet olarak hizmet veren metruk Bulwer Köşkü'nde sürmekte olan ayinde, neredeyse tüm görevleri üstlenmiş olan yardımcısı bir buhurdanlıkla sunağa yaklaştı ve önce ekmeği kutsadı. Sesine yine uhrevi bir hava vermişti:

"Cehennemin efendisi seninle olsun."

Rahip yardımcısının ikinci durağı şarap oldu. Bu kez ona hitap etti:

"Ve seninle olsun."

Son olarak da üzerinde çıplak kız çocuğuyla birlikte sunağı kutsadı:

"Ve seninle olsun."

Törenin neredeyse tümünü sırtlanmış olan satanist işlerini tamamlayınca, çepeçevre etrafındakilere baktı. Belli ki başka söyleyecekleri de vardı:

"Dinleyin beni ey satanistler! Duygularınızı doruğa çıkardık, ekmeği, şarabı ve sunağı cehennemin kralı için hazır hale getirdik. Bu hizmetlerimizin karşılığında, kalplerimizi birbirine bağlama gücü edindik."

Rahip yardımcısı sözlerini tamamlayınca, görevini tamamladığını belli eder şekilde başrahibe baktı. Başrahip bu kez iki elini birden avuçları aşağıya doğru gelmek üzere uzattı.

"Kalplerimizi böylece birleştirmiş oluyoruz. Ey efendimiz, sana şükranlarımızı sunuyoruz. Şerefe!"

Rahip sözlerini tamamlarken gongun önüne ulaşmış olan rahip yardımcısı, elindeki tokmakla alete üç kez daha vurdu.

Locada bulunan dört konuğun şaşkın bakışları arasında, rahip de içlerinde olmak üzere tüm satanistler sırtlarındaki siyah cüppeleri çıkardı. Üzerlerinde, küçük çan ve siyah saplı hançerlerini taşımaya yarayan siyah kuşaklar ve ayakkabıları hariç, hiçbir şey kalmadı. Kadınlı erkekli grup, çıplak olarak yere çizilmiş satan sembolünün üzerine gelişigüzel uzandılar ve tuhaf hareketlerle kıvranmaya başladılar.

Başrahip, bu kez de yattığı yerden bağırmaya başladı:

“Efendimiz, sen Musevileri, Hıristiyanları ve Müslümanları sol elinin kuvvetiyle yok et. Onları rüzgârınla dağıt. Biz haksızlığa uğrayan hizmetkârlarının öcünü al. Acılarımızı dindir.”

Ötekiler satan sembolünün üzerinde kıvranmayı sürdüredursun, başrahip ayağa kalktı ve cinsellik organını eline alıp bağırmayı sürdürdü:

“Bize gençlik ve mutluluk ver yüce efendimiz. Sana inanıyoruz, sana tapınıyoruz.”

Duran, Gizem, Burak ve Erdoğan Bey’in şaşkınlık dolu bakışları arasında, başrahip sunağın üzerinde bağlı yatan kız çocuğunun üzerine eğildi ve onu cinsellik organından öptü. Bu temas, kız çocuğunun taş sunak üzerinde kıvranmasına yol açtı.

Duran, küçük çocuğun gözlerine bağlı bezin, akıttığı gözyaşları nedeniyle ıslanmış olacağını düşündü.

Rahip başını kızın cinsellik organından kaldırdı. Tekrar bağırmaya başladı:

“Cehennemin efendisi, merhametini üzerimizden eksik etme. Sana şimdi vereceğimiz kurbanla krallığın yücelsin. Cehennemin yüksek kapılarından geçip bizi kurtar.”

Başrahip, iki elini birden ve yine avuç içleri yere bakar şekilde mihrabın üzerine uzattı. Bu esnada gong üç kez daha çaldı. O bağırmaya devam ediyordu:

“Yüce efendimiz, bu sunumuzu al ve bizi seçilmiş kulların arasına kabul et.”

Sözlerini tamamlayan rahip, çıplak bedenine bağlı siyah kemerinden siyah bıçağını çıkardı. Dört misafirin korku dolu bakışları arasında, küçük kız çocuğunun gözlerini bağlayan siyah kumaş parçasını kesti. Neye uğradığını şaşırmış olan çocuk, bir de etrafında çıplak insanları görünce iyice korktu.

Duran çocuğun gözyaşlarının sicim gibi aktığını oturduğu yerden görebiliyordu.

Başrahip, az önce kesmiş olduğu göz bağından sonra, bu kez de kızın el ve ayaklarını bağlayan siyah bağları kesti.

Önceden hazır hale gelmiş güçlü kuvvetli dört erkek satanist, kızın ayaklarını ve ellerini tuttular. Başrahip son olarak kızın ağzını bağlayan siyah bez parçasını da kesince, yaşı on üç civarında olan çocuk var gücüyle bağırmaya başladı. Feryatları metruk Bulwer Köşkü'nün tavanında yankılandı. Binayı mesken tutmuş birkaç güvercinin kanat çırpışları duyuldu.

Dört satanistin el ve ayaklarından sıkıca tutmuş oldukları çocuğun bağırışları, başrahibi kızdırdı. Çocuğa yaklaştı, elinin tersiyle suratına acımasız bir tokat indirdi ve "Sus, efendimizin huzurunda bağırma!" diyerek çocuğu azarladı.

Törenin başından itibaren her türlü hizmete koşmuş olan rahip yardımcısı, bu kez de elinde gümüş bir lazımlıkla tören alanına girdi. Lazımlığı çocuğun altına tuttu ve "İşe!" diye bağırdı. Çocuk verilen emri yerine getirdi. Dört satanist işi biten çocuğu salondan çıkardılar.

Duran küçük kız için endişelendiyse de birtakım gelişmeler olduğu için dikkatini törenin sürmekte olduğu sunak ve çevresine verdi.

Başrahip gümüş lazımlığı sunağın üzerinden aldı, elini içine daldırıp önce yere çizili satan sembolünü ıslattı. Sonra sunağa da birkaç damla serpti. Ardından öteki satanların suratlarına, her birine "Seni yüce satan adına kutsuyorum" diyerek birkaç damla serpti. En son da kendisini ıslattı.

Gong üç kez daha çaldı. Başrahip bu kez de uzanıp şarap sürahisini aldı.

"İşte şehvetin içkisi!"

Sürahiyi etrafındaki kendisi gibi çıplak satanistlerin mükemmel bir şekilde gördüğünden emin olan başrahip kaldığı yerden devam etti:

"Ey yüce satan, ey cehennemde olan kralımız! Dünyayı cehennem yapacağın günü iple çekiyoruz. Bize güzel yiyecekler, içecekler ve zina yapma imkânı ver. Bizi güzelliklerinle doldur. Her yanımız gece gibi karanlık olsun."

Gong üç kez daha çaldı. Başrahip avuç içleri yere bakar halde konuşmasını sürdürdü:

"Ey yüce efendimiz, ey gerçek kuvvetin kralı, ey dünyanın ve cehennemin imparatoru, zaferin bütün yönleri doldursun."

Başrahibin bu sözleri üzerine, zeminde bulunan satan sembolünün üzerinde kıvranarak bir nevi dans etmekte olan satanistler birbirlerine yaklaşmaya başladılar. Genç dişilerle yaşlı erkekler, yaşlı dişilerle genç erkekler birbirlerini bulup çiftleşmeye koyuldular. Başrahip ve yardımcısı da arada bir eş değiştiren topluluğa katıldı.

Duran ve ötekiler, ayinin seks bölümünü şaşkın gözlerle yarım saate yakın izlediler.

Sonra üç kez gong çaldı. Yarım saati seks olmak üzere, yaklaşık kırk beş dakikadır taş zemine çizili satan sembolünün üzerinde kendilerini bir oraya bir buraya atarak helak olan satanistler ayağa kalktılar. Bütün bu faaliyeti taş zemin üzerinde gerçekleştirdikleri için, bazılarının vücutları çizilmiş, kanamıştı.

Başrahip tekrar konuşmaya başladı:

"Ey İsa! Ey kölelerin, ey düşkünlerin peygamberi! Bu gece korkudan uykuların kaçacak. Dünyanın bütün kılıçları boynunu kesecek."

Başrahip bu arada sunağın üzerinde duran gümüş tepsiden aldığı bir ekmek parçasını kendi cinsellik organına değdirdi. Sonra, en yakınındaki kadının cinsellik organına soktu ve "İşte İsa'nın bedeni!" diye haykırdı.

Tam da o anda kıyamet koptu!

"Pape Satan, pape Satan aleppe!"

Az önce kız çocuğuna yapılanlar nedeniyle kahrolan ve götürüldüğü belirsizlik nedeniyle deliye dönen Duran, törenin bu noktasında kendini tutma sınırını geçmişti. Dinine yapılan saldırıların ardından bir de kutsanmış ekmeğe hakaret edilince, genç oyuncu zincirlerinden boşandı. *İlahi Komedya*'nın "Yedinci Kanto"sunun, birinci satırındaki sözleri olanca gücüyle haykırmaya başlamıştı:

"Pape Satan, pape Satan aleppe!"

Yassıada'nın efsanevi köşkü Bulwer'de, bir süre genç adamın feryatlarından başka hiçbir şey duyulmadı.

Metruk köşkün asıl sahibi güvercinler, küçük kızın haykırışlarından sonra bu kez de genç oyuncunun feryatlarından ürküp havalandılar.

Satanistlerin şaşkın bakışları arasında, aynı cümleyi tekrar tekrar haykıran Duran'ın koluna önce Burak girdi. Onu öteki koluna giren Gizem izledi. Bu esnada satanistler toparlanmaya, kendi aralarında mırıldanmaya ve bağırmaya başladılar.

Arkadaşları kendisini zar zor kapıya doğru sürüklemeye çalışırken, Duran haykırmayı sürdürüyordu:

"Pape Satan, pape Satan aleppe!"

O bağırmayı sürdürürken toparlanan başrahip önce alçak sonra yüksek sesle kızgınlığını ifade etmeye başladı. Başrahibin kışkırtıcı sözleri üzerine, satanistlerden bazıları bellerindeki siyah hançerleri çekip önce çekingen sonra kararlı adımlarla Bulwer Köşkü'nün kapısına doğru yaklaşmaya çalışan üç gencin peşine takıldılar.

Burak, bir eliyle Duran'ı tuttuğu için tüm uğraşmasına rağmen kapıyı açamayınca, eli hançerli satanistler gençlere iyice yaklaştı. En öndeki satanist hançerini kaldırdı. Ve tam o anda bir el silah patladı! Herkes olduğu yerde kaldı.

Duran'ın sırtından aşağıya doğru soğuk bir damla ter süzüldü.

Satanistler ve üç arkadaştan oluşan topluluktan, istisnasız olarak herkes kendisinin vurulduğunu düşündü. Her biri, kan akıyor mu diye kendi vücudunu kontrol etti. Sonra hepsi birden, silah sesinin geldiği yere baktılar.

Herkes kendisine doğru bakınca, Erdoğan Bey elindeki silahı hiçbir şey olmamış gibi tekrar beline soktu. Büyük bir soğukkanlılıkla eli hançerli grubun yanından geçti ve genç arkadaşlarına "Haydi gidiyoruz, buradaki işimiz bitti" dedi.

Bu arada Burak kapıyı açmayı başarmıştı. Erdoğan Bey ve ötekiler, satanistlerin şaşkın bakışları arasında kapıdan çıktılar.

Onlar kapıdan çıkarken, şoförden bozma kaptan nefes nefese kapının önüne ulaştı.

Erdoğan Bey adama "Her şey kontrol altında, bir an önce tekneye gidiyoruz" deyince, adam sakinleşti ve arkalarını kollayarak grupla birlikte yürümeye başladı.

Gri dinozora binene kadar kimse başka hiçbir şey söylemedi. İrikıyım kaptan tekneyi çözüp motoru çalıştırdı. Beş kişilik grup arasında, sessizliği ilk bozan Duran oldu:

“Daha fazla nasıl tahammül edebilirdim ki?”

Gizem ve Burak ne demeleri gerektiğini bilemediler. Buna karşılık Erdoğan Bey, hiç duraksamadan cevapladı Duran’ı:

“Çok bile dayandın. Haklısın. Yalnız bilmek istediğim bir şey var, her gün ve dünyanın her yerinde, çoğunluk olmanın getirdiği imkânları kullanarak, azınlıkları yaralayacak şekilde dini inanç dayatması yapanlar ile sana, arkadaşlarına ve bana Bulwer Köşkü’ndeki davranışı reva görenler arasında ne fark var?”

Duran, Erdoğan Bey’in kurduğu uzun cümleyi zihninde tarttı. Ne demek istemişti şimdi bu tuhaf adam yine kendisine?

Genç adam öncelikle “dayatma” kelimesini evirdi çevirdi zihninde. Hemen vazgeçti, çünkü öncelikle Erdoğan Bey’in söylemek istediği başka bir şey varsa onu dinlemeliydi. Adamdan ses seda çıkmadı. Bu durumda Duran düşüncesini açıklamak zorunda kaldı:

“Sizi bilmem ama benim açımdan bir dayatma değildi bu. Bana bir dayatmada bulunulduğunu düşünmüyorum. Sürpriz diyebiliriz belki ama kesinlikle dayatma değil. Siz davet ettiniz, ben geldim. Beni buraya gelmem için zorlamadınız ki bir dayatmayla karşılaşmış olayım. Aslında neyle karşılaşacağımı söyleseydiniz yine gelirdim. Belki o zaman, neyle karşılaşacağıma hazırlıklı olacağım için tepki de göstermezdim. Bence, herhangi bir davranışın dayatma olması için, devamlı olarak ve rıza dışı reva görülüyor olması gerekiyor.”

Duran yüksek sesle düşünmeye devam etti:

“Benim anlamadığım da sizin tutumunuz oldu.”

Erdoğan Bey kızar gibi oldu. Kızgınlığı sesine de yansımıştı:

“Ne demek istiyorsun?”

“Şunu” dedi Duran ve devam etti:

“Dini vecibelerini yerine getirmeye çalışan Müslüman, Hıristiyan ya da Museviler ile az önce tanık olduğumuz satanistleri nasıl olur da aynı kefeye

koyarsınız? Bu adamlar marjinal!”

Duran sözlerini tamamlarken, Erdoğan Bey’in yüzünde o bildik tebessüm belirdi.

“Tıpkı horozlar ile insanları ya da otuz milyon dolar ile birkaç bin lirayı karşılaştırdığım gibi değil mi? Şimdi de satanistler ile öteki dindarları karşılaştırdığımı, daha doğrusu aynı kefeye koyduğumu düşünüyor, neden böyle yaptığımı soruyorsun.”

Erdoğan Bey’in yaptığı özet tam ve kusursuzdu. Duran başını salladı ve “Evet, tamamen böyle” dedi.

Erdoğan Bey hiç de kısa sayılmayacak bir süre düşündü. Sonra olabilecek en yumuşak ses tonuyla “Şöyle yapalım mı delikanlı?” diye sordu ve hemen devam etti:

“Şimdilik sen benim az önce sorduğum dayatmayla ilgili soruyu unut, ben de senin satanistler ile öteki dindarları neden aynı kefeye koyduğumla ilgili sorunu unutayım. Bunların hepsini sonra konuşuruz. Ama bana hemen şimdi söyle, *‘Pape Satan, pape Satan aleppe’* ne demek?”

Duran önce, teklifi kabul ettiğini belirtecek şekilde başını salladı. Sonra, Erdoğan Bey’in sorusunu cevaplamak için yardım ister gibi arkadaşlarına baktı.

Burak ve Gizem onun yardım isteğini karşılıksız bırakmadı.

Üç genç hep birlikte, *İlahi Komedya*’nın “Yedinci Kanto”sundan birinci cümleyi, bu kez Türkçe olarak ve tıpkı tiyatro sahnesinde olduğu gibi yüksek perdeden söylediler:

“Bizi rahat bırak git Şeytan!”

II
DAHA BÜYÜK ACILARA DOĞRU

Yassıada’dan yıldırım hızıyla ayrılan gri dinozor, Sirkeci yakınlarına kadar hiç hız kesmedi. Şoförden bozma kaptan, süratli deniz aracının yolcularını Galata Köprüsü’ne çok yakın bir noktada indirdi.

Birkaç gece satıcısı ve arada bir geçen otomobiller sayılmazsa, gündüzleri yürümekte bile zorlanılan Sirkeci ıssız sayılırdı.

Duran, daha önce bu saatlerde burada bulunmadığı için, semtin geceleri ne kadar farklı bir hal aldığına şaşırdı. Saatine baktı, gecenin ikisiydi. Etrafta taksi olup olmadığına baktı. Vardı. Müşteri bekleyenlerin yanı sıra, arada bir boş geçen taksiler de gördü. Demek evine dönebilirdi.

O düşünürken Erdoğan Bey, Gizem ve Burak’ın ortasında Sirkeci Garı istikametinde yürümeye başlamıştı bile. Kendisinin de peşleri sıra geleceğini düşünmüş olsalar gerek, hiç duraksamamışlardı.

Duran, başından geçen bunca tatsız işten sonra yine de peşleri sıra gidecek miydi arkadaşlarının? “Tatsız işler” diye düşünür düşünmez, biraz da kendi yüzünden canlarını zor kurtardıkları şeytan ayinini hatırladı. Ardından aklına öteki saçmalıklar geldi...

İzbe bir varoş binasında kan revan horoz dövüşü... Kumarhane işlevi gören muhteşem yalıda otuz saniyede otuz milyon doların el değiştirmesi... Ve çok değil, sadece yarım saat kadar önce, Yassıada’da bulunan metruk köşkte, canlarını zor kurtardıkları nefes kesen bir satan ayini...

Genç oyuncu durduğu yerde düşünmeyi sürdürürken, arkadaşları aradaki mesafeyi açtıkça açıyorlardı. Nasıl olduysa, Duran'ın aklına, tam da o anda yaşadıklarının gerçek olup olmadığını sorgulamak gelmişti. Gerçek miydi sahiden bütün başından geçenler? Yoksa bir rüyadaydı da uyanınca her şey normale mi dönecekti?

Genç adam bir an için bile olsa, kendisini bir başka dünyaya geçmiş gibi hissetti. O düşünürken Erdoğan Bey ve arkadaşları yürümelerini sürdürüyor, her geçen saniye kendisinden biraz daha uzaklaşıyorlardı.

Duran taksiye binip evine, sıcak yatağına dönmek ile geceye birlikte başladığı arkadaşlarını yakalamak arasında defalarca gidip geldi.

Dönmesi, cehenneme doğru çıktığı seyahatten de vazgeçmesi demek olacaktı ki bunu göze alamazdı. Bir faninin, üstelik dünya gözüyle cehennemi görmesi hangi sıklıkta başına gelebilirdi ki? Dahası, tam da Dante'nin ünlü eseri *İlahi Komedya*'yı oynarken böyle bir imkân yakalamak, kumar makinesinde üç kirazı yan yana getirmekten bile zor bir olasılıktı.

Duran zihninde Sirkeci istikametinde koşmaya başladı!

Ama buna henüz karar vermemişti ki!

Ya da acaba aklı değil de içgüdüleri mi gruptan ayrılmamasını söylemişti Duran'a?

Veya bilinçaltı, *İlahi Komedya*'nın şu bölümünü hatırlatmış olabilir miydi?

"Haydi daha büyük acılara doğru inelim şimdi,
yola çıktığımda ışıyan yıldızlar kararmaya başladı,
burada duramayız uzun süre."

"Ölmek mi İstiyorsun Yoksa?"

Oyuncu tam koşmaya başladığı anda, önündeki direğin arkasına saklanmış bacak kadar bir çocuk önüne atladı. Çocuktu filan ama elindeki bıçak hiç de iğreti durmuyordu.

Ufaklık, öteki elinde, küçük bir naylon torba tutuyordu. Belli ki torbanın içinde uyuşturucu bir madde olan bali vardı. Bıçağını gelişigüzel salladı. Duran korktu. Genç adamı korkuttuğunu görünce pis pis sırıttı ufaklık. Elindeki torbayı ağzını ve burnunu kaplayacak şekilde yüzüne götürüp derin bir nefes aldı. Ardından yine bıçağı kaldırdı ve “Sakın kıpırdama!” diye emretti! Henüz kartlaşmaya bile fırsat bulamamış sesi, alabildiğine otoriter çıkmıştı.

Duran gerçekten korktu. Söylenileni yaptı. İyi ki de yapmıştı. Çünkü o durunca, öteki elektrik direklerinin ve saklanılabilecek her şeyin arkasından, çoğunluğu erkek bir sürü çocuk fırladı ortaya ve hep bir ağızdan bağrışmaya başladılar:

“Ver cüzdanını! Ver diyorum haydi! Ölmek mi istiyorsun yoksa ha? Ver, ver, ver!”

Çocuklar yavaş yavaş Duran’ın etrafını çevirdiler.

Genç oyuncu, etrafındaki dairenin giderek daralmaya başladığını hissetti

“Ver cüzdanını” diyordu birisi, “Yoksa ölürsün” diyordu bir diğeri, “Ver, ver, ver” diyorlardı sonra hep bir ağızdan.

Genç adam acaba korkutup kaçırabilir miyim diye tam karşısında duran eli bıçaklı çocuğa bir hamle yaptı. Hiç de beklediği gibi olmadı. Başta bıçaklı olmak üzere öteki çocuklar da ona doğru bir hamle yaptılar. Belli ki topluluk kalabalık olmanın verdiği gücün farkındaydı.

Yaptığı gereksiz hamle, genç oyuncuyu elinde bıçak olan çocukla burun buruna getirmişti.

Çocuk, elindeki bıçağı genç oyuncunun bacağına saplamak üzere kolunu geriye doğru çekti.

Tıpkı yavaş oynatılan bir film gibi, diye düşündü Duran. Şimdi bıçak bacağına girecek ve kendisi yere düşecekti. Sonrasının ne olacağını düşünmeye takatı kalmamıştı.

Çocuğun geri çektiği bıçaklı el geriye doğru gitmişti gitmesine ama bir türlü ileriye gelemiyordu.

Genç oyuncu başını kaldırıp bakınca, Erdoğan Bey’in, beline bile zor gelen çocuğun elini yakalamış olduğunu gördü. Hayal gördüğünü düşündü.

Adam bıçağı almış ve denize fırlatmıştı. Sonra bağırmadan ama son derece otoriter bir ses tonuyla çocukların hepsine birden bir soru sormuştu:

"Eşkıyalık yok, demedim mi ben size?"

Bıçağı elinden alınmış olan da dahil olmak üzere, tüm çocuklar süklüm püklüm olmuş, hep bir ağızdan "Evet" demişlerdi.

"Peki ya o bali torbası ne? Ben size baliden uzak durulacak demedim mi?" diye sormuştu bu kez de Erdoğan Bey.

Bıçağı elinden alınmış ve küçük bali torbasını da yere atmış olan çocuk sırıtmış, "Bali değil ki o, korksun diye elime torba aldım" demişti.

Duran neye uğradığını şaşırmıştı. Şaşkınlığı epey sürdü.

O kendine gelmeye çalışırken, Erdoğan Bey çocuklara başka şeyler daha söylemiş ama genç oyuncu edilen lafların hiçbirini duymamıştı. Şaşkınlıktan kurtulmaya çalışırken aklına Burak ve Gizem geldi. Acaba onlar nerede, ne yapıyorlardı?

Genç adam başını kaldırıp etrafa baktı.

Az ileride, Burak ve Gizem de kendisi gibi inanamaz gözlerle olup biteni izliyorlardı. Demek gerçekten, Erdoğan Bey kendisini gözü dönmüş çocuk sürüsünden kurtarmıştı.

Duran'ın sırtından aşağıya doğru soğuk bir damla ter süzüldü.

Fareli Köyün Kavalcısı

Sokak çocukları ve Erdoğan Bey önde, kendisi ve iki arkadaşı arkada yürürlerken, bu manzarayı bir yerden hatırladığını düşündü Duran. Hafızasını zorlayınca, az ilerisinde oluşan tablonun aklına nereden geldiğini buldu. Çocukların önünde yürür haliyle Erdoğan Bey, tıpkı fareli köyün kavalcısı gibi görünüyordu.

Genç adam, yanı sıra yürümekte olan Gizem'e "Çok ilginç biri" dedi. Başka söyleyecekleri de vardı:

"Çocukların belli ki kalbini kazanmış. Baksana hepsi birden nasıl sevgi gösteriyorlar ona."

Duran ile Gizem’in konuşmalarına kulak misafiri olan Burak “Benden duymuş olma ama kendisi de sokak çocuğuymuş bir zamanlar” deyince, genç adam şaşkınlıktan küçükdilini yutacak gibi oldu.

Gizem de belli ki onun kadar şaşırmıştı duyduklarına. Kulaklarının kendisini yanıltıp yanıltmadığını anlamak için sordu:

“İnanmıyorum. Erdoğan Bey bir sokak çocuğu muymuş?”

“Evet. Bir keresinde birilerine hayat hikâyesini anlatırken duymuştum. Gevezeliğime yenik düştüm ve sizinle ona ait bir sırrı paylaşmış oldum. Lütfen az önce söylediğimi unutun. Hakkında öğrenmek istediğiniz bir şey varsa kendisine sorun. İsterse anlatır.”

Duran ve Gizem şaşkınlık içinde birbirlerine baktılar.

Duran “Peki” dedi, “sen nereden tanıyorsun Erdoğan Bey’i?”

Burak uzun uzun düşündükten sonra “Söyleyemem” dedi. Kestirip atmış olmamak için sözlerini dikkatle seçerek bir açıklama yaptı:

“Paylaşmak istemeyeceği başka sırlarını da ifşa etmemek için, sussam iyi olacak.”

Bu esnada Cankurtaran altgeçidinden geçilmiş, Kumkapı istikametinde ilerleyen sokaklardan birine sapılmıştı.

Az sonra öndeki grup bir kapının önünde durunca, üç arkadaş da durdular. Çocuklardan daha önce bıçakla Burak’ı tehdit etmiş olan bir kapıyı yokladı ve açtı. Aynı çocuk, önce sanki evine misafir gelmiş de buyur ediyormuş gibi Erdoğan Bey’i içeriye aldı. Ardından on civarında çocuğu içeriye soktu ve en sonunda da üç kişilik büyükler grubuna yol verdi. Geride kimse kalmadığından emin olunca yolun iki tarafını tekrar kontrol etti ve kapıyı kapattı.

Çocuklardan biri cebinden çıkardığı bir kibritle sağa sola konulmuş mumları yakarken, Erdoğan Bey “Son mekânınız burası mı?” diye sordu.

Çocuklar hep bir ağızdan konuşmaya başladılar. Hepsi de aynı anlama gelecek şekilde başka kelimeler kullanarak barındıkları son yerin bu ev olduğunu ifade ettiler. Sonra hepsi ayrı bir köşeye ilişti. Erdoğan Bey de sırtını bir duvara yaslayarak yere oturdu.

Burak, Gizem ve Duran ayakta kalmışlardı. “Otursanıza birer yer bulup kendinize” dedi Erdoğan Bey ve onların oturmasını beklemeden sokak çocuklarına döndü:

“Anlatın bakalım, görüşmeyeli neler oldu?”

Kız çocuklardan biri sanki bir marifetmiş gibi “Bana ameliyat yaptılar” dedi. Kirli eşofmanını sıyırdı ve belinin sağ kısmına denk gelen yara izini gösterdi.

“Kaybolmuştu ya hani” dedi büyük çocuklardan biri.

Bir başkası “Sonra aniden ortaya çıktı” dedi en şaşkın haliyle.

Duran’ı bıçakla tehdit etmiş olan ufaklık “Biz polisin yakalayıp yurda geri gönderdiğini düşünmüştük. Öyle olmamış. Birileri götürüp ameliyat etmiş” diye özetledi olup biteni.

Erdoğan Bey çocukların söylediklerini dikkatle dinlemişti. Bu esnada kız çocuğu sıyırmış olduğu kirli eşofmanı tekrar indirdi.

“Şu mumu da al buraya gel bakalım” dedi küçük kıza Erdoğan Bey.

Çocuk söylenileni yaptı. Önce gidip kendisine işaret edilen mumu aldı sonra ameliyat yerini görmek isteyen adama yaklaştı ve yara izini gösterdi.

Erdoğan Bey çocuğun iyileşmeye yüz tutmuş ameliyat izini dikkatle inceledi.

“Hasta olduğun için mi ameliyat yapıldı sana?”

“Hasta değildim” dedi kız çocuğu ve hikâyesini anlatmaya koyuldu.

Duran ve ötekiler kulaklarına inanamadılar. Anladıkları kadarıyla, birileri çocuğu bir otomobille kaçırmış, hiçbir hastalığı olmamasına karşın ameliyat etmiş, yarası iyileşince aldıkları yere bırakmışlardı.

Erdoğan Bey “Organ mafyası!” deyince, üç arkadaş meseleyi anladı. Adamın söyleyeceği başka şeyler de vardı:

“Sokaktaki çocuklar çok korumasız. Organ mafyası için mükemmel hedef teşkil ediyorlar. Ağızları var dilleri yok. Sözde devletin koruması altındalar ama ölseler kimsenin haberi olmuyor. Ameliyat izi, küçük kızın böbreklerinden birinin alındığını gösteriyor.”

Açıklamasını tamamlayan Erdoğan Bey, çocuğa bir dizi soru sordu ve cevaplar aldı.

Çocuk kendisini kaçıran aracın plakasını, markasını, rengini hatırlamıyordu. Nereye götürüldüğüne dair de bir fikri yoktu. Hiçbir eşkâl kalmamıştı aklında. Ne kadar alıkonulduğuna dair de bir şey söyleyebilecek durumda değildi. İşi bittikten sonra getirildiği otomobilin plakasına, modeline ve rengine de dikkat etmemişti.

"İşte böyle" dedi Erdoğan Bey ve devam etti:

"Sıfıra sıfır, elde var sıfır. Ne bileceksin de kimin peşinden, nasıl gideceksin? Haydutlar istedikleri organlara, tam da iz bırakmayacakları kimseleri seçerek ulaşıyorlar."

"Ölü Canlar Diyarı"

Erdoğan Bey derin bir iç çekti. "Ölü canlar diyarı" dedi. Burak'ın az önce ağzından kaçırıp, Duran ve Gizem'in duymamış gibi davranmaya söz verdikleri sırrını, orada bulunan herkesle paylaşmaya karar vermişti:

"Ölü canlar diyarından, ölmeden çıkan ender çocuklardan biriyim ben!"

Duran şaşırdı. Ama şaşırmasının nedeni, adamın kendisinin de zamanında bir sokak çocuğu olduğunu söylemesi değildi. Genç oyuncu, asıl onun kurmuş olduğu cümleye takılmıştı.

"Ölü canlar diyarından ölmeden çıkmak mı?" diye sordu.

Şaşırma sırası Erdoğan Bey'e gelmişti:

"Ne var bunda?"

"Daha önce bu cümlenin benzerini bir yerde duymuş muydunuz Erdoğan Bey?"

Erdoğan Bey son derece kendinden emin bir ses tonuyla "Hayır!" dedi.

Duran, bu kez de şaşırmış gözlerle Gizem ve Burak'a baktı. Az önce Erdoğan Bey'e sorduğu soruyu, bu kez biraz da açıklama katarak sadece arkadaşlarına yöneltti:

"*İlahi Komedya*'nın kendisini ya da Gogol'ün *Ölü Canlar* isimli romanını dikkatle okumuş biri, Dante kaynaklı 'ölü canlar' sözcüklerini mutlaka hatırlar değil mi?"

Sokak çocukları tarafından işgal evi olarak kullanılan izbede, uzun süren bir sessizlik oldu. Erdoğan Bey, Duran'a ne demeye çalıştığını sordu. Sokak çocukları da bakışlarıyla hiçbir şey anlamadıklarını ifade eder gibiydiler.

Cılız çırpınışlarla beyhude yere karanlığı yenmeye çalışan mumlara, Gizem'in yumuşak sesi güç verdi. Güzel kız, bildiklerini Erdoğan Bey ve sokak çocuklarıyla paylaşmaya koyuldu:

"*İlahi Komedya*'da *'Ölü canlar diyarına ölmeden gelen bu adam da kim?'* diye bir soru vardır. Dante'den altı yüz küsur yıl sonra, Puşkin'in tavsiyesi üzerine *Ölü Canlar*'ı yazmaya başlayan Gogol, eserini tıpkı *İlahi Komedya* gibi üç bölüm olarak tasarlar. Gogol ilk ciltte, yarattığı kahraman Çiçikov'un, kendi çıkarları uğruna yaptığı kötülükleri anlatır. Bu bölüm tıpkı *İlahi Komedya*'da olduğu gibi cehennemde geçer. Sonra sıra Çiçikov'un vicdan sahibi, ahlaklı bir adam olduğunun anlatılacağı 'Cennet' bölümüne gelince, problemler çıkar. Gogol bu bölümü de yazar yazmasına ama girdiği bir bunalım nedeniyle tüm yazdıklarını yakar. Sonradan bu bölümü yazmak için epey uğraşır ünlü yazar. Yazabilir mi yazamaz mı anlatmayacağım. Merak eden bir kitapçı dükkânına gidip *Ölü Canlar*'ı alır, okur."

Burak, anlamaz gözlerle Gizem'i dinlemiş olan Erdoğan Bey'e bir açıklama yapmasının zorunlu olduğunu düşündü:

"Anlayacağınız, farkında bile olmadan İlahi Komedya'da söylenene çok yakın bir cümle kurdunuz."

Erdoğan Bey başını salladı.

Konuşmalardan doğal olarak bir şey anlamayan çocuklar ise, ilk kez duydukları "ölü canlar" sözünü birbirlerini korkutmak için hafızalarının bir kenarına kaydettiler.

Kısa bir suskunluktan sonra, Erdoğan Bey başka bir konuya atlamaya karar verdi. Çocuklara bir soru sordu:

"Bir kız daha kayıptı, ondan haber alabildiniz mi?"

Çocuklar her zaman olduğu gibi hep bir ağızdan cevapladılar onu.

Anlaşılan şuydu: Kendi gruplarından bir kızın kaybolduğunu haber verdikten sonra, aynı kızın, kadın satıcılarının tuzağına düştüğünü öğrenmiş

ama bunu bir türlü Erdoğan Bey'e iletememişlerdi. Bilgi kendilerine, Tarlabaşı'nda barınan sokak çocukları tarafından verilmişti. Tarlabaşı grubunun lideri, isterlerse çocuğun pazarlandığı yeri gösterebileceklerini de söylemişti.

Erdoğan Bey, sokak çocuklarını dikkatle dinledikten sonra uzun uzun düşündü. O düşünürken, ne tiyatrocular grubundan ne de sokak çocuklarından kimse ne bir soru sordu ne de bir şey söyledi.

Bir süre sonra Erdoğan Bey saatine baktı ve herkese birden "Biz kalkıyoruz" diye seslendi. Ayağa kalkmadan önce cebinden bir miktar para çıkardı, oturduğu yere bıraktı.

"Bununla yiyecek bir şeyler alırsınız. Eşkıyalık ve bali yok! Unutmayın!"

Çocuklar, sanki orası evleriymiş de misafirlerine güle güle demeleri gerekiyormuş gibi ayağa kalktılar.

Misafirler kapıdan çıkarken, Erdoğan Bey Sirkeci'de Duran'a bıçak çeken çocuğa "Sen bizimle gel" dedi. Çocuk sevindi.

Sokağa çıktıklarında, kapıda Mercedes'in beklediğini gören Duran şaşırdı. Şoför gri dinozoru nerede ve ne zaman bırakmış ve buraya gelmesi gerektiğini nasıl tahmin etmişti?

Görünüşüyle bile ürküntü veren adam, tıpkı horoz dövüşü mekânının önünde yaptığı gibi patronu binsin diye otomobilin arka sağ kapısını açtı. Erdoğan Bey tercihini yine önde oturmaktan yana kullandı. Bu kez, önce sokak çocuğuna şoförle arasına oturması için yol verdi, sonra kendisi bindi. Arka koltuğun müdavimleri de yerlerine oturunca, Mercedes hareketlendi.

Erdoğan Bey saatine bakıp "Üç buçuk olmuş. Tevekkeli değil, karnım acıktı" dedi ve sadece otomobilin arkasında oturanlara yönelik olarak "İşkembe çorbası sever misiniz?" diye sordu. Aldığı cevap olumlu olunca, bu kez şoförüne ve sokak çocuğuna döndü, çeşitli talimatlar vermeye başladı.

Erdoğan Bey, Mercedes Kasımpaşa'daki işkembeciye ulaşana kadar durmaksızın konuştu. Üç genç oyuncunun şaşkınlık dolu bakışları arasında, kaçırılmış küçük kızla ilgili planını açıkladı ve bunun için ne tür hazırlıklar yapılması gerektiğini tüm ayrıntılarıyla anlattı.

İşkembecinin önünde otomobilden inerken “Siz” dedi şoför ve sokak çocuğuna son olarak, “söylediğim işleri, sabaha hatta gerekirse yarın akşamüstüne kadar tamamlamış olun. Gerisini hep birlikte halledeceğiz. Anlaşıldı mı?”

Şoför ve sokak çocuğu Erdoğan Bey’i “Anlaşıldı!” diye cevapladılar.

“Cehennem Değilse Ne?”

İşkembeci dükkânında, garson müşterilerini kapıda karşıladı, masa gösterdi.

Erdoğan Bey bir parça ekmeğin üzerine biraz karabiber ve tuz ekip ağzına atarken “Siz de benim kadar acıktınız mı?” diye sordu. Gençler başlarını salladılar.

Erdoğan Bey lokmasını yutunca, bu kez doğrudan Duran’a yönelik olarak, rakamlarla arasının nasıl olduğunu sordu. Duran anlamaz gözlerle bakınca, sözlerine açıklık getirmeye çalıştı:

“İstatistik Kurumu’na göre, 2008 ile 2011 arasında, yani dört yılda, yaklaşık üç yüz bin çocuk suç işledi. Adalet Bakanlığı’nın dava dosyaları ise bu rakamın dört yüz binden fazla olduğunu söylüyor.”

Erdoğan Bey konuşmasını Duran’a dönük olarak yapsa da rakamları duyan Burak kendisini tutamadı. “Vay canına!” diye tepki verdi. Gizem ve Duran da başlarını salladılar. Adam devam etti:

“İstatistik Kurumu malum, Türkiye’yi Avrupa Birliği’ne şirin göstermek için rakamlarla oynuyor. Adalet Bakanlığı’nın rakamları ise, tüm suçlar yargıya intikal etmediği için güvenilir değil. Bana göre, ülkemizde her yıl en az bir milyon çocuk suç işliyor. Söyleyin bakalım şimdi bana Duran Bey, bu cehennem değilse ne?”

Duran, Erdoğan Bey’in cümlesinden “cehennem” sözcüğünü cımbızla çekip çıkardı.

Az sonra siparişler geldi.

Kaşıklar kâselerin sonuna ulaşırken, Erdoğan Bey az sonra dağılacaklarını söyledi ve son bir açıklamada bulundu:

“Otomobilde kulak misafiri olduğunuz gibi, küçük kızla ilgili planımızı yarın gece uygulayacağız. Çorbada tuzunuz olsun isterseniz ne âlâ. Bana gelince, tek başıma bile kalsam, o çocuğu iblislere yem etmeyeceğim. Katkıda bulunmak isteyenler yarın akşam Tarlabaşı’ndaki Emniyet Müdürlüğü’nün önünde saat 22.00’de olacağımı bilsinler. En çok beş dakika beklerim. Yoksa işime bakarım.”

III
RİDER WAİTE DESTESİ

Duran eve döndüğünde, anne ve babasını salonda karşılıklı oturmuş kendisini bekler buldu. Her ikisinin de üzerlerinde pijamaları vardı. Yatmış ama nedense yeniden kalkmış olmalıydılar.

Genç adam yine de “Hayrola, ayinden sonra hiç yatmadınız mı?” diye sormayı tercih etti.

“Yattık” dedi Bay Pisani. Uzunca bir es verdikten sonra “Sen geç kalınca anneni uyku tutmadı.”

Bayan Pisani de konuşmaya katıldı:

“Kalkıp ılık süt içelim, belki uykumuz gelir diye düşündük.”

Duran babasının değilse de annesinin makul konuşmasına şaşırdı. Ne hikmetse, asabi Bayan Pisani geç geldiği için bu kez kendisini azarlamamıştı.

Duran fırsat bu fırsattır diye düşünüp “Geç kaldığım için uyku tutmamıştır annemi” dedi en sevimli halini takınarak. O böyle konuşunca, annesinin yüzü asıldı. Genç adam, yüzünün her halini nasıl yorumlaması gerektiğini bildiği annesi için “Bu” diye düşündü, “kızgınlıktan çok korku hali.”

Doğru yorumlamıştı annesinin yüzünü oğul Pisani!

Yaşlı kadın, daha önce eşine anlatmış olduğu kötü rüyayı her bir anını yeniden yaşayarak bir kez de oğluna anlattı. Ve sözlerini “Tam eli bıçaklı biri sana saldırıyordu ki uyanmışım” diye tamamladı.

Duran şaşırdı. Annesinin anlattığı rüyanın gece boyu yaşadıklarıyla pek ilgisi yoksa da son söyledikleri harfiyen doğruydu. Ne diyeceğini bilemedi. “Rüya işte” deyip sıyrılmaya çalıştı. Babasına döndü, muzip bir edayla “Tarot açıp yaşadığımı söyleseydin ya padre” diye takıldı.

“Açtım” dedi adam, “üstelik annenin seçtiği desteyi kullanarak. İşte asıl ondan sonra endişelenmeye başladım.”

Bay Pisani sözlerini tamamladıktan sonra, eliyle masanın üzerinde duran kartları işaret etti.

“Bakar mısın şu kartların durumuna!”

Duran, ipek örtülü ve üzerinde mum yanan sehpaya yaklaştı. Sehpanın üzerinde duran deste Rider Waite’ti. Bay Pisani daha çok Anglosakson dünyasında kullanılan bu desteye çok sık başvurmazdı.

Genç adam, açık olan kartların masanın üzerinde duruşundan, öncelikle tarotun neden bakılmış olduğunu anlamaya çalıştı. Biraz düşününce, annesinin yeni bir başlangıç için tarot açtırdığını anladı. Bu durumda, kartları okumaya sol baştan başlaması gerekiyordu.

Açık duran ilk kart şeytandı. “Anlaşıldı” diye düşündü Duran. Babasının olumsuz düşünmesine yol açan, bu ilk kart olmalıydı.

Duran öteki kartlara da göz gezdirdi ama sonunda her zaman olduğu gibi havlu attı. Tarot falına bakmak için tarot kartlarını tanımanın yetmediğini yaşadığı pek çok deneyimden gayet iyi biliyordu. Masaya tekrar baktı, kendisini biraz daha zorladıysa da öteki kartlar için bir şey söyleyemeyeceğinden emin oldu.

“Şeytan Seni Korkutmuş Padre!”

Kartlar karşısında havlu atan Duran, gülerek babasına baktı ve ilk kartı işaret etti:

“Anlaşılan, şeytan seni korkutmuş padre.”

Genç adamın şakası, durumu düzeltmek şöyle dursun daha da tatsız hale soktu. Çünkü söylediği doğruydu, babası korkmuştu. Ama genç adamın tahmin ettiği gibi yeni bir başlangıca anlam ararken, karşısına çıkan ilk kart

şeytan olduğu için değildi bunun nedeni. Başka ve daha önemli gerekçeleri vardı Bay Pisani'nin.

Evet, kartta şeytanın yarı bilinci simgeleyen bir kütlenin üzerinde oturuyor olması yaşlı adamı oldum olası endişelendirmişti. Tamam, sol elinde kötülüğün meşalesini tutarken sağ elini meydan okuyarak havaya kaldırmış şeytan imajını hep itici bulmuştu. Tabii ki, şeytanın başında ters pentagram taşımasından her zaman olduğu gibi yine ürkmüştü. Çünkü, bu çizimin insanlığın evrendeki yerinin ters dönmesi anlamına geldiğini gayet iyi biliyordu. Ve üstelik, kartın alt yanında bulunan ve şeytanın oturduğu kütleye boyunlarından zincirlenmiş çıplak kadın ve erkek figürlerinden de hiç hazzetmezdi. Kurtulabilecek biçimde tasarlanmış olmasına rağmen bu zincir onda esareti, dolayısıyla kötülüğü çağrıştırırdı.

Ama bu kez Bay Pisani'yi rahatsız eden, söz konusu olumsuzluklardan hiçbiri değildi!

Yaşlı adam, olabilecek en dramatik sesiyle, oğlunun az önce şeytan kartıyla ilgili söylediklerine karşılık verdi:

"Şeytan kartını kendi başına okuyor olsam, meseleyi kesinlikle bu kadar önemsemezdim oğlum."

Bay Pisani konuşurken terlemeye başladı. İpek pijamasıyla alnındaki teri sildi ve sözlerini istemeyerek devam ettiğini ifade edecek bir ses tonuyla sürdürdü:

"Beni asıl korkutan, şeytanı izleyen kartlar. Biliyorsun, elli yıldır tarotla yatar tarotla kalkarım. Ama bütün bu kartların peş peşe geldiğine ilk kez tanık oluyorum."

Yaşlı adamın az önce pijamasının koluyla sildiği alnından yeniden ter fışkırdı.

Bayan Pisani o akşam bilmem kaçıncı kez, eşini daha önce hiç böyle görmediğini düşündü.

Bu arada Bay Pisani, kartları işaret ederek "Bu gece, ayrıntılara giremeyeceğim için beni mazur görün" dedi ve oturduğu koltuktan kalktı.

O yerinden kalkarken eşi "Saçmalama Bay Pisani!" dedi ve uzanıp elini tuttu. Başka söyleyecekleri de vardı:

“Görmüyor musun, hem çocuğu korkutuyorsun hem de beni. Kendin de biliyorsun bunun bir eğlence olduğunu. Haydi yatalım. Yarın Paskalya bayramı. Ben 11.30’da İtalyanca ayine gideceğim. Siz de zaten, ben gelene kadar ancak kalkmış olursunuz. Akşam yemeğine tüm aileyi davet ettiğimi unutmayın. Herkes yarın akşam evde olacak! Kapiş?”

Bay Pisani eşinin uzun uyarısıyla toparlandı. “Anladık, tamam. O halde yatalım” dedi.

Duran yatağına girer girmez *İlahi Komedya*’ya uzandı. Gece boyunca başına gelen bunca işten sonra, gözlerini kapatır kapatmaz uyuyamayacağını önceki deneyimlerinden gayet iyi biliyordu. Özellikle de babasının az önce tarot kartlarına bakarak söylediği sözler, alabildiğine gerilmesine yol açmıştı.

Genç oyuncu, içinde bulunduğu durumdan çıkmasına yardımcı olacağı umuduyla *İlahi Komedya*’nın sayfalarını karıştırmaya girişti.

8 Nisan Pazar
Paskalya

I

PASKALYA SABAHI

Duran öğlene doğru uyandı. O günün Paskalya olduğunu, ancak yüzünü yıkarken hatırlayabildi. Hemen salona indi, yeni bir telefon konuşması için telefonun tuşlarına basmakta olan Bayan Pisani'nin yanaklarından öptü. Bu öpücüklerle annesinin kalbini fethettiğini, hafta boyunca gösterdiği ilgisizliğin tüm izlerini silmiş olduğunu tahmin etti. Düşündüğü gibi çıktı. Bayan Pisani oğluna, sanki geçen hafta hiç kızmamış gibi sarıldı.

Annesinden sonra babasının da yanaklarını öpen Duran "Umarım Bay Pisani bugün iyilerdir" diyerek adamın karşısındaki koltuğa oturdu.

Sinekkaydı tıraşını olmuş ve giyimine alabildiğine özen göstermiş yaşlı adamın yüzünde, gece girdiği panikten eser kalmamıştı. Okumakta olduğu İtalyanca gazeteyi indirdikten sonra gözlüklerini çıkarıp sehpanın üzerine bırakan Bay Pisani "İyiyim" dedi ve, sanki o anda hatırlamış gibi bir soru sordu:

"Nasıl gidiyor *İlahi Komedya*?"

Duran babasının karşısındaki koltuğa yerleşirken "İyi gidiyor" dedi ve anlatmaya koyuldu:

"İki prova daha var biliyorsun. Sonra seçiciler kurulu ile seyircinin karşısında oynayacağız. Yönetmen, kostümleri bir türlü ortaya çıkarmıyor.

İyi olacaklarını umut ediyorum. Ezberle ilgili bir problemim biliyorsun baştan beri yok. Ortaokuldan başlayarak bir milyon kez *İlahi Komedya* okuyan hiç kimsenin de olmazdı zaten.”

Yaşlı adam bıraksa delikanlı devam edecekti belki ama öyle olmadı. Bay Pisani oğlunun sözünü kesip, asıl sormak istediği soruyu sordu:

“Ben oyunu değil, yolda bulduğun *İlahi Komedya*’nın nasıl gittiğini sordum.”

Babasının sorusu Duran’ı şaşırttı. Kitabı hâlâ düşünüyor olmasından etkilenmişti. Ve yaşlı adam, az önce sorduğu soruya cevap bekliyordu. Delikanlı hatalı bir şey söylememek için düşündü, cevabını sözlerini dikkatle seçerek verdi:

“O günden sonra, sahibi olma ihtimali bulunan kişiyle hiç karşılaşmadım padre.”

Baba Pisani’nin bir sorusu daha vardı:

“Kenarlara alınmış notları dikkatli bir şekilde okuma fırsatı bulabildin mi?”

Genç adam, babasının esrarengiz *İlahi Komedya* nüshasına gösterdiği ilgiyi hiç yadırgamadı. Öncelikle, Dante’ye duyduğu hayranlığı yakından biliyordu. İsmi olan Duran’ı da bu hayranlığa borçluydu zaten. Ayrıca, gizli saklı her şeyin Bay Pisani’nin ilgi alanına girdiğini, hatta bu ilgiyi biraz ona da aktardığını kendisi ve annesinden daha iyi kim bilebilirdi ki?

Delikanlı, “Kenarlara alınmış notlar nedeniyle, neredeyse bütün *İlahi Komedya*’yı baştan sona bir kez daha okumak zorunda kalıyorum. Sonunda ne çıkacak bilmiyorum” diyerek babasını konudan uzaklaştırmaya çalıştı.

Bay Pisani hiç de ikna olmuş gibi görünmedi. Neyse ki annesi imdadına yetişti:

“Telefonda kızın var Bay Pisani!”

Gün Boyu Paskalya

Kızının telefonda olduğunu bildiren seslenişiyle yeri göğü yıkan annesi sayesinde, babasının *İlahi Komedya*’dan uzaklaşması genç adamın işine

geldi. “Bari bu arada ben de gidip giyineyim” diyerek salondan çıktı.

Duran giyinip yeniden aşağıya indiğinde, annesinin telefon konuşmaları sürüyordu. Genç adam karnının çok acıktığını söyleyerek annesini elinden tuttu, çekiştirerek de olsa telefonun başından kaldırdı, kahvaltı masasına götürdü.

Kahvaltı bitince herkes işine geri döndü. Annesi gecikmiş telefonlarını etmeye koyuldu. Babası bir tarot destesi alıp sehpanın başına geçti. Duran da elinde oynayacağı *İlahi Komedya*’nın tekstiyle yaşlı adamın karşısına oturdu.

“Hah” dedi böyle olunca Bay Pisani, “anlaşılan bugün bana rahat yok. Tarot değil prova günü olacak desene.”

Dediği gibi de oldu. Duran ezberlediği teksti arada bir babasının eline tutuşturarak oyundan bölümler sergiledi. Anne Pisani oğlunu bol bol alkışladı...

Pisanilerin evinde sanat havası ve sükûnet içinde geçen Paskalya günü, saat 18.00’den itibaren kapıyı çalmaya başlayan kardeş, kuzen, yeğen gibi öteki aile mensuplarının da katılımıyla patırtılı bir aile yemeğine dönüştü.

Duran, önceki akşam işkembe salonunda sözü edilen buluşma meselesini düşünmeyi gün boyu ertelediyse de, saat 20.00 olup yemek masasına oturulunca aynı direnci sürdüremedi. Zaman aktıkça, genç adamın tedirginliği artış gösterdi. Özellikle Erdoğan Bey’in son sözleri aklına geldiğinde, soluk alması bile güçleşti:

“Tarlabaşı’ndaki Emniyet Müdürlüğü binasının önünde toplanacağız. Saat 22.00’de orada olacağız. En fazla beş dakika bekler, sonra işime bakarım.”

Duran bir yandan da öteki iki gencin tuhaf adama verdikleri cevabı düşündü.

Gizem cevabını, daha adam sözlerini tamamlamadan vermiş, “Ben gelirim” demişti. Burak da aşağı yukarı aynı sözlerle, söylenilen saatte ve belirtilen yerde olacağını söylemişti.

Genç oyuncu, arkadaşlarının Erdoğan Bey’in istediği saatte Tarlabaşı’nda bulunan Emniyet Müdürlüğü’nün önünde olacağından emindi.

Pisanilerin evinde yemekten kalkılıp kahve içmek üzere koltuklara geçilirken, Duran saatine bir kez daha baktı. 21.15'i gösteriyordu. Karar vermesi için sadece on beş dakikası kalmıştı. Eğer kararı olumlu olursa geri kalan otuz dakika yolda geçecekti.

Duran, başından geçen onca tatsız olaya rağmen, istenilen saatte istenilen yere gidip gitmeyeceğini defalarca düşündü... Düşünürken beyni, ayarı kaçmış bir saat gibi hızlı çalıştı... Tuhaf adamın otomobilde yaptığı olağanüstü planı baştan sona tekrar tekrar gözden geçirdi... Ve sonunda kararını verdi!

O anda, sırtından aşağıya doğru soğuk bir ter damlasının aktığını hissetti.

İçinde, tıpkı metronun Taksim istasyonunda trene atladıktan sonra, Yassıada'daki Bulwer Köşkü'nde satanistlerin saldırısına uğramak üzereyken ve sokak çocuğunun bıçağıyla karşı karşıya kaldığı anlarda oldu gibi, bir korku fırtınası esti.

"Yine" dedi kendi kendine, "anlaşılan boğazıma kadar belaya batacağım!"

"Tekin Yerler Değil Buralar!"

Nedense, Tarlabaşı'ndaki Emniyet Müdürlüğü'nün köşesine ilk gelen Duran oldu. Saatine baktı, toplanmalarına daha on dakika vardı. Az sonra Burak ve Gizem göründü. Yan yana Tepebaşı'ndan yukarıya doğru yürüyorlardı.

Erdoğan Bey'in siyah Mercedes'i, Emniyet Müdürlüğü'nün önünde tam 22.00'de durdu. Otomobilden önce şoför, ardından Erdoğan Bey ve sokak çocuğu indi. Şoför elindeki anahtarı, yolun karşısından koşturarak gelen bir suratsıza teslim etti ve öne geçip yürümeye başladı.

Erdoğan Bey yarım ağızla herkese merhaba dedikten sonra, şoför ile sokak çocuğunun peşine takıldı. Üç arkadaş da onları izledi.

"Tekin yerler değil buralar" diye fısıldadı Burak, yokuş aşağı inerlerken.

Gizem yine de güvende hissetti kendisini. Acaba iki erkeğin arasında yürüdüğü için miydi korkmamasının nedeni? "Hiç de değil" diye söylendi kendi kendine. Ona asıl güven veren, az ileride, eşkıya kılıklı şoförüyle yan

yana yürümekte olan Erdoğan Bey, daha da doğrusu, onun insana kuvvet veren hal ve tavrıydı.

Duran, Burak'ın "Tekin yerler değil buralar" dediğini duymamıştı bile. Çünkü başka bir şey düşünüyordu. Aklının nerede olduğu çok geçmeden anlaşıldı.

"Bu durumda, Erdoğan Bey'in dün otomobilde yaptığı planın yürüdüğünü mü anlamamız gerekiyor?" diye sordu iki arkadaşına.

Burak, Duran'ın sorusunu "Şimdiye kadar yürümeyen bir planı oldu mu?" diye cevapladı.

Gizem başını sallayarak Burak'ın sözlerine hak verdiğini belli etti.

Aslında Duran da aynı fikirdeydi. Burak haklıydı. Doğru söylemesi gerekiyorsa, Erdoğan Bey otomobilde ne yapılacağını anlatırken, planın gerçekleşebileceğine ihtimal vermemişti. Ama anlaşılan, şoför ve sokak çocuğu üzerlerine düşen görevleri eksiksiz yapmışlardı. Bu da gösteriyordu ki Erdoğan Bey'in istekleri tam olarak yerine getirilmişti. Şu anda yokuştan aşağıya doğru yürüyor olduklarına göre, sıra planın ikinci aşamasına gelmiş olmalıydı.

Duran, tuhaf adamla birlikte daha önce başından geçenleri de düşündüğünde, plana dair başlangıçta takındığı umutsuz tavrı değiştirmesi gerektiğine karar verdi. Bu kararını tam da o anda vermiş olduğunu vurgular gibi dile getirdi:

"Her iki durumda da şaşırmam!"

"Nasıl yani?" diye sordu Gizem.

Duran, sözlerine açıklık getirmeye girişmeden önce güzel kızı şöyle bir süzdü. Sonra tane tane açıklamaya girişti:

"Son derece uçuk bir plandı otomobilde Erdoğan Bey'in yaptığı. Anladığım kadarıyla şu ana kadar olan kısmı yürüdü ama sonrası fiyasko olursa şaşırmam. Öte yandan, bu tuhaf adam işin içinde olduğunda, hiçbir başarı beni şaşırtmaz. Bilmem anlatabildim mi?"

Gizem başını salladı. "Bence yürüyecek" dedi.

Görmese asla inanmayacağı horoz dövüşü, otuz milyon dolar için kendi elleriyle açtığı kâğıtlar, ölümle burun buruna geldikleri satanist ayini ve

Duran'ın eli bıçaklı sokak çocuklarının önünden tereyağından kıl çeker gibi alınması...

Bütün bunlar Gizem'in gözlerinin önünden bir film şeridi gibi geçince, çam yarması şoför ve sokak çocuğunun da yardımıyla, Erdoğan Bey'in bu planı da başarıya ulaştıracağına bir kez daha emin oldu. Güzel kız inancını pekiştirdiği için, az önce söylediği "Bence yürüyecek" sözlerini kuvvetlendirmeye karar verdi:

"Hem de hiçbir sorun olmadan yürüyecek!"

Gizem sözlerini tamamlarken, önden yürüyen üç kişilik grup durdu. Onlar durunca, arkaları sıra gelen üç kişi de durdu. Emniyet Müdürlüğü'nün önünden aşağıya doğru henüz yüz metre bile yürümemişlerdi. Çocuk arkasını döndü, üç gence sol taraftaki bir evi eliyle işaret etti ve seslendi:

"Kız burada!"

Duran tam "Hangi ev?" diye soracakken, çocuğun gösterdiği evin tam karşısında, sokağın sağ yanında bir kapı açıldı. Başta Erdoğan Bey olmak üzere herkes süratle eve girdi.

Kapıyı açmış olan yemenili yaşlı kadın, daha önce anlaşmayı sağlamış olan irikıyım şoför de orada olmasına rağmen Erdoğan Bey'e yönelik konuştu:

"Bir kat çıkacaksınız, en uygun yer orası. Arkadaşınıza da göstermiştim zaten."

Duran, o ana kadar gerçekleşen her şeyin Erdoğan Bey'in planladığı gibi yürüdüğünden emin oldu.

"Anlaşılan" diye düşündü, "şoför ve çocuk, Tarlabaşı'nda barınan sokak çocuklarının da yardımıyla, kaçırılan kızın pazarlandığı evi elleriyle koymuş gibi buldular. Ayrıca, tam da Erdoğan Bey'in tarif ettiği gibi, küçük kızın pazarlandığı binanın tam karşısındaki evi de ayarladılar."

Genç oyuncu, önleri sıra merdiveni tırmanan yaşlı kadına tekrar baktı. Tam da cebine biraz para konularak ve anlayacağı dilden kulağı bükülerek ikna edilecek cinsten birine benziyordu. Bu esnada çam yarması şoför ve yaşlı kadın üst katta bulunan sofaya ulaştılar. Onları ötekiler izledi.

Yaşlı kadın odanın kapısını açmadan önce “Aman lambayı yakmayın komiserim, yoksa karşıdan görünür” diyerek iriyarı adamı uyardı.

İşin rengi belli olmuştu. Anlaşılan, şoför yaşlı kadına para vermekle kalmamış, ayrıca kendisini polis olarak tanıtmıştı.

Herkes yaşlı kadının operasyon için tahsis ettiği küçük odaya girince, sıra ekip elemanları için sokağı ve karşıdaki evi görecek yerleri seçmeye geldi. Öncelik tabii ki Erdoğan Bey’indi. Cumbaya konulmuş sandalyeye oturan adam “Gel sen de yanımda dur şöyle” diyerek sokak çocuğunu kendisine doğru çağırdı. Binanın sağ ve soluna isabet eden pencerelere ise, takımın öteki elemanları yerleştiler. Burak ve Gizem yan yana bir pencereyi tutunca, şoför Duran’a kaldı.

Ahlakın Sükut Ettiği Ev

Uzunca bir süre, neredeyse gece yarısına kadar karşıdaki binada bir hareket olmayınca, Erdoğan Bey planının ikinci kısmını yürürlüğe koymanın iyi olacağını düşündü. Sağ pencerede, Duran’la yan yana duran şoförüne seslendi:

“Deneyelim diyorum. Görelim bakalım, ne olacak?”

Şoför daha cevabını veremeden, sol pencerede Burak’ın yanında duran Gizem “Bir otomobil geliyor!” diye herkesi uyardı.

Erdoğan Bey şoförüne tekrar seslendi:

“Bir dakika dur. Galiba bu otomobil çocuğun pazarlandığı evin kapısında duracak.”

Odanın içinde herkes nefesini tuttu. Otomobil tam da grubun merak içinde izlediği evin önünde durdu.

Erdoğan Bey sanki dışarıdan duyulurmuş gibi iyice kısık bir sesle “Biraz bekleyelim bakalım neler olacak?” dedi.

Yukarıdan bakanların markasını tam anlayamadıkları geniş otomobilin arka koltuğundan, yaşları hayli ileri iki adam indi. Malum evin kapısı, daha onlar zile dokunmadan açıldı. İki adam eve girince, otomobil yokuştan aşağıya doğru ilerledi, gözden kayboldu.

Burak otomobili arkadan tanımıştı “Volvo’ymuş” dedi.

Gizem biraz şaşırmış bir ses tonuyla, adamların yetmişlerine yakın olduğuna dikkat çekti.

Duran “Peki şimdi ne olacak?” diye sordu.

O sorusunu sorarken, yolun öteki tarafında bulunan evde, kendi bulundukları odanın tam karşısına isabet eden yerde cılız bir lamba yandı. Perdeler kalın, koyu renk ve dikkatle kapatılmış olduğu için içerisi görünmüyorsa da eve giren iki yaşlı adamdan en azından birinin o odaya çıktığından, kimsenin şüphesi kalmamıştı.

Erdoğan Bey şoförüne dönük olarak “Şimdi gitmen doğru olmaz, önce bekleyelim şu iki adam evden çıksınlar” dedi. Ardından sokak lambasının ışığında saatine baktı. Daha havanın aydınlanmaya başlamasına epey vardı. “Ne gerekiyorsa yapıp, bu işi sabah olmadan bitirmeliyim” diye düşündü.

O anda, odada bulunan altı kişiden, karşıdaki evde neler yaşandığını merak etmeyen kimse yoktu. Gizem’in aklına, yaşını on iki olarak hatırladığı kızın gerçekten de o yaşta olup olmadığını doğrulatmak geldiyse de vazgeçti. Ne fark ederdi ki? On ya da on iki veya on dört... Bir çocuk, birtakım büyükler tarafından alıkonulmuş, dedesi yaşındaki adamlara satılıyordu ve asıl önemli olan buydu.

Aynı anda, Erdoğan Bey’in yanı başında bulunan sokak çocuğu sanki çok doğal bir şeyden söz ediyormuş gibi konuştu:

“İki moruk, kızı sikiyorlar şimdi.”

Erdoğan Bey “Hişşşt, o nasıl söz öyle?” diye çıkıştı çocuğa. Odada bir kadının bulunduğu gelmiş olmalıydı aklına. Acaba Gizem yanlarında olmasa, çocuğun sözlerine böyle tepki gösterir miydi?

Çocuk utanmıştı. Yine de “Yalan mı söylüyorum?” diyerek üste çıkmaya çabaladı.

Gizem, sokak çocuğu ile adam arasında başlayan tartışmanın uzamasını istemedi. Az önce aklına gelen, kız çocuğunun kaç yaşında olduğuna dair soruyu sorarak araya girdi.

Çocuk “Benden iki yaş büyük” diye cevapladı onu.

“Sen kaç yaşındasın?” dedi Gizem.

“On” dedi çocuk.

Duran, Sirkeci’de önünü bıçakla kesen çocuğun sadece on yaşında olduğunu öğrenince şaşırdı. Aklına, İstanbul sokaklarında çocuklar tarafından öldürülen yaşını başını almış insanlara dair arada bir rastladığı gazete haberleri geldi. Bazen polis-adliye, kimi zaman üçüncü sayfa haberi diye adlandırılan ve medya organlarını her geçen gün biraz daha fazla işgal etmeye başlayan bu tür haberler demek gerçekten doğruydu! Genç oyuncu, böylesi yazı ve röportajları her gördüğünde burun kıvırıp geçtiğini hatırladı. Gazetelerdeki haber sayfalarının ve televizyonlardaki haber bültenlerinin bu cins meselelerle doldurulmasını oldum olası sevmemişti. Kendisini bildi bileli, kan, dehşet, gözyaşı kokan konularla ilgilenmeyi bir tür vakit kaybı olarak değerlendirmişti. Steril ortamlarda yaşadığı için olsa gerek, bu tür süfli durumların kendi başına gelebileceğine asla ihtimal vermezdi. Ama çok değil bir gece önce gelmişti işte! Üstelik bir fanusun içinde yaşıyor olduğu halde, ölümün soğuk yüzüyle tanışmasının üzerinden daha yirmi dört saat bile geçmemişti. Kimin, ne zaman, hangi tür bir belaya ve ne şekilde toslayabileceğini, İstanbul gibi bir kentte hiçbir güç önceden tahmin edemezdi. Artık bundan emindi. Her yer patlamaya hazır envai çeşit bombalarla doluyken, ancak kendisi gibi salaklar gönül rahatlığıyla sokağa çıkar ve bir belaya rastlaması halinde boylarının ölçüsünü alırlardı.

Düşündükçe, aklına bir sürü olay gelmeye başladı Duran’ın:

Trafik magandası tarafından dövülen kadın... İtfaiyecilerin geç kalması nedeniyle kurtarılamayan ihtiyar... Eğlence alanında patlatılan silahtan çıkan kurşunun öldürdüğü çocuk... Otobüs bekleyenlerin üzerine çıkan kamyon... Elektrik kaçağı olan sokak lambasına dokunduğu için ölen adam... Hasta yakınlarının hastanelik ettiği doktor...

Bunlar ve benzeri birçok olayın haberi Duran’ın yabancısıydı. Sadece kendi yüksek ilgi alanlarına giren konuları okur, “adli vaka”ları işleyen pislik yığını sayfaları ise büyük bir zevkle layık oldukları yere, yani çöp kutusuna gönderir kurtulurdu.

Delikanlı, karanlıkta bulunuyor olmanın verdiği rahatlıkla, arada bir annesinin kendisini kızdırmak için yaptığı gibi sağ elinin işaretparmağını

irice burnuna dayayıp yukarıya itti ve ismini sanki “r” harfini okuyamıyormuş gibi söyledi. İçinden bile olsa, ses tonunu da annesininkine benzeterek “Snop Duran” diye tekrarladı. Sonra “Demek pislikle dolu gazeteleri çöpe atarak ya da televizyon kanallarını bir tuşla değiştirerek gerçekleri kapının önünde bırakmak mümkün olmuyormuş” diye söylendi.

Genç oyuncunun kendisiyle savaşı epey uzun sürdü. Akıp giden zaman, karşıdaki evde bulunan iki yaşlı adamın içeride kalış sürelerinin uzadığının da göstergesiydi.

Genç adam düşüncelerinden sıyrılıp odadaki konuşmalara kulak kabartınca, herkesin beklemekten sıkıldığını anladı. Ama yapacak bir şey de yoktu. Karşıdaki evde bulunan küçük kız meraklısı “kart zampara”ların dışarıya çıkmalarını beklemek zorundaydılar.

Dakikalar dakikaları kovaladı...

Bu arada içerideki iki bunak yetmiyormuş gibi, iki otomobil daha geldi ve üç kişi daha malum iş için eve girdi.

Bir ara Burak yüksek sesle “Bu durumda, iki yaşlı adam evden çıkmak üzeredir” diye bir hesap yaptı.

Erdoğan Bey onu “Belki evde başka çocuk ya da kadınlar da vardır. İçeride ne olduğunu tam olarak bilmemize imkân yok” diye cevapladı.

Burak “Doğru” dedi.

Gizem lafa karıştı. “Ama en azından, evde beş erkek olduğundan eminiz” diyerek görüşünü dile getirdi.

Erdoğan Bey “İşte bu önemli” dedi onun sözleri üzerine ve “Hepsinin dışarıya çıkmasını beklememiz şart” diye ekleyerek neye dikkat etmeleri gerektiğine dikkat çekti. Ardından tıpkı az önce yaptığı gibi kolunu aydınlığa doğru uzattı ve zamanı bir kez daha kontrol etti. “Üçe yaklaşıyor” diye söylendi.

Az sonra beklenen Volvo gelip yaşlı iki adamı aldı.

Gizem “Kaldı üç kişi” dedi.

Zaman biraz daha geçince, evden iki erkek daha ayrıldı. Burak kısık sesle kendi hesabını yaptı:

“Beş kişi girdi, dört kişi çıktı. Şu anda evde bir misafir var.”

Erdoğan Bey başını kaldırdı, sokağın iki tarafından yükselen evlerin izin verdiği kadarıyla, en azından bir çizgi gibi görünmesi gereken gökyüzüne baktı ve “Şafak sökmek üzere” dedi.

Tam o anda Duran, Gizem ve Burak’ı çok şaşırtan bir şey oldu.

Erdoğan Bey’in şoförlüğünü, kaptanlığını, korumalığını, emir erliğini kısacası her şeyini yapmakla görevli çam yarması, kısa da olsa ilk kez bir cümle kurdu:

“Gün ağarsa da alacak mıyız kızı?”

Karanlık odada, birbirlerinden uzak noktada bulunan üç genç, göremeyecek olduklarını bilseler de birbirlerine baktılar. Konuşabilmiş ya da en azından birbirlerinin yüzlerini görebilmiş olsalar, kurduğu cümle ve ses tonundan hareketle, adamın hiç de kalıbına uygun olmadığında anlaşacaklardı.

Erdoğan Bey şoförünün sorusunu hemen cevaplamadı. Belli ki düşünüyordu. O konuşmayınca, patron rolünü çocuk üstlendi:

“Alacağız!”

Kimseden ses çıkmayınca “Alacağız!” diye ısrar etti.

Biraz bekledi. Hiç kimseden olumlu bir cevap gelmeyince, kendine olan inancını kaybetmiş gibi sürdürdü sözlerini:

“Alacağız değil mi Erdoğan Abi?”

Erdoğan Bey, “Alacağız” diye cevapladı çocuğu.

Odadakiler, karanlıkta yüzü görünmese de, kahramanından duyduğu sözler nedeniyle çocuğun keyfinin yerine gelmiş olacağını düşündüler.

Şafak Operasyonu

Şafağın sökmeye başladığını ilk haber veren Erdoğan Bey oldu. Sesinden, evde kalan tek adamın da artık çıkmasını arzu ettiği anlaşıldı.

Saat 09.30’a doğru, bir otomobil gelip evde bulunan son misafiri de alıp gitti.

Odada herkes heyecanlandı.

“Şimdi sıra bizde” dedi Erdoğan Bey. Şoförüne döndü ve “Hazır mısın?” diye sordu. Çam yarması başını salladı.

Duran, Gizem ve Burak, daha önce sadece bir cümlesini duymuş oldukları tuhaf adamın konuşmak üzere olduğunu görünce heyecanlandılar. Bakalım eşkıya kılıklı adam bu kez neler söyleyecekti? Şoför konuşmaya başladı:

“İçeriye girebilirsem ve beni alacakları oda binanın bu tarafındaysa, perdeyi açıp çocuğu göstermeye çalışacağım. O andan itibaren, siz kendi üzerinize düşeni ben de kendi üstüme düşeni yapacağım. Şansımız yok da beni binaya girmeden engellerlerse, zor kullanıp içeriye gireceğim. Bu durumda, lütfen mümkün olduğunca çabuk yardımıma gelin.”

Duran adamın anlattıklarından çok, kurduğu cümlelerle ilgilendi. Pırıl pırıl bir Türkçe ve yumuşacık ses tonuyla, sanki bir salon beyefendisi gibi konuşmuştu çam yarması. Gayriihtiyari “Ayı postunda bir beyefendi” diye düşündü.

Erdoğan Bey “Anlaşıldı” diye cevapladı şoförü.

Adam odanın kapısını çekti ve çıktı. Yarım dakika sonra, karşıdaki evin kapısının önündeydi. Zile bastı, kapı açıldı. O andan itibaren dakikalar geçmek bilmedi. Belli ki kapıyı açan her kimse, şoföre zorluk çıkarıyor, eve almak istemiyordu.

Erdoğan Bey tam “Gidiyoruz!” diye yerinden fırlamıştı ki Duran şoförün içeriye girdiğini gördü. “Girdi, aldılar eve!” diye seslendi.

Odadaki herkes “Oh!” çekti.

Şimdi de sıra, adamı görebilip göremeyeceklerine gelmişti.

“Acaba ona da aynı küçük kız çocuğunu mu sunacaklar yoksa başka birileri de var mı?” diye sordu Burak.

“Kim bilir? Bekleyeceğiz ve anlayacağız” diye cevapladı onu Duran.

Burak ile Duran arasında geçen konuşma Gizem’i kızdırdı.

“Erkekler işte!” diye düşündü güzel kız ve “Bu kadar hassas bir durumda bile, nasıl bu kadar duygusuz olabiliyorlar? Ne kadar sevimsiz bir cins Tanrım!” dedi kendi kendine.

Çok geçmeden, tam karşılarına denk gelen odanın perdesi açıldı. Şoför kızın bulunduğu kata çıkmayı, odasına girmeyi becermişti. İşte karşıda,

elinden tuttuğu küçük kızı onlara gösteriyordu. Arkadaşlarının durumu anladıklarından emin olunca “Gelin!” diye işaret yaptı ve perdeyi kapattı.

Bu süre zarfında, sokak çocuğu karşı pencerede duran arkadaşını tanımış “Tamam, o!” diye seslenmişti defalarca.

Karşı odanın perdesi kapanırken Erdoğan Bey oturduğu yerden fırladı, “Beni takip edin!” dedi. Odada bulunan herkes hareketlendi. Başta o olmak üzere, grup bir solukta merdivenleri indi, yolun karşısına geçti. Erdoğan Bey hiç vakit kaybetmeden zile bastı ve kapı açılırken çektiği tabancasını, karşısına çıkan adamın ağzına soktu, olanca gücüyle bağırdı:

“Polis! Ahlak Masası! Yat yere!”

Bu arada içeriye girmiş, arkasından gelen Burak ve Duran’a yol açmıştı.

İki genç, kendilerini sahneye çıkmış gibi hissettiler.

İçeriye son olarak sokak çocuğu ve Gizem girdiler.

Erdoğan Bey yere yatırdığı adamı yüzükoyun çevirdi, tabancasının namlusuyla Burak ve Duran’a işaret ederek “Oturun şunun üzerine biriniz!” dedi.

Burak söylenileni yaptı. Yüzüstü yatan adamın beline oturdu, iki elini yakalayıp sırtında birleştirdi.

“Kaç kişi var evde?” diye bağırarak sordu bu arada Erdoğan Bey.

Adam, henüz sersemliğini üzerinden atamadığı için cevap vermedi.

Erdoğan Bey’in istediği cevap, çam yarması şoförden geldi. Adam, elinden tutarak aşağıya indirdiği kız çocuğunu göstererek konuştu:

“Yukarıdaki odaların hepsini kontrol ettim. Çocuktan ve peşimden gelen yaşlı kadından başka kimse yok.”

Şoför konuşmasını tamamlayınca, Erdoğan Bey Burak’a yere yatırılmış olan adamı işaret ederek “Kaldır onu Burak! Bak bakalım üstünde silah filan var mı?” dedi.

O anda beklenmedik bir şey oldu. Kapıdan içeriye Gizem’le birlikte giren ve onunla yan yana durup gelişmeleri meraklı gözlerle izleyen sokak çocuğu bulunduğu yerden fırladı, henüz yüzüstü yatmakta olan adamın suratına bir tekme patlattı. Yetmiyormuş gibi cebinden çıkardığı sustalı bir bıçağı fiyakalı bir şekilde açtı, adamın gırtlağına dayadı ve feryat etti:

“Keseyim mi ulan?”

On yaşındaki çocuktan çıkan bu canhıraş çığlık evin tüm odalarını dolaşıp geri döndü.

Bıçağın keskin ağzını boynunda hisseden adamın gözleri büyüdü.

Bu esnada, özgürlüğüne az önce kavuşmuş olan küçük kız çocuğu da kendisini tutmakta olan şoförün elinden kurtuldu, arkadaşının yardımına koştu ve başladı bağırmaya:

“Kessin mi ha? Kessin mi?”

Bıçak tehdidi altında yüzükoyun yatan adamın burnundan akan kan, taş zeminde yayıldıkça yayıldı.

Erdoğan Bey sokak çocuğunun yanına yaklaştı, elindeki bıçağı aldı, kendi cebine koydu ve bir soru sordu:

“Daha dün akşam bıçağını alıp denize atmamış mıydım?”

Çocuk onu “Evden çıkarken yedek olanı aldım” diye cevapladı.

Adam, iki çocuğu olabildiğince sakinleştirdikten sonra, yerde korku içinde kıvranan adamı kolundan tutup kaldırdı ve Burak’a dönerek “Üzerini aramış mıydın bunun?” diye sordu.

Delikanlı olumlu cevap verince, pezevengi kolundan tutup bir sandalyeye oturttu. Sanki onunla işi bitmiş gibiydi. Bu kez de merdivenlerin başında beklemekte olan yaşlı ve süslü kadına doğru yürüdü.

“Adın ne senin?”

Kadın biraz şaşıydı. Bu nedenle, Erdoğan Bey de dahil olmak üzere kimse nereye baktığını anlayamadı. Kekelemekten ismini de söyleyemedi. İmdadına, bir eliyle burnundan akan kanı durdurmaya çalışan adam yetişti:

“Semiramis. Onun adı Semiramis. Patron o” dedi.

Kadın cevap vermekten kurtulmuş olduğu için rahatladı. Bu arada peruğunu düzeltmeye çalıştı. Takma saçın duruşu daha da bozuldu, genelev patronu Semiramis’in rüküşlüğü katlanarak arttı. Yüzündeki her türlü süs malzemesi de birbirine karışmış, rimel, ruj, allık, pudra ne varsa akmış olduğu için iç burkan bir görüntü sergiledi. Yaşlı ve zayıf orospu, bütün bunların yanı sıra üzerindeki modası geçmiş elbise, ayağındaki deforme

rugan ayakkabılarla da sanki yüz yıl öncesinin genelevlerinden fırlamış gibi görünüyordu.

Duran, takıp takıştırmış olduğu yüzlerce incik boncukla tarihten bir sayfa gibi görünen kadının yaşını seksen olarak tahmin etti.

Erdoğan Bey “Bu yaşta bir çocuğa fuhuş yaptırmaya utanmıyor musun Semiramis Hanım?” dedi en kızgın sesiyle.

Kadın kekelemeye başlayınca, soruyu sorduğuna soracağına pişman oldu. Adını bile söyleyemeyecek kadar kekeme birinden, az önce sorduğu soruya cevap beklemesinin saçmalık olacağını düşündü. Vazgeçti.

“Haydi” dedi şoförüne, “elimizden bir kaza çıkmadan, çocuğu alıp gidelim buradan.”

Orospu Semiramis ve çocuğun attığı tekme yüzünden kanayan burnunu tutmayı sürdüren pezevenk hiç seslerini çıkarmadılar.

Sokak kapısını arkalarından kapatır kapatmaz, Duran Erdoğan Bey’e “Kadının adı gerçekten de Semiramis miydi?” diye sordu.

Erdoğan Bey’in cevabı “Bilmem, neden sordun?” oldu.

“Şey, çünkü Dante *İlahi Komedya*’da Semiramis’ten söz eder. Cehennem’de karşılaşır onunla ve uzun uzun çok şehvet düşkünü olduğunu anlatır.”

Duran’ın söyledikleri Erdoğan Bey’in ilgisini çekti:

“Ne der Dante, Semiramis’le ilgili olarak *İlahi Komedya*’da?”

Genç adam “İsterseniz hem yürüyelim hem hatırlamaya çalışayım ne dediğini” dedi.

Küçük kızın da katılmasıyla sayıları yediye ulaşan topluluk yokuş yukarıya tırmanmaya koyuldu.

Duran, Erdoğan Bey’in yanı sıra yürürken Gizem ve Burak’tan da destek alarak, Dante’nin Semiramis’le ilgili olarak *İlahi Komedya*’da neler yazdığını tam olarak hatırlamaya çalıştı:

“Öyle şehvet düşkünüydü ki,
yasal kılmıştı zevk alınan her şeyi
örtmek için kendi ayıbını.

Semiramis'tir adı."

II

“KAÇMAMIZ LAZIM BURADAN!”

Küçük kızı bataklıktan çıkarıp yokuşu yarıladıklarında, Erdoğan Bey şoföründen, iki sokak çocuğunu otomobile atıp süratle Sultanahmet’e götürmesini istedi.

Şoför başını salladı. İki çocuğa döndü ve kendisini takip etmelerini söyledi.

Dört kişi kalan grup, ötekiler kadar hızlı olmamakla birlikte yokuşu tırmanmayı sürdürdü. Yokuşun başına ulaştıklarında Erdoğan Bey bu kez de üç arkadaşa döndü ve “Benimle kahvaltı etmek ister misiniz?” diye sordu.

Gençler şaşkınlık içinde birbirlerine baktılar. İlk cevap Gizem’den geldi:

“İsterim ama önce bana on dakika izin vermeniz lazım. Gece evden çıkarken az önce tamamladığımız işe göre giyindiğim için kendimi çok paspal hissediyorum. Elbiselerim TRT’nin altındaki oto parkta bulunan arabamda. On dakikada gider dönerim.”

Gizem’in sözleri üzerine, Duran güzel kızı Cafebar’da, horoz dövüşüne gitmeden önce ve sonra giydiği kıyafetlerle hatırladı. Muhteşem tek parça siyah mini elbisesi, kırmızı iskarpinleri ve elinde taşıdığı kırmızı parlak trençkotla son derece cazip bir görünümü vardı. Sonra şu anda üzerinde bulunanlara benzeyen siyah bir deri mont, siyah bir pantolon ve siyah düz ayakkabılar giyip gelmişti ama yine de çok güzel görünmüştü gözüne. “Demek” diye düşündü genç oyuncu, “iki gün önce de kıyafetlerini

TRT’nin altındaki otoparkta değiştirmişti.” Acaba bugün nasıl bir kıyafet giyecekti Gizem?

Duran düşünedursun, Erdoğan Bey Gizem’e “Ben de zaten kahvaltımızı Park Otel’de yapsak olur mu diye soracaktım” dedi.

Güzel kız ile Erdoğan Bey konuşurken figüran gibi kalmak belli ki Burak’ı rahatsız etmişti. Hiç âdeti olmasa da “Öhö” diye başladı söze ve konuşmaya sonradan kendisinin de anlamsız bulacağı bir cümleyle dahil oldu:

“Ne tesadüf! Tam da Tarlabaşı’nda Emniyet Müdürlüğü’nün önündeyken...”

Ne olduysa işte tam o anda oldu!

Az önce tırmandıkları yokuştan, Tarlabaşı’nı Taksim’e bağlayan anacaddenin her iki tarafından ve caddeye açılan tüm sokaklardan aynı anda, bağırarak koşan yüzlerce insan etraflarını sardı.

Üç genç ve Erdoğan Bey daha ne olduğunu anlayamadan, Emniyet Müdürlüğü’nün önünde beklemekte olan panzer sirenlerini çalarak harekete geçti ve Gizem’in bacaklarını sıyırarak karşıdaki kalabalığa su sıkmaya başladı.

Burak ve Duran, yere yuvarlanan genç kıza doğru hamle yaptılar.

Erdoğan Bey ne olduğunu tam olarak anlayabilmek için etrafa göz attı, gördüklerine inanamadı. Aniden bir savaşın orta yerinde kalmak, işte tam da buna denirdi.

Emniyet Müdürlüğü’nden çıkan polisler binanın etrafında bir nevi barikat oluşturmaya başlamıştı... Taksim istikametinden polis kovaladığı için kaçan ve ellerinde taşlar olan kalabalık, etkili yakınlığa ulaşmak üzereydi... Karşı sokaklardan çıkan kalabalık topluluklar da slogan atarak kendilerine doğru yaklaşıyordu...

“Biji Apo! Katil TC, Kürdistan’dan defol!”

Erdoğan Bey bir gün önce gazetelerde okumuş olduğu haberleri hatırladı. BDP ve bazı sivil toplum örgütleri, hapiste bulunan Kürt tutuklu ve mahkûmlar için Taksim’de miting düzenleyeceklerini açıklamışlardı. Demek ki bu sabah miting gerçekleştirilmeye çalışılmış, ancak güvenlik

güçleri tarafından dağıtılmıştı. Anlaşılan, göstericiler geri çekilirken Emniyet Müdürlüğü binasını hedef seçmişlerdi.

“Ne tatsız bir tesadüf!” diye söylendi Erdoğan Bey ve gözlerini tekrar Gizem’in yere düşmüş olduğu noktaya çevirdi.

Duran ve Burak, genç kızı yerden kaldırmakta zorlanıyorlardı. Erdoğan Bey panzerin kıza zarar vermiş olduğu düşüncesiyle bir hamle yaptı. Bu arada yanan bir molotofkokteyli yanına düştü. Gençlere yaklaştı ve sanki bir savaşın ortasında değillermiş de parkta gezintiye çıkmışlar gibi “İyi misiniz Gizem Hanım?” diye sordu.

Aynı anda, Taksim istikametinden gelen kalabalık, Emniyet Müdürlüğü binasına yağmur gibi taş yağdırmaya başladı. İçeriden çıkan polisler kendilerini kalkanlarıyla korumaya geçtiler. Buna karşılık Erdoğan Bey ve üç genç, saldırganların fırlattıkları taşlar karşısında çaresiz durumdaydılar.

Duran, aslında durumun vahametini çoktan kavramış olan Erdoğan Bey’e “Kaçmamız lazım buradan!” diye haykırdı. Gizem’i koltuk altından yakaladığı gibi ayağa kaldırdı. Arkadaşının harekete geçtiğini gören Burak da kızın öbür koluna yapıştı.

Gençlerin kızı kaldırdığını gören Erdoğan Bey, kaçabilecek bir yer bulma umuduyla etrafa bakındı ve “Bu tarafa!” diye bağırdı.

Gençler, Gizem’i Erdoğan Bey’in gösterdiği yöne, yani Tepebaşı istikametine sürüklemeye başladılar. Neyse ki az önce kendini tümüyle bırakmış olan Gizem de durumun ciddiyetini kavramış ve kendi ayaklarının üzerinde durur hale gelmişti.

Erdoğan Bey Gizem’in ayaklarının üzerinde durabiliyor, hatta koşabiliyor olduğunu görünce sevindi. Demek panzer kızın pantolonunu parçalayıp dizkapaklarının yaralanmasına yol açmışsa da hareket etmesini engelleyecek kadar büyük zarar vermemişti. Adamın içi rahatladı. Gençlerin peşi sıra Tepebaşı istikametinde koşmaya başladı.

Ama bu kez de üç genç ve Erdoğan Bey koşmaya çalıştıkları istikametten gelen göstericilerle burun buruna geldiler.

Yol kapandığı için durmak zorunda kalan araçların arasından çıkan üçer beşer kişilik gruplar, giderek daha fazla kendilerine yaklaşıyordu. Bazıları

Emniyet Müdürlüğü binasına ve önünde barikat kurmaya çalışan polislere taş atmaya başlamışlardı bile.

Duran bir an arkaya, Erdoğan Bey'in nerede olduğuna baktı. Adamın peşleri sıra koşmaya çalıştığını görünce "Acele edin!" diye bağırdı.

Erdoğan Bey de ona "O taraf daha tehlikeli, bir yer bulup sığınmamız lazım!" diye bağırdı ve hemen yanlarında bulunan büfeyi işaret etti.

Duran adamın ne demek istediğini anlamıştı. Gizem ve Burak'ı durdurdu, Erdoğan Bey'in işaret ettiği büfeye doğru yönlendirdi.

Ateş Topuna Dönen Adam

Büfeye sığınan Duran ve ötekiler, vahşi çığlıklarla saldırıya geçen göstericileri dükkân sahibinin yarı yarıya indirdiği kepengin arkasından izlemeye koyuldular. On dakikadan kısa bir süre içinde, Tarlabaşı savaş alanına dönmüştü.

Taksim'den itibaren kovalamaya başladıkları göstericileri Emniyet Müdürlüğü'nün önüne kadar süren polis gücü, biraz da çatışmanın ortasında kalan otobüs ve otomobiller nedeniyle topluluğu dağıtmakta başarılı olamıyordu.

Kaldırım taşlarını parçalayarak fırlatan göstericiler, polisin attığı göz yaşartıcı bombalara ve panzerlerin sıktığı suya bana mısın demiyordu. Bu arada etraflarındaki tüm otobüs ve otomobillerin camlarını kırıyor, kepengini kapatma fırsatı bulamamış dükkânların vitrinlerini parçalıyordu.

Etraf mahşer yeri gibiydi. Araçlarından çıkmayı becerebilenler, cehenneme dönmüş alandan kaçarak, en azından canlarını kurtarmaya çabalıyordu.

"Bu Taksim'e çıkartılmama meselesi değil" diye düşündü Erdoğan Bey.

Görünen köy kılavuz istemezdi! Göstericiler, en baştan geride ses getirecek bir eylem bırakmayı planlamışlardı. Taksim'de dağıtılan grupların ara sokaklardan çıkıp Emniyet Müdürlüğü binasının önüne gelmelerinin nedeni bu olmalıydı.

Çatışmayı sığındıkları Emniyet Müdürlüğü'ne çok yakın büfeden bir film gibi seyreden Duran, aniden "Şuraya bakın! Şuraya bakın!" diye bağırdı.

Dükkân sahibi de dahil olmak üzere büfede bulunan herkes, başını genç oyuncunun işaret ettiği yöne çevirdi. Hiçbiri gördüğüne inanamadı. Orta yaşlı bir gösterici, sağ elindeki bidonu aralıksız bir şekilde vücuduna ve başına boca ediyordu. Adamın sol elinde bir çakmak vardı. Gösterici elindeki bidonun içindeki tükenince, çakmağı bir an bile tereddüt etmeden yaktı ve aynı anda ateş topuna döndü.

Duran "Bidonun içinde benzin varmış!" dedi hayretle.

Bir meşale gibi tutuşan gösterici, can havliyle koşmaya, zıplamaya, yerlerde sürünmeye başlamıştı. Kısa bir süre sonra takatsız kaldı, düştü.

O cayır cayır yanarken, etrafındaki göstericiler, ellerindeki söndürme tüpleriyle alevleri söndürmek için yaklaşmaya çalışan birkaç dükkân sahibini kovaladılar. Gizem'in gözleri büyüdü ve cılız bir sesle "İnsan değil bunlar!" dedi.

Sadece yanan adama engel olmak isteyenleri geriletenler değil, öteki göstericiler de onun yere düşüp hareketsiz kaldığı ana kadar kıllarını kıpırdatmadan seyrettiler. Sonra hepsi birden, ellerinde fotoğraf makineleri ve kameralarla gösteri alanına yeni ulaşmaya çalışan medya mensuplarına, yaşanan vahşetin büyüklüğünü göstermek için el ele verdiler. Dünya âlem kendini yakan adamı görmeli, baş koydukları yolda ne kadar kararlı ve davalarında ne kadar inançlı olduklarını öğrenmeliydi.

Gizem ise başka bir âlemde yaşıyor gibi aynı cümleyi tekrarlayıp duruyordu:

"İnsan değil bunlar! İnsan değil bunlar! İnsan değil bunlar!"

Kana Kan, İntikam, İntikam!

Göz açıp kapayıncaya kadar geçen süre içinde gerçekleşen intihar eyleminin ardından, göstericiler daha da kızgınlaştılar. Medya mensuplarının olay yerine üşüşmesi, süregelen dövüş haline ivme kazandırmıştı.

Göstericiler, bir mensuplarının kendisini ateşe vermesinin sağladığı yüksek ajitasyonla daha da saldırganlaştılar. İçlerinden birkaçı ellerindeki büyük sopalarla bir otobüsün kırılmamış camlarını da kırmaya giriştiler. Bir diğeri, ateşlediği bir molotofkokteylini yolcuların arasına fırlattı. Otobüsün içi aniden karıştı. Uzun ve ağzına kadar dolu aracın tam ortasından alevler yükselince içerde panik başladı. Neyse ki şoför durumun farkına varıp kapıları açtı.

Böyle olunca, vahşet çehre değiştirdi. Bu sefer de korkan yolcular kendilerini kurtarmak için ötekilerin canlarını hiçe saymaya, birbirlerini ezerek kapılara doğru yüklenmeye başladı. Güçsüz olanlar otobüsten caddeye dökülmeye, yerden kalkmayı başarabilenler can havliyle sağa sola koşturmaya çabaladı.

Öte yandan, otobüsün içindeki yangın sönmek şöyle dursun büyüyerek devam ediyordu...

Duran “Galiba yanan biri var!” diye haykırdı. Haklıydı. Bu kez de otobüsün içinde bir alev topu, oradan oraya koşturarak kendisini söndürmeye çalışıyordu. Genç adam hiç düşünmeden kepenkleri yarı yarıya kapalı büfeden dışarıya fırlamak için harekete geçti.

Neyse ki beline sarılan Erdoğan Bey tarafından durduruldu.

“Deli misin? Yapabileceğin hiçbir şey yok!”

Duran, kendisini engelleyen adamın ne söylemeye çalıştığını gayet iyi anladı. Sakinleşmeye çalıştı.

Zaten az sonra, belediye otobüsünün içinde bir meşale gibi yanan yolcu kıpırdayamaz hale geldi. Ondan çıkan alevler, otobüsü tutuşturdu. Koca araç çıra gibi yanmaya başladı. Yapılacak bir şey kalmadığını görenler, yakıt deposunun patlama ihtimaline karşı otobüsten uzaklaştı.

“Çatallı Alevin İçinde Yanan Kim, Bilmek İstiyorum!”

Duran, “Tıpkı *İlahi Komedya*’da olduğu gibi!” diye inledi olanlar karşısında. Kendini tutamadı ve ünlü eserin bir bölümünü seslendirmeye koyuldu:

“Eteokles ile kardeşinin ateşe verildiği
Odun yığınından yükseliyormuş gibi
Gelen, çatallı alevin içindeki kim, bilmek istiyorum.”

O susunca, Gizem sanki ona cevap verir gibi devam etti:

“Ulikses ile Diomedes ceza çekmekteler bu alevin içinde;
öfkede olduğu gibi, cezada da birlikteler;
At hilesine gözyaşı dökmekteler.”

Erdoğan Bey ile büfecinin şaşkın gözlerle Duran ve Gizem’e baktığını gören Burak, arkadaşlarının ne demeye çalıştıklarını açıklamaya karar verdi.

“*İlahi Komedya*’dan” diye başladı sözlerine genç adam ve devam etti:

“Thebani’li iki kardeş olan Eteokles ile Polyneikes iktidar kavgası yüzünden birbirlerini öldürürler; cesetleri aynı odun yığınında yakılırken, alevler kardeşler arasındaki uyuşmazlığı vurgulayarak ikiye ayrılır.”

Burak’ın söyledikleri büfeciyi aydınlatmak şöyle dursun iyice aptala çevirdi. “Ne saçmalıyor bu adamlar böyle?” diye düşündüğü yüzünden anlaşılıyordu. Haklıydı da. Az önce kargaşadan kaçarak dükkânına sığınmış üç gencin, Çince konuşuyor bile olsalar, ne söylemeye çalıştıklarını daha iyi anlayabilirdi. “Ne tuhaf bir dünyada yaşıyorum Allah’ım!” diye söylendi. Dışarıda kan gövdeyi götürürken içeride üstelik anlamadığı bir dilde şiirler okunuyor olması, gerçekten akıl alacak bir durum değildi.

Erdoğan Bey’in durumu kuşkusuz büfecininkinden biraz farklıydı. Duran’ın üçlüğü ile Gizem’in ona karşılık okuduğu üçlük ve bunların üzerine Burak’ın yaptığı açıklamada anladığı ve anlamadığı yerler vardı. Tuhaf adam “Bazı meselelerin anlaşılması ertelenebilir belki ama bazı durumlar erteleme kabul etmez” diye düşündü ve neyi anlayıp neyi anlamadığını ya da neyi nasıl anlaması gerektiğini çözmek için konuşmaya başladı:

“Duran’ın az önce adını söylediği iki kardeşle ilgili kısmı çözdüğümü tahmin ediyorum. Az önce yanan, hatta dumanları hali hazırda tütmeye devam eden iki kişiyi kastetti. Kendini yakan gösterici ile otobüste

yakılarak öldürülenin aslında kardeş olduklarına, aynı ateşte yandıklarına, buna karşılık alevlerinin ayrı düşmesine vurgu yaptı."

Duran, Gizem ve Burak aynı anda "Bravo!" dediler Erdoğan Bey'e.

Büfenin sahibi, davetsiz misafirlerine "İn midir, cin midirler?" dercesine bakmayı sürdürdü.

"Peki, ötekiler kim?" diye sordu Erdoğan Bey.

Burak açıklamaya devam etti:

"Onlar da yine *İlahi Komedya*'dan. Dante eserinde Odysseus'a Ulikses diyor. Bildiğimiz Homeros destanından, İthaki kralı yani. İkinci adı geçen kişi de aynı destandan, o da Argos kralı."

Erdoğan Bey'in sorusuna cevap veren Burak, konuşmasını bir soruyla tamamladı:

"At hilesinin ne demek olduğunu anladınız mı peki?"

Erdoğan Bey açıksözlülükle "Hayır, anlamadım" diye cevapladı Burak'ı.

Burak kendisini açıklama yapmak zorunda hissetti:

"Truva'nın savaşla ele geçirilemeyeceğini anlayan Odysseus, tahta at hilesini gerçekleştirir ve kenti ele geçirir."

Erdoğan Bey "Duran müthiş bir benzetme yapmış" dedi. Etkilenmişti. Başka söyleyecekleri de vardı:

"Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ne karşı olduğunu söyleyerek savaş başlatan Kürtlerin, aslında bu ülkenin öbür yarısı olduğuna çok iyi bir vurgu bu. Benzin dökerek kendisini ateşe veren ile molotofkokteyli atarak otobüsteki yolcuyu yakan göstericinin Truva atından bir farkı olmadığını anlatan gayet iyi bir benzetme."

Erdoğan Bey'in söyledikleri Duran'ın hoşuna gitti. Ortaokuldan itibaren okuduğu Dante'nin *İlahi Komedya*'sının, geçen yedi yüz yıla rağmen tazeliğini koruyor olduğunu ilk kez somut bir şekilde hissetti. Ünlü yazarın, Truva Savaşı'ndan hareketle dile getirdiği "kardeş savaşları" eleştirisi, tazeliğini Tarlabaşı örneğinde de görüldüğü üzere sürdürüyordu. "Demek" diye düşündü genç oyuncu, "sadece bu örnek bile, üç bin küsur yıldır, kardeşin kardeşi vahşice yok etmeye çalıştığını göstermeye yetiyor da artıyor bile."

Duran’ı vardığı bu sonuçtan daha çok şaşırtan ise, daha önce *İlahi Komedya*’ya yaşayan bir metin olarak bakmaması oldu. “Aslında” diye düşündü genç oyuncu, “sadece *İlahi Komedya*’yı değil, kim bilir ne çok metni eskiye dair sanarak okuyup geçiyoruz.”

Geride Kalan

Üç arkadaş ve uzunca süredir birlikte oldukları Erdoğan Bey tekrar dışarıya baktıklarında, göstericilerin dağılmış olduğunu gördüler. Geride, enkaza dönüşmüş bir insanlık hali bırakıp gitmişlerdi.

Az önce Tarlabaşı’nı inleten göstericilerin feryatları, yerini giderek yaklaşan itfaiye araçlarının ve ambulansların siren seslerine bırakmıştı.

Duran, Gizem ve Burak, karşılaştıklarından bu yana, Erdoğan Bey’in cep telefonuna ilk kez hamle ettiğini gördüler.

“Şimdi Ömer Hayyam’dan aşağıya doğru yürümeye başlayacağız. Tam yolun bittiği noktaya gel.”

Erdoğan Bey’in konuşmasına kulak misafiri olan büfeci, tehlikenin tümüyle geçmiş olduğunu düşünmüş olsa gerek, dükkânının yarıya kadar inik olan kepengini kaldırdı ve gördükleri karşısında ağız dolusu söylendi. Boş yere başına dünya kadar iş çıkaran göstericiler hakkında söylemediğini bırakmadı. Sonra çabucak dükkânın arkasına gidip uzun saplı bir süpürgeyle geri döndü.

Dört arkadaş, daha kendileri ayrılmadan kaldırıma düşen taşları ve cam kırıklarını temizleme telaşına düşen adama teşekkür ettiler, geçmiş olsun dediler. Büfeci de savaşın ortasında birbirine tek kelimesini bile anlamadığı şiirler okuyan üç genç ile onların şiirlerini yorumlamaya çalışan tuhaf adama geçmiş olsun dedi ve dikkatli olmalarını tembih etti.

Erdoğan Bey ve üç genç, az önce bir meydan savaşının gerçekleştiği Tarlabaşı’na son bir göz atıp Ömer Hayyam’a saptılar. Yokuşun sonuna yaklaşırlarken, Erdoğan Bey üç gence kahvaltı teklifinin sürdüğünü söyledi ve çabucak bir plan yaptı:

“Önce Gizem’in otomobilinden kıyafetlerini alırız, sonra bir yerde dizkapaklarına pansuman yaptırırız, ardından sizi evime kahvaltıya götürürüm.”

Gençlerden hiçbiri Erdoğan Bey’in teklifini geri çevirmeyince plan uygulamaya konuldu.

III

ERDOĞAN BEY’İN ÇİFTLİĞİNDE

Gençler Erdoğan Bey’in Balaban köyü yakınındaki çiftliğini görünce küçükdillerini yutacak gibi oldular.

Futbol sahasından bile geniş, zümrüt yeşili bir arazi... Bu arazinin içine Durusu’ya kuşbakışı konumlandırılmış şık bir bina... Hayvancılık, meyvecilik ve bahçecilik için ayrılmış küçük ölçekli öteki alanlar...

Sayısız oda, salon ve banyoya sahip üç katlı bina, gençlere, cehennemden kurtulmakla kalmamış cennete ulaşmış hissi verdi. Binanın Durusu’ya bakan arka tarafına geçtiklerinde, bu düşünceleri daha da pekişti.

Eski adı Terkos olan Durusu’ya ve arka planında pırıl pırıl parlayan Karadeniz’e yeşillikler içindeki muhteşem bir yüzme havuzunun yanından bakmak, gerçekten de cennette bulunmak gibiydi. Nisan’ın ilk haftası olmasına karşın insanın iliklerini ısıtan güneş ve açık havaya kurulmuş davetkâr kahvaltı masası durumu taçlandırıyordu.

Burak, ferforje masanın üzerinde duran yiyeceklere iştahla bakıp yutkundu. Son yemeğini işkembecide yediğini hatırlayan genç adamın imdadına Erdoğan Bey yetişti:

“Buyurun kahvaltı masasına.”

Duran’ın dikkatini, masanın etrafında sadece dört sandalye olması çekti. Beş kişi değiller miydi? Etrafa baktı, ip kaçkını şoför yok olmuş, yine dört kişi kalmışlardı. Tıpkı horoz dövüşünde, kumarhanede, satanist ayininde,

sokak çocuklarının işgal evinde, işkembecide olduğu gibi, o çam yarması yine sırra kadem basmıştı. Genç oyuncu, açıksözlü olmaya karar verdi:

“Şoförünüz sizin için canını feda etmeye hazır ama yine de masanıza oturamıyor anlaşılan!”

Duran’ın eleştirel tonla söylenmiş sözleri, güneşli nisan sabahının bulutlanmasına yol açtı. Durusu’nun tepelerinden kopan soğuk bir rüzgâr, önce yanında durmakta oldukları havuzun, sonra neredeyse ayaklarının dibindeki gölün ve ardından ellerini uzatsalar ulaşabileceklermiş gibi görünen Karadeniz’in çarşafımsı görüntüsünü pürüzlü hale dönüştürdü.

Durumdan rahatsızlık duyan Gizem ve Burak, Erdoğan Bey’in vereceği cevabı merak ettiler. Adam kızmış gibi görünmüyordu. Olabilecek en yumuşak tonda konuştu:

“Şoförümle aynı sofrada oturup oturmamaya dair verilmiş bir kararımız yok. Çünkü onun ve benim sofralarımız ayrı değil. Buna karşılık, birilerinin en iyi becerdikleri işleri ve o işlerle ilgili bazı ön hazırlıkları yapmaları lazım. Öyle değil mi?”

Erdoğan Bey’in söylediklerini dikkatle dinleyen Burak ve Gizem, tıpkı az önce olduğu gibi birbirlerine bakıp birer “oh” çektiler.

Burak, baştan bu yana başarıyla uygulayageldikleri planın bir parçası olan şoförün, Erdoğan Bey’le ne tür bir ilişki içinde olduğunu tabii ki biliyordu. Gizem de öyle. Ve bu nedenle olsa gerek, onu düşününce akıllarına derhal Cebrail geldi.

Acaba, yönetmen başlarından geçen her şeyden haberdar olabiliyor muydu?

Burak “Herhalde oluyordur, şoför gerekli bilgileri ona iletiyordur” diye düşündü.

Gizem “Eminim Cebrail şoförün üzerinden her gelişmeyi adım adım izliyordur” dedi kendi kendine.

İki arkadaşının konuşmaya katılmadıklarını gören Duran, Erdoğan Bey’in irikıyım şoförüyle ilgili açıklamasını yeterli buldu.

“Mazur görün sorumu” dedi ve ekledi: “Benimki sadece bir ukalalıktı.”

Gizem, delikanlının geri adım atarak durumu düzeltmesine sevindi.

Burak atmosferi az önceki gibi günlük güneşlik hale getirmek için “Bir kuş sütü eksik” diyerek masayı gösterdi ve “Oturmuyor muyuz?” diye sordu.

Erdoğan Bey ve konuklar masaya oturur oturmaz, bir hizmetçi servis arabasını iterek yaklaştı. Önce çay ve kahve servisi yaptı, ardından kızarmış ekmek sepetini masaya koydu. Dumanı tüten yumurta, sucuk ve sosis sahanlarını da uygun boşluklara yerleştirdikten sonra “Afiyet olsun” diyerek uzaklaştı.

Ev sahibi çayından ilk yudumu alır almaz konuklarına “Masanın üzerinde bulunanların tamamı bu çiftlikte üretiliyor” dedi.

Burak atıldı:

“Dışarıdan hiç mi bir şey almıyorsunuz?”

Erdoğan Bey “Prensip olarak almıyoruz” diye cevapladı Burak’ı.

Dali Dolu Erdoğan Bey

Kahvaltının ortalarına ancak gelmişlerdi ki ev sahibi konuklarını bir kez daha şaşırttı:

“Ocak ve şubat aylarında Tophane-i Amire’de açılan Salvador Dali Sergisi’ni ziyaret ettiniz mi?”

Erdoğan Bey gece boyunca sürdürdüğü mafya babası halini çiftliğinin kapısında bırakmış gibiydi. O kadar ki, Duran bir ara adamın kendileriyle dalga geçiyor olduğunu bile düşündü.

O düşünürken, Gizem “Gördük ve bayıldık!” diye cevapladı Erdoğan Bey’in sorusunu.

Burak, TRT’nin altındaki otoparkta bulunan otomobilinden aldığı elbiseleri giyen ve kaşla göz arasında yaptığı hafif makyajıyla yine baş döndürücü bir hal alan güzel kızı başıyla tasdik etti. Konuşmayı başka bir boyuta taşımaya çalıştı:

“Biliyorsunuz, üçümüz de *İlahi Komedya*’yı çalışıyoruz. Dali sergisinin önemli kısmı da bu esere ayrılmıştı.”

Burak’ın söylediklerini dikkatle dinleyen Erdoğan Bey başını salladı, Duran ve Gizem’e döndü:

“Yakında *İlahi Komedya*’yı İtalya’da oynayacağınızı biliyorum, Cebrail anlatmıştı.”

Erdoğan Bey’in başka söyleyecekleri de vardı. Ama Duran, Cebrail lafına takılıp kalmıştı. Bu adam, yönetmen Cebrail’i nereden tanıyor olabilirdi? Herhalde, Burak vasıtasıyladır diye düşündü. Ya da tersine, Erdoğan Bey Burak’ı Cebrail vasıtasıyla tanımıştı.

Duran düşünedursun, tuhaf adam konuşmasını sürdürdü:

“Dali’yi severim. Çünkü o da tıpkı benim gibi...”

Sözleri ağzından çıkar çıkmaz pişman oldu Erdoğan Bey. Düzeltmeye çalıştı:

“Daha doğrusu, ben de tıpkı onun gibi, gerçek bir düş dünyası yaratmanın peşindeyim.”

Böylece Dali’nin kendisine değil, kendisinin Dali’ye benzediğini söylemiş ve az önce yaptığı gafı düzeltmişti.

Erdoğan Bey’in hatasını düzeltme telaşı Duran’ı içten içe güldürdü. Ama genç adamın asıl üzerinde durduğu nokta bu değildi. O daha çok “gerçek bir düş dünyası yaratmak” sözcüklerine takılmıştı.

Aslında sadece Duran da değil, masada bulunan herkes Erdoğan Bey’in söylediklerinden etkilenmişti. Üç genç, ev sahibinin az önce söyledikleri sayesinde, kendilerini gayriihtiyari bir sanat âşığının sofrasında gibi hissetmişlerdi.

Konuşmasının misafirleri tarafından zevkle dinlendiğini gören Erdoğan Bey, sıranın şaşırtmaya geldiğini düşündü ve “Klinik paranoya!” dedi.

Beklediği gibi gençler hem şaşırmış hem de hiçbir şey anlamamışlardı.

Erdoğan Bey sözlerine açıklık getirmeye çalıştı:

“İkimizin de hastalığı aynı: klinik paranoya! Ya da az önce başka bir biçimde ifade ettiğim gibi, gerçek bir düş dünyası!”

Ev sahibi nedense, son sözlerini yorulmuş gibi noktalamıştı.

Üç gencin üçü de Erdoğan Bey’in sesindeki bitkinliği algıladılar. Biraz da içinde hastalık sözcüğü geçtiği için olsa gerek, bir yorumda bulunmamayı

seçtiler. Kahvaltı bitene kadar bir daha hiç kimse konuşmadı.

Sıra keyif kahvelerine geldiğinde, suskunluğu Erdoğan Bey bozdu. Gücü geri gelmiş gibi, az önce bıraktığı yerden devam etti:

"Aklını kontrol altında tut ve iradeni askıya al! İşte Dali'nin sihirli davranış biçimi!"

Erdoğan Bey aklından geçenleri iki cümleyle ifade ettikten sonra, anlayıp anlamadıklarını görebilmek için genç arkadaşlarının yüzlerine baktı. Hiçbirisinin yüzünden anladığına dair bir işaret alamayınca karamsarlaştı:

"Onun ve benim hayatlarımızı yönlendiren sihrin aynı olduğunu anlamadığınıza bahse girerim. Ama öyle! Dali ile benim aramızdaki tek fark şu: O sanatçıydı, ben değilim."

Erdoğan Bey, gençlerin yüzlerine anlayıp anlamadıklarını kestirmeye çalışır gibi yeniden baktı. "Anladınız mı?" diye sormasının kabalık olacağını düşündü. Öyle ya da böyle, devam etmekten başka çıkar yolu yoktu:

"Foucault'nun tavsiyesine uymasaydım Dali'ye yakın düşer miydim bilmiyorum. Sanıyorum yanına bile yaklaşamazdım. Hayatımı bir sanat eseri gibi yaşamam gerektiğini Foucault'dan öğrendim. Ve bunu nasıl yapacağımı bana gösteren ise Dali oldu. Anlayacağınız, bir gerçeküstücü olmayı, dostum Salvador'a borçluyum."

Üç gencin üçü de duyduklarına şaşırdılar. İçlerinden kendini ilk toparlayan Duran oldu:

"Az önce Foucault derken, Fransızların ünlü düşünürü Michel Foucault'yu mu kastettiniz?" diye sordu. "Deliliğin tarihi üzerine kitaplar yazan hani..." diyerek sözlerine açıklık getirmeye çalıştı.

"Evet" diye cevapladı genç adamı Erdoğan Bey.

Duran başını salladı. Başka soracakları da vardı:

"Oysa ben bir yerde, Dali'nin Freud'dan etkilendiğini okumuştum. Özellikle bilinçaltını ortaya çıkarmak için ondan çok yararlanmış. Yoksa yanlış mı biliyorum?"

Burak ve Gizem birbirlerine baktılar. Arkadaşlarının, Erdoğan Bey'i zarfladığını mı yoksa etkilendiği için mi böyle konuştuğunu

anlayamamışlardı.

Onlar düşünürken, Erdoğan Bey genç oyuncunun sorusuna cevap verdi:

“Gerçeküstücülükte, düşüncenin herhangi bir mantık çizgisi izlemesi gerekmez. Dünya kadar sanatçı bu yöntemi kullanıyor. Dali’yi farklı kılan, iyimserliği. Tam benim gibi! Bir başka deyişle, dostum Salvador, tıpkı benim gibi gerçek bir eleştirel paranoyak.”

Erdoğan Bey son söylediklerini beğenmemiş olsa gerek, kısa bir süre önce yaptığı gibi, küçük bir düzeltmede bulundu:

“Daha doğrusu, ben onun gibi bir eleştirel paranoyağım.”

Büyüye Hayır, Büyülü Gerçekliğe Evet

Burak ve Gizem, konuşmanın giderek daha fazla karmaşıklaşmaya başlamasından belli belirsiz bir rahatsızlık hissettiler. Bu nedenle olsa gerek, birbirlerine “Ne konuşuyoruz biz?” der gibi baktılar.

İki gencin tedirginliği Erdoğan Bey’in gözünden kaçmadı. Dali üzerine yaptığı konuşmalara derhal bir son vermesi gerektiğini düşündü. Somut konuşursa daha anlaşılır olacaktı. Burak ve Gizem’e bakarak “Büyüye inanıp inanmadığınızı soracak olsam, eminim bana hayır dersiniz. Değil mi?” diye sordu. İki genç birbirlerine baktılar, samimi olmak ya da olmamak arasında gidip geldiler. Burak ne düşündüğünü ifade etmeye karar verdi:

“Ne yalan söyleyeyim, ben büyü, fal filan gibi şeylere hiç inanmam!”

Genç adam belki ev sahibi inanıyordur diye bir de açık kapı bıraktı:

“Bu çağda artık büyü mü kaldı? Ne dersiniz, haksız mıyım?”

Erdoğan Bey güldü. “Ben de inanmam” dedi. Kahvesinden bir yudum aldı, arada bir yaptığı gibi gençlerin yüzlerine tek tek baktı ve asıl önemli sorusunu en sona saklamış gibi sordu:

“Anladığım kadarıyla, üçünüz de gerçeküstü durumlardan pek hazzetmiyorsunuz. Peki, büyülü gerçekliğe inanıyor musunuz?”

Ev sahibinin sorduğu soruya cevabı hazır olduğu halde, Duran sözü arkadaşlarına bırakmayı tercih etti. Tuhaf adamın her sorusuna cevap

yetiştirmek ya da ettiği her lafa atlıyor gibi görünmek hoşuna gitmemeye başlamıştı. Ayrıca, önceki gece kendisinde tam bir eşkıya izlenimi uyandıran ve ne olduğunu bir türlü anlayamadığı bu adamla sanat konuşuyor olmaktan hiç mi hiç mutlu değildi. Üstelik dans ettikleri alan buram buram psikanaliz ve mistisizm kokarken...

Genç oyuncu susmasına sustu ama bu kez de ötekiler konuşmuyor olduğu için rahatsız oldu. Bir süre daha hiçbir şey söylemedi. Aksi gibi, Gizem ve Burak da sanki Erdoğan Bey'in sorusunu cevaplamamak konusunda sözleşmiş gibiydiler.

Suskunluk sürdükçe sürdü.

Az sonra Duran esneme ihtiyacı hissetti. Açık havada bulundukları için mi yoksa uykusu geldiği için mi esnemişti, bilemedi. En iyisi, tuhaf adamın sorusunu cevaplamak olacaktı. Arkadaşları cevap vermemeye kararlı olduğuna göre, kendisi düşüncelerini rahatlıkla söyleyebilirdi. Hiç âdeti olmadığı halde, cümlelerinin aralarına uzun esler koyarak konuşmaya başladı. Hatta bir ara, ağzından çıkan sözler kendi kulağına bile yabancı geldi:

"Gerçekdışı düşsel mekânlar... Garip düşsel imgelemler... Dali bu... Büyülü bir gerçeklik... Tıpkı horoz dövüşünde, kumarhanede, şeytan ayininde, çocukların işgal evinde, on iki yaşında kızın satıldığı kerhanede, savaştan bile vahşi siyasal bir gösteride olduğu gibi... Gündelik hayatın düşsel hale gelmesi... Yoksa tam tersi mi? Yani, düşlerin gündelik hayatın bir yansımasına dönüşmesi... Her neyse... Gerçeküstü..."

Duran, cümlesini tamamlayamadan sözlerini tüketti. Gözlerini kapattı, başını kahvaltı masasına koyup uyumaya başladı.

Erdoğan Bey tebessüm etti. Gizem ve Burak'a "Sizler de yorulmuş olmalısınız. İsterseniz Duran'ı da kaldıralım ve hep beraber dinlenmeye çekilelim" dedi.

İki genç aynı anda "Olur" dediler. Adamın söyleyeceği son bir şey daha vardı:

"Arkadaşınız uyurken, en baştan başlayarak birkaç gündür yaşadıklarımızı hatırlayacak. Son olarak sıra, biraz önce yaptığımız konuşmalara gelecek.

Kahvaltı masasında söylediklerini duydunuz, dünden itibaren başımızdan geçenlerden söz ediyordu. Aslında daha konuşmaya başlamadan uyumaya başlamıştı ama farkında değildi. Rüyasında da dönecek dolaşacak ve konuşmayı kestiğimiz yere, yani büyülü gerçekliğe ulaşacak.”

9 Nisan Pazartesi
Araf'ta ikinci gün

I

GİZEM'Lİ SEYAHAT

Duran, Gizem'in uzattığı eli tutarken, dökümlü, mavi, şeffaf bir elbise giymiş kızın ilahi bir güzelliğe sahip olduğunu düşündü. Az makyajlı hallerini görmek fırsatı bulduysa da sıfır makyajlı haline ilk kez rastlıyordu. Güzel kızın yüzde yüz natürel hali, genç adamı şaşırttı:

"Hiç makyaj yapmamışsın, buna rağmen o kadar güzel görünüyorsun ki..."

Genç adam cümlesini tamamlayamadı. Sözleri havada kaldı.

Gizem, delikanlıya yardımcı olmak için "Öyle mi?" dedi kadifemsi ses tonuyla. Duydukları hoşuna gitmiş ama utanmasına yol açmıştı. Biraz da bunun etkisiyle, elini genç adama uzattı ve tuttuğu parmak uçlarını hafifçe sıktı, başını öne eğip "Sen de bu giysinle tıpkı bir aziz gibi görünüyorsun" dedi.

Duran, üzerinde kırmızı bir elbise olduğunu ilk kez o an fark etti. Kızınkinin tersine, kendisinin kolları açıktaydı. Genç adam dikkatle bakınca, ikisinin üzerindeki giysilerin renk ve kesimlerinin farklı ama kumaşlarının aynı olduğunu düşündü.

Güzel kız biraz daha yaklaştı. Sol elini genç adamın beline doladı. Duran "Gizem'e bu kadar yakın durmak, bulutların üzerinde olmak gibi" diye

düşündü.

“Öyle yaklaştın ki son esenliğe!” dedi o düşünürken Gizem.

Duran, güzel kızın sözlerinin devamını ezbere biliyordu. *İlahi Komedya*’dan bir cümle fısıldamıştı çünkü Gizem kulağına. Şimdi de “gözlerinin bilenip keskinleştiğinden” söz edecek, geride neler bıraktığını düşünmesini isteyecekti.

Tam da Duran’ın beklediği gibi oldu.

Genç adam kendisini, güzel kızın isteğini yerine getirmekle görevlendirilmiş gibi hissetti. Gözleri bilenip keskinleşmişti, bu durumda, geride neler bıraktığını düşünmeye başlayabilirdi.

Zevk için birbirine saldırttıkları boğaların, ayıların, köpeklerin, horozların kanında boğulan insan müsveddeleri... Açlıktan, susuzluktan, ilaçsızlıktan ölenlerle aynı dünyayı paylaştıklarını bildikleri halde, otuz milyon doları otuz saniyede kaybetmek ya da kazanmaktan zevk alabilen cibiliyetsiz kumarbazlar... Ulaşmaya çalıştıkları sözde ilahi güçten, cahilce ve aptalca inançları nedeniyle her gün daha fazla uzaklaşan sözde dindarlar... Karanlığa terk edildikleri için birer canavara dönüşen çaresiz oğlan çocukları... Minicik bedenleri hoyratça kullanılarak, maddi ve manevi anlamda bir limon gibi sıkılarak tüketilen kız çocukları...

Genç adam, zihninden ışık hızıyla geçen bu kahredici manzaralar nedeniyle terlemeye başladı. Ter giderek yoğunluğunu ve sıcaklığını artırdı. Yoksa, içinde yüzdüğü bir kan deryası mıydı? Kırmızı elbisesini çıkarıp vücudunun her yanını kurulamak, kendini kandan temizlemek istedi. Kolunu Gizem’in omzundan çekti. Ve o anda Kara Şeytan’ı karşısında buldu.

Refleksi yardım edip başını biraz geriye doğru çekmemiş olsa, belden aşağısı yılanı andıran tuhaf yaratığın küçük ve dik memeleri yüzüne çarpacaktı.

“Kara Şeytan” dedi gayriihtiyari Duran. Bir adım geri çekildi. Pek de uzaklaşamamıştı iğrenç yaratıktan. Ataktı düşmanı. Süratli kanatlarını kullanmış, soluğunu yüzünde hissettirmişti yeniden.

Neyse ki Gizem yanındaydı. Duran, bu kez korkuyla sarıldı güzel kıza. “Kara Şeytan Yassıada’dan bu yana bizi takip ediyor olabilir mi Gizem?” diye sordu.

Güzel kız başını salladı. “Evet, o her yerde” dedi ve der demez sırra kadem bastı.

Duran, güzel kızı tekrar görebilmek için etrafa bakınca, bu kez de bir grup zebaniyle çevrelenmiş olduğunu gördü. “Yalancılar!” diye haykırdı. Sığınmak için, telaş ve korku içinde Gizem’i aradı. Bulamadı. Önündeki tablo değişmişti. Kara Şeytan yerini en büyük organı dili olan bir hilebaza bırakmıştı. Çirkin yaratık sıkışmış olduğu kayalardan kendisine ebleh, şaşkın, korkak gözlerle bakıyordu.

“Ama bunlar” diye düşündü Duran, “tıpkı az önce Gizem’in yanındayken gördüğüm Kara Şeytan gibi. Sanki aynı fırçanın ürünü gibiler.”

Genç oyuncu, *İlahi Komedya*’dan fırlayıp birer birer karşısına dikilmeye başlayan karakterlerin Dali’nin çizgileri olduğunu o an fark etti.

İşte az ileride, tiyatrodan birkaç arkadaşıyla Burak, bir tablonun değerlendirmesini yapıyordu. Kulak misafiri oldu. Topluluk, Dali’nin kendisinden önceki hangi ressamlardan esinlendiğini konuşuyordu. “Bu konu daha çok tartışılır” diye düşündü genç adam.

Biraz yürüdü... Gözlerine inanamadı... Bu da ne demekti şimdi!

Karşıda gördüğü Gizem değil miydi? Aşırı iddialı giyim ve makyajıyla ne arıyordu orada?

Güzel kız, burnunun dibine kadar girmiş olan Cebrail’e bir şeyler anlatıyordu.

Duran, içinde Gizem ve Cebrail’in bulunduğu gruba yaklaştı. Onlar da tıpkı az önce Burak ve ötekiler gibi, pano haline getirilmiş Dali tablolarından biri üzerine laflıyorlardı.

“Az önce Gizem’le birlikte değil miydim peki?” diye düşündü Duran.

Gerçekten de az önce kendisinin üzerinde kırmızı, onun üzerinde mavi şeffaf elbiseler yok muydu?

Birlikte Kara Şeytan üzerine konuşmamışlar mıydı?

Sahi, Kara Şeytan nereye gitmişti bu arada?

Beş Çayı

Ter içinde gözlerini açtı Duran, nerede olduğunu bir türlü hatırlayamıyordu. Ya az önce bulunduğu yer neresiydi? Cennet miydi, cehennem mi? Elini tutan ve yolunu bulmasına yardımcı olan o güzel kız kimdi? Gizem miydi, Beatrice mi?

Bilinci yavaşça geri gelmeye başladı. Ne cennete ne de cehenneme gitmişti. Rüyasında, Tophane-i Amire'de olduğunu görmüştü o kadar. İki ay kadar önce ziyaret ettiği sergiyi, başrol oynamak üzere çalıştığı *İlahi Komedya* ve son birkaç gündür yaşadığı olaylarla karıştırınca, rüyası bir kâbusa dönüşmüş olmalıydı.

Birkaç saniye daha geçince, kan deryasının ortasında değil ter içinde kaldığına iyice ikna oldu. Başını yastıktan kaldırdı, giydiği kırmızı şeffaf elbise gitmiş, yerine krem rengi bir pijama gelmişti.

"Hay Allah" diye düşündü, "bu pijama da nereden çıktı şimdi?"

Duran yatağında doğrulunca, kendi odasında olmadığını fark etti. Endişe içinde kalktı, pencereye doğru yürüyüp perdeyi açtı. Muhteşem bir yüzme havuzunun üzerinden Durusu Gölü'nü, onun üzerinden de Karadeniz'i gördü. Şaşırdı. Demek hâlâ Erdoğan Bey'in çiftliğindeydi.

Nasıl olmuştu da bu odaya gelmişti? Üzerindeki pijamayı giymesine kim yardım etmişti?

Başından geçenleri geriye doğru hatırlamaya çalışınca, aklına ilk olarak bahçeye kurulmuş kahvaltı masası geldi. Dört kişiydiler. Kahvaltılarını tamamlamış, keyif kahvelerini içiyorlardı. Hatırlayabildiği son konuşma kendisine aitti. Ardından az önce gördüğü rüya gelmişti. Arada ne olduğunu hatırlayamıyordu. Bir biçimde bu odaya getirilmiş, pijamaları giydirilmiş ve yatağa yatırılmış olmalıydı.

Diğerleri ne yapmıştı acaba? Burak ve Gizem neredeydiler? Evlerine dönmüş olabilirler miydi?

Duran, bütün bu soruların cevabını almak için Erdoğan Bey'i bulması gerektiğini düşündü. Her şeyden önce giyinmeliydi. Etrafa bakındı, elbiseleri yoktu. Çekmecelerin ve dolapların içleri de dahil olmak üzere odayı didik didik aradı, elbiseleri sırra kadem basmıştı. Odaya bağlı banyo

var mı diye baktı. Bulamayınca, otel işi havlu terlikleri ayağına geçirdi, üzerindeki pijamayla dışarı çıktı.

Bir sürü odanın açıldığı geniş sahanlıktan geçtiğini hatırlamadı. “Geçmiş olsam, şu heykeller ve tablolar mutlaka dikkatimi çekerdi” diye düşündü. Birkaç adım attı, aşağıdan sesler geliyordu. Merdivenlere doğru ilerledi. Yaklaştıkça, arkadaşlarının ve Erdoğan Bey’in sesi daha kuvvetli gelmeye başladı.

Merdivenlerden inerken duvarları süsleyen tabloları inceledi. Bir müze görünümüyle, binanın içi de en az dışı kadar etkileyiciydi.

Duran, duvarlarda bulunan tabloların farklı türlerden, etrafa serpiştirilmiş obje ve heykellerin değişik akımlardan olduğunu düşündü. Anlaşılan, Erdoğan Bey belli bir sanatçı ya da türe değil, güzel bulduğu her sanat ürününe ilgi duyuyordu. Bu eserlerden bazıları, tabii eğer kopya değillerse, bir hayli eski dönemlerden kalmaydı ki bu da adamın aynı zamanda bir eski eser biriktiricisi olduğunu gösterirdi.

“Tam” diye düşündü Duran, “eğer babadan kalma bir servetle yapılmıyorsa, otuz saniye içinde otuz milyon dolar kazanıp kaybetme imkânına sahip olanlara göre bir zevk.”

Ayağına geçirdiği yumuşak terlik ve gıcırdamayan merdivenler sayesinde, aşağıya gürültüsüz inmeyi başardı. Şimdi konuşmaları daha iyi duyabiliyordu. “Havadan sudan konuşmalar” dedi kendi kendine.

Gruba yaklaşınca, Burak ve Gizem’in üzerinde de pijamalar olduğunu gördü. Bu durumda kendisini göstermesinin bir sakıncası yoktu.

“Pijama partisi mi yapıyoruz?”

Duran’ın seslenmesini ilk cevaplayan Erdoğan Bey oldu:

“Kimleri görüyorum. Hoş geldiniz beyefendi.”

Ev sahibinin ardından Gizem ve Burak da genç adama “Hoş geldin” dediler ve kendileri gibi pijama giymiş olduğu için onunla şakalaştılar.

Erdoğan Bey “Lütfen oturun Duran Bey” diyerek yer gösterdi.

Genç oyuncu rahat koltuğa oturur oturmaz konuya girdi:

“Birisi bana neler olduğunu anlatabilir mi?”

Genç oyuncunun sorusu, az önce şen kahkahalar atılan ortama bir dinamit gibi düştü. Burak ve Gizem'den ses çıkmayınca, Erdoğan Bey durumu özetlemeye karar verdi:

"Sabahleyin yorgun argın çiftliğe geldik. Kahvaltımızı ettikten sonra yatıp biraz dinlenelim dedik. Gece uyumadığımız ve sabah da iki büyük gerginlik yaşadığımız için, ipin ucunu kaçırmışız anlaşılan. Bize dört beş saat yetti. Siz ise, tam altı saattir uyuyordunuz. Şimdi de beş çayımızı içmek için buradayız."

Erdoğan Bey açıklamasını yaparken, Duran önceki geceyi ve üzerlerine bir kâbus gibi çöken sabahı hatırladı. Kız çocuğunu düşmüş olduğu batakhaneden kurtarmak için gece boyu uykusuz kalmış, ardından Tepebaşı'nda tam bir savaşın orta yerine düşmüşlerdi. Hafızası, gözlerinin önünde yanan iki insanı geri çağırdı. Nasıl da unutmuştu bütün bunları? Birden güzel kıza döndü:

"Dizkapakların ne durumda Gizem?"

Duran'ın sorusu üzerine genç kız pijamasının paçalarını sıyırdı. Açık yaraların üzerine tentürdiyot ve yara merhemi sürülmüştü.

"Sabahleyin Erdoğan Bey'in yardımcısı sıyrıkları temizleyip üzerlerine yara merhemi sürmüştü. Duş aldıktan sonra ben de aynısını yaptım. Bu arada baktım, derin bir şey yok. İz bırakacağını sanmıyorum. Bir karış daha ileride dursam, koca panzerin altında kalacakmışım. Şansım varmış."

Genç adam Gizem'i dikkatle dinledikten sonra "Haklısın. Gerçekten de şansın varmış" dedi. Ardından, kendisi açısından her şeyin tam olarak çözülmüş olmadığını düşündü. Hâlâ karanlıkta kalan bazı noktalar vardı:

"Uyuduğum odaya nasıl çıktığımı biliyor musunuz?"

Genç adamın bu sorusu gülüşmelere yol açtı. Sorunun cevabını en iyi bilen Burak anlatmaya koyuldu:

"Daha masadayken uyumaya başladın dostum. Koluna girdim ve odana çıkmana yardımcı oldum. Bu arada boxer giydiğini öğrendim. Rengini çok beğendiğimi itiraf etmeliyim. Anlayacağın, pijamalarını giymene ben yardımcı oldum. Zar zor da olsa kendini yatağa attığından emin olduktan sonra odama çekildim."

Genç oyuncu masada uyuklamaya başladığı anı hatırladı. Kelimelerinin kaymaya başladığı da gözlerinin önüne geldi. “Peki” dedi, “elbiselerim nerede?”

Duran’ın sorduğu soruyu Burak değil Erdoğan Bey cevapladı.

“Berbat bir gece ve sabah geçirdiğimiz için, yardımcılarımdan herkesin elbiselerini ve ayakkabılarını temizlemelerini istedim. Şimdi odanıza konmuştur hepsi.”

Duran bütün sorularına cevap alınca rahatladı. Karanlıkta kalan hiçbir şey yok gibiydi. Masada uyuyakaldığına göre, bütün bir gece uykusuz kalmak fazla gelmiş olmalıydı. Bu tür bir durumun başına ilk kez geldiğini söyleyerek herkesten özür diledi.

Burak ve Gizem gerginliğin giderilmiş olmasına sevindiler.

Erdoğan Bey servis yapmak için hazır bekleyen yardımcılarından çayı getirmelerini istedi. Servis arabasının üzerinde gelen tatlı ve tuzlu kurabiyeler, kekler, börekler çok davetkâr görünüyordu. Ev sahibi tıpkı kahvaltı masasında olduğu gibi, iftiharla küçük bir açıklamada bulundu:

“A’dan z’ye kendi üretimimiz. Sadece çay bizim arazimizden değil.”

Öğlen yemeğini atlamış oldukları için, gençler sıcaklığını muhafaza eden kurabiyeler ve buharı tüten böreklere büyük ilgi gösterdiler.

Sonra, Erdoğan Bey konuklarına çiftliği gezmeyi teklif etti.

Gizem ve Burak derhal çok memnun olacaklarını ifade ettiler. Bu durumda, Duran da teklifi kabul etmek zorunda kaldı.

“Öyleyse” dedi Erdoğan Bey, “gidip elbiselerinizi giyin ve geri dönün. Pijamayla beş çayı içebilirsiniz ama süt sağıp domates toplayamazsınız. Yarım saat sonra tekrar burada buluşalım.”

Pisani Evinde

Duran odasına çıktığında, elbiselerini yıkanmış ve ütülenmiş buldu. Cüzdanı, anahtarları, telefonu ve *İlahi Komedya*’sı da tertipli bir şekilde elbiselerinin yanına konulmuştu. Eşyalarının içinde telefonunu görünce,

aklına annesi ve babasını tümüyle unutmuş olduğu geldi. Hemen aramalıydı. Telefonunu eline alır almaz “Lanet olsun!” dedi.

Küçük kızı batakhaneden kurtarmak için karanlık odada beklerlerken aleti sessize almış ve içine girdikleri kargaşa nedeniyle sesi açmayı akıl edememişti. Bu nedenle telefonunda, ezici kısmı anne ve babasından olmak üzere sayısız miktarda cevapsız çağrı vardı. Böyle olunca, Duran, kendisini zamana dair bir hesap yapmak zorunda hissetti. Evde yenilen büyük yemeğin üzerinden neredeyse bir tam gece ve bir tam gün geçmişti.

“Yani, neredeyse yirmi dört saat” diye söylendi genç adam. Ne diyecekti şimdi annesine? Karşısına önce babasının çıkması için bildiği bütün duaları ederek telefonun tuşlarına bastı. Ne yazık ki dileği kabul olmamıştı.

“Alo” der demez, annesi kasırga gibi esip gök gibi gürlemeye başladı.

“Allah belanı kaldırsın Durante Pisani! Bizden çabucak kurtulmak için mi böyle yapıyorsun? Kalp krizi geçirip ölelim istiyorsun değil mi? Baban ve ben polise haber vermek için evden çıkmak üzereydik. İstanbul’da acil servisini aramadığımız hastane kalmadı!”

Duran annesinin makineli tüfek misali konuşmasını bölüp, telefonu sessize almış olduğunu, sonra da eski haline getirmeyi unuttuğunu bir türlü söyleyemedi. Kadının dakikalarca süren bağırışını can sıkıntısı içinde dinledi.

Bağırmaktan helak olan Bayan Pisani, söylemek istediklerini tükettiği için değilse de yorgun düştüğü için sustu. Duran bütün gücünü topladı ve “Telefonumu sessizde unutmuşum, özür dilerim madre” dedi.

Genç adam takip eden cümlelerinin içine usturuplu bir şekilde, şehir dışında olduğunu ve ne zaman dönebileceğini tam bilmediğini de sıkıştırdı.

Bayan Pisani “Ne halin varsa gör!” diyerek telefonu hemen yanında durduğu anlaşılan babasına uzattı.

Bay Pisani telefonu alır almaz “Çok korktuk oğlum. Tarotta ne çıktığını o akşam sana anlatamamıştım ya hani, korkumuzun nedeni oydu işte” dedi.

Titrek cümleleri, yaşlı adamın cidden korkmuş olduğunun kanıtı gibiydi.

Duran babasının ses tonu ve söylediği sözler üzerine Paskalya’dan önceki akşama, yani ayın 7’sine geri döndü. Yassıada’da katıldığı şeytan ayini ve

Sirkeci’de uğradığı bıçaklı saldırının gecesinde, babası ve annesini tarot kartlarının karşısında oturur halde bulduğunu hatırladı. O gece geçen konuşmalar üzerine tekrar düşündü. Ürperdi.

Babası, annesinin isteği üzerine açtığı tarotta şeytanı gördüğünü söylemiş ama asıl meselenin şeytanı izleyen kartlarda olduğuna vurgu yapmıştı. Genç adam o gece babasının cidden paniğe kapılmış olduğunu hissetmiş, bundan büyük tedirginlik duymuştu. Sonra nasıl olduysa, korkusu da dahil olmak üzere her şey aklından çıkıp gitmişti. Demek babası hâlâ, kendisinin çoktan unuttuğu o tarot açılımının tesiri altındaydı.

Duran o geceyi düşünmeye devam edince, babasının annesine ve kendisine korkuyla “Ayrıntılara giremeyeceğim için beni mazur görün...” dediğini de hatırladı. Yaşlı Pisani söylediği gibi yapmış, o gece başka hiçbir şey söylememişti. Ama şu anda gerçekleştirdiği konuşmadan bile, Bay Pisani’nin o geceki ruh halini aynen sürdürdüğü belli oluyordu.

Babasının tedirgin sözleri üzerine, genç adam kendisini iyice kötü hissetti. Sanki içinden bir şeyler kopup gidiyor gibiydi. Kulağında telefon, sıkıntıdan ne yapacağını bilemez halde öylece durup kaldı. Genç oyuncu, babasının içinde bulunduğu durumdan doğal olarak kendisini sorumlu tuttu. Acaba telefonunu sessizde unutmayıp arada bir konuşsa, bu panik hali yine de sürer miydi? Bir ara babasına “Yanında olmadığım ve seni telefonla aramadığım için kendini böyle hissediyorsun” demeyi düşündüyse de vazgeçti.

Ömrüyle karşılaştırıldığında uzunca sayılacak bir süre İtalya’da okumuş, annesi ve babasıyla aylarca görüşmediği, günlerce telefonla konuşmadığı zamanlar olmuştu. Bu nedenle, babasının tedirginliğinin bir gece aramamakla ilgili olmadığını gayet iyi biliyordu. O düşünmeye devam ederken, Bay Pisani “Beni dinliyor musun oğlum?” diye sordu. Duran “Evet padre” deyince devam etti: “Şimdi bana dikkatini ver ve söyleyeceğim sözleri can kulağıyla dinle!”

Genç adam babasının bu sözleri üzerine “Olur padre” dedi.

“Duran, kartlarda gördüğüm şuydu: Sonu hiç de iyi olmayacak bir yolda ilerliyorsun... Bir bataklığın içindesin ve giderek batıyorsun... Evet oğlum,

o gece art arda gelen kartlar böyle söylüyordu... Çıkışı olmayan bir yol bu oğlum... Lütfen dikkatli ol!”

Yaşlı babasının son söylediklerini, birkaç gündür başından geçen olayları ve az önce gördüğü rüyayı bir araya getirince, genç adam kendisini iyice kötü hissetti. Nasıl davranması gerektiğini bilemedi. “Anladım baba” dedi. Ardından bir arkadaşının çiftliğinde olduğunu, merak etmemesini, dikkatli olacağını söyledi ve telefonu kapattı.

Yaptığı telefon konuşması genç adamın elinin ayağının tutmaz olmasına yol açmıştı. Bir süre kendine gelemedi. Sonra saatine baktığında, aşağıya inmek için sadece on beş dakikası kaldığını gördü. Giyinmeden önce bir duş almalıydı. Pijamalarını çıkardı, kendisini duşun altına attı.

II

ŞARAP EVİNDE

Erdoğan Bey’in çiftliğinde, akşamüstü, masalsı bir atmosferde geçti. Bir köylü kadının yardımıyla inekten süt sağıldı. Folluklardan yumurta, sebze ve meyve bahçelerinden envai çeşit ürün toplandı. Hatta bir kovandan bal bile alındı.

Üç misafir ve ev sahibi, çiftliğin şarap evi diye tabir edilen binasına ulaştıklarında saat 20.00’ye yaklaşmıştı. Kavdan seçilen şarap şişelerinin de masaya konulmasıyla, yemek faslına geçilmiş oldu.

Burak, irice bir kütüğü alevlerin üzerine yerleştirdi ve Erdoğan Bey’e dönüp “Çok güzel bir yerde yaşıyorsunuz” dedi.

Ev sahibi az önce hep birlikte seçtikleri şarabı kadehlere doldururken “Teşekkür ederim, sizinle birlikte daha da güzel” diye cevapladı genç adamı.

Gizem, Erdoğan Bey’e bir kayık tabaktaki maydanozların arasına yerleştirilmiş, üzerine zeytinyağı gezdirilip limon sıkılmış yiyeceği göstererek “Bu nedir?” diye sordu.

“Kerevit Gizem Hanım” diye cevapladı güzel kızı ev sahibi, belli ki devam edecekti.

“Önümüzdeki gölden çıkıyor. Tadına bakın, eminim seveceksiniz. Ağzınıza kendi topladığınız maydanozlardan da atın. Çok yakışırlar birbirlerine. Bakın, şuradaki tabakta gördüğünüz havyar da bu gölde yetişen balıklardan alınıyor.”

Gizem “Nasıl?” diye sorunca, ev sahibi “Kızmayacaksanız anlatayım” diye cevapladı onu. Ama, güzel kızın cevabını beklemeden başladı anlatmaya:

“Adamlarım ağlarla sazan ve turnabalığı yakalıyorlar. Bunlardan, içlerinde yumurta olabilecek olanları itinayla seçip, ötekileri göle bırakıyorlar. Seçilen balıklar karınları yarılıp yumurtaları alındıktan ve yarılan yer tekrar dikildikten sonra göle bırakılıyor. Hazar Denizi kıyısında mersinbalığına yapılanın aynısı. Bizim havyarımız o kadar lezzetli olmuyorsa da kendi ürünümüz olduğu için hoşumuza gidiyor.”

Erdoğan Bey masanın üzerindeki öteki yiyecekler hakkında da bazı açıklamalarda bulunduktan sonra, içmeye başladıkları şarap hakkında konuklarının fikrini aldı.

Herkes aynı fikirdeydi, şarap muhteşemdi.

Sohbet sürerken kapı açıldı, şarap evinin yanındaki mangallardan birinde pişmekte olan etlerin bir kısmı içeriye getirildi.

“İşte beklediğim an” dedi ev sahibi ve ekledi: “Kendi etlerimizle yapılmış sucuğun lezzetine dikkat edin derim.”

Yarım saat süreyle sağlıklı yiyecekler ve hoş lezzetlerden söz edilmesine önayak olan Erdoğan Bey, zamanın gelmiş olduğunu düşünmüş olsa gerek, maharetini konuşturup hiç hissettirmeden sözü *İlahi Komedya*’ya getirdi.

Burak ve Gizem, adamın ustalığı karşısında birbirlerine bakıp gülümsediler.

Duran’ın dikkatini Dante’nin ölümsüz eserine çektiğinden iyice emin olunca, ev sahibi “Size bir şey soracağım” dedi üç konuğuna aynı anda.

“Dante’nin Cennet, Araf ve Cehennem’e yaptığı yolculuk, biraz Hazreti Muhammed’in yaşadığı miraç olayını andırmıyor mu?”

Gençler birbirlerine baktılar. Burak “Bilmem, öyle mi?” dedi.

Gizem “Benim de bir fikrim yok” diye cevapladı Erdoğan Bey’i.

Duran biraz düşündü. Palacios’un kitabında okuduklarından hareketle söyleyebilecek birkaç şeyi varsa da kendisine saklamaya karar verdi. Annesinin tabiriyle, neyin nesi kimin fesi olduğunu bir türlü anlayamadığı

bu adamla, özellikle de bu tür hassas bir konuda, uzun boylu konuşması doğru olmazdı. Sesini çıkarmadı.

Masadakilerden dişe dokunur bir cevap çıkmayınca, Erdoğan Bey bildiklerini gençlerle paylaşmaya koyuldu:

"Benim bildiğim kadarıyla, Hazreti Muhammed gece derin uykudayken yolu bir kurt ve bir aslan tarafından kesiliyor. *İlahi Komedya*'da bu hayvanlara bir de panter eklendiğini görüyoruz. İslam filozofları, Peygamber'i dikenli bir bahçede ilerletiyor ve ona Cebrail'in yol gösterdiğini söylüyor. *İlahi Komedya*'da Dante, kendisini karanlık bir ormana sokuyor, yanına Vergilius'u alıyor. Her iki yolculukta da fokurdayan sular, alevler, derin kuyular var. Ben biraz minyatüre meraklıyım. Miraçla ilgili olanlarda, elinde kızgın çatal taşıyan ifritin ateş karıştırdığına sıkça rast geliyorum. Dante'nin Cehennem'inde de aynı anlatımlarla karşılaşıyoruz..."

Erdoğan Bey arada bir soluk alarak, Dante'nin *İlahi Komedya*'sı ile Hazreti Muhammed'in yaşadığı miraç olayının arasındaki benzerlikleri uzun uzun sıraladı.

Duran, adamın söylediklerinin tümüyle doğru olduğunu düşünüyordu. *İlahi Komedya*'yı oynamaya karar verdiğinde, bu konuda yazılmış ne varsa okumuş, dikkatini en çok çeken Palacios'un kitabı olmuştu. Aynı zamanda bir akademisyen olan İspanyol din adamı Miguel Asin Palacios, 1921 yılında gerçekleştirdiği cesur çalışmada, tam da şu anda Erdoğan Bey'in dillendirdiği konuları ele almıştı.

"Yani" diye düşündü genç oyuncu Erdoğan Bey'le ilgili olarak, "o da tıpkı benim gibi, Palacios'u iyi okumuş."

Ve kendini tutamayıp "*Dante ve İslam* isimli kitabı çok iyi okumuşsunuz Erdoğan Bey" dedi.

Ev sahibi delikanlının konuşmasını biraz müstehzi buldu.

"Sadece onu değil" dedi.

Duran ısrar etti:

"Kötü bir şey söylemek istemedim. Eğer biri bir kitabı iyi okumuşsa, yazarına olduğu kadar okuruna da şapka çıkarırım."

Erdoğan Bey gözlerini genç adamın gözlerine dikti ve samimi olup olmadığına dair bir ışık aradı. Bu süre zarfında, sürekli olarak inanmak ile inanmamak arasında gidip geldi ve “Başka bir söyleyeceğin varsa söyle” der gibi baktı.

Aslında, Duran açısından da mesele kapanmış değildi. Bir süredir kendisinde zaten “tuhaf” çağrışımlar yapan Erdoğan Bey, bir de *İlahi Komedya*’ya bu kadar hâkim olunca, şaşırmayıp ne yapsındı? Yetmiyormuş gibi şu anda da karşısına geçmiş “Haydi söyle bana, söyle de görelim neler düşündüğünü?” der gibi yüzüne bakıyordu. Bu durumda, konuşmak susmaktan iyi olacaktı:

“*Ardavirafname* hakkında da bir şeyler biliyor musunuz Erdoğan Bey?”

“Çok az” diye cevapladı tuhaf adam Duran’ın sorusunu. Şaşırtmaya devam etti:

“Ama bu soruyla kastının ne olduğunu galiba anladım. Dante nasıl Hazreti Muhammed’e yolculuk yaptıran İslam filozoflarından esinlenmişse, İslam filozofları da *Ardavirafname*’den etkilenmiş olabilirler mi demeye çalışıyorsun? Doğru mu anladım?”

Duran’ı Rahatsız Eden Ne?

Duran başını salladı. Bu kadarı gerçekten şaşırtıcıydı. Adamın bilgi yükü karşısında şapkasını çıkardı. Ya öteki özellikleri? Onlar yeterince şaşırtıcı değil miydi sanki?

Varoşlarda kıt kanaat geçinenlerle horoz dövüştürmek... Otuz saniyede otuz milyon dolar kazanmak... Şeytana tapanlar içinde yakın dostlara sahip olmak... Sokak çocuklarının hamiliğini üstlenmek... Dali ve gerçeküstücülük üzerine kafa patlatmak... İddialı bir resim ve eski eser koleksiyoncusu olmak...

Bütün bunlar yetmiyormuş gibi, tuhaf adam şimdi de karşısına bir ilahiyat uzmanı olarak çıkmıştı!

“Daha neler!” dedi Duran kendi kendine. Üstelik saçmalamıyordu da tuhaf adam.

İlahi Komedya’nın üzerindeki İslam etkisi, kaleme alındığından bu yana tartışılan bir konuydu. Yaklaşık yedi yüz yıldır, dünya kadar ilahiyatçı ve felsefeci ilgilenmişti bu meseleyle, ilgilenmeye de devam ediyordu.

Genç oyuncu “Aslında saçmalayan o değil, benim!” diye kızdı kendisine. Yaptığı saçmalık ise, Erdoğan Bey gibi bir adamla bu kadar iddialı bir konuyu tartışıyor olmasıydı. Tekrar düşündü ve “İşte asıl şimdi saçmaladım!” diyerek fikrini değiştirdi. Tuhaf bir adam olması, Erdoğan Bey’in de ilahiyata meraklı olan herkes gibi bu konuyu merak edip konuşmak istemesine engel olabilir miydi? “Kuşkusuz hayır” diye cevapladı kendi sorusunu Duran.

Aslında genç adamı rahatsız eden, başka bir şeydi! Birden ilahi bir ışıkla aydınlanmış gibi “Beni rahatsız eden, onun *İlahi Komedya*’yı tartışıyor olması değil ki!” dedi kendi kendine. Galiba canını sıkanın ne olduğunu bulmuştu.

Her şey, tam da *İlahi Komedya*’yı trende bulduğu anda başlamamış mıydı?

Evet, kitabın içine olağanüstü güzel bir el yazısıyla alınmış notları okumaya başladığı o talihsiz andan itibaren, hayatı allak bullak olmuştu.

Yönetmen Cebrail’in düşürdüğü (yoksa bilinçli olarak mı bırakmıştı?) kitabın kapağını kaldırır kaldırmaz, başından geçmeyen kalmamıştı.

Bütün bu olaylar silsilesi içinde en önemli rolü Erdoğan Bey oynadığı için, genç oyuncu canını sıkanın o olduğunu sanmıştı ve bu büyük bir yanlıştı.

“Ayın beşinden beri” diye düşündü Duran, “kuyruğu kapana sıkışmış fare gibi çırpınıp durmamın nedeni bu! Cebrail’in *İlahi Komedya*’sı!”

Burak ve Gizem, Erdoğan Bey ile Duran arasında geçmesini bekledikleri konuşma kesintiye uğrayınca şaşırdılar. Duran anlamsız bir şekilde susmuş, bu yüzden şarap evine sessizlik hâkim olmuştu.

Gizem, konuşmanın devamını sağlamak için bir şeyler söylemeyi düşündüyse de hemen vazgeçti. En başta verdikleri kararı hatırlamıştı.

Burak da aynı şekilde düşünmüştü ama tümüyle suskunluk da arzu ettikleri bir durum değildi. En iyisi, bir soru sorarak tartışmayı yeniden

alevlendirmek olacaktı.

Ardavirafname de Neyin Nesi?

“Affedersiniz, *Ardavirafname* de neyin nesi?”

Duran arkadaşının sorusuna rağmen sessizliğini sürdürdü.

Erdoğan Bey de “Dostunuz konuyu biliyor anladığım kadarıyla, o açıklasın” diyerek kenara çekildi.

Başta Gizem olmak üzere, üç kişinin merak eden gözlerle kendisine bakıyor olması Duran’ı rahatsız etti. İçinde bulunduğu ruh ve tavır halinden bir an önce çıkmalıydı. Çabucak kendini toparladı ve konuşmaya başladı:

“Biliyorsunuz, Büyük İskender’in fethiyle İran ve çevresinde hüküm süren Zerdüştilik dininin pek çok ileri geleni öldürülmüş, yazılı kaynakları yok edilmişti. Sasaniler zamanında, dinlerini devam ettirmek isteyen bazı Zerdüştilerin ısrarı üzerine, Arda Viraf isimli bilge, yedi gün yedi gece süren bir uykuya çekildi. Bilgeye çıktığı yolculukta, Zerdüşti ulularından Suruş ve tanrı Azer eşlik etti. Tıpkı *İlahi Komedya*’da Dante’ye Vergilius ve Beatrice’in eşlik ettiği gibi... Bu yolculuk da aynen *İlahi Komedya*’da ve miraç olayında olduğu gibi cennet ve cehennemde yapıldı. Sırat köprüsünü geçmeyi başaran Arda Viraf’ın ruhu, tanrı Ahura Mazda’nın huzuruna ulaştı. Arda Viraf uykusundan uyanınca, başka bir deyişle çıktığı seyahatten geri dönünce, başından geçenleri anlattı. Sözleri bir kâtip tarafından kaleme alındı. İşte bu eserin adı *Ardavirafname*’dir.”

Duran sözlerini tamamlayınca, Erdoğan Bey alkışladı.

“Ancak bu kadar iyi özetlenebilirdi, onun için alkışladım. Duran’ın söyledikleri tümüyle doğru. *Ardavirafname*’nin kaleme alınma öyküsü aynen böyle. Ben bu kitabın, doğal olarak kendisinden sonra gelen dinlere ilham verdiği görüşündeyim. Zaman içinde Musevi, Hıristiyan ve Müslüman filozoflar bu anlatıdan hareketle çok düşündüler, çok yazdılar.”

Erdoğan Bey sözlerini tamamlayınca, Duran meselenin bir boyutu eksik kalmış ve bu da kendisini rahatsız etmiş gibi konuştu:

“Tabii bir soruyu atlamamamız lazım. Şimdi soracağım bu soru, daha önce tam olarak cevaplanamadığı gibi korkarım gelecekte de cevaplanamayacak.”

Genç oyuncu konuşmasıyla masada oturan herkesin dikkatini üzerine toplamıştı. Sıra soruyu sormaya gelmişti:

“Acaba *Ardavirafname* kaleme alınırken, sözlü ve yazılı hangi kaynaklardan yararlanılmıştı?”

Erdoğan Bey, delikanlının konuşmayı getirdiği noktaya bayıldı. Yine de konuşmakta acele etmedi. Kimseden bir yorum gelmeyince “Kim bilir?” dedi.

Duran şaşırdı:

“Yoksa siz de benim gibi, hiçbir zaman bilemeyeceğimizi düşünmüyor musunuz?”

“Bilemeyeceğim, demek en iyisi” dedi Erdoğan Bey.

“Peki, neden?” diye sordu Duran.

Tuhaf adam cevabını çok da istemiyormuş gibi verdi:

“Sizi anlıyorum. Bilebilecek olsaydık çoktan bilirdik, demeye çalışıyorsunuz. Başka bir deyişle, şu gök kubbenin altında bilinmedik bir şey mi kaldı, demeye getiriyorsunuz. Belki de haklısınız ama ben yüzde ikilik de olsa filozofik bir yanılma payı bırakmayı tercih ediyorum. Kim bilir, dememin nedeni bu.”

Erdoğan Bey sözlerini tamamlayınca, bu kez Duran’ın karşılık vermesini beklemedi. Sanki başka konuşulacak bir şey kalmamış gibi kadehini kaldırdı ve ürkütücü bir ses tonuyla “Haydi şimdi dünyanın her yanında yaşanan cehenneme, özellikle de İstanbul’dakine içelim!” dedi.

Duran’ın Rüyası Üzerine

Erdoğan Bey kadehini ağzına doğru götürürken, Duran pek de kolay bir lokma olmadığını hissettirmek istedi:

“Peki, acaba rüyalarımızdaki cehennem nereye ait? Bu dünyaya mı yoksa başka bir dünyaya mı?”

Duran, ev sahibinin büyüklük taslarcasına söylediği “Hadi bu konuşmayı burada noktalayalım” sözüne tepkisini böylece göstermiş oldu.

Arkadaşları patavatsızlık yaptığını ifade eden gözlerle kendisine bakmaya başlayınca, Duran başına büyük bir iş açmış olduğunu kavradı. Ama yapacak bir şey yoktu. Sözler bir kez ağzından çıkmış, olan olmuştu.

“Feci bir rüya gördüm de...” dedi bir açıklama yapmak zorunda kalmış gibi.

Duran’ın sözleri, şarap evine çöken sevimsiz havayı değiştirdi. Erdoğan Bey kaldırmış olduğu yerde tuttuğu kadehini ağzına götürmeyip masaya koydu ve “Hayırlara vesile olsun” diye cevapladı genç adamın sözlerini.

Böylece, Gizem ve Burak az önce başlayan gerginliğin tümüyle sona erdiğinden emin oldular.

Bu durumda, genç adama düşen rüyasını anlatmaktı:

“Pijamayla aşağıya inmiştim ya hani, ondan hemen önce gördüğüm rüyadan söz ediyorum. Tam bir cehennemdi.”

Açıklamasının yeterli olacağını düşünen Duran sustu. Ama herkes merak eden gözlerle kendisine bakmayı sürdürüyordu. Genç adam, tam bir felaketle karşı karşıya olduğunu anladı. Paylaşılabilecek cinsten bir rüya değildi ki gördüğü! Buna karşılık, neler söyleyeceğini merak eden üç çift göz ona bakmayı sürdürüyordu.

Genç adam rüyasına neresinden başlamalı ve ne kadarını anlatmalıydı? Gizem’den de bahsetmeli miydi sözgelimi? “Lanet olsun” dedi kendi kendine. Başını büyük derde sokmuştu. Birden, rüyasını Gizem’in yerine Beatrice’i koyarak anlatmayı akıl etti. Aslında, Gizem hariç her şeyi bütün açıklığıyla anlatabilirdi. Ne sakıncası olabilirdi ki? Hiçbir şey!

Anlattı, anlattı... Ve sıra rüyasının sonunu bağlamaya geldi:

“Ter içinde gözlerimi bir açtım ki sadece cehennem faslı değil, Tophane-i Amire kısmı da geride kalmış. Yani ne Dali’nin gerçeküstü tabloları ne de büyülü gerçeklikten eser vardı. Cebrail, Burak ve Gizem, herkes sırra kadem basmıştı.”

Burak ve Gizem aynı anda birbirlerine baktılar. Çünkü, ikisinin de aklına, Erdoğan Bey’in kahvaltıdan sonra, herkes yatağına giderken söylediği

sözler gelmişti. Ne demişti adam?

"Arkadaşınız rüyasında dönüp dolaşıp konuşmayı kestiğimiz yere, yani büyülü gerçekliğe ulaşacak."

Tam da söylediği gibi olmuştu. Burak ve Gizem "Vay canına!" diyen gözlerle birbirlerine bakadursun, Duran "Ne düşünüyorsunuz?" diye sordu.

İlk tepkiyi "Müthiş! Tıpkı bir film gibi" diyerek, Burak verdi.

Gizem ise "İlginç" diyerek yaklaştı konuya. Güzel kız, özellikle Tophane-i Amire kısmına takılmıştı. Bir de tabii, "büyülü gerçeklik" lafına.

Erdoğan Bey sözlerine az önce Duran rüyayı anlatmaya başlarken de kullandığı, "hayırlara vesile olsun" temennisiyle başladı. Bu kez uzun konuşacakmış gibi görünüyordu.

"Bence, asıl olan rüyaların dünyası. İçinde yaşadığımız dünya ise bir hayal. Tabii ki rüya âleminde başımızdan geçenlerin, bu dünyada izdüşümleri var. Rüyaları anlamaya da bu nedenle ihtiyaç duyuyoruz zaten. Rüya tabir etmeyi, sembol okumak gibi düşünmeliyiz. Uykumuzda semboller vasıtasıyla kavradığımız gerçekleri, uyandığımızda ancak mistik bir yanımız varsa çözebiliriz. Bunun için de aklımızla bağımızı koparmamız, zincirlerimizi kırmamız gerekiyor."

Duran, tuhaf adamı ilgiyle dinledi. Babasıyla başından geçen tarot deneyimleri olmasa, Erdoğan Bey'in bu laflarının safsata olduğunu düşünür, gülüp geçerdi. Babası aklına gelince sıkıldı. Nereden girmişlerdi şimdi şu rüya işine. Bir an önce bu muhabbeti bitirmeliydi. Ama herkes onun gibi düşünmüyordu.

Burak Erdoğan Bey'e döndü ve sorusunu sordu:

"Siz nasıl yorumluyorsunuz Duran'ın rüyasını?"

Burak'ın sorusu üzerine "Eyvah" diye düşündü Duran. Konu iyice uzayacaktı anlaşılan. Bakalım Erdoğan Bey ne cevap verecekti bu soruya?

"Rüyaları açıklamaya çalışmak, sizi bilmem ama beni aşar Burak Bey."

Duran şaşırdı. "Bu da ne demek şimdi böyle?" dedi.

Tuhaf adamın bu soruya cevabı, beklenmesi gerektiği gibi tuhaf olacaktı:

"Rüya tabirinde bulunabilmem için, rüyayı anlatanın ne gördüğünü bana tam olarak aktarabilmesi gerekir. Bu da peygamberliği gerektirir."

Erdoğan Bey’in sözleri üzerine “Ne!” dedi irkildiğini belli ederek Duran.

Burak ve Gizem de şaşırdıklarını ifade ettiler.

“Çünkü rüya” diye devam etti tuhaf adam, “küçük çapta da olsa, vahiy inmesi anlamına gelir. Vahiy inen kişinin kendisine ne anlatılmaya çalışıldığını tam olarak anlayabilmesi bir yana, anlatabilmesiyle ilgili de sorunlar vardır.”

“Nasıl yani?” dedi Duran.

“Şöyle: Bırakın bir rüyayı anlatmayı, gözle görülüp elle tutulan olayları anlatmak bile sanıldığı kadar kolay değildir.”

“Eee” dedi gerisini de söyleyin der gibi genç adam.

“Varsayalım ki rüyayı gören tam olarak anlayabildi ve anlatabildi, bu sefer de anlatılanı anlayacak kabiliyette birine ihtiyaç doğar. Sanırım dünya yüzünde bu kabiliyette insanlar parmakla gösterilecek kadar azdır. Maalesef ben onlardan biri değilim.”

Duran “Neyse, en azından rüyam tabir edilmeyecek” diye düşündü. Gülerek “Yırttım desenize!” dedi ve devam etti:

“Ne sapık biri olduğumu söyleyeceksiniz diye korkudan ödüm patlamıştı da onun için.”

Erdoğan Bey, genç adamın yaptığı şakanın arkasına saklanarak rahatlamış olduğunu fark etti. Burak ve Gizem’e baktı. İkisi de bir sonraki aşamaya geçmeye hazır görünüyorlardı. Demek planın bir sonraki aşamasını yürürlüğe koyabilirdi.

“Ben kava inip iki şişe şarap seçeceğim, siz de mangala yeni etler konulmasını sağlar mısınız?”

Sergi Yeniden

Erdoğan Bey ve konukları yeni şarapların tadına bakıp bir süre daha havadan sudan lafladıktan sonra, sabahleyin konuştukları konuya geri döndüler.

Erdoğan Bey “Büyülü gerçeklik, demiştik sabahleyin Dali’den bahsederken, hatırlıyor musunuz?” diye sordu.

Gençler başlarını salladılar.

“O konuşmadan aklınızda en çok kalan ne oldu?

“Hoppala” diye düşündü Duran, “şimdi de öğretmen kesildi başımıza ve anlattığı konuların tekrar edilmesini istiyor.”

Tam düşüncelerini dile getirecekti ki araya Burak girdi. Dersini çalışmış bir öğrenci gibi soruya cevap verdi:

“Dali’nin aklını koruduğunu, buna karşılık iradesini askıya aldığını söylemiştik.”

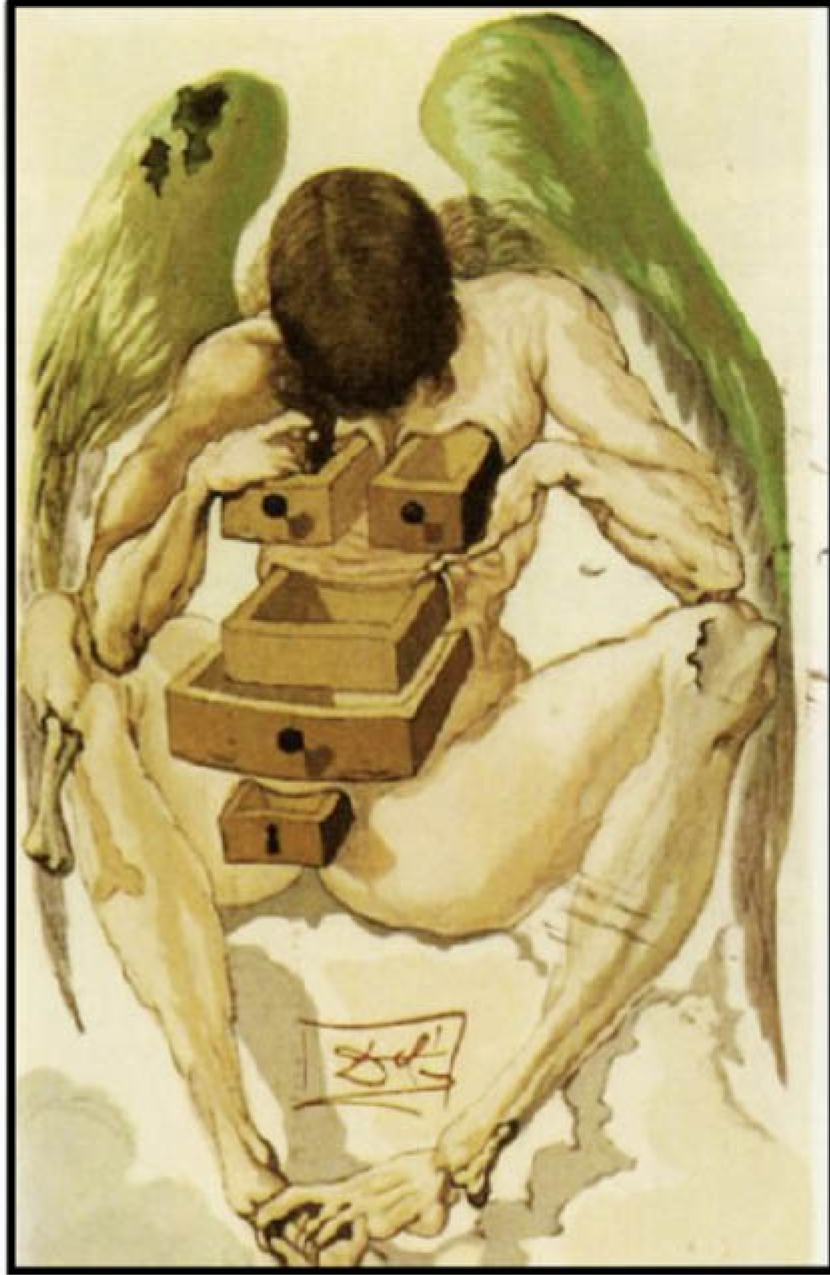
Duran’ın içinden, “Hayır biz değil, Erdoğan Bey öyle söylemişti” demek geldi. Ama o düşüncelerini açıklayamadan, bu kez Gizem atıldı:

“*İlahi Komedya*’yı okumuş, Dali’nin resimlerini dikkatle incelemiş biri olarak, bu sözcüklerin –‘aklın korunup iradenin askıya alınması’nı kastediyorum– ressamın eserlerini mükemmel şekilde tarif ettiği görüşündeyim.”

Güzel kız, “Biraz karışık mı oldu?” der gibi baktı herkese. Sorun olmadığını anlayınca, kaldığı yerden devam etti:

“Dali, *İlahi Komedya*’nın fantastik dünyasında dolaşırken, iradesini askıya almış ama aklını kontrol etmeyi başarmış bir dâhi. *Gökten Düşen Melek* tablosu mesela... Vücuttan çıkan çekmeceler ne kadar etkileyici değil mi? Bir başkası, *Arınmış Dante*. Vücudun ortasındaki iri üçgen içinden görünen ilahi kişilik insanı gerçekten de çarpmıyor mu?”

Gizem’in verdiği iki örneğe Burak da eklemelerde bulundu. Konuşma giderek, ikisi arasında bilgi aktarımına dönüştü...

Gizem ve Burak bilgilerini değiştokuş ederken, Erdoğan Bey ve Duran dikkatle dinlediler.

İki genç sözlerini tamamlayınca, Duran Erdoğan Bey’e baktı ve “Söz sizin” dedi.

Ev sahibi biraz düşündü, önündeki kadehten bir yudum şarap aldı. “Sergiyi, hemen bu gece yeniden gezmek ister misiniz?” diye sordu.

Duran dökmemek için elindeki kadehi masanın üzerine koydu ve şaşkınlığını “Ne!” diyerek ifade etti.

Gizem tepkisini “Pardon, pardon, pardon!” diye dile getirdi.

Burak “Şaka ediyorsunuz herhalde, değil mi?” diye sordu.

Erdoğan Bey’in keyfi yerine gelmişti.

Tuhaf adamın yüzündeki ifade, tıpkı horozu yenildiğinde, otuz milyon dolarlık yalıyı kazandığında, şeytan ayini esnasında silahını ateşlediğinde, küçük kızı batakhaneden kurtardığında, iki insanı meşale misali yanarken gördüğünde değiştiği gibi değişti.

“Şaka etmiyorum. Sergi İstanbul’da süresini tamamlayınca Ankara’ya gitmişti. Orada da işi bitince, İstanbul’a geri döndü. Bir başka ülkeye gitmek üzere şu anda İstanbul’da bir depoda bekliyor. Ve ben, bu depoya rahatlıkla girebilirim.”

Mesele anlaşılmıştı.

III

BÜYÜLÜ GERÇEKLİK

Yemek masasından ilk kalkan Erdoğan Bey oldu. Gençler de onu izlediler. Duran, kendilerini maceradan maceraya taşıyan çam yarması şoför ile otomobili kapıda hazır görünce “Bakalım bu kez başımıza neler gelecek?” diye düşündü. Saatine baktı, 11.00 olmuştu. İnsanların yatmaya hazırlandıkları saatte Dali’nin sergisini gezmeye gitmek, en azından akıllılık sayılamazdı. “Tuhaf ötesi Erdoğan Bey ve ona özgü işleri” diye söylendi.

Duran, birkaç gündür kendini tanıyamaz durumdaydı. Akıllı uslu biriyken aniden bir sürü tuhaf işin parçaları haline gelmiş olmak, aslında hiç de isteyeceği bir durum değildi. Evet, oldum olası meraklı biriydi ama haddini bilirdi. O güne kadar bir yolunu bulup aşmadığı sınırı, son birkaç gündür delik deşik etmişti. “Tıpkı şimdi olduğu gibi!” diye söylendi. Canı sıkılmıştı. Ne demeye, “Ben zaten sergiyi gezmiştim, şimdi evime gitmek istiyorum” dememişti de yine takılmıştı Erdoğan Bey ve ötekilerin peşine?

Duran kendisiyle halleşirken, otomobil Kasımpaşa’ya ulaştı.

Etrafındaki eski binalarla tezat oluşturan ve dışarıdan asla bir depo gibi algılanmayacak modern bir yapının önünde, gençler her zaman olduğu gibi Erdoğan Bey’in peşine takıldılar.

Deponun zilini doğal olarak Erdoğan Bey çaldı.

Uyuklayan gözlerle dışarıya çıkan bir güvenlik görevlisi, daha kimse ağzını açmadan “Şimdi gidin, sabahleyin gelin! Benim hiçbir şeye yetkim

yok!” dedi.

Erdoğan Bey’in tepesinin tasını attıran da bu sözler oldu. Tuhaf adam, gençlerin şaşkınlık dolu bakışları arasında, sanki yaptığı dünyanın en normal işiymiş gibi elini beline attı ve tabancasını çıkarıp güvenlik görevlisinin ağzına sokarak “Gir içeriye!” dedi.

Erdoğan Bey’in ürkütücü sesini duyan ve silahın namlusunu ağzının içinde hisseden kim olsa güvenlik görevlisinin yaptığını yapar, içeriye girerdi. Öyle de oldu.

Tuhaf adam, şaşkınlık içindeki güvenlik görevlisine “Ne oluyor” deme şansı vermeden arkasında bulunan gençleri de içeriye aldı ve binanın kapısını kapattı.

“Ben” diye başladı konuşmaya Erdoğan Bey, “bu binanın sahibiyim ve senin de patronunum! Nasıl olur da beni içeriye almazsın?”

Duran, Gizem ve Burak aldıkları habere şaşırdılar. Bir saat önce şarap evinde konuşurlarken, sahibi olduğu bir depoya gideceklerinden neden söz etmemişti peki Erdoğan Bey? Aynı soruyu aynı anda düşünmüş olsalar da gençlerden hiçbiri sorusunu dile getirmeye kalkmadı. Çünkü zaman ve zemin bu soruyu sormaya pek uygun görünmüyordu.

Tabanca tehdidi altında olan güvenlik görevlisi tam tüm cesaretini toplayıp bir şey söyleyecekti ki Erdoğan Bey gürledi:

“Sus! Düş önüme ve serginin bulunduğu bölümü aç bana!”

Omuzları düşmüş, gözleri şaşkın bakan görevli bu kez söz dinledi. Duran, adamın davranışını değiştirmesinde rol oynayan asıl faktörün Erdoğan Bey’in patron olduğunu söylemesi mi yoksa tabancasını ağzına sokması mı olduğuna karar veremedi.

Geniş depo alanında, Dali’nin Tophane-i Amire’de sergilenen eserlerinin konulduğu bölüme ulaşabilmek için birkaç kapıdan geçilmesi gerekiyordu. Epey yüründükten sonra, şifre kullanılarak açılıp kapanan kepenkli bir noktaya gelindi. Güvenlik görevlisi sorun çıkarmaktan vazgeçmiş olsa gerek, şifreyi girerek kepengin açılmasını sağladı. Herkes içeriye girdikten sonra, yine şifreyi kullanarak kapıyı dört ziyaretçinin üzerine kapattı.

Duran gayriihtiyari “İnşallah adam bizi burada unutup bir yere gitmez!” dedi. Burak ve Gizem de şaşırdılar. Erdoğan Bey fark ettirmemeye çalışsa da sinirlendi:

“Kapıda da söyledim ya, bu depo benim mülküm.”

Cümlesini tamamlar tamamlamaz, kendinden en emin tavırla kepengin arka tarafında kalmış güvenlik görevlisine seslendi:

“Delikanlı kapıyı aç!”

Kepengin arkasından gelen cevap hiç de beklenen ve umut edilen gibi olmadı:

“Açamam! İçeriye silah kullanarak zorla girdiniz. Güvenlik şefini arayıp gerekli bilgiyi vermem lazım. Ancak o emir verirse size kapıyı açabilirim.”

Erdoğan Bey güvenlik görevlisine kızdıysa da belli etmedi. “İyi” diye seslendi ve ekledi: “Hemen ara o zaman!”

Güvenlik görevlisiyle çekişmenin sürüyor olması, başta Erdoğan Bey olmak üzere kimsenin hoşuna gitmedi. Çaresiz bir şekilde, kepengin öteki yanında kalan adamın telefonuyla yaptığı görüşmeyi dinlemeye koyuldular:

“Silahını ağzıma soktu efendim. Ne yapabilirdim ki?”

“Hayır, kimliğini sormama fırsat vermedi ki!”

“Erdoğan Bey olduğunu söyleyen kişide silah var. Onunla beraber dört kişiler. Hepsi sergi bölümünde bulunuyor. Kepengi üzerlerine kapattım.”

Güvenlik görevlisinin, şefi olduğu anlaşılan kimseyle yaptığı konuşma tamamlanınca, dışarıda bir sessizlik oldu. Erdoğan Bey “Açsana artık kapıyı!” diye seslendi.

“Açamam efendim. Şefim, güvenlik müdürünü arayacağını söyledi. Kendisinden haber gelene kadar beklemek zorundayım.”

“İyi o halde” dedi Erdoğan Bey. Cep telefonunu çıkardı, bir numarayı birkaç kez aradı. Cevap alamayınca yüzü değişti. Bir başka numarayı aradı. O da cevap vermeyince, elindeki telefonu duvara fırlattı.

Gelişmeler o ana kadar dirayetini korumuş olan Duran’ı harekete geçirdi. Gayriihtiyari “Ne yani, kısılıp kaldık mı şimdi burada?” diye sordu.

Duran’ın sözleri, sinirlenmiş olduğunu az önce duvara fırlattığı cep telefonuyla ifade etmiş olan Erdoğan Bey’i tümüyle çileden çıkardı. Tuhaf

adam “Ne kısılması!” diyerek genç adamın üzerine atıldı. Öteki iki gencin şaşkın bakışları arasında, Duran’ı boğazından yakaladığı gibi duvara yapıştırdı.

İlk şaşkınlığı atlatır atlatmaz, Burak ile Gizem harekete geçtiler ve Duran’ı Erdoğan Bey’in elinden kurtarmaya çalıştılar. Böyle olunca ortalık iyice karıştı. Gençlerin kendisini yakalamaya çalıştıklarını düşünen Erdoğan Bey bu kez Duran’ı bıraktı ve ötekilere saldırdı. İki genç neye uğradıklarını şaşırdılar. Garip davranışlar sergileyen Erdoğan Bey’i yatıştırmak için ardı ardına özür dilemeye başladılar. Onları gören Duran da adamdan özür dilemeye başlayınca, Gizem gruptan ayrılıp Cebrail’i aradı.

“Hemen bir şeyler yapmazsan, Erdoğan Bey, Duran ve Burak’ı öldürecek.”

Duyduğu sözler Cebrail’i beyninden vurulmuş gibi sarstı.

“Ne oluyor anlat bana” dediyse de şaşkınlık içindeki kız onun söylediğini yapmak yerine az önce söylemiş olduğu sözleri birkaç kez tekrarladı. Durumun çaresiz olduğunu gören Cebrail fikrini değiştirdi ve Gizem’e başka bir talimat verdi:

“Çabuk telefonu Erdoğan Bey’e ver ve benim olduğumu söyle!”

Gizem tüm cesaretini toplayıp iki genci tartaklamayı sürdüren Erdoğan Bey’in önüne atladı.

“Telefonda Cebrail var. Sizinle görüşmek istiyor.”

Cebrail’in adını duyar duymaz, Erdoğan Bey Duran ve Burak’ı hırpalamayı bıraktı. Korkarak telefona baktı, almak ile almamak arasında gidip geldi. Sonunda almaya karar verdi.

“Ben Erdoğan” dedi üzgün bir ses tonuyla. Sonra telefonun öteki tarafındaki Cebrail’in sorularına sırasıyla cevap vermeye koyuldu:

“Hayır, o dışarıda.”

“Evet, galiba hassas sınırı geçtim.”

“Peki, anladım.”

Verdiği bu üç cevaptan sonra, Erdoğan Bey elindeki telefonu Gizem’e uzatıp sırtını bir duvara dayayarak yere oturdu. Elleriyle yüzünü kapattı ve hıçkırarak ağlamaya başladı.

Gizem aldığı telefonu kulağına götürdü ve “Cebrail orada mısın?” diye sordu.

“Evet, buradayım. Neredesiniz?”

“Kasımpaşa’da. Dali’nin eserlerinin bulunduğu bir depoda.”

“Şoförünüz nerede?”

“Dışarıda.”

“Peki. Şimdi telefonu kapat ve benden haber bekle. Anlaştık mı?”

Gizem telefonunu kapatıp arkadaşlarına döndü. Cebrail’le konuştuğunu, her şeyin yoluna gireceğini, kendisinden haber beklediğini söyledi.

Son duydukları, az önce ölüm sınırına yaklaşmış olan Duran’ın kafasını iyice karıştırdı. Dönüp bir kez daha duvara dayanmış oturan ve hıçkırıklarla ağlamaya devam eden Erdoğan Bey’e baktı. Aklına gelen bir sürü sorudan ilk ikisini sordu:

“Hassas sınırı geçmek ne demek? Cebrail’in bu konuyla ne ilişkisi var?”

Onun bu soruları üzerine Burak ve Gizem birbirlerine baktılar. İkisinin de verebilecekleri bir cevap yoktu. Duvara sırtını dayamış olarak oturan adam yerinde kıpırdandı, eliyle gözyaşlarını sildi ve gençlerin hiç beklemedikleri kadar yüksek perdeden haykırdı:

“Büyülü gerçeklik!”

“Ben Anladım Galiba”

Üç genç, son haykırışı üzerine, Erdoğan Bey’den biraz daha uzaklaştılar. Az önce girdikleri kızgınlık hali, yerini endişeye bıraktı.

Gizem, anlamaya çalışan bir ses tonuyla “Nasıl yani?” dedi Erdoğan Bey’e.

“Size söylemiştim ya hani, Dali bir sanatçı ama ben değilim diye.”

Gençler adamın ne söylediğini anlamak istercesine birbirlerine baktılar. Erdoğan Bey gülümsedi.

“İrademi askıya aldım almasına ama aklımı kontrol edemedim. Resim yapıyor olsaydım, tuvale yansıyan durum hiç de böyle olmazdı. İnsanın

kendi hayatını bir sanat eseri gibi ele almasının daha zor olduğunu kabul etmeniz gerekir. ”

Tuhaf adamın sözleri Duran'ı sabah kahvaltısına götürdü. Durusu'ya tepeden bakan havuz kenarında ne demişti Erdoğan Bey?

"Aklını kontrol altında tut ve iradeni askıya al! İşte Dali'nin sihirli davranış biçimi! İkimizin de hayatını yönlendiren sihrin ne olduğu sizce de yeterince açık mı? Aramızdaki fark ise, o sanatçıydı, ben değilim."

Genç adam arkadaşlarına döndü, "Ben anladım galiba" dedi.

Duran'ın bu sözleri üzerine Erdoğan Bey tekrar sinirlendi. Yüzüne genç oyuncunun bu durumu anlama ihtimali sıfırmış gibi bir ifade yerleştirdi. Sırtını dayalı oturduğu duvara iyice yaslayarak ayağa kalktı, genç adama doğru yürüdü.

"Ne anladın? Söyle bakalım hadi, ne anladın?"

Erdoğan Bey'in hamlesi Duran'ı korkuttu. Biraz geri çekildi. Tam da her şeyin yoluna girmeye başladığını düşündüğü anda, Gizem'in kalbi yeniden hızla çarpmaya başladı. Burak tekrar Erdoğan Bey ile Duran'ın arasına girdi. Alttan alır gibi konuştu:

"Kötü bir şey söylemedi ki. İzin verin de tamamlasın sözlerini."

Erdoğan Bey, Burak'tan gelen samimi tepkiye şaşırdı. Acaba tahmini yanlış mıydı? Duran "Ben anladım galiba" derken, onun aklına gelenleri değil de başka şeyleri düşünmüş olabilir miydi? Önce biraz, sonra tamamen geri çekildi. Ardından, az önce kalkmış olduğu duvar dibine döndü ve kendisini bir çuval gibi yere bıraktı. Sırtını tekrar duvara dayadı, ellerini dizlerinde birleştirdi, başını kollarının arasına aldı. Kulaklarında hâlâ Duran'ın sözleri çınlıyordu:

"Ben anladım galiba."

Duran'ın aklına, babasının açtığı tarot falının çıkmak üzere olduğu, nedense tam o anda geldi. O lanet kâbustan uyandıktan sonra telefon ettiğinde, Bay Pisani anlaşılan tam bunu söylemek istemişti.

"Çok korktuk oğlum" demiş ve "Tarotta ne çıktığını o akşam sana anlatamamıştım ya hani..." diye sürdürmüştü sözlerini.

Duran, ne babası bu sözleri söylerken ne de açık kartları gördüğünde, konunun üzerinde fazla durmadığını hatırladı. Geçmişe, Levent'teki evlerinde masanın üzerinde tarot falı açıkken babasının boncuk boncuk terlediği geceye gitti. Masada duran kartların en başında şeytan vardı. Genç adam, babasının o karttan hareketle korkmuş olduğunu tahmin etmiş ve bunu kendisine söylemişti. Bay Pisani ise ona "Şeytan kartını kendi başına okuyor olsam, meseleyi kesinlikle bu kadar önemsemezdim oğlum" diyerek karşılık vermişti. Yaşlı adam bu sözleri söyler söylemez gözle görülür bir şekilde terlemeye başlamış, alnında biriken terleri ipek pijamasıyla silmişti.

Babasının falı, içine düştüğü felaketin habercisi olmalıydı! Kapan gibi bir yerde, tuhaf olarak tarif edilme sınırını çoktan aşmış Erdoğan Bey'le kısılıp kalmış olmaktan daha beter ne olabilirdi ki?

Genç adam, şarap evinde yenilen muhteşem yemekten hemen sonra yola çıkışlarını, bu lanet olası binaya ulaşışlarını gözünün önüne getirdi. İçeriye alınmayacaklarını duyduğu anda Erdoğan Bey'in girdiği krizi hatırladı. Tuhaf adam tabancasını çekmiş, güvenlik görevlisinin ağzına sokmuştu.

Genç adamın o anda sırtından akması gereken soğuk ter damlası, gecikmeyle şimdi damlamaya karar vermişti!

Babasının tarot falıyla ilgili söylediklerini hatırladığı andan itibaren, Duran'ın beyni son sürat çalışmaya başlamıştı. Ya Erdoğan Bey az önce üzerine doğru yürüdüğünde belinden tabancasını da çıkarsaydı! Ya tıpkı güvenlik görevlisi örneğinde olduğu gibi silahı onun da ağzına soksaydı! Yine de yapamaz mıydı aynı şeyi? Ne yapardı o zaman?

Telaşa kapılmaya başladığı anda, sakin olması gerektiğini akıl etti Duran. "Cebrail buraya doğru gelmek üzere yola çıktığına göre, geçecek süre zarfında mümkün olduğunca sakin olunması için çaba sarf etmeliyim" diye düşündü. Olabilecek en yumuşak ses tonuyla konuştu:

"Size bir teklifte bulunabilir miyim?"

Erdoğan Bey başını dizlerinden kaldırdı. Burak ve Gizem de ona baktılar.

"Kepengin açılmasını beklerken, vakit kaybetmesek de görmek üzere geldiğimiz sergiye bir göz atsak."

Burak ve Gizem, Duran’ın sözleri üzerine şaşırdılar. Erdoğan Bey ise hiç tepki vermedi.

Duran az önce yazdığı senaryoyu oynamakta kararlıydı:

“Buraya Dali’nin eserlerini, özellikle de *İlahi Komedya*’yla ilgili olanları görmeye gelmedik mi? Hadi, görelim o halde.”

Duran’ın Dali’den bahsetmesi üzerine depoya geliş nedenini hatırlayan Erdoğan Bey bu kez tepkisiz kalmadı. Başını kaldırıp üç gencin yüzlerine ayrı ayrı baktı. Ardından yerinden kalktı, deponun içine doğru yürüdü.

Üç genç, birkaç gündür aralıksız olarak yaptıkları gibi yine onun peşine takıldılar. Gençlerin arkasında olduğunu hisseden Erdoğan Bey geriye döndü ve gülümsedi.

“Haydi gelin!”

10 Nisan Salı
Araf'ta üçüncü gün

I
ŞOFÖR VE CEBRAİL

Cebrail deponun önüne yaklaşırken otomobilin saatine bilmem kaçıncı kez baktı. Dijital gösterge 01.30'u gösteriyordu. Gaza biraz daha yüklendi. Az sonra deponun önündeydi. O otomobilini park ederken, Erdoğan Bey'in şoförü çıkageldi.

Yönetmen Cebrail otomobilinden iner inmez karşısına dikilen Erdoğan Bey'in şoförüne "Hayrola dayı?" dedi.

Şoför, Cebrail'in sorusuna cevap vermek yerine, şaşkınlığını ifade etti:

"Ne işin var burada?"

Yönetmen mümkün olduğunca kısa, neden orada olduğunu anlattı. Konuşurken, gerçekten de dayısı olan şoförün, içeride neler olup bittiğinden habersiz olduğunu anladı. Peki, nasıl olmuştu bu?

"Uzun süre kalacaklarını düşündüğüm için, arabayı uygun bir yere park edeyim dedim. Arka sokakta bir yer bulup geri döndüm. Şuradaki pencere kenarına ilişip, çıkmalarını beklemeye başladım. Nereden bilebilirdim ki daha içeriye girerlerken aksilik çıkacağını!"

Görünüşüyle hiç de mütenasip konuşmayan, Duran'ın tabiriyle "ayı postu içindeki beyefendi" bir nefes aralığı verdikten sonra, nasıl olup da bu noktaya gelindiğini sorgulamaya devam etti:

“Buraya gelmek, Duran için kurduğunuz planın bir parçası değil miydi? Neden güvenlik görevlisini Erdoğan Bey’in geleceğinden daha önce haberdar etmediniz?”

Cebrail, dayısının sorusunu “Erdoğan Bey planın dışına çıktı” diye cevapladı.

Şoförün yüzü asıldı. “Anlamıştım” dedi.

Cebrail “Nasıl anladın?” diye sorunca, adam anlatmaya başladı:

“Son gün o kadar hızlı hareket etmeye başladı ki yetişemez oldum. Ama her şey plan dahilinde yürüdüğü için, çok da dert etmedim. Aslında küçük kızı kurtardığımız noktaya kadar ufak tefek sorunlar hariç her şey yolundaydı.”

Şoför biraz düşündü, sonra içeride ne olduğunu da merak ettiği için aceleyle konuştu:

“Mesela, Yassıada’da sorunun başlamasına yol açan Erdoğan Bey değildi. Ayin esnasında yapılanlar Duran’ın tahammül sınırını aşınca, silahına sarılmak zorunda kaldı. Aslında böylelikle bir anlamda herkesin hayatını kurtardı. Tarlabaşı’nda küçük kızın kurtarılması esnasında sertlik göstermesi de işin doğası öyle gerektirdiği içindi. Bütün bunlardan gayet eminim.”

Uzun boylu konuşunca depoya girmelerinin gecikeceğini, bunun da iyi sonuçlar vermeyebileceğini gayet iyi bilen şoför, sözlerini toparlamaya karar verdi. Bir an önce, herhangi bir tersliğe yol açmadan duruma müdahale etmeliydiler. Buna karşılık, geçen yirmi dört saati nasıl geçirdiklerini anlamadan ne yapacaklarına karar vermek, yanlış davranmalarına yol açabilirdi. Mümkün olduğunca hızlı ama önemli noktaları atlamadan gözlemlerini yeğenine aktarmaya devam etti. Bu süre zarfında gözlerini deponun kapısından hiç ayırmadı.

“Çiftliğe giderken her şeyin yoluna girmiş olduğunu düşündüm. Tarlabaşı’nda içine düştükleri gösteri sadece Erdoğan Bey’i değil, gençleri de çok heyecanlandırmıştı. Ama çiftliğe vardığımızda hepsi sakinleştiler. Her şey yeniden normale döndü. Akşam yemeğinin ardından, Erdoğan Bey

aniden depoya gelmek istediklerini söyledi. Az önce de söylediğim gibi, bunun hazırladığınız planın bir parçası olduğunu zannettim...”

Cebrail dayısını dikkatle dinledikten sonra, “Neyse ne! Bakalım içeride durum nasıl?” diyerek deponun kapısına yöneldi. Bu arada aldığı bilgilerin ışığında taşları yerine oturtmaya çalıştı. Meselenin görünen tarafı, Erdoğan Bey’in sahibi olduğu depoya girmekte zorluk çekince, engeli silah zoruyla aşmaya çalışmasıydı. Peki, görünmeyen ve asıl önemli tarafta durum nasıldı?

Yönetmen tam kapıyı çalacaktı ki durdu ve “Olacak iş değil!” diye söylendi.

Dayısı olan şoför ona “Evet, değil!” diyerek karşılık verdi.

Cebrail zile dokunmak üzere olduğu parmağını çekti ve beklemeye başladı.

Güvenlik Müdürü Devrede

Süratle gelen otomobil tam Cebrail’in aracının arkasında durdu ve içinden telaş içinde biri indi. Daha aracının kapısını kapatmadan “Ne var, ne oluyor burada?” diye bağırdı. Sonra koşarak deponun kapısında zili çalmak üzere olan şoför ve yönetmenin yanına geldi.

“Kimsiniz? Polis misiniz? Ben bu binanın güvenlik müdürüyüm!”

Gelen heyecanlı adamın güvenlik müdürü olması, Erdoğan Bey’in şoförünü ve Cebrail’i rahatlattı. Şoför de kendisini ve yeğenini tanıttı:

“Ben Erdoğan Bey için çalışıyorum. Bu da yeğenim. Patronunuzun dostudur. Telefonla kendisini arayıp, başının dertte olduğunu söylemiş. Onun için alelacele geldi.”

Güvenlik müdürüne aldığı bilgi yetmiş olsa gerek, bir an bile tereddüt etmeden deponun ziline dokundu. Kapıyı korku içinde kıvranan güvenlik görevlisi açtı.

“İyi ki geldiniz efendim. Çok korktum. Adının Erdoğan Bey olduğunu söylüyor. Deponun sahibiymiş. Ben kendisini bir kez bile görmedim. Arkadaşlarıyla birlikte geldi, ağzıma koca bir tabancanın namlusunu soktu

ve zorla kapıları açtırdı. Ben de dördünü birden içeriye kilitledim. Başka ne yapabilirdim ki? Ya bir şey çalmaya kalksalardı, değil mi?”

Heyecandan tir tir titreyen güvenlik görevlisinin tavrı güvenlik müdürünü kızdırdı:

“Yeter be adam! Kes zırlamayı! Düş önümüze, gidip bakalım gerçekten Erdoğan Bey miymiş?”

Birkaç bölümden geçen dört kişi, kepenk benzeri bir kapının önüne gelince durdular.

Güvenlik görevlisi, kapının açılıp kapanmasını sağlayan dijital kilidin tuşlarına şifreyi girdi. Kepenk yukarıya doğru yavaş yavaş açıldı.

İçeride, Erdoğan Bey ve üç konuğu Dali’nin *İlahi Komedya* için çizdiği ve bir başka ülkeye gönderilmek üzere bekletilen resimleri incelemekle meşguldü.

Patronunu tanıyan güvenlik müdürü derhal derdini anlatmaya koyuldu:

“Özür dilerim beyefendi. Elemanım sizi daha önce hiç görmemişti. Yüzünüzü bilmiyor. Yabancı birini içeriye almak istemediği için önce benimle konuşmak istemiş ama anladığım kadarıyla biraz geç kalmış. Lütfen kusurumuza bakmayın. Sizden ve misafirlerinizden özür diliyorum.”

Erdoğan Bey özür dileyen güvenlik müdürüne ve onun yanında süt dökmüş kedi gibi duran güvenlik görevlisine gülümsedi.

“Kabahat onda değil, bende. O görevini yapmaya çalıştı. Ben aceleci davrandım. Tabancamı çıkarmam hataydı.”

Erdoğan Bey, güvenlik müdürü ve görevlisiyle hesabını kapatmış olduğunu düşünmüş olsa gerek, cevap vermelerini beklemeden bu kez Cebrail ve şoförüne döndü.

Duran, adamın pozisyonunu değiştirirken az önceki buyurgan yüz halinden eser kalmadığını fark etti. Erdoğan Bey deponun sorumlularına karşı ne kadar rahatsa, şoförü ve Cebrail’e döndüğünde o kadar rahatsız bir yüz ifadesi takınmıştı.

Genç oyuncu, Erdoğan Bey’in yüzündeki süratli değişikliği ve son aldığı durumu nasıl yorumlaması gerektiğini bilemedi. Tuhaf adamın yeni yüz hali aklına, önce üzgün, sonra telaşlı, ardından korkak gibi sözcükler getirdi.

Yine de bu sözcüklerden hiçbirinin Erdoğan Bey'in o andaki durumunu tam olarak tarif etmeye yetmeyeceğinin gayet iyi farkındaydı.

Duran son olarak "Acaba o sözcük endişe olabilir mi?" diye sordu kendi kendine. Bu sözcük de içine tam olarak sinmemişti. Yoksa hepsi birden miydi? Bilemedi.

O düşünürken, Erdoğan Bey "Şey" diye başladı konuşmasına. Biraz şoförüne, biraz da Cebrail'e yönelik konuştu:

"Aslında o kadar da telaşlanacak bir şey yok. Biz de güzel güzel geziyorduk sergiyi. Önce görevliyi, sonra gençleri biraz korkutmuş olabilirim ama şu anda hepimizin keyfi yerinde."

Erdoğan Bey pek de inanır gibi kurmadığı cümlesini tamamlayınca, bu kez tanık arar gibi etrafına baktı. Sözlerini doğrulayabilecek üç gençten ses çıkmadı. Böyle olunca, Erdoğan Bey "Katılmıyor musunuz bana?" diye sordu açık açık. Yine ses gelmeyince "Dali'nin resimleri üzerine konuşuyor ve birbirimizle neler düşündüğümüzü paylaşıyorduk. Öyle değil mi?" dedi.

Tuhaf adamın yalvarırcasına sorduğu bu sorular üzerine, üç genç ne diyeceklerini şaşırdılar.

Duran, pek de kendinden emin olmayan bir tavırla "Evet, tabii..." gibi birkaç sözcüğü ağzında geveledi.

Burak keyfi yerindeymiş gibi davranmayı, arkadaşından biraz daha iyi oynadı. "Her şey yolunda, bir sorun yok!" dedi.

Gizem, Burak'tan da iyi bir performans sergiledi:

"Bizim için özel olarak açılmış bir sergi, daha iyisi olamazdı."

Cebrail ve şoför, gençlerin ne söylediklerinden çok nasıl söyledikleriyle ilgilendiler. Tabii ki depoda aslında neler yaşandığını çok merak ediyorlardı ama doğru bilgi alabilmek için Erdoğan Bey'in olmadığı bir ortamda konuşulmasının gerektiğinin de farkındaydılar.

Otomobile Doğru

O ortamda konuşacak bir şey kalmayınca, Erdoğan Bey "Çıkalım mı?" diye sordu herkese birden.

Kimse hayır demeyince, tuhaf adam önce kendisi başladı yürümeye. Bu esnada çam yarması şoför sağ, Cebrail sol tarafına geçip onunla birlikte yürümeye başladılar.

Erdoğan Bey önce şoförüne “Keşke kapıyı çalmadan önce senin otomobili park edip dönmeni bekleseydim” dedi. Sonra Cebrail’e dönüp “Gece yarısı buraya kadar gelmene üzüldüm. Ama seni görmek iyi geldi” diye devam etti.

Erdoğan Bey’in iki yanındaki iki adam, onu dikkatle dinlediler. Sesinin tonunu, söylediği sözlere kendisinin ne kadar inandığını anlamaya çalıştılar. Duran da üç adamın hemen arkasında yürüyerek konuşmalara kulak kabartmaya, tanık olduklarından başka bir şey öğrenebilip öğrenemeyeceğini anlamaya çalışıyordu. Şoförün sorduğu bir soru genç adamın dikkatini çekti:

“Şeytan ayininde silahını ateşlerken yanında olmadığım için bir şey söyleyemem. Buna karşılık Tarlabaşı’nda küçük kızı kurtarırken silahına davranmaktan başka çaren olmadığını biliyorum. Ben yokken burada ne olduğunu da maalesef gözümde tam olarak canlandıramıyorum. Güvenlik görevlisi silahını ağzına soktuğunu söylüyor. Sorum basit patron: Neden yaptın bunu?”

Erdoğan Bey’in öteki tarafında soruyu dinleyen Cebrail, dayısının ne sormaya çalıştığını gayet iyi anlamıştı. Erdoğan Bey’in anladığından da şüphesi yoktu. Bu nedenle, tıpkı soruyu soran dayısı gibi, Erdoğan Bey’in vereceği cevabı merakla beklemeye koyuldu.

Üç adamın peşi sıra yürüyen Duran da gelecek cevap için kulak kesilmişti. Genç oyuncu, kendisine baştan itibaren tuhaf gelen Erdoğan Bey’in ağzından çıkacak sözleri gerçekten merak ediyordu.

Erdoğan Bey şoförünün sorusunu biraz düşündükten sonra, sıkıntılı bir ses tonuyla cevapladı:

“Ben bu depoyu neden satın aldım sizce?”

Erdoğan Bey sorusunu sorduktan sonra, iki yanında cevap bekleyen iki adama dikkatle baktı. İkisi de susunca, sorusunu daha açık sormak ve düşüncesini detaylara girerek ifade etmek zorunda kaldı:

“Tabii ki sanat eserlerine daha yakın olabilmek için. Böylece istediğim zaman buraya gelebilecek, onlarla baş başa kalabilecektim. İster inanın ister inanmayın, bundan başka bir çıkarım yok bu işten. Hesap vermemi istiyorsanız hemen vereyim: Deponun gelecek on yılda getireceği para, satın alırken harcadığımın yarısı bile etmez. Bu da göstermiyor mu istediğim zamanda istediğim kadar burada bulunabilmekten başka bir derdim olmadığını?”

Erdoğan Bey sorusunu sorduktan sonra bir cevap gelsin diye bekledi. Bu arada aynı tempoyla yürümeye devam ediyordu.

Şoför ve yönetmen, sorusuna uzun bir süre cevap vermedilerse de Erdoğan Bey suskunluklarını neden sürdürdüklerini sormadı. Biraz bekledikten sonra, konuya başka bir açıdan yaklaştı:

“Soruma cevap vermiyorsunuz çünkü her ikiniz de hâlâ o basit sorunun, güvenlik görevlisinin ağzına silahı neden soktuğumun cevabını bekliyorsunuz. İşte size cevap o halde: Güvenlik görevlisinin ağzına silahımı soktum, çünkü salaklık yapmasına tahammül edemedim! Sizce etmeli miydim?”

Hem şoför hem de Cebrail tuhaf adamın bu sorusunu da cevaplamadılar. Hal böyle olunca, Erdoğan Bey konuşmasına devam etmesi gerektiğini düşündü:

“Bir aptal, sahibi olduğum bir yere beni sokmamaya kalkabilir mi? Biliyorsunuz, aptallara tahammül edemiyorum. Neyse ki ilk tahammül edemeyen ben değilim. Hitler’i hatırlayın! Ülkesini Yahudiler ve komünistlerden olduğu gibi, geri zekâlılardan da arındırmak için neler yaptığını hepimiz biliyoruz. Zeki ve güçlü bir nesil yetiştirmek için insan haraları kurmaya çalışması, sizce de takdire şayan bir çaba değil mi?”

Erdoğan Bey konuşurken, şoför ve Cebrail defalarca birbirlerine baktılar.

Konuşmaları yarım yamalak duyabilmesine rağmen Duran da kulak kabartmaya devam ediyordu.

Tuhaf adam, döküldükçe dökülüyordu:

“Bir alay aptal tarafından yönetilen, bu nedenle de yangın yerine dönen Türkiye’yi zapturapt altına almaya çalışan Kenan Evren, bugün vatan haini

olarak yargılanıyor. Onun döneminde tesis edilen huzur berhava olmuş, ülke yeniden yangın yerine dönmüş, kimin umurunda. Bakın, hasta yatağında olduğuna bile aldırmayıp, adamı ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasıyla yargılıyorlar. Allahtan idam cezası yok. Olsa, tıpkı Menderes ve arkadaşları gibi sallandıracaklar.”

Duran, Erdoğan Bey’in son cümlelerini duyunca buz kesti. Onunla horoz dövüşü mekânında yaptığı ilk konuşma geldi aklına. Tuhaf adam o akşam Hemingway’den örnek vermiş şöyle demişti:

“Boğa güreşini üç sözcükle kutsar Hemingway: sanat, atletizm ve cesaret. Bir insan, bir hayvan ve sopa üzerine asılı bir parça kırmızı tülle yaratılan duygusal ve ruhsal yoğunluk, diye tarif eder boğa güreşini. Size sorulsa, muhtemelen vahşet diye nitelersiniz. Oysa Hemingway’e göre, saf klasik bir güzelliktir boğa güreşi. Sopa hayvanın vücuduna girer ve al kan yere akar. Estetik doruğa ulaşmıştır. Kan güzeldir. Ve Hemingway, güzelliğin bu yolla yüceltilmiş olduğunu düşünür.”

“İşte” diye düşündü Erdoğan Bey’in bu sözlerini hatırlayınca Duran, “gerçek Erdoğan Bey bu!”

Ortada Erdoğan Bey olmak üzere önü sıra yürüyen üç adamı takip etmeyi sürdürdü genç oyuncu. Konuşmaları duyabilmek için, ayaklarına basacak kadar yaklaştı önündekilere. Dinlerken, son birkaç gündür tanıdığı insan canlısı Erdoğan Bey’in nereye gitmiş olduğunu sorguladı. Küçük bir kız çocuğunu kurtarmak için canını tehlikeye atan adamın ağzından mı çıkıyordu bütün bu sözler?

Genç oyuncu zihninde bu fikri evirip çevirirken, Cebrail, sanki azarlar gibi eleştirdi adamı:

“Seni tanımasam, diktatörlerden yana olduğunu düşüneceğim!”

Yönetmen bu sözleri söylerken, şoför onaylar gibi başını salladı.

Erdoğan Bey iki yanından gelen tepkiden rahatsız oldu. Büyük bir hata yaptığının farkına varmış gibi telaşlandı:

“Yooo, hayır... Diktatörlükten değil... Aptallık canımı sıkıyor. Adamın ağzına silahımı, diktatörlüğümden değil, aptallığına kızdığım için soktum!”

Tuhaf adamın son sözlerini gayet iyi duyan Duran'ın aklına, horoz dövüşü esnasında Erdoğan Bey'in verdiği Hemingway örneği ve hinthorozlarıyla ilgili söyledikleri geldi. "Şeytan diyor" diye düşündü, "şimdi suratına vur o sözleri!" Ama tabii ki yapmadı. Bütün akıllı insanların yapacağı gibi, neler konuşulduğunu dinleyip daha çok bilgilenmeyi tercih etti.

Çam yarması şoför, patronunun diktatörlüğü kabul etmemesi üzerine gülümsedi. Son söylediği sözlerden hareketle bir soru daha sordu:

"Gücü elinde bulunduran yaksın, yıksın, kırsın, döksün ve akıllı olmadığını düşündüğü herkesi kontrolü altına alsın öyle mi? Oysa ben de tam haksızlıklara tahammül edemediğiniz için gücünüzü göstermeye çalıştığınızı düşünmeye başlamışken..."

Dayısının bu sözleri üzerine, Cebrail onaylar tarzda ve kuvvetli olarak başını salladı.

Duran, önünde yürüyen üç kişi arasında gerçekleşen konuşmayı hayret, şaşkınlık ve merak içinde dinlemeye devam etti.

Erdoğan Bey "Şey" dedi şoförünün eleştirisi üzerine.

Tuhaf adamın, kuracağı cümlenin ilk kelimesi bile, Hitler ve Kenan Evren'le ilgili konuşmasında kullandığı otoriter ses tonundan vazgeçeceğini ele veriyordu. Gerçekten de Erdoğan Bey'in sözlerinin devamı öyle geldi:

"Yok, ben öyle demek istemedim."

Böylece, tuhaf adam az önce dile getirdiği düşüncelerden çark etmiş oldu. Bu arada birkaç kapı ve koridoru daha geride bırakmışlardı. Duran, önü sıra yürüyen grupta bulunanların, özellikle de Erdoğan Bey'in söylediklerinin tek sözcüğünü bile kaçırmamak için, kulaklarını iyice açtı:

"Biliyorsunuz ki ben demokrasiden yanayım. Tıpkı Başbakan Tayyip Erdoğan gibiyim. Az önce Hitler ve Kenan Evren'in beğendiğimi söylediğim davranışlarını, tabii ki çoğunluk beni onaylarsa, yani yüzde elli bir oyum varsa yaparım diyorum."

Cebrail Erdoğan Bey'e, bu kez dayısına hiç bakmadan ve biraz canı sıkılmış gibi itiraz etti:

"Bu söylediklerine de tümden karşıyım ama asıl nasıl olup da sahibi olduğun deponun yönetimi ile bir ülkenin yönetimini karşılaştırabiliyorsun

anlamıyorum. Hadi karşılaştırdın diyelim, mülk senin diye, belindeki silahı çekip güvenlik görevlisinin ağzına sokabildiğine ise gerçekten inanamıyorum.”

Cebrail sözlerini tamamlayınca, bu kez şoför başladı konuşmaya:

“Yoksa sen de hani şu dünya servetinin yüzde doksan beşini elinde bulunduran yüzde beş gibi misin? İnsanlığın durumu ortadayken, buna iç rahatlığıyla göz yumabilen yüzde beşi kastettiğimi anlamışsındır. Söyle bana, yoksa sen de onlar gibi misin?”

“Rüyada mıyız?”

Duran, hemen önünde süren konuşmayı nasıl yorumlaması gerektiğine bir türlü karar veremedi. İnsanlığın en önemli sorunlarının, gecenin bir yarısında, bir koridorda yürürken konuşuluyor olması kadar çılgın bir durum, aklının ucuna bile gelmezdi. “Tıpkı bir karikatür gibi” diye söylendi. Ama ne karikatürdü ne de şaka! Düpedüz gerçekti. Üstelik tam da önünde yaşanıyordu bu saçmalık.

Aslında sadece şu anda değil, son dört gündür, hayatı boyunca yaşadığından bile fazla saçmalığı bir arada yaşamıştı.

Genç adamın aklına, Tarlabaşı’nda Erdoğan Bey önderliğinde bastıkları ev geldi. Ufacık yaşta bir kız çocuğunu, batakhaneden silah zoruyla çekip almışlardı. Ve bu iş gerçekleşirken, kendisi de grubun içinde bizzat bulunmuştu. Polise, savcıya filan haber vermek varken, hem kendisi hem de etrafındakiler nasıl girmişlerdi bu sorumluluğun altına? Tek başına bu bile yeterince tuhaf değil miydi?

“Eğer böyleyse” diye düşündü, “şu anda önüm sıra yürüyen ve dört gündür hayatımı allak bullak eden bu insanların, kulaklarımı durmaksızın tırmalayan bu akıl almaz konuşmalarını neden böylesine önemsiyorum?”

Son düşünceleriyle bir anlamda gerçek dünyaya geçiş yapan Duran’a göre, yaşanan, saçmalık üzerine saçmalıktan başka bir şey değildi. Bir ara “Yoksa tıpkı çiftlikte olduğu gibi uykudayım da tatsız bir rüya mı görüyorum?” diye bile düşündü. Kendisini test etmek için arkasına baktı.

Burak ve Gizem genç oyuncunun peşi sıra yürüyorlardı. Duran güzel kıza göz kırptı. O da kendisine, aynı şekilde, göz kırparak karşılık verdi.

Ama bu iletişim, rüyada olmadığını kanıtlamazdı ki!

Duran, rüyada olup olmadığını nasıl anlayacağını bilemeden yürüdü, yürüdü. Kendi derdine düşünce, öndekilerin devam ettikleri konuşmayı dinlemekten vazgeçti. Tüm gücüyle, rüyada olup olmadığını nasıl anlayabileceğine kilitlenmişti.

Bu arada kapıya ulaşıldı. Duran ilk iş olarak Gizem'e yaklaştı ve "Rüyada mıyız?" diye sordu.

Güzel kız güldü "Rüya gibi değil mi?" diye cevapladı onu.

Duran ısrar etti ve "Rüyada mıyız?" diye sordu tekrar.

Kızın başka çaresi kalmamıştı. "Hayır" diye cevapladı arkadaşının sorusunu.

Aldığı cevaba karşın, genç oyuncu ikna olmamıştı. O rüyada olup olmadığını anlamaya çabalarken, kendisi de içlerinde olmak üzere, yedi kişilik grup üyeleri birerli ikişerli sokağa adımlarını attılar.

Cebrail'in Otomobilinde

Depodan çıkılır çıkılmaz otomobil paylaşımına gidildi. Cebrail "Gizem, Duran ve Burak'ı evlerine bırakırım" deyince, Erdoğan Bey kendi otomobiline doğru yürüdü. Şoförün açtığı arka kapıdan içeriye girdi. Oturur oturmaz, aklına bir şey gelmiş de söylemezse olmazmış gibi penceresini açıp "Duran!" diye seslendi. Genç adam kendisine dönünce, saatini göstererek konuşmasını sürdürdü:

"Gün başlayalı iki saat kırk beş dakika oldu. Yarın akşamüstü 17.00'de, şoförüm evinin önünde olacak. Görmeni istediğim son bir yer daha var. İstersen gelirsin."

Duran tam "Nasıl bir yer?" diye soracakken, Erdoğan Bey "Otomobil evinin önünde sadece beş dakika bekleyecek" dedi. Sonra pencereyi kapattı ve şoförüne "Gidebiliriz" diye seslendi.

Cebrail’in otomobilinde Gizem öne, Duran ve Burak arkaya oturdular. “Önce seni bırakayım Duran” dedi yönetmen ve cevap beklemeksizin gaza bastı. Otomobil, Kasımpaşa’dan ayrılıp Okmeydanı istikametine doğru yol almaya başlar başlamaz, tam da olması gerektiği gibi, Duran sorusunu sordu:

“İçinizde neler olduğunu anlayabilen var mı?”

Burak ve Gizem soruyu üzerlerine almayıp susmayı tercih edince, “Siz anlatacaksınız!” dedi dikiz aynasından Duran’a bakarak Cebrail. Ve hemen, neden böyle söylediğini açıklamaya çalıştı:

“İçeriye girerken neler olduğunu gören ve gelişmelere birinci elden tanık olan sizdiniz. Ben sonradan geldim. Anladığım kadarıyla Erdoğan Bey güvenlik görevlisine kızmış ve adamı olmayacak biçimde hırpalamış.”

Arka koltukta oturan Burak ve yanında oturan Gizem, yüzeysel konuşmasından hareketle, yönetmenin meseleyi geçiştirmeye çalıştığını düşündüler. İkisi de Duran’ın bu açıklamadan tatmin olmayacağından emindi ve tam da bekledikleri gibi oldu:

“Adam güvenlik görevlisini hırpalamadı. Ağzına tabanca soktu! Eğer güvenlik görevlisi bunu unutacaksa kendisi bilir. Ben daha çok, Erdoğan Bey’in özellikle bana yaptıklarını anlamanın peşindeyim.”

Duran’ın sözleri otomobile bomba gibi düştü. Cebrail böylece, deponun iç tarafında da önemli tatsızlıklar olduğunu anlamış oldu. Yanında oturan Gizem’e baktı. Güzel kız bir şey söylememek için başını dışarıya çevirdi. Yönetmen bu kez dikiz aynasında Burak’ı görmeye çalıştı. Bakışlarını yakalayamadı. Belli ki o da bu konuda bir şey söylemek istemiyordu. Bu durumda, deponun resimlerin olduğu tarafında da tıpkı dışında olduğu gibi büyük bir tatsızlık yaşanmış olmalıydı. Gizem ve Burak kendisine cevap vermek istemedikleri için, Cebrail mümkün olduğunca Duran’ın sorusunun etrafından dolaşmaya karar verdi:

“Tuhaf adamdır bizim Erdoğan Bey, anlaşılması hiç de kolay biri değildir.”

Ağzından çıkan sözler kendisini de tatmin etmeyince, Cebrail sustu. Gaz pedalına yüklenmesi daha iyi olacaktı.

Duran, otomobil Şişli'yi geride bırakırken Erdoğan Bey'le ilgili bilgi almak için şansını bir kez daha denedi ama yine istediği gibi kapsamlı bir cevap alamadı. Sonra Levent'e kadar, tek söz edilmedi.

Yönetmen genç adamı evinin önünde indirirken "Yarın yapacağımız provayı unutmadın değil mi?" diye sordu.

Duran unutmadığını söyledi ve "Saat 11.00'de görüşürüz" diyerek arkadaşlarından ayrıldı.

Malum Tarot Açılımı

Genç adam ne kadar uğraşırsa uğraşsın, ağır demir kapının açılırken mermer eşik üstünde çıkardığı o malum sürtünme sesini engelleyemedi. "Eğer uyudularsa da uyanmışlardır" diye söylendi. Evin ayaklı saati de tam o anda üç kez çaldı.

Duran âdeti olduğu üzere salonun kapısının altından ışık sızıyor mu diye baktı. Sızıyordu. Kapıyı açıp içeriye göz attığında, anne ve babasını karşılıklı oturdukları koltuklarda uyur gördü.

Duran, babasının önünde bulunan mermer sehpaya doğru yürüdü. Her zaman olduğu gibi, sehpanın üzerinde açık tarot kartları duruyordu. Bay Pisani'nin fal bakarken mutlaka yaktığı mum tükenmek üzereydi. "Demek epey bir zamandır uyuyorlar" diye düşündü genç adam. Anne ve babasının karşılıklı koltuklarda uyuyup kalmaları şaşırtıcıydı. Babası neyse de annesini bir koltukta sızmış vaziyette belki de ilk kez görüyordu. Anlaşılan, geçen birkaç gün içinde yaşananlar sadece kendisini değil onları da etkilemişti.

Peki, eve geç gelmeler ya da hiç gelmemeler dışında onlara bir şey yansıtmış mıydı Duran?

Yansıtmadığından emindi. Geç ya da erken meselesinin anne ve babasını fazla etkilemeyeceğini adı kadar iyi biliyordu. Belli ki onları huzursuz eden başka bir şeydi.

Genç adam babasının önündeki tarot kartlarına tekrar baktı. İşte bu tuhaftı! Açık olan kartlar, hiç de yabancı gelmemişti. Kartların en başında

şeytan olup olmadığını tekrar kontrol etti. Haklıydı. Şeytan açılmış kartların en başında, kendisine haince sırıtıyordu. Bu kez de onun ardından gelen kartlara baktı. Bu kartları aynı şekilde dizilmiş olarak daha önce görmüştü!

O, kartlara bakarken, babası gözlerini açtı “Hoş geldin Duran!” dedi.

Yaşlı adam konuşunca, annesi de uyandı. Bayan Pisani oğluna ve kocasına şaşkın gözlerle baktı. Duran annesinin uyku sersemliğinden çıkmasının zaman alacağını hissetti. “Kusura bakma madre” diyerek kadının yumuşak bir şekilde uyanmasını sağlamaya çalıştı. Sonra babasına döndü:

“İki gündür aynı kartlara mı bakıyorsun baba?”

Alacağı cevap, genç adama bir sandalye çektirip oturtacak kadar etkili olacaktı.

“Hayır evlat. Dikkatle bakarsan bu destenin o deste olmadığını fark edeceksin. Evet, bu da bir Rider Waite destesi ama aynısı değil. Anlayacağın, iki gündür aynı kartlara bakıyor değilim.”

Yaşlı adam bu açıklamayı yaptıktan sonra koltuğunda biraz doğruldu. Duran, babasının anlatacaklarını önemsediği için duruşunu değiştirdiğinin farkındaydı.

“Yemekten sonra annenle karşılıklı oturuyorduk. Aklıma yine aynı kart sistemini ama başka bir deste kullanarak açmak geldi. Koleksiyonumdan gelişigüzel bir başka Rider Waite destesi seçtim, kartları güzelce kardım ve açılımı tamamladım.”

Bay Pisani konuşmasının bu noktasında sesinin titremesine engel olamadı.

Duran ve Bayan Pisani, yaşlı adamı tüm dikkatlerini vererek dinlemeyi sürdürdüler:

“Bir de ne göreyim! Daha önce senin de gördüğün ve şimdi de karşımızda duran dizilimin aynısını açmadım mı? Bana inan Duran, daha önce böyle bir durumla hiç karşılaşmamıştım. Aradan iki gün bile geçmeden, aynı fal bakıcının, aynı insan için açtığı kartların tıpa tıp aynı çıkmasına sanırım tarih boyunca bir kez bile rastlanmamıştır.”

Babası sözlerini tamamlarken, Duran bir sandalye çekip oturdu. Hiç konuşmadı.

Bayan Pisani, oğlunun durumdan fazlasıyla etkilenmiş olduğunu hissetti. Eşinin, içine düştüğü korkuyu oğullarına da yansıtıyor olması hiç hoşuna gitmemişti. Ayağa kalktı ve en otoriter sesiyle konuştu:

“Bay Pisani, görmüyor musun çocuğu korkuttuğunu? Haydi, herkes yatağa!”

II
PİSANİLERİN EVİNDE

Duran, saat çalıp da gözlerini açınca başucu lambasının yanık, *İlahi Komedya*'nın yastığının üzerinde açık olduğunu gördü.

Aklı başına gelene kadar başı yastıkta, gözleri yarı kapalı bekleyen genç adam, başından geçen tatsızlıkları hatırlayınca, gözlerini sanki unutmak istiyormuş gibi sıkı sıkı yumdu ama düşüncelerinden kaçamadı.

Cebrail tarafından eve bırakılması, anne ve babasıyla tarot konuşmaları, yatağa girişi hafızasında birer birer canlandı. Tüm yorgunluğuna rağmen bir süre uykuya dalamadığını, başucu lambasını açtığını, uykusu gelsin diye kitabın sayfalarını çevirmeye başladığını hatırladı. Yanık kalan başucu lambası ve açık kalan kitap, notları çözmeye çalışırken uyuyup kaldığını gösteriyordu.

Delikanlı sırtüstü yatıp, gözleri yarı kapalı düşünerek bir mesafe kat edemeyeceğini anlayınca, başından geçenleri düşünmekten vazgeçti. Bir plan yapması gerekiyordu. Peki, nasıl bir plan olmalıydı bu?

Gözlerini açtı, yatağında doğruldu, başının altına ikinci bir yastık koyup düşünmeye bu kez gözleri açık devam etti.

İlahi Komedya eline geçtiği andan itibaren her şey ne kadar da hızlı gelişmişti. Bu nedenle olsa gerek, kitaba hak ettiği vakti bir türlü ayıramamıştı. Eline ilk geçtiği saatler hariç, kitabın başına bir türlü oturamamış, sayfa yanlarına alınmış notları ciddiyetle çözmeye çalışamamıştı.

“Bir anlamda, bahtımın rüzgârına kapılmış oldum” dedi kendi kendine Duran.

Buna karşılık, verdiği bu teslimiyet kararının iyi mi yoksa kötü mü olduğunu değerlendirmek için henüz erken olduğunu düşündü.

Canını asıl sıkan, göze aldığı onca tehlikeye karşın dişe dokunur hiçbir şey öğrenemememiş olmasıydı.

Yatağın bir köşesinde açık duran kitaba uzanırken “Bunun tek nedeni” diye söylendi, “az önce de düşündüğüm gibi, kitaba yeterince vakit ayıramamış olmam!”

Genç adam, kitabın ilerleyen sayfalarında çözülmeyi bekleyen daha pek çok bölüm olduğundan emindi.

İlk gün, yani 5 Nisan akşamüstü, kitabın üzerinde çalıştığı birkaç saat içinde anladıklarından hareketle bir yolculuğa çıkmış, Cebrail, Gizem ve Burak’la karşılaşmıştı. Duran, hayatının tam da o andan itibaren altüst olmaya başladığını, daha sonra içinden çıkılamaz bir hal aldığını düşündü. Hemen elinde açık duran kitabın kapağını kapattı, başucundaki komodinin üzerine koydu ve “Bir de tümüyle okumaya kalksam, kim bilir başıma neler gelecek?” diye söylendi. Gözü komodinin üzerindeki saatin saniye göstergesine gitti. Kadranın üzerinde ne kadar da süratli ilerliyordu!

Prova 11.00’de başlayacağına, yol yarım saat süreceğine göre, genç oyuncunun evde değerlendirebileceği sadece bir buçuk saati kalmıştı. Bu sürenin mümkün olabilecek en fazla kısmını anne ve babasıyla geçirmesi, bu arada özellikle de babasını sakinleştirmeye çalışması yerinde olacaktı. “Fırlasam fena olmayacak” diye söylenerek yataktan çıktı.

Beyzadenin Yalanları

Genç adam aşağıya indiğinde, kahvaltı masasını hazır, anne ve babasını sofraya oturmak için kendisini bekler buldu.

“İyi sabahlar madre” diyerek annesinin yanağına bir öpücük konduran genç adam, bu tek öpücüğün bütün sorunları, üstelik iz bırakmayacak şekilde hallettiğini, yirmi beş yıllık hayat deneyiminden biliyordu.

Yanından geçerken babasından da bir makas aldı, “Bugün dünkünden daha yakışıklı görünüyorsun padre, her geçen gün biraz daha çok bana benziyorsun” dedi. Sandalyesine otururken de “Sadece görünüşün itibariyle değil, davranış biçimlerin için de aynı tespit geçerli” diye söylendi.

Her zaman olduğu gibi sihir çalışmış, hem annesini hem de babasını güldürmeyi becermişti. Bay Pisani tam ağzını açacaktı ki Duran konuşmasını sürdürdü:

“Tabii ki hem iyi taraflarımı hem de kötü taraflarımı kopyalıyorsun. Beni en çok üzen ne biliyor musun? Benden çektiğin kopyalar nedeniyle, benim hayatımın da kötü etkileniyor olması.”

Oğullarının bu tür zevzekliklerine alışık olan Bay ve Bayan Pisani “Bakalım neler söyleyecek şimdi?” diye yüzüne baktılar.

“Evet Bay Pisani, Paskalya’yı bahane ederek işlerine asılmıyorsun. Bu çok kötü! Senin tembelliğin yüzünden, Pisani ailesinin serveti yerinde sayıyor. Bu durum beni ziyadesiyle ilgilendiriyor. Biliyorsun değil mi?”

Duran’ın bu sözleri, her zaman olduğu gibi Bay Pisani’yi güldürdü. Zor geçen akşam ve geceden sonra, Bayan Pisani’ye bile ilaç gibi geldi. Aksi kadın yine de mümkün olduğunca sert bir ses tonuyla “Zevzek!” diye azarladı oğlunu.

Birkaç lokma bir şey yenilip çaylar yarıya inince, Bayan Pisani “Anlat bakalım Durante Pisani, nelerle meşgul oluyorsun son günlerde?” dedi.

Genç adam ne anlatıp ne anlatmayacağına önceden karar verdiği için, cevap vermekte zorlanmadı:

“Dün geceyi Durusu Gölü’ne bakan bir çiftlikte geçirdim. Tiyatrodan bir arkadaşımızın davetlisiydim. Zengin arkadaşımız, Dante’yi oynayan ben, Vergilius’u oynayan Burak, güzel Beatrice’i oynayan ve gerçek hayatta da bir içim su olan Gizem’i, ailesine ait çiftliğe davet etti.”

Duran inandırıcı olmak için ayrıntılara da girdi:

“Yenilen ve içilen her şey orada üretiliyormuş. Sebze bahçesinden maydanoz, biber, domates filan topladık. İster inanın ister inanmayın, kendi ellerimle inekten süt sağdım, folluklardan yumurta, kovanlardan bal aldım. Anlayacağınız, gün boyu çok güzel zaman geçirdik. Akşam geç gelmemin

nedeni de aynı. Çiftliğin şarap evi olarak adlandırılan bir bölümü var. Arkadaşımın ailesi, kendi bağlarında yetiştirdikleri üzümleri bu binanın mahzeninde yıllandırıyorlar. Sanıyorum, akşam yemeğinde şarapları tatma işini biraz abarttık. Bunun için dün akşam çok geç kaldım. İşte böyle."

Oğlunun anlattıklarını ilgiyle dinleyen Bayan Pisani, "İşte böyle" lafını duyar duymaz eşine döndü ve her zaman kullandığı azarlayan ses tonuyla Bay Pisani'nin de kulağını çekti:

"Görüyor musun Bay Pisani, sen burada oğlumun başına ne gelecek diye kaygılanırken, beyzademiz çiftliklerde gününü gün ediyor. Duy ve bir daha şu yaramaz oğlun için kendini üzme. Anlaşıldı mı?"

Bay Pisani ve Duran, yedikleri zılgıt üzerine birbirlerine baktılar. İki erkeğin gözleri, dışarıdan kimsenin görmeyeceği bir gülümsemeyle birleşti. Baba ve oğul Pisaniler, bu tür görünmeyen mesajları Bayan Pisani'ye hissettirmeden birbirlerine gönderebilmek için, tam yirmi beş yıl birbirlerinin gözlerine tıpkı bu şekilde bakmışlardı.

Az sonra, evin ayaklı saati buçuğu çaldı.

Duran aceleyle kalktı "Çıkmam lazım. Prova 11.00'de başlayacak" diyerek, tek sözcük söylemelerine izin vermeden önce annesini, ardından babasını öptü. Ve bir fırtına gibi, salonun kapısını ardından kapattı.

Genç adam, evin ağır demir kapısına hamle ederken "Lanet kapı, şimdi istesem de ses çıkartmaz" diye söylendi. Kapıyı açarken de "Bu lanet kapının asıl işi evi dışarıdan gelecek tehlikelere karşı korumak değil, geç geldiğimde beni ev halkına ihbar etmek!" dedi. Gerçekten tam Duran'ın tahmin ettiği gibi oldu. Gece geç saatlerde mermer eşiğe sürtünerek tarifsiz kötülükte seslere imza atmayı maharet bellemiş kapı, günün makul bir saatinde olunduğu için, açılırken de kapanırken de zırnık kadar ses çıkartmadı.

Şimdi ya da Hiçbir Zaman

Duran provaya ucu ucuna yetişti. O sahnedeki yerini alıp nefesini düzene koyarken, yönetmen Cebrail sanki perde açılmış gibi, başlama işaretini

verdi. Duran ilk üçlüğünü söyledi:

“Ey köle İtalya, acılar ülkesi,
fırtınada kaptansız gemi,
taşranın değil, kerhanenin ecesi!”

Genç oyuncu üçlüğünü söyler söylemez, Dante Alighieri’nin dizelerini sahneye, hiç de yönetmenin istediği gibi yansıtamadığını düşündü. Cebrail şimdi patlardı! Tam da onun tahmin ettiği gibi oldu. Cebrail provayı durdurup sahneye geldi, genç oyuncunun karşısına dikildi ve gözlerine bakıp açık ve net konuştu:

“Kendi döneminin İtalya’sındaki kargaşaya vurgu yapan Dante, bundan çok daha iyisini hak ediyor Duran. Onun duygularını, kendi deneyimlerinden hareket ederek çok daha içten dile getirebileceğini umut ediyorum.”

Cebrail bu sözleri söyledikten sonra genç oyuncunun yüzüne “Anlaşıldı mı?” der gibi baktı. Oyuncu başını sallayınca, kaldığı yerden devam etti:

“Bu bölümü Dante’nin değil, bizzat kendinin yazdığını varsay. 1300’lerin İtalya’sında değil, 2000’lerin Türkiye’sinde olduğunu düşün. Ne dersin, bugünün Türkiye’si, o günün İtalya’sından daha iyi durumda mı sence?”

Yönetmen sorusunu sorduktan sonra nefes aldı. Aynı anda vücudunun ağırlığını sağ ayağından soluna aktardı, gözlerini kıstı, sanki sihirli bir değnek taşıyormuş gibi elini öne doğru uzattı. Çok sayıda insanın, geçen birkaç günde, tam da bugünü hedefleyerek çaba gösterdiğini düşündü. Biliyordu ki bu oyun, şimdi, onun söylemek üzere olduğu sözlerle bir dönüm noktasına ulaşacak ya da ulaşamayacaktı. İstediği gibi olursa Duran arkasını getirecek, oyun için ter döken tüm görünen ve görünmeyen kahramanların başarılı olmasını sağlayacaktı. Yoksa ne plan kalacaktı ortada ne başarı! Bu nedenle, sözcüklerini çok dikkatli seçti:

“İlk cümleyle seyirciyi yakalarsan ne âlâ dostum! Dante’nin hissettiklerini hissetmeden bunun mümkün olamayacağını unutma! Şöyle geriye doğru düşün! Son günlerde tanık olduğun dramları hatırla. Dante’nin satırları kadar iç acıtıcı değiller miydi?”

Yönetmen Cebrail, genç oyuncuya son sözlerini henüz söylememiş olduğunu hissettirmek üzere bir kez daha nefes aldı. Duran'ın tam gözbebeklerinin içine bakarak konuşmasını sürdürdü:

"Senden Dante'yi oynamanı istemiyorum Duran! Dante olmanı istiyorum!"

Yönetmen bu cümlesinden sonra bakışlarını genç oyuncunun gözbebeklerinden çekti. Arkasını döndü, sahneden indi.

O yerine doğru yürürken, genç oyuncu yönetmenin kurduğu "Son günlerde tanık olduğun dramlar, Dante'nin satırları kadar iç acıtıcı değil mi?" cümlesini birkaç kez tekrarladı. Ve, başından geçenler hızlandırılmış bir film şeridi gibi gözünün önünden geçti.

Gaga ve mahmuzlarıyla birbirine öldürmek için saldıran horozlardan akan kanı, şehvet içinde seyredebilenler...

Otuz kuruş için hayatların söndüğü bir dünyada, otuz milyon doları otuz saniye içinde, üstelik oyun oynayarak kaybedip kazananlar...

Dinsel ayin yapıyor olmanın verdiği tanrısal yetkiyle, küçücük kız çocuklarının ruhunu bir sunak taşına yatırıp iğdiş edenler...

Parmak kadar çocukları organları için avlayıp, ameliyat masasına yatıranlar...

Minicik kız çocuklarının bedenlerini, dedeleri yaşındaki adam müsveddelerine üç kuruşa peşkeş çekenler...

Üzerine benzin döküp kendini ateşe veren yakınlarını, ideolojinin şehvetine kapılarak yanmaya terk edenler...

Son birkaç gün içinde tanık olduğu bu çılgın tablo, Duran'ın zihnini şaha kaldırdı.

O düşünceleriyle halleşirken, yönetmen yerine oturdu. Genç oyuncuya zaman vermek için bir süre sahneye bakmadı. Sonra başını kaldırdı ve Duran'la göz göze geldi.

"Şimdi!" diye düşündü yönetmen ve elinde yine aynı sihirli değnek varmış gibi kolunu sahneye uzatıp, perdenin açıldığını işaret etti.

Alkışlar Duran İçin

Genç oyuncu 1300'lerin değil, 2000'lerin başındaydı şimdi...

Zaman akmış her şey değişmişti ama "insan" adı verilen umutsuz varlığın insan yönü ne yazık ki hep yerinde saymıştı...

Duran, Dante'yi sahneye aktarmaya çalışmadı bu kez...

Doğup büyüdüğü kentin perde arkasını, üstelik gözleriyle görmüş biri olarak, bizzat dile getirdi...

İlk üçlüğü tamamlar tamamlamaz, gözlerinden birer damla yaş süzüldü...

Yönetmen Cebrail oturmakta olduğu sandalyesinden kalktı ve oyuncusunu alkışlamaya başladı. Kulisten de alkış sesleri geldi. Belli ki zamanı geldiğinde sahneye çıkmak için hazır bekleyen başta Gizem ve Burak olmak üzere öteki oyuncular da başrol oyuncusunun performansından büyük bir sevinç duymuşlardı.

Yönetmen Duran'ı tebrik etmek için sahneye gelince, onlar da sahnenin arkasından çıktılar.

Yönetmeni, oyuncusu, teknisyeniyle herkes genç oyuncunun etrafını sardı, başarısını kutladı.

Genç oyuncu prova yeniden başladığında da aynı başarıyı gösterdi ve onun başarısı öteki oyuncuları da teşvik etti. Bütün oyuncular, bu kez rollerini tam yönetmenin istediği gibi oynadılar.

Herkes sevinirken, yönetmen Cebrail yine de temkinli olması gerektiğini düşündü. "Bakalım" dedi kendi kendine, "oyunun seyirci karşısında oynanacağı ilk gece neler olacak?"

Gerçekten, acaba Duran ve öteki oyuncular, İtalya'dan gelecek seçiciler kurulunun ve öteki izleyicilerin önünde de, az önce tamamlanan provada gösterdikleri başarıyı gösterebilecekler miydi?

Cebrail'in En Zor Anı

Başarılı geçen provadan sonra, tiyatro grubu tam dağılmak üzereyken, Duran Cebrail'e "Bir kahve içecek kadar vaktin var mı?" diye sordu. Daha

yönetmen cevabını vermeden “Aynı soruyu Gizem ve Burak’a da soracağım” diye ekledi.

Yönetmen, Duran’ın teklifine şaşırmadı. Genç oyuncunun, üçüyle birden konuşmak istediği konunun ne olduğunu tahmin etmesi zor değildi. Asıl zor olan, oyun seyircinin önüne çıkmadan yapılacak bu tür konuşmaların, Duran’ı sahnede nasıl etkileyeceğini tahmin etmekti.

Cebrail düşünmeye başlayınca Duran emrivaki yaptı:

“O halde gidip Gizem ve Burak’la konuşayım.”

Gizem ve Burak da arkadaşlarından gelen teklif üzerine tıpkı Cebrail gibi tereddüt ettiler. Güzel kız daha atak davrandı ve hemen “Cebrail ne cevap verdi?” diye sordu.

Duran sanki aksi mümkün olamazmış gibi “Tabii ki gelecek” dedi. Böylelikle, Gizem ve Burak’a da kahve içme teklifini kabul ettirmiş oldu.

Sonra yine koşarak geri döndü ve Cebrail’e seslendi:

“Onlar hazır, haydi çıkalım.”

Sözlerini tamamlar tamamlamaz arkasını dönüp yürüdü.

Az sonra, dört arkadaş Tünel’de, Cafebar’daydılar.

Akşamüstleri bankonun arkasında görev yapan dövmeli barmen, saat henüz 15.00 bile olmadığından, garson olarak çalışıyordu. Gizem’i kapıda görür görmez, etrafındaki üç erkeğe rağmen kendini onun hizmetine adadı. Gizem tabii ki yine göz alıcıydı. Üstelik bu kez sadece mini etek ve iskarpinleriyle değil, göğüs dekoltesiyle de dikkat çekiyordu. Cafebar’da bulunan tüm erkek ve bir kısım kadın nüfus, güzel kıza yutkunarak baktı.

Cafebar’da esen Gizem fırtınasının ilk farkına varan yine Burak oldu. “Yaktın yine ortalığı Gizem” dedi. Onun kıskançlıktan çok yaramazlık kokan bu davranışı, her zaman olduğu gibi Cebrail’in utangaç yanını ortaya çıkardı. Şakayı kendisi yapmasa da yüzü kızardı.

Duran, oyundaki başarıdan sonra sanki karakter değiştirmiş gibiydi. Daha önce girmekten kaçındığı bu tür sohbetlere bu kez “Her zaman” diyerek katıldı.

Güzel kız, genç oyuncunun güzelliğiyle ilgili olarak kendisine ilk kez bir göndermede bulunduğunu düşündü. İltifatlara daha fazla sessiz kalmasının

kabalık olarak yorumlanmaması için “Beatrice’in Dante Alighieri’yi fetheden ilahi güzelliğine sahip olmayı tercih ederdim” diye karşılık verdi gülerek ikisine birden.

Cebrail iki erkek oyuncuyu kıskandı. Aslında hiç niyeti yokken, kendi ağzıyla, sözü hiç istemediği ama Cafebar’a konuşulsun diye geldikleri konuya sürükledi.

“Yoksa” dedi, “Gizem’in ne kadar güzel olduğunu konuşmak için mi gelmiştik buraya?”

Yönetmenin bu sözleri söylerken özellikle Duran’a bakması, masanın derlenip toparlanmasına yol açtı. Genç oyuncu konuşmayı başlatması gerektiğini düşündü:

“Cebrail, sana teşekkür ederim. Oyunla seyirci karşısına çıktığımızda bir başarı sağlayacaksak eğer ve benim de payım olacaksa, bunu sana borçlu olacağımı bilmeni istiyorum. Bugünkü provaya kadar sana böyle bir şey söyleyebileceğimi aklımın ucundan bile geçirmezdim. Ama şimdi durum farklı. Başta sen olmak üzere hepinizin, gösterdiğim performansın beni çok mutlu ettiğini bilmenizi istiyorum.”

Cebrail, Duran’ın bu sözlerinin girizgâh olduğunu hissetti. Gizem ve Burak da en az yönetmen kadar genç oyuncunun sözü nereye ve nasıl bağlayacağını merak ettiler. Duran konuşmasını yönetmene dönük olarak sürdürdü:

“Doğrusunu söylemem gerekirse, birkaç gündür başımdan geçenlerin, oyunla ilgili olduğunu sahnedeki uyarına kadar anlamamıştım. Provaya başlarken söylediğin sözler, ilahi bir ışık gibi aydınlanmama yol açtı!”

Genç adam sözlerini tamamlayınca, yönetmen Gizem ve Burak’a baktı. Cebrail’in yüz ifadesi şaşırdığını ele veriyordu.

Gizem “Acaba nasıl bir karşılık verecek?” diye düşündü.

Burak ise “Cebrail’in en zor anı” dedi kendi kendine.

Yönetmen, masadaki herkesin kendi ağzından çıkacak sözlere kilitlenmiş olduğundan emindi. Sihrin bozulmaması için dikkatli olmalıydı. Asla böbürlenmemesi gerektiğini tabii ki biliyordu. Sözlerini iyi seçmeye gayret etti.

“Ben bir şey yapmadım” dedi önce. Ağzından çıkan sözleri hiç beğenmeyince Gizem ve Burak’a baktı. Duran gibi onlar da merakla kendisini dinlemeyi sürdürüyorlardı.

“Sen, bizzat kendin, bugün ilk kez eserin içine girmeyi becerdin Duran” dedi ıkına sıkına.

Güçbela kurduğu bu cümle bitince, Cebrail sustu. Masadaki herkes şaşırmıştı. Duran sözü kimseye bırakmadı:

“Tabii ki bu kadar basit değil. Önce benim için müthiş bir plan hazırladın. Sonra o planın kusursuz bir şekilde uygulanmasını sağladın.”

Cebrail biraz şaşırmış, biraz da devam et der gibi baktı genç oyuncunun yüzüne. Duran devam etti:

“Sen de ben de biliyoruz ki her şey *İlahi Komedya*’nın bir nüshasını trende bıraktığın an başladı ve senin de tahmin etmiş olduğun üzere, arkası çorap söküğü gibi geldi.”

Cebrail tıpkı az önce olduğu gibi, şaşırdığını ve devam etmesini istediğini sözleriyle değil yüzüyle ifade etti. Yönetmenin bu tavrı üzerine, Duran anorağının cebinden tuğla gibi bir *İlahi Komedya* çıkardı ve kapağını kaldırdı.

“Visita Interiora Terrae Rectificando Invenies Occultum Lapidem” dedi ve tercüme etti.

“Dünyanın derinliklerini ziyaret et, damıtırken gizli taşı bulacaksın!”

Genç oyuncu kitabın sayfalarını çevirmeyi sürdürdü:

“Günlerden perşembe, aylardan nisan olacak. 1300’de öyleydi çünkü. Kaçı olacağını sen bulacaksın. Sonra karanlık ormana dalacaksın tıpkı adaşın DurANTE gibi. Sen Bay DURANte, Cehennem’i onun gibi tanıyacaksın.”

Kitabın üzerine harika bir el yazısıyla alınmış uzun cümleyi okuduktan sonra başını kaldırdı Duran ve “Bu notun sahibi kim?” diye sordu.

Cebrail “Nereden buldun bu kitabı?” diye sordu en şaşkın haliyle.

“Metronun Taksim istasyonundan Levent’e doğru gitmek için trene bindiğimde, benim için bıraktığın yerde buldum” dedi Duran, her şeyin farkında olduğunu hissettirmek istercesine.

“Demek düşürmüşüm” dedi Cebrail. Genç adamın araya girmesine fırsat tanımadan, şaşırtıcı bir de soru sordu:

“Kitabı senin için bıraktığımı ve üzerine alınmış notları da yine senin için yazmış olduğumu nereden çıkarıyorsun?”

Duran midesine sıkı bir yumruk yemiş gibi oldu. Süratle içinde bulundukları 10 Nisan Salı gününden 5 Nisan Perşembe gününe döndü. “Tıpkı” diye düşündü, “odamdayken aynı cümleyi ilk okuduğum zaman olduğu gibi.” Oysa Cafebar’a gelirken, yönetmenin yaptıklarını kabul edeceğinden ne kadar da emindi genç oyuncu. Son bir umutla “Şuradan” dedi ve elindeki kitaptan, kendisine dayanak olarak seçtiği cümleyi işaretparmağıyla göstererek okudu:

“... tıpkı adaşın DurANTE gibi. Sen Bay DURANte, Cehennem’i onun gibi tanıyacaksın.”

Okumasını tamamlayan Duran, kitabı Cebrail’in göreceği gibi tutmaya devam edip, parmağıyla DurANTE ve DURANte sözcüklerini tek tek işaret etti.

“Benim ismim Duran ve Durante’nin kısaltılmışı. Tıpkı Dante’nin isminin Durante’nin kısaltılmışı olduğu gibi.”

Genç adam, kanıtını göstermiş olmanın verdiği güvenle devam etti:

“Bu mesajı üzerime alınmam için hayli kuvvetli bir nedenim var anlayacağın!”

Cebrail gülümsedi. Gizem ve Burak, yönetmenin vereceği cevabı merak içinde beklemeye başladılar. Onların ve Duran’ın beklediği cevap sonunda geldi:

“Hepiniz biliyorsunuz ki oyunun adına henüz karar vermiş değiliz. *İlahi Komedya* deyip geçiyoruz. Hatırlayacağınız üzere, oyun seçiciler kurulu tarafından izlenene kadar, aklımıza gelenlere kendimizi bağlamamak konusunda hemfikir olmuştuk.”

Yönetmen konuşmasının bu noktasında üç oyuncusuna “Yanılıyor muyum?” der gibi baktı ve sözlerini sürdürdü:

“İsimle ilgili verilmiş bir kararımızın olmadığına tekrar dikkatinizi çekmek istiyorum. İtalya’ya gitme aşamasına gelebilirsek, tüm seçenekleri

tekrar önümüze koyup, seçiciler kurulunun tavsiyelerini de göz önünde bulundurarak karar vermeyi kararlaştırmamış mıydık?”

Yönetmen bu kez az öncekinden farklı olarak, oyuncularının tek tek cevap vermelerini bekledi ve hepsinin ağzından “Evet” sözcüğünü çıkarttırdı.

Duran tam araya başka bir konu sokacaktı ki Cebrail “Bir dakika, sözlerim bitmedi daha” diyerek onu durdurdu.

“Evet, senin adın Duran ve bu Durante’nin kısaltılmışı. Ben de bu özel durumdan hareket ederek o sözcükleri yan yana getirdim. Ama bu, sadece oyuna isim bulmak için yapılmış bir çalışma o kadar. Sana yazılmış bir mesaj olduğunu nereden çıkardığını henüz anlayabilmiş değilim dostum!”

Duran ne diyeceğini bilemedi. Yönetmenin söyledikleri hiç de akla aykırı görünmüyordu.

O düşünürken, Gizem ve Burak kendi kendilerine “Acaba ikna olacak mı?” diye sordular.

III
CADDE-İ KEBİR’DE

Cafebar’ın önünden ilk ayrılan Duran oldu. Metroyla Levent’e gideceği için onun yolu ötekilerden farklıydı.

Provaya otomobiliyle gelen Cebrail, Gizem ve Burak’ı gidecekleri yerlere bırakmayı teklif ettiyse de iki oyuncu Cadde-i Kebir’de işleri olduğunu söyleyerek onu geri çevirdiler. Yönetmen iki oyuncudan ayrılmak üzereyken bir noktaya ayaküstü temas etti:

“İçeride yardımcı olduğunuz için teşekkür ederim. Tercihim, Duran’ın her şeyin bir plan dahilinde yürüdüğünü hiçbir zaman anlamaması. En azından, oyun seçicilerin karşısına çıkana kadar, bir plan yaptığımızı asla kabul etmeyeceğiz. İlk gerçek performansa kadar ağzımızı sıkı tutmazsak, işin sihri bozulabilir. Böyle olursa, kendi elimizle bir felakete imza atmış oluruz. Ne dersiniz, haksız mıyım?”

İki oyuncu yönetmene hak verdiklerini söylediler. Bunun üzerine Cebrail, Gizem ve Burak’ı Cafebar’ın önünde bıraktı, otomobilini park ettiği yere doğru uzaklaştı.

O da ayrılınca, Gizem “Biraz yürüyelim mi Burak?” diye sordu.

Burak “Bir deneyelim” diye cevapladı güzel kızı. Yürümeye başlarlarken, neden böyle söylediğine açıklık getirdi:

“Kuşkusuz hiç kimsenin olmadığı, perdeleri çekilmiş bir odayı tercih ederdim. Kapalı mekânlarda otururken bile zorluk çekerken, yan yana yürüdüğümüzde kendimi nasıl hissederim bilemem.”

Burak’ın sözleri Gizem’in gülümsemesine yol açtı.

“Yoksa bana kur mu yapıyorsun Burak?”

Delikanlı geri çevrilirim korkusuyla “Yooo” dedi ıkına sıkına ama devam etti:

“Sana hayret ve arzuyla bakanları izlemekten bitap düşüyorum. Mesela şu sportif, mistik, çılgın, havalı barmen... Cafebar’ın her türlü müşterisi... Üstelik kadınlı erkekli... Sana bir şey sormak istiyorum Gizem, bu kadar güzel olmak senin için de zor olmuyor mu?”

Güzel kız, arkadaşının sorusunu iltifat ya da kur gibi algılamamayı tercih etti. Sanki teknik bir soruya cevap verir gibi konuştu:

“Neden zor gelsin, tersine her işimi kolaylaştırıyor.”

Burak şaşırdı. “Nasıl yani?” diye sordu.

Gizem bu soruya, bir soru sorarak cevap verdi:

“*İlahi Komedya*’da Beatrice’i oynamak kolay iş mi mesela?”

Burak, yakınlaşma çabasının güzel kız tarafından ustalıkla püskürtüldüğünü düşündü. Yine de Gizem’in sorusuna uygun bir cevap vermeliydi:

“Doğru. Beatrice daha çok uhrevi bir karakter ama bunun bir de dünyevi boyutu var. Benim sorum da daha çok onunla ilgili zaten.”

Burak, az önce kırılan gururunu da tamir edebilmek için sözlerini sürdürmesi gerektiğini düşündü:

“Yüce bir kişiliğe sahip bile olsa, eminim Dante de kara kuru, eciş bücüş bir kadını cennette yanında istemezdi. Ben de güzelliğine övgüler düzerken bunu söylemeye çalıştım zaten.”

Gizem, arkadaşının geri çekilmesine sevindi. Burak’ın koluna girdi ve sözlerine teşekkür etti. Bununla da yetinmedi. “O halde biraz daha yakınlaşıp, onları kıskandıralım mı?” diye sordu.

Burak, güzel kızın özellikle de bu sözleri üzerine sonuç alma ihtimalinin sıfır olduğunu iyice kavradı. Yine de savaştan vazgeçmediğini hissettirmek istedi:

“Bu arada, sakın benim Hazreti Muhammed’i miraca çıkaran yarım at olduğumu unutma. Senin gibi benim de uhrevi bir kişiliğim var. Yine de bir

yarım at öteki yarım insan. Ne olur ne olmaz diye söylüyorum."

Gizem, arkadaşının söylediklerinin yenilmeyi kabullenmeyenlere dair aşk sözleri olduğunun tabii ki farkındaydı. En iyisi konuyu değiştirmek olacaktı:

"Söyler misin bana, gecikmeyle bile olsa, Duran kendisine ilk dakikadan itibaren planlı bir davranışta bulunduğumuzu öğrenirse ne yapar?"

Burak güzel kızın sözleri üzerine epey düşündü. Sonunda "Bilemiyorum" dedi.

Geçmişin İzinde

Gizem ve Burak Galatasaray Lisesi'nin dev demir kapılarını sağ yanlarında bırakırken, Duran metronun Taksim durağına ulaştı. Yol boyu yüzlerce düşünceyle boğuştuktan sonra, yürüdükçe yaklaşan klarnet ve keman sesi genç oyuncuya ilaç gibi geldi. İki müzisyenin seslendirdikleri parçayı çok iyi biliyordu. Kemancı ve klarnetçi, İtalya'ya her gidişinde arkadaşlarına hediye götürdüğü *İstanbulin* isimli CD'den "Sultaniyegâh Sirto"yu seslendiriyorlardı. Duran, dünyaca ünlü müzisyen Cihat Aşkın'ın, bu ve benzeri çalışmalarla klasik Türk müziğine hayat öpücüğü veren müzisyenlerin başını çektiğini düşündü. Her geçişinde yaptığı gibi müzisyenlere iyice yaklaştı, önceden hazırlamış olduğu metal paraları, fazla şakırdatmamaya özen göstererek, utangaç keman kutusuna usulca bıraktı.

Duran trene doğru, bu kez de ıslığında ikilinin seslendirdiği "Sultaniyegâh Sirto" olmak üzere yürüdü. Merdivenlerin dibinde yolcular yine koşuşuyorlardı. Aklına birkaç gün önce yaşadığı deneyim geldi. Dersini almış olduğu için bu defa koşmadı. Merdivenlerin hızına teslim oldu. Ayrıca, eğer tren kalkmak üzereyse risk almamaya da kendi kendine söz verdi.

Duran, az önce müzisyenleri dinlerken ara verdiği düşüncelerine geri döndü. Yirmi beş yıllık hayatını, bir saniyesini bile atlamaksızın yan yana getirse, geçen beş gün içinde yaşadıklarının toplamı kadar yoğunluk elde edemezdi. "Peki, nasıl oldu bu?" diye sordu kendi kendine. Cebrail'in

Cafebar’da anlattıklarına inanacak olursa, metroda unuttuğu *İlahi Komedya* nüshası ile başından geçenler arasında hiçbir bağlantı yoktu. Bu durumda, 5 Nisan akşamı bir yanlış anlama sonucu Cafebar’a gitmişti. Sonra Burak vasıtasıyla Erdoğan Bey’le tanışmış ve her şey rastlantısal olarak ardı ardına gelmişti. “Gel de inan!” diye söylendi. Aklına birden, Erdoğan Bey ile Cebrail’in de tanışıyor oldukları geldi. Yetmiyormuş gibi, Erdoğan Bey’in şoförü de yönetmenin dayısıydı.

Hareket etmek üzereymiş gibi görünmeyen trenin açık kapısına doğru yürürken “Tesadüfün bu kadarı da fazla!” diye söylendi genç adam. Boş bir yer bulup oturunca “Neden olmasın?” diye sordu kendi kendine. Sonra yine, bazı üst üste gelişlerin aklı zorladığından hareket edip fikir değiştirdi. Az sonra tren hareket ederken son kararını vermişti. Yaşayageldiği koca macera, bir tesadüfler zincirinin eseri olamazdı.

Tren Levent istasyonuna yaklaşırken Duran’ın aklına, bir gece önce depodan ayrılırken Erdoğan Bey’in söylediği son sözler geldi. Ne demişti otomobilin penceresini açarak? Genç oyuncu tuhaf adamın söylediklerini kelimesi kelimesine hatırladı:

“Gün başlayalı iki saat kırk beş dakika oldu. Bugün değil, yarın akşamüstü 17.00’de, şoförüm evinin önünde olacak. Görmeni istediğim bir yer daha var. İstersen gelirsin.”

Duran gayriihtiyari saatine baktı. 14.45’ti. Anorağının koluyla, derhal saatini kapattı. “Hayır, hayır, hayır! Bırak niyetlenmeyi, düşünme bile” dedi kendi kendine. “Hayır, Erdoğan Bey” diye devam etti ve ekledi: “Bu kez olmaz!”

Genç adam istasyondan çıktıktan sonra eve gitmek üzere taksiye atlarken de Erdoğan Bey’in çağrısını düşündü:

“... akşamüstü 17.00’de, şoförüm evinin önünde olacak. Görmeni istediğim bir yer daha var. İstersen gelirsin.”

Gizli İlimlere Devam

Duran eve düşünceler eşliğinde ulaştı. Ayaklı saat tam da o adımını evden içeri atarken üç kez çaldı.

Başını uzatıp içeriye baktığında, salonda çay içildiğini gördü. İyi bir evlat olarak, ailesiyle birlikte çay içmesinin uygun olacağını düşündü ve neşe içinde salona girdi:

“Merhaba dünyanın en güzel annesi ve en yakışıklı babasına!”

Daha salondan girmeden iyi evlat rolünü oynamaya karar verdiği için, önce annesini sonra babasını öptü ve kendini bir koltuğa attı.

“Ne o padre, bugün bir değişiklik yapmışsın, tarot bakmıyorsun?”

“Yine de gizli ilimlerle ilgilenmeye devam ediyorum” diye cevap verdi babası ve elindeki hayli kalın İtalyanca kitabı havaya kaldırdı.

“Dante var ya, Tapınak şövalyesiymiş! Biliyor muydun? Kilise’nin onu 1921 yılına kadar görmezden gelmesinin nedeni de buymuş.”

Duran duyduklarına şaşırmadı. “Senin gibi bir gizli ilimler uzmanının bunu yeni öğreniyor olmasına şaşırdım” dedi ve ekledi:

“Adam o günün koşullarında bile laikliğin ve birleşik Avrupa’nın sıkı savunucusu. İşine gelmez tabii böyle bir yaklaşım Kilise’nin. Köprülerin altından epey su akıp koşullar değişince, düşmanlığı sürdürmenin gereği kalmadığını düşündüler. Dünya her geçen gün Dante’nin önünde biraz daha fazla saygıyla eğilmeye başlayınca, geri adım atmaktan başka çareleri kalmadı. Tapınak Şövalyeleri için de aynı politikayı uygulamadılar mı? Yüzyıllar boyunca düşmanca davrandıkları ‘İsa’nın Fakir Askerleri’ni, üstelik yanlış düşündüklerini itiraf ederek bir gecede akladılar.”

Genç adam, anlattıklarının babasının ilgisini çektiğini anlayınca konuşmasını sürdürdü:

“Dante’ye gizli ilimler açısından yaklaşıyorsan eğer, daha önemli bir şey var: Alighieri 1316’da Kraliyet Piskoposu Grande della Scala’ya bir mektup yazdı ve *İlahi Komedya*’yı kastederek, kaleme aldıklarının en azından iki farklı şekilde okunması gerektiğine dikkat çekti. Dedi ki: ‘Bir anlam harflerin kendisinden, ötekiler o harflerin aslında ne için kullanıldığından gelir.’ Ne demek istedi sence bu sözlerle?”

Bay Pisani oğlunun sorduğu soruya cevap vermek için hiç düşünmedi:

“Yazdıklarının, görünür ve alegorik olmak üzere en az iki anlamı olduğuna dikkat çekti. Bir yerde, *İlahi Komedya*’nın üç ayrı biçimde okunması gerektiğini okumuştum.”

Duran babasının verdiği cevabı beğendi. Son beş gündür başından geçen olaylardan sonra, kendisinin de *İlahi Komedya*’yı farklı algılamaya başladığını düşündü. Bu görüşünü babasıyla paylaşmalı mıydı? Üstelik yanlarında annesi de varken ortalığı karıştırması doğru olur muydu? Soyut konuşmaya devam etti:

“Üzerine çalışma yapmış herkes, neredeyse aynı noktada birleşiyor: Dikkatli bir okuma yapılmadan, *İlahi Komedya*’yı anlamak mümkün olmaz. Bu yaklaşım, tabii ki derinliği olan her eser için geçerli ama *İlahi Komedya* bunların belki de en özeli. İçerdiği alegori ve sembolleri anlayabilmek için masaya pek çok referans kitabıyla oturmak gerekiyor. Ben bunu defalarca yaptım. Yine de sıfıra sıfır, elde var sıfır!”

Baba oğlun konuşmalarını ilgilenmiyormuş gibi yapıp ilgiyle dinleyen Bayan Pisani, oğlunun samimi özeleştirisini beğendi. Yine de yorumunu olumsuz yapmayı seçti:

“Yani, na to kafari, na to mermari!”

Annesinin, zengin deyim dağarcığından bu kez de Rumca bir şey bulup çıkarması genç adamı güldürdü. “Evet, işte kafa işte mermer” dedi laf arasında annesine ve babasıyla konuşması henüz tamamlanmadığı için, kaldığı yerden devam etti:

“Padre, okuduğun kitapta, *İlahi Komedya*’nın sayısal sembolizması üzerine bir şeyler var mı?”

Yaşlı adam başını salladı.

“Dante üç, yedi ve özellikle de yirmi iki sayısını esas alan bir metin yazmış. Biliyorsun yirmi ikinin hem kabalada hem tarotta çok özel yeri var...”

Bay Pisani anlattıkça anlattı. O laflarını tamamlayınca, oğlu söylediklerine bazı eklemeler yaptı:

“Her biri otuz üç kıtadan oluşan üç bölüm, yani doksan dokuz ediyor. Giriş bölümüyle birlikte yüz kanto. Yüz sayısını da yabana atmamak lazım.

O da mükemmel bir sayı...”

Gitmek ya da Gitmemek

Çayını içip kurabiyelerini yedikten sonra, Duran anne ve babasına odasına çıkacağını söyledi. Yukarıya çıkarken, az önce portmantoya astığı anorağının cebinden *İlahi Komedya*’yı almayı ihmal etmedi.

Odasına girdiğinde genç adamın ilk aklına gelen, ayın 5’inden beri, yani beş gündür, uyku sırası hariç neredeyse hiç yalnız kalmadığı oldu. Geçen süre zarfında eve birkaç kez, o da uyumak ya da elbiselerini değiştirmek için geldiğini hatırladı. Böyle olunca, ne *İlahi Komedya*’ya alınmış notlar üzerine çalışabilmiş ne de düşünebilmek için yeterli zaman ayırabilmişti.

“İşte şimdi” diye söylendi genç adam, “nihayet şimdi, istediğim kadar zaman ayırabilirim.”

Nedense, hemen tekrar saatine baktı. Üzerinde anorağı olmadığı için, bu kez de saatinin üzerini gömleğinin koluyla kapattı. Ama gözlerinin komodinin üzerindeki saate kaymasına engel olamadı. Saat 16.15 olmuştu bile. Ve saniye göstergesi, kadranın etrafını turlamayı sürdürüyordu.

Duran, Erdoğan Bey’in tatsız depo gecesi kapanırken yaptığı çağrı üzerine, o anda ilk kez sahiden düşündü.

Önce “Hayır” dedi kendi kendine, “aklına bile getirme bunu!”

Sonra “Neden?” diye sordu yüksek sesle.

Ardından “Cebrail, *İlahi Komedya*’nın üzerine alınan notların benle ilgili olmadığını söyledi ya işte!” diye söylendi. Öyleyse, Erdoğan Bey ve ötekilerin peşinden koşarak Dante’nin eseri üzerine daha fazla bilgilenmeyeceği apaçık ortadaydı. Öte yandan, sahneye son çıktığında gösterdiği performansın asıl nedeni, son beş gündür başından geçenler değil miydi?

“Kesinlikle öyle” dedi tekrar yüksek sesle Duran ve ekledi: “Dante’nin Floransa’sı ve benim kentim! Aralarında yedi yüz yıl olmasına karşın nasıl da örtüştüler.”

Genç adam sokaklarını arşınlayıp havasını teneffüs ettiği güzel kentinin görünen yüzünün arkasında neler yaşandığını, Erdoğan Bey önderliğinde geçirdiği beş gün olmasa anlayabilir miydi? Ya da *İlahi Komedya*’nın künhüne, son beş gün olmadan varabilir miydi?

“Kesinlikle hayır?” diye cevapladı iki soruyu da genç oyuncu. Aklına, Erdoğan Bey’in depoda Burak ve kendisinin üzerine saldırdıktan sonra Cebrail’le yaptığı telefon konuşması geldi.

Tuhaf adamın, Cebrail’in adını duyar duymaz kendisini ve Burak’ı hırpalamayı bıraktığını hatırladı. O cesur, gözünü budaktan sakınmayan Erdoğan Bey, Cebrail’in adını duyunca nasıl da süt dökmüş kediye dönmüştü. Burak’ın uzattığı telefona korkuyla bakmış, almak ile almamak arasında gidip gelmiş, sonunda aldığında “Ben Erdoğan” demişti üzüntü içinde. Ve olabilecek en sakin ses tonuyla, telefonun öteki tarafındaki Cebrail’in sorularına cevap vermeye koyulmuştu.

Önce “Hayır, o dışarıda” demişti.

Duran hemen, tuhaf adamın “dışarıda” sözcüğünü şoförü için kullandığını tahmin etmişti. Sonra uzun koridorlarda yürürken, şoförün aynı zamanda Cebrail’in dayısı olduğunu da çıkarmıştı.

Telefon konuşması sürerken yönetmen bir soru daha sormuş, Erdoğan Bey o soruyu “Evet, galiba hassas sınırı geçtim” diye cevaplamıştı. O dakikadan sonra, asıl bu sorunun cevabını merak etmeye başlamıştı Duran. Ne demekti, hassas sınırı geçmek?

Duran odasında, tıpkı *İlahi Komedya*’nın kenarına alınan notları çözmeye çalıştığı gün yaptığı gibi daireler çizerek dolaşmaya başladı. Kendisine sürekli “hassas sınır”ın ne anlama gelebileceğini soruyordu.

“Hassas sınırı geçmenin ne anlama geldiğini, orada Erdoğan Bey’e sormuştum” dedi bir ara. Ardından, “Cebrail’in bu konuyla ne ilişkisi var?” diye sorduğunu da hatırladı. O böyle deyince, Burak ve Gizem endişeyle birbirlerine bakmış ama verebilecekleri bir cevaplarının olmadığını ifade etmişlerdi. Duvara sırtını dayamış olarak oturan Erdoğan Bey ise yerinde kıpırdamış, eliyle gözyaşlarını silmiş ve üçüne birden, hiç beklemedikleri kadar yüksek perdeden “Büyülü gerçeklik!” diye haykırmıştı.

Duran, o zaman atladığı bir ayrıntıyı odasının ortasında daireler çizmeyi sürdürürken hatırladı, alabildiğine heyecanlandı. Acaba tuhaf adamın depoda “Büyülü gerçeklik!” diye haykırması ile çiftlikte sanat üzerine laflarken sözünü ettikleri “büyülü gerçeklik” aynı mıydı? Değilse, ne anlama geliyordu bu büyülü gerçeklik?

Az sonra başı dönmeye, gözü kararmaya başladı. Durdu. Yatağının kenarına oturdu.

Kısa bir süre sonra, düşünerek içinden çıkmasına imkân olmayan iki soruyla boğuşuyor olduğunu teslim etti. Farkında bile olmadan ayağa kalktı, merdivenleri indi, salona girdi.

Annesi okumakta olduğu gazeteden, babası da incelemekte olduğu tarot açılımından başlarını kaldırıp kendisine doğru baktılar. Genç adam bir koltuğa oturup onları seyretmeyi düşündüyse de tam o anda ayaklı saat beş kez çaldı.

Duran gayriihtiyari “Ben çıkıyorum” diye seslendi anne ve babasına.

Annesi her zaman olduğu gibi “Ne zaman dönersin?” diye sordu.

O da büyük çoğunlukla verdiği cevabı tekrarladı:

“Tam bir şey söyleyemem!”

Osmanlı Evi

Genç adam sokağa adımını atar atmaz, Erdoğan Bey’in Mercedes’inin evinin önünde park etmiş olduğunu gördü. Saatine tekrar baktı. 17.03’tü. O kapıda görününce, şoför otomobilden atladı, koşarak geldi ve arka kapıyı açtı.

Seçme şansı kalmayan Duran, kendisine gösterilen arka koltuğa otururken “Umarım Bay ve Bayan Pisani pencereden bakıp bu garip manzarayı görmüyorlardır” diye düşündü.

Şoför gaza bastı. Otomobil Pisanilerin evinin bulunduğu ara sokaktan anayola çıkarken, genç adam merakına yenik düştü:

“İki dakika daha geç kalsaydım gidecek miydiniz?”

Aldığı cevap net oldu:

“Beyefendi tam 17.00’de kapınızda olmamı, 17.05 olunca da ayrılmamı emretti.”

Duran, kurduğu cümleler kadar sesindeki yumuşaklıkla da kendisini şaşırtan şoför için, “Ayı postunda bir beyefendi” diye düşündü bir kez daha. Acaba ondan, Erdoğan Bey’e dair bir şeyler öğrenebilir miydi? Aklında cevabını merak ettiği pek çok soru varsa da önceliği en önemli gördüklerine “büyülü gerçeklik” ve “hassas sınırı aşmak”la ilgili olanlara vermesi gerektiğini düşündü.

Otomobil Mecidiyeköy’ü geride bırakıp E5 karayoluna çıkıncaya kadar kendi kendine durmaksızın “Nasıl yaparım da şoförü konuşturabilirim?” diye sordu genç adam.

Önce “Ne kadar zamandır Erdoğan Bey için çalışıyorsunuz?” diyerek bir yoklamada bulundu.

Şoför kestirmeden cevap verdi:

“Beş yıldır.”

Duran aldığı ilk cevaptan, muhabbet etmeye niyetli biriyle birlikte olmadığını hissetti. Yine de konuşmasını sürdürmeye çalıştı:

“İyi bir patron mu?”

Bu sorusuna alacağı cevap da muhabbet yollarının tıkalı olduğunu gösterecekti:

“Çok iyidir.”

Duran yenilgiyi kabul etti. Şoförden, patronuna dair dişe dokunur bir laf alamayacağı belli olmuştu. Yolun geri kalanını suskunluk içinde sürdürmeye karar verdi.

Otomobil Haliç Köprüsü’nü geçti, Edirnekapı’dan sur içine girdi, Fatih’i geride bıraktı ve Süleymaniye’nin arka sokaklarına daldı. Şoför yıkık dökük bir sokağın içinde, yüksek duvarlarla çevrili ahşap kapılı bir evin önünde frene bastı, kontağı kapattı ve “Geldik” dedi.

Duran, şoförün gelip kapısını açmasına engel olmak için, otomobilden onla aynı zamanda indi.

İriyarı adam otomobilin kapılarını otomatik olarak kapattıktan sonra ahşap kapıya yöneldi. Cebinden çıkardığı büyükçe bir anahtarla bahçe kapısını

açtı ve Duran'a "Buyrun içeriye" dedi.

Genç oyuncu bahçeye adımını atar atmaz bir ney sesi duydu. Etrafı çiçeklerle çevrili, içinde kırmızı balıklar yüzen küçük bir havuzun kenarında, hasır bir taburede, Erdoğan Bey ney üflüyordu. Şaşkınlıkla dönüp şoföre bakınca, iriyarı adam olabilecek en nazik şekilde işaretparmağını ağzına götürdü ve "sus" işareti yaptı. Ardından yine olabilecek en kısık sesle "Çok güzel ney üfler. Oturup dinleyin" dedi.

Genç adam havuzun kenarına konulmuş hasır taburelerden birine oturdu ve gerçekten de güzel üflenen neyin sihirli sesinde kayboldu.

Duran omzuna bir el dokununca irkildi. Etrafına baktı, geçen zaman içinde akşam çökmüş, bahçenin çeşitli yerlerine kandiller yakılmıştı. Erdoğan Bey ne kadar çalmış, o ne kadar dinlemişti bilemedi.

Genç adam, hayatında ilk kez zaman kavramını aştığını hissetti. Demek neyin sihirli bir müzik aleti olduğuna dair duyduğu rivayetler yanlış değildi. Başını kaldırdı, omzuna dokunan elin sahibine baktı. Cebrail'i görünce şaşırdı. Yönetmen dostça bakıyordu. Sesi de öyle çıktı:

"İçeride bizi bekliyorlar."

Duran etrafa tekrar baktı, yüksek duvarlı bahçenin bir kenarına dayanmış Osmanlı evi dikkatini ilk kez çekti. Süleymaniye'nin arka sokaklarında bulunan bu bina da tıpkı Durusu'daki çiftlik gibi Erdoğan Bey'e ait olmalıydı.

O etrafı incelerken Cebrail sabırla bekledi. İncelemesini tamamlayınca yönetmene döndü ve "Erdoğan Bey az önce şu taburede ney üflüyordu, ne zaman kalktı?" diye sordu.

Yönetmen genç oyuncuyu "Epey oldu" diye cevapladı ve "İçeride bizi bekliyorlar" diye tekrarladı.

Genç adam içeride ne olduğunu ve kimlerin kendisini beklediğini merak etti. Oturmakta olduğu hasır tabureden kalktı. Gözlerini fıskiyeli küçük süs havuzu ve envai çeşit bitkiyle süslü bahçede bir kez daha dolaştırdıktan sonra tekrar eve baktı. Bina, sanki bir köşede unutulup kalmış gibi duruyordu.

Ayinde

“Burada ayakkabılarımızı çıkaracağız” dedi kapıdan girer girmez yönetmen.

İçeriden gelen müzik sesini duyunca “Eğlence mi var?” dedi Duran.

“Bir bakıma” dedi yönetmen ve “Hiç zikir yapıldığını görmüş müydün?” diye sordu. Genç oyuncunun vereceği cevabı beklemeden bir kapıyı açtı. Çok geniş bir salonda, her yaştan otuz kadar erkeğin, halı zemin üzerine konulmuş küçük minderlerin üzerinde U düzeninde oturduklarını gördü. Bir köşede müzisyenler çalıyorlardı.

Duran ilk şaşkınlığını atınca “Zikir nedir galiba biliyorum ama yapıldığına hiç tanık olmamıştım” dedi korkuyla. Başka söyleyecekleri de vardı:

“Benim Hıristiyan olduğumu biliyor musun?”

Cebrail şaşırmış gibi genç adamın yüzüne baktı. Duran arkadaşının söylediğini tam olarak anlamamış olabileceğini varsayıp, bir soru daha sordu:

“Sence burada bulunmam doğru mu?”

Cebrail gülümsedi, Duran’ın sorusuna bir soruyla cevap verdi:

“Allah’a inanıyor musun?”

Duran inandığını söyleyince, konuşmasını sürdürdü:

“O halde rahat ol. Biz burada sadece Allah’ın adını zikrederiz.”

Sonra eliyle enstrüman çalan topluluğu işaret etti ve “Şu rebap çalan şişman adam var ya o Ermeni’dir mesela. U’nun sağ baştan üçüncüsü onun oğludur. Müziğe sesiyle katılan sakallı ihtiyar Rum’dur. Birkaç Avrupalı, bir Amerikalı’mız bile var” dedi gülümseyerek.

Duran şaşırdı. Kanun, ut ve ney gibi önceden bildiği enstrümanlar ile ilk kez gördüğü bendir, kudüm ve nevbe’lerin bir arada icra ettiği müzik fazlasıyla hoşuna gitmişti. Cebrail’in yönlendirmesiyle U şeklinde oturmuş toplulukta bir araya sıkıştı. Etrafına bakındı, herkes kendisini müziğin dinlendirici sesine kaptırmış gibi görünüyordu. Kılık kıyafetleri açısından

hiçbir aşırılığı olmayan, her biri kendi halinde bireylerden oluşan bir topluluğun içinde bulunduğunu düşündü.

Genç adam yüzleri incelemeyi tamamlayınca, bu kez etrafa bakmaya başladı. Duvarlarda herhangi bir dini çağrıştıran hiçbir sembol yoktu. Aklına Erdoğan Bey geldi. Gözleriyle aradı. Adam U'nun kısa tarafında, ortalarda bir yerde gözlerini kapatmış, herkes gibi icra edilen müziği dinliyordu.

Müzik aletlerini çalanlar ve sesleriyle katkıda bulunanlar bir parçadan ötekine maharetle geçiyor, zengin bir repertuvar icra ediyorlardı. Duran, parçalar değişirken temponun hızlanmakta olduğunu, bendir, kudüm ve nevbe çalanların müziğin ritmini giderek yükselttiklerini hissetti. Onlarla birlikte salonda bulunanlar da tutmakta oldukları tempoyu yavaştan hızlıya doğru çevirip, bir sola bir sağa sallanmaya başladılar.

Beş dakika kadar sonra, U'nun açık tarafında bulunan bir kapıdan içeriye dikkat çekecek kadar uzun boylu bir adam girdi ve "Selamünaleyküm" dedi. Açık kahverengi uzun etekli elbise giymiş, beline gümüş kemer takmış adamın selamı, topluluk tarafından hep bir ağızdan "Aleykümselam" diye alındı. Gelen, elbisesiyle aynı renk külahı ve siyah yeleğiyle salonda bulunanlardan farklı görünüyordu. Kendisi için önceden konulmuş geniş mindere oturdu.

Duran, adamın elbisesiyle aynı renkten ama dövme yünden yapılmış külahının en azından kırk santim olduğunu tahmin etti.

Salondaki herkesin saygıyla baktığı adam oturur oturmaz "Ya hu!" dedi herkesin duyacağı kadar yüksek bir sesle.

Genç adam şaşırdı. Kulağına gelen sesi bir yerden hatırlıyor gibiydi. Adama dikkatle baktı.

Bu esnada ötekiler hep bir ağızdan ve yüksek tondan "Ya Allah!" dediler.

Özel elbiseli, lider görünüşlü adam "Allah" sözcüğünü duyunca ayağa kalktı. Ötekiler de ona uyum gösterip ayağa kalktılar.

O "Ya hu!" dedi, ötekiler "Ya Allah!" dediler.

Enstrümanlar insan sesine uyum gösterince, "Ya hu, ya Allah!" deyişi süreklilik kazandı ve herkes tarafından tekrarlanır oldu.

Duran ne yapacağını şaşırdı. Çaresiz bir şekilde ötekilere uyum gösterdi, iki tarafından beline sarılanların sarılışına iki kolunu yana uzatıp karşılık verdi.

Bu esnada topluluk mensupları “Ya hu, ya Allah!” nakaratını tekrarlamaya devam ettikleri gibi, sağa sola doğru sallanmaya da başladılar.

Genç adam ne kadar sürdüğünü bilemediği bir süre, etrafındaki insanlarla birlikte Allah’ın adını zikrederken, birden ortaya Erdoğan Bey atıldı. Tuhaf adam U’nun orta yerinde, ötekiler gibi sadece sağa sola sallanarak değil, bütün vücudunu kullanarak, tümüyle kendine özgü bir dans sergilemeye başladı. O dans etmeye başlayınca, toplantıya sonradan katılmış ve orada bulunanların saygı gösterdikleri adam minderine oturdu. Ötekiler de onun gibi yaptılar. Buna karşılık “Ya hu, ya Allah!” diye başlattıkları zikri aynı sözlerle, enstrümanların eşliğinde devam ettirdiler.

Erdoğan Bey, enstrüman ve insan sesinden oluşan temposu yüksek zikrin eşliğinde dansını sürdürdü, sürdürdü... Ta ki devrilinceye değin.

Erdoğan Bey yere düşünce, en yakınındaki iki kişi kollarına girerek onu dışarıya çıkardılar, bu esnada zikir yavaşladı yavaşladı ve sona erdi.

U’nun açık ucunda oturan ve salondaki herkesin lideri olduğu belli olan adam, yüksek sesle “Allah razı olsun!” dedi ve ellerini kaldırarak içinden dua etti. Kimileri ona katılıp, tıpkı onun gibi içlerinden dua ettiler.

Zikir Yeniden

Dua edenlerden bir kısmı ayağa kalkıp diğerleri uyuşmuş ayaklarını dinlendirmek için uzatırken, Cebrail genç adamın yanında bitti:

“Biraz hava almak ister misin?”

Cebrail’in sorusu Duran’a ilaç gibi geldi. Hemen ayağa kalktı ve yönetmenle beraber salondan çıktı, ayakkabılarını ayağına geçirdi. Adımını kapıdan dışarıya atınca, bahçenin onlar gibi hava almak ihtiyacı duyanlarla dolu olduğunu gördü.

Aralarından biri “Sırtınıza bir şey alsaydınız. Terlisiniz, üşüyeceksiniz” diye uyardı.

Uzaklardan biri “Sigara içmek isterseniz bende var” dedi.

Gençler kendilerine ilgi gösterenlere teşekkür edip bir kenara çekildiler.

Yönetmen “Şaşırdın mı?” diye sordu derhal.

Duran “Hem de çok!” dedi.

Yönetmen, bahçedeki insanları işaret ederek kimler olduğunu anlatmaya başladı:

“Şu ileride duran Ermeni dostumuzu içerde de göstermiş, çok iyi rebab çaldığını söylemiştim. İstanbul’da akrabaları var. Esasen Fransa’da yaşar ama zikirlerimize düzenli katılır. Havuzun yanında duran şişman, bir İskoç. İngiliz Konsolosluğu’nda çalışıyor. Bir sürü enstrümanı maharetle çalar. Karşısındaki Amerikalı Berkeley Üniversitesi’nde öğretim görevlisi. Ünlü tasavvuf adamı İbnül Arabi’nin eserlerini araştırmak için kurulmuş cemiyetin dönem başkanlığını yürütüyor...”

Cebrail Müslüman olmayanları tanıtmayı tamamladıktan sonra, bu kez de Türklerle ilgili bilgiler vermeye başladı. Ne iş yaptıklarını, nerede oturduklarını ayrıntılı bir şekilde anlattı. Bu arada bir de soru sordu:

“Birkaç kişi Allah’ın adını söylemedi. Fark ettin mi?”

Duran şaşırdı:

“Öyle mi? Fark etmedim. Neden?”

“Onlar Musevi. Hepsi mi öyle yoksa bizimkiler mi bilmiyorum, Museviler Allah’ın isminin yüksek sesle zikredilmesini kendileri için uygun görmüyorlar. Bu nedenle, zikre Allah’ı sadece içlerinden geçirerek katılıyorlar.”

Her duyduğuna şaşırmakla birlikte, genç adam asıl, törenin zikir kısmına çok özel elbiselerle katılıp, liderlik yapanın kim olduğunu merak ediyordu. Bütün cesaretini toplamış tam soracaktı ki biri “Herkes içeri!” diye seslendi.

Cebrail “Haydi girelim” diyerek arkadaşının koluna girdi ve Duran’ı az önce zikir töreninin yapıldığı salona doğru yönlendirdi.

Genç adam Erdoğan Bey’in toplantının ikinci kısmına katılmadığını fark etti.

Özel kıyafetli ve önder rolü oynayan uzun boylu adam da toplantının daha çok müzik dinletisi şeklinde süren ikinci bölümüne katılmamıştı.

Erdoğan Bey'in Kaybolması

Duran toplantı dağılırken de Erdoğan Bey'i göremedi. Yönetmene sordu. Alacağı cevap şaşırmasına yol açacaktı:

"Onu görmemiz artık o kadar kolay değil."

"Peki, ortadan kaybolacaktı da" dedi Duran, "neden beni özel olarak buraya davet etti?"

Cebrail iki elini yanına açtı ve "Bilmem" diye cevapladı arkadaşını.

Yönetmen ve oyuncu, dergâhtan birlikte çıktılar. Cebrail "Evine nasıl döneceksin?" diye sordu ve ekledi.

"Eğer otomobilin yoksa ben götürebilirim."

Duran, Cebrail'in bu teklifini, yol boyunca Erdoğan Bey'le ilgili bilgi de alabileceğini düşünerek kabul etti.

Cebrail Süleymaniye'nin arka sokaklarını geride bırakıp Haliç Köprüsü'nün üzerine çıkınca Duran beklediği anın geldiğini düşündü ve "Anladığım kadarıyla Erdoğan Bey'i yakından tanıyorsun" dedi.

Cebrail "Çok iyi tanırım" diye cevap verdi Duran'a ama hemen genç adamın planını bozdu. Onun "Nereden tanıyorsun?" diye sormasına meydan vermeden, sözü başka bir alana taşıdı:

"Muhteşem bir adamdır Erdoğan Bey. Sana daha önce sokak çocuğu olduğunu söylemiştim diye hatırlıyorum. On altı yaşında hayatı değişmiş. Yanında çalışmakta olduğu adam zaman içinde ona çok itimat etmiş ve önce küçük ortağı olmasını sağlamış sonra da işin tümünü ona devretmiş. Şu anda yapmakta olduğu işin ne olduğunu öğrenmek ister misin?"

Duran, Erdoğan Bey'le ilgili ilk kez dişe dokunur bir bilgiye ulaşacağını düşünerek, sevinç içinde "Evet" diye cevapladı yönetmeni.

"Dostumuz bir silah tüccarı. Hem de en büyüklerinden biri. Yakından tanıyanlar, onun bu işten muhteşem bir servet yaptığını düşünüyorlar. Duyduğum kadarıyla Türk ordusu ve çevre ülkelerdeki pek çok devletin ordularına silah satıyormuş. Birçok ülkede, devlete karşı ayaklananlar da silahlarını ondan temin ediyorlarmış."

Genç adam çok şaşırdı. “Otuz milyon doları otuz saniye içinde kaybetmeyi göze almasından anlamalıydım” dedi.

Duran’ın söyledikleri Cebrail’i güldürdü.

“Aynen öyle. Sana bir sır daha vereyim mi?”

Duran “sır” sözcüğünü duyunca kulak kesildi.

“Yaptığı iş nedeniyle üzüntü içinde. İnsanların onun sattığı silahlarla ölüyor olmasından ıstırap duyuyor...”

Cebrail belki sözlerini sürdürecekti ama Duran araya girdi:

“Neden yapıyor o zaman?”

“O yapmazsa başkaları yaparmış. Önemli olanın silah ticaretini yaratan koşulların ortadan kaldırılmasıymış. Sokak çocukları için de aynı şekilde konuşuyor. Çocukların sokaklara düşmesini yaratan koşullar kaldırılmadıkça bu sorunun da tam olarak çözülemeyeceğini düşünüyor. Dostumuz ilginç bir adam anlayacağın.”

Duran arkadaşının son cümlesini çok sıradan buldu. Şaşırmış gibi bir vurguyla “İlginç mi?” dedi.

Bu arada Cebrail’in kullandığı otomobil Zincirlikuyu’ya ulaştı. Genç oyuncu evine yaklaşıyor olmanın verdiği telaşla “Bir daha ne zaman görebilirim onu?” diye sordu. Alacağı cevap şaşırmasına yol açacaktı:

“Görebileceğini zannetmiyorum.”

“Nasıl yani?” diye sordu aldığı cevaba karşılık.

“Bir süre buralarda olmayacağını duydum.”

Duran yönetmenin söylediklerine inanmadıysa da ses etmedi. Otomobil evine yaklaşırken “Telefon numarasını alabilir miyim?” diye sordu.

Cebrail otomobilini Duran’ın evinin önünde park edene kadar, Erdoğan Bey’in telefonunu arkadaşına vermesinin doğru olup olmayacağını düşündü. Sonunda kararını verdi:

“Bir şekilde kendisiyle temas kurup telefonunu sana verebilip veremeyeceğimi sormam lazım. Kendisine sormadan böyle bir davranışta bulunmam, sen de takdir edersin ki doğru olmaz.”

Duran yönetmenin sözlerine şaşırdıysa da cevap vermedi. Otomobilden teşekkür ederek ayrıldı.

Genç adam eve girer girmez telefonuna sarıldı, gecenin bir yarısı olmasına aldırmadan önce Gizem'i aradı. Ne yazık ki Erdoğan Bey'in telefonu onda yoktu. Ardından Burak'ı aradı. Arkadaşının cevabı son derece ilginç oldu:

"Horoz dövüşüne gitmeden önce Cebrail'den almıştım telefonunu. Sonra işim bittiği için attım. Cebrail'den istesene."

Sokak kapısının önünde gerçekleştirdiği bu iki telefon konuşmasından sonra, Duran lanet olası sokak kapısının merhametine sığınıp anahtarı deliğe soktu. Akşam saati uygulamasına geçmiş olduğu için, kapı azizliğini göstermedi.

Duran, eve girer girmez salonun kapısının altından ışık süzülüp süzülmediğine baktı. Anne ve babasının yatmış olduğunu anlayınca, portmantonun üzerindeki tabaktan babasına ait otomobilin anahtarlarını aldı ve hiç oyalanmadan evden çıktı.

11 Nisan Çarşamba
Cennet

I

ERDOĞAN BEY'İN PEŞİNDE

Genç oyuncu, bir yolunu bulup tuhaf adamla konuşmalıydı. Aramaya kendisine en yakın yer olan Yeniköy'deki kumarhaneden başlamaya karar verdi.

Otomobilini park ederken yanına yaklaşan iki korumaya "Erdoğan Bey'le konuşmak için geldim" dedi. İki görevli birbirlerine baktıktan sonra biri "Adınızı öğrenebilir miyim?" diye sordu. Öteki "Bize biraz müsaade eder misiniz lütfen?" diyerek yalıya girdi.

Birkaç dakika sonra geri dönen güvenlik görevlisi "Kendisi burada değil ama içeride sizinle görüşmek isteyen biri var" diyerek Duran'a kapıyı işaret etti ve yol gösterdi.

Genç adam ikinci katta oyun masalarının arasından geçerken, oraya ilk geldiği günü hatırladı:

Erdoğan Bey'i horoz dövüşü mekânında ilk kez görüşü, sonra yol boyu onun otomobilinde gerçekleşen saçma sapan muhabbet ve az sonra ikinci kez gireceği odada iki kumarbaz arasında gerçekleşen otuz saniyelik oyun...

Yalının, bir başka şekilde ifade edilecek olursa kumarhanenin sahibi, otuz saniye içinde otuz milyon dolarlık mülkünü kaybedince anahtarları nasıl da teslim etmişti sükûnet içinde Erdoğan Bey'e...

Acaba şimdi nerede ve ne yapıyordu?

Ve tabii, Erdoğan Bey o anda yalıda olmadığına göre, artık onun odası haline gelmiş olan ofiste, kendisini kim karşılayacaktı?

Duran düşünceleriyle halleşirken, yol gösteren görevli odanın kapısını vurdu ve kapıyı açarak içeriye girebileceğini işaret etti. O içeriye girerken, masasında oturmakta olan adam kalktı ve "Hoş geldiniz" diyerek elini uzattı.

"Ama siz" dedi Duran, "siz yalıyı Erdoğan Bey'e kaybetmemiş miydiniz?"

"Evet" diye cevapladı yalının eski sahibi genç adamı ve devam etti:

"O akşam sana ne söylemiştim? Gelecek seferki oyunu yüzde yüz ben kazanacağım, dememiş miydim? Tam şöyle söylemiştim diye hatırlıyorum: Altıpatlar tabancayla oynanan Rus ruletinde, eğer beş kez paçayı kurtarırsan altıncıda mutlaka vurulursun! Erdoğan Bey'in o akşam da dahil olmak üzere beni beş kez yendiğini, bir sonrakinde sıranın yüzde yüz bana geleceğini garanti etmemiş miydim?"

Genç oyuncu başını salladı. Gerçekten de kumarhanenin sahibiyken tam da bunları söylemişti. O düşünürken, kumarbaz konuşmasını sürdürdü:

"Sizi barda bıraktıktan sonra yalının bahçesine çıktık. Erdoğan Bey'e, kaybettiğim yalı üzerine aynı değerde bir başka mülkümü göstererek benimle yazı tura atıp atmayacağını sordum. Evet dedi. Attık. Ben kazandım."

Duran, duydukları karşısında en azından yalı için kart açıldığı akşam şaşırdığı kadar şaşırdı. Bocalayarak ama arka arkaya bir sürü soru sordu:

"Peki ya yazı tura atmak istemeseydi? Ya tabanca altıpatlar değil de yedi, sekiz, dokuz ve daha fazla patlar olsaydı?"

Adam gülümsedi, "İstersen önce ilk soruna cevap vereyim" dedi. "Eğer bahçeye çıktığımızda, yalı üzerine yazı tura atma teklifimi reddetseydi, Erdoğan Bey, Erdoğan Bey olmazdı. O zaman ne o beni tanırdı ne ben onu."

Duran, daha cümlesini bitirmeden adamın hakkını teslim etti. Acaba öteki sorusuna ne cevap verecekti?

“İkinci soruna gelince; hatırlıyorsan, sana o gün kumarı Rus ruletine benzetmemin bir inanış olduğunu söylemiştim. Oyunu oynamak için gereken, demiştim, bir altıpatlar toplu tabanca ve bir de mermi. Mermiyi tabancanın topundaki deliklerden birine sokar çevirirsin, kafana doğrultur ateş edersin, patlarsa ölürsün. Sorun kalmaz. Patlamazsa, kafasına ateş etme sırası rakibine geçmiş olur. O zaman, tetik ilk çekildiğinde, merminin patlama olasılığı 6’da 1’dir demiştim ya hani, o söylediğimi unut ve 7’de 1, 8’de 1 ya da 1.000’de 1 olduğunu farz et. Ne fark eder?”

Duran kumarbazın sorusuna hazırlıksız yakalanmıştı. Nasıl soru şimdi bu böyle, der gibi baktı. Kumarbaz, genç oyuncunun zorlandığını hissetti. Aslında, sorusunu bir cevap almak için sormadığını düşündü. Derdi, söylemek istediklerini en iyi biçimde dile getirmekten ibaretti. Bu nedenle kaldığı yerden devam etti:

“Şimdi söyleyeceklerime dikkat et! Asıl önemli olan da bu zaten. Bilmen gereken sadece ve sadece şu: Eğer sürdürebilme gücün ve cesaretin varsa, mermi bir gün mutlaka senin istediğin doğrultuda patlar! Bu demektir ki sürdürebilme gücü ve cesareti olan herkes, günün birinde Erdoğan Bey olur!”

Genç adam bu kez tatmin olmuş bir şekilde başını salladı. Ayağa kalktı, kumarhanenin hem eski ve hem de yeni sahibi olarak tanıdığı adamın elini sıktı ve teşekkür etti. Bir de sorusu vardı:

“Erdoğan Bey’i nasıl bulabilirim?”

Duran’ın kumarbazdan alacağı cevap, şaşırmasına yol açacaktı:

“Bilmem. Sana bir şey söyleyeyim mi genç dostum, ben Erdoğan Bey’in soyadını bile bilmem. Ne işyerinin nerede olduğundan haberim vardır ne de evinin. Şu ana kadar, kendisine bir kez bile telefon etmişliğim yoktur. İstediğinde o beni arar ve eliyle koymuş gibi bulur.”

Eli güçlü bir şekilde sıkılınca, Duran konuşmanın tamamlandığını hissetti ve önce odadan sonra kumarhane olarak kullanılan yalıdan ayrıldı. Erdoğan Bey’i horoz dövüşü mekânında aramayı düşündüyse de yeri bulamayacağından korkarak vazgeçti. Otomobilin direksiyonuna geçerken aklına Durusu’ya çiftliğe gitmek geldi ama bu kez de yolculuğun bir saatten

fazla süreceğini hesapladı. Orada değilse, gidiş geliş iki saatten fazla zaman kaybetmiş olacaktı. Motoru çalıştırdı. Sultanahmet'e gidip sokak çocuklarını bulmayı düşündü. Acaba onlar kendisine yardımcı olurlar mıydı? Bu fikri de bir sürü belirsizlikle doluydu. Son olarak aklına, Süleymaniye'nin arka sokaklarında bulunan Osmanlı evi geldi. Acaba Erdoğan Bey hâlâ birkaç saat önce geride bıraktığı bu evde olabilir miydi? Ya da evde bulunan birileri kendisine onun yerini söyleyebilir veya en azından telefonunu verebilir miydi? Tekrar saatine baktı, denemeye karar verdi.

Cebrail'le Baş Başa

Duran evin kapısını çalarken saatine bir kez daha baktı. 02.00'ye yaklaşıyordu. Kimse açmayınca zile bir kez daha dokundu. Bahçede yakılan bir lambanın ışığı dışarıya da yansıyınca, genç adam evde birilerinin olduğunu anladı, sevindi. Az sonra ahşap kapı aralandı ve Cebrail kapıdan başını uzattı. İki adam karşılıklı şaşırdılar.

Yönetmen "Ne işin var senin bu saatte burada?" diye sordu uyku sersemliğiyle, oyuncu "Ben de sana aynı soruyu soracaktım" dedi karşısında hiç beklemediği bir adamı görmüş olmanın getirdiği şaşkınlıkla.

Duran, Cebrail'in hâlâ az önce sormuş olduğu soruya cevap beklediğini görünce, kendini bir açıklamada bulunmak zorunda hissetti:

"Erdoğan Bey'i arıyorum. Otomobildeyken senden yardımcı olmanı istedim, olmadın. Burak ve Gizem'i aradım, telefonunu bilmediklerini söylediler. Yalıya uğradım, yoktu. Aklıma Durusu'ya gitmek geldiyse de çok uzak olduğu için vazgeçtim. Şansımı burada denemeye karar verdim."

Genç adamın açıklamaları Cebrail'i şaşırttı. "Demek" dedi, "Erdoğan Bey'le konuşacakların bu kadar önemli."

Duran başını salladı. Cebrail geriye doğru çekildi, Osmanlı evinin kapısını oyuncuya açtı. Genç adam içeriye girdi, arkadaşının peşine takıldı. Yönetmen, genç adamı daha önce zikir ayini yaparken görmek fırsatı

bulduğu salondan geçirdi ve içinde bir kanepe de bulunan küçük bir çalışma odasına aldı. Yer gösterdi ve karşısına oturdu. Duran sormadan o anlattı:

“Burası bir dergâh dostum. Erdoğan Bey tarafından bizim için alındı.”

Duran “Siz kimsiniz?” diye sordu.

“Ailem, tarihi bin yılı aşan bir tarikatın koruyucusu ve sürdürücüsüdür. Birkaç saat önce senin de katıldığın zikir töreni gibi pek çok faaliyetimiz var. Yalnız, tarikat dedim diye zihninde konuyu olmayacak noktalara sürükleme. Bizim ki dogmalardan, taassuptan uzak olanların yolu. Çıkış noktası din, mezhep ya da benzerleri değil, insan sevgisi. İşte tam da bunun için senle yollarımız kesişti. Dante’nin *İlahi Komedya*’sını yönetmem teklif edildiğinde bir saniye bile tereddüt göstermememin ve kendimi tüm varlığımla oyuna adamamın nedeni bu.”

Duran duyduklarına şaşırdı ama sözünü kesmeden yönetmenin söylediklerini sonuna kadar dinledi. Sonra olabilecek en nobran ses tonuyla “Ne alakası var?” diye sormaktan kendini alamadı.

Yönetmen, arkadaşının sorusunu hiç yumuşatmadan sormasından etkilendi.

“O zaman derinleşeceğiz demektir” dedi ve “Yeterince vaktin var mı?” diye sordu.

Yönetmenin sorusu, Duran’a aslında oraya Erdoğan Bey’i bulmak için gelmiş olduğunu hatırlattı.

Cebrail onun ne düşündüğünü anladı.

“Erdoğan Bey’i unut dostum. Sana otomobilde de söylediğim gibi, artık o yok. Bir daha, ancak o seni ne zaman görmek isterse o zaman görüşebilirsin. Ve sakın, bunun nedenini sorma. Çünkü, beni çok zor durumda bırakmış olursun. Söyleyemem! Buna karşılık, eğer istersen seninle az önce başladığımız konuyu konuşmaya devam edebilirim. Belki gerçekleştireceğimiz konuşma kafa yorduğun konuyu anlamana yardımcı olur.”

Duran, aklında Erdoğan Bey’le ilgili son duydukları olduğu için “Hangi konu?” diye sordu Cebrail’e.

“Dante’nin ve *İlahi Komedya*’nın, herhangi bir yazar ve kitap olmaktan öte ilgimi çekmesi ve bunu sahneye aktarmakta duyduğum istek konusu.”

Duran aklını yönetmenin söylediklerine verince ne demek istediğini anladı.

“Başla o zaman. Vaktim bol. Ama yarın yapacağımız prova için birkaç saat uyumam gerektiğini unutma. En iyisi dörtten önce evime ulaşmam olur.”

Oyuncusunun sözleri yönetmeni güldürdü. Saatine baktı.

“Saat 02.15. Eğer lafımı çok kesmez ve her cümlemle ilgili soru sormazsan, söz veriyorum seni kırk beş dakika sonra azat ederim. Şimdi müsaadenle az önce başladığım yerden devam edeyim: Dante’yi benim gözümde çok özel yapan neden ne biliyor musun? Hıristiyan olmakla birlikte, açık bir kafaya sahip olması. *İlahi Komedya* ilk bakışta dinsel bir metin gibi görünmekle birlikte, aslında o günün din çıkışlı toplumlarına yapılmış bir laik yaşam tarzı önerisi. Tam bu noktada, izninle eserin çıkış noktasının Müslümanlık olduğunu söylemem lazım. Kimi yobazlar Hazreti Muhammed ve Hazreti Ali’yle ilgili yazdıkları nedeniyle Dante’yi İslam düşmanı olarak ilan etmişlerse de ben onlara pek aldırmıyorum. Beni asıl ilgilendiren, Dante’nin dünyayı Allah’ın bir ifadesi olarak ele alması. İnsanın Allah’a, ancak kendisini olgunlaştırarak yakınlaşabileceğini ifade eden, bugüne kadar yazılmış en iyi birkaç eserden biridir *İlahi Komedya*. Burada önemli bir noktaya temas edip geçeceğim. Hayatı boyunca eline örneğin İbnül Arabi’nin *Fütühat ül-Mekkiye*’sini almamış olanlar, Dante’nin yazdıklarına gökten zembille inmiş gibi yaklaşırlar. Oysa Dante, tasavvufa ağırlık veren kendisinden önce yaşamış yazarları çok iyi okumuştur. Ve doğal olarak *İlahi Komedya*’yı onlardan hareketle yazmıştır. Sahneye koyduğumuz oyundan hareket edecek olursak, sözgelimi senin Cennet’e seyahatin, aslında miracın ta kendisidir dostum. Öteki dünyaya yolculuk fikri ne Dante’yle başlamış ne de onunla sona ermiştir. Ebülalâ el-Maarri’nin *Risalet ül-Gufran*’ı olmadan *İlahi Komedya* olmazdı. Tabii *İlahi Komedya* olmasaydı ne Goethe’nin *Faust*’u ne de ona karşılık Muhammet İkbal tarafından yazılan *Cavidname* olurdu. Kısacası, ben *İlahi Komedya*’ya

bir dünya mirası olarak yaklaşıyorum. İşte bu nedenle, senin fikrin olan yarışmaya katılma projesi bana çok heyecan veriyor ve birçok tiyatro grubunun bu eser üzerinde çalışıyor olmasını fazlasıyla önemsiyorum.”

Cebrail’in Dante ve *İlahi Komedya*’yla ilgili yaptığı uzun konuşma Duran’ı şaşırttı. Kendisinin de ucundan köşesinden epey okumuş olduğu konuyla ilgili olarak yönetmenin bu kadar çok şey biliyor olmasından etkilenmişti. Bir şeyler söylemesi gerektiğini düşündü. Ne diyeceğini bilemedi. “İlginç” dedi ve sustu. Onun tek sözcüklük cümlesi üzerine, Cebrail genç adamı evine geri göndermesinin zamanının geldiğini düşündü:

“Haydi, şimdi doğru evine Durante Pisani. İyice dinlen. Çünkü yarın gerçekten de büyük bir gün olacak.”

Horoz ve Kartal

Duran’ın evine ulaşması 03.15’i buldu. Neyse ki anne ya da babası ayakta değildi. Kimseyle konuşmayacak olması hoşuna gitti. Ertesi gün gerçekleşecek provaya hazır olabilmek için hemen kendini yatağa attı, başucu lambasını kapattı.

Genç oyuncu başını yastığa koyar koymaz uyudu.

Sabahleyin gözlerini açar açmaz “Uyumak değil dünya değiştirmek” diye düşündü uykuda geçirdiği zaman dilimi için. Gözünün önüne ilk olarak o devasa horoz geldi. Neredeyse bütün dünyayı kanatları altına alacak irilikteki horozun renkleri ne kadar da şaşırtıcıydı.

Duran’ın, horozla başlayan serüvenini dünya kadar büyük bir kartalla sürdürmesi de ayrı bir fasıldı. Jüpiter’in katına, sırtında bir nokta gibi kaldığı kartal sayesinde yükselmişti Duran. Efsaneler dünyasında özel bir yeri olan kartalın, rüyasına neden girdiğini tam olarak biliyordu genç adam. *İlahi Komedya*’da yazılı satırlar yol açmıştı kuşkusuz bu rüyayı görmesine.

“Peki” diye sorguladı kendini, “o muhteşem horoz neden vardı rüyamda?”

“Horoz dövüşü” diye düşündü şimşek hızıyla ve hemen Erdoğan Bey’in mekânı geldi aklına. Herhalde, Dante’nin kartalı ile Erdoğan Bey’in horozu, rüya bu ya, bir araya gelmişlerdi.

Kartal ve horoz üzerine tekrar düşününce, aklına Cebrail'in Osmanlı evinde söyledikleri geldi. Dante'nin *İlahi Komedya*'yı kaleme alırken Hazreti Muhammed'in miraç yolculuğundan etkilenmiş olduğuna vurgu yapmıştı genç adam. Duran biraz daha düşününce, rüyasında gördüğü dev horozun Erdoğan Bey'in horozu değil, İslam peygamberinin miraç yolculuğuna başlarken karşılaştığı horoz olduğu noktasına vardı.

"Ne ilginç" dedi kendi kendine, "ben de yolculuğuma bir horoz dövüşü mekânında başlamamış mıydım zaten?"

II
BAYAN PİSANİ'NİN PERFORMANSI

Duran salona "Buongiorno sevgili ailem, gördüğüm kadarıyla herkes mutlu bu sabah!" diyerek girdi. Kahvaltı masasında sadece kendisine ait servis olduğunu görünce "Ooo, anladığım kadarıyla bu sabah kimse beni kahvaltıya beklememiş" diye sitem etti. Genç adamın söylediklerinin karşılığında gelmesini beklediği tepki, tahmin ettiği gibi anında geldi:

"Saatin kaç olduğunu bilmiyorsun galiba. Gecenin bir yarısında geldiğinin de otomobilin anahtarlarını alıp gittiğinin de eve sabaha karşı döndüğünün de farkındayım."

Genç adam "İşte annem!" diye düşündü. Aksi bir durumla karşılaşsa şaşırırdı. Aklına ilk kez geliyormuş gibi saatine baktı. "Hay aksi" dedi gerçekten geç kalmış gibi ve devam etti: "10.30 olmuş bile."

Kızgın Bayan Pisani, oğlu tarafından kendisine gümüş tepsi içinde sunulan ve cinlerinin tepesinde olduğunu göstermesini sağlayacak bu imkânı katiyen es geçemezdi:

"Demek saat 10.30! Kaçta uykuya daldın peki? Senin bugün provan yok mu a benim şapşal oğlum? Uyuduğun uyku o prova için yeterli mi? İtalya'dan gelecek seçiciler kurulu üyelerinin yarın burada olacaklarının farkında mısın? Yoksa, şimdi gidin birkaç gün sonra gelin mi diyeceksin?"

Annesinin gösterdiği tepki Duran'a, provaları süren oyununun ailesi tarafından da çok önemsendiğini ilk kez gerçekten hissettirmiş oldu. Bunun

üzerine, tabağının yerini annesini ve babasını görecek biçimde değiştirdi, büyük bir tebessümle masaya oturdu.

“İlgine teşekkür ederim madre. Dün akşam eve gelip otomobilin anahtarlarını almamın da sonra eve sabahın köründe dönmemin nedeni de hep oyun. Haklısın, bugünkü provada fiziksel olarak belki biraz zorlanacağım ama emin ol sahneye çıktığımda zihnim dünkünden daha açık olacak.”

Bayan Pisani oğlunun söylediklerini dinlerken “Ne kadar büyüdü ve akıllandı Tanrım” dedi kendi kendine.

Bay Pisani de aynı anda *İlahi Komedya* üzerine çalışmanın Duran’a iyi geldiğini düşündü. Fiziksel yorgunlukların geçici olduğunu, insanları asıl zorlayanın zihni yorgunluklar olduğunu gayet iyi biliyordu. Eşinin oğlunu daha çok hırpalaması ihtimaline karşı devreye girmesi gerektiğini düşündü.

“İtalyan misafirleri annenle benim karşılamamın iyi olacağını söylemiştin. Misafirler için gereken otel rezervasyonlarını yaptırdım, uçaklarının ne zaman geleceğini de biliyorum. Akşamüstü annenle Yeşilköy’e gidip karşılamayı yapacağız. Otellerine yerleştirirken, akşam yemeğine davet etmemi ister misin?”

Genç adam, “İşte babam!” dedi kendi kendine. Ne zaman gerekse ailesinin arkasında olduğunu hissetmek ne kadar hoş bir güven duygusu yaratıyordu insanda. Babasının teklifi üzerine biraz kafa yorduktan sonra fikrini söyledi:

“Bence adamları bu akşam rahat bırakalım, yemeklerini kendileri yesinler ve istirahat etsinler. Ama yarın, oyundan sonra davetlimiz olacaklarını bugünden söyleyebilirsin. Bu arada, isterseniz annem ve sen yarın sabah kahvaltısında onlara katılabilirsiniz. Kahvaltıdan sonra bir yere gitmek isterlerse götürürsünüz ve oyunun başlama saatinde de tiyatroda bulunmalarını sağlarsınız.”

Oğlunun planı Bayan Pisani’ye eşinin teklifinden daha makul göründü:

“Bence de senin dediğin gibi yapalım. Bugün hemen sıkboğaz edip yanlış anlamalarına yol açmayalım. Yarın oyundan sonra yemekte birlikte olursak, hem biraz şansınızın olup olmadığını da anlamaya çalışırız.”

Annesinin sözleri delikanlının hoşuna gitti. İtalya'dan gelecek seçiciler kurulunun, oyunu seyrettikten sonra ne düşüneceği giderek daha fazla zihnini işgal etmeye başlamıştı. "Ne diyorsun padre, seçerler mi bu adamlar bizi?" dedi aniden babasına dönüp.

Bay Pisani biraz düşündükten sonra cevapladı oğlunu:

"Ben bilmem, tarot bilir!"

Babasının verdiği cevap Duran'ı güldürdü. "O zaman tarot bilsin" dedi.

Genç adam kahvaltısını etmeyi sürdürürken Bay Pisani dolabından bir tarot destesi aldı ve sehpanın karşısındaki koltuğa oturdu. Hazırlığını tamamladıktan sonra oğluna "Kelt Haçı açılımını uygulayalım diyorum, sen ne dersin?" diye sordu.

Duran işin ciddiye bindiğini görünce, çayını bir hamlede bitirdi ve babasının karşısına "Uygundur" diyerek geçti.

Yaşlı adam "Karşımdaki 20 ile 40 yaş arasında bir erkek ve dolayısıyla, Şövalye" diyerek, desteden önce Şövalye'yi bulup çıkardı.

Duran başını salladı. Babasının ikinci adım olarak, kendisini temsil etme potansiyelini elinde bulunduran kart grubundan birini seçmesi gerektiğini biliyordu. Kart olarak da kendisine, Değnek Şövalyesi'ni uygun göreceğinden emindi. Çünkü bu kart girişimci, görkemli, enerjik genç adamları temsil ederdi. Bay Pisani'nin, sevgili oğluna Değnek Şövalyesi'ne alternatif olan Kupa, Kılıç ve Tılsım şövalyelerini uygun görmeyeceğinden adı gibi emindi. Tam da Duran'ın beklediği gibi oldu. Babası desteden ikinci olarak Değnek Şövalyesi'ni ayırdı.

Yaşlı adam belirleyici kartı da desteden ayırdıktan sonra, kartların düz ya da ters olmamalarını sağlamak için baştan sona hızlı bir kontrol yaptı. Ardından kart destesini oğluna uzattı ve "Sol elinle tutup sağ elinle karıştır" dedi.

Duran, aksi takdirde kartların başka anlamlar taşıyacağını tabii ki biliyordu. Babasının uyarmasına fırsat vermeden "Bu süre zarfında soruma yoğunlaşacağım değil mi?" diye sordu.

Bay Pisani başını salladı. Oğlu karıştırma işlemini tamamlayınca "Şimdi kartları sol elinle ikiye böl ve böldüğün parçayı yine sol elinle tekrar ikiye

böl" dedi.

Duran aynı işlemi üç kez tekrarlaması gerektiğini bildiği için, babası söylemeden gerçekleştirdi.

Yaşlı adam kesme işi tamamlandıktan sonra kartları yelpaze gibi ve kapalı olarak yaydı.

Duran hiç beklemeden, kapalı desteden sol eliyle on tane kart seçti. Sağ elini hiç dokundurmadan kartları sırayla üst üste koydu.

Oğlu kart seçme işlemini tamamlayınca, Bay Pisani kartları Kelt Haçı yöntemine göre düzenledi ve düşünmeye başladı.

"Şimdi yandık işte" diye düşündü Duran. Babasının bu tür durumlarda bazen bir saate yakın düşündüğünü biliyordu. Arkasına dayandı ve beklemeye başladı.

Neyse ki genç adamın beklediği gibi olmadı. Babası birkaç dakika içinde açılımı izah etmeye koyuldu:

"Kendini bir çukurun içindeymiş gibi hissediyorsun. Buna karşılık içinde bulunduğun durum hiç de öyle görünmüyor. Sanki etrafındaki herkes, seni içinde bulunduğun yerden çıkarmaya çalışıyor gibi. Aslında sıkılmana, çevrendeki insanların yöntemi yol açıyor. Ne yapmaya çalıştıklarını anlamadığın için, huzursuzluk duyuyorsun. Niyetlerini bilsen rahatlayacaksın. Ama nedense, onlar da sana bu imkânı vermemek için yemin etmiş gibi davranıyorlar. Birinci kart, içinde bulunduğun durumu böyle izah ediyor. İkinci kart, karşılaştığın engel ya da yardımları dile getirecek. Birileri sanki seni başarılı kılmak için ant içmiş, el ele vermiş gibiler. Çünkü kendilerinin başarısını senin başarına bağlamış durumdalar. Üçüncü, yani bilinçaltını yansıtan kart ise, onların da bütün gücü bir başkasından, sırlarla dolu birinden aldığını ve arkalarının gerçekten çok güçlü olduğunu işaret ediyor. Dördüncü kartın ne mi diyor? Geçen birkaç gün içinde seni normalin üzerinde etkilemiş biri olduğunu söylüyor. Her kimse bu özel insan, şu an için sanki çevrenden çekilmiş gibi. Beşinci kartın bana, üzerinde çalışmakta olduğun konunun, yani *İlahi Komedya*'nın, seni tümüyle teslim aldığını söylüyor. Öylesine bir teslimiyet ki bu, geçmişe ve geleceğe dair tüm bakışını değiştirmene yol açacak kadar yoğun. Ve altıncı

kart, geleceğini söyleyen bu kartta da muhteşem bir başarı görüyorum. İster inan ister inanma, sahneye çıkacaksın ve muhteşem bir oyun sergileyeceksin. Yedinci kart, senin de bildiğin gibi kişiliğini ele veriyor. Kendinle ilgili olarak, son derece eminsin. Geçen zaman dilimleri içinde güvenini kaybettiğin anlar olmuş ama sonunda kararını vermiş, tünelin sonunda parlayan ışığı görmüşsün. Ve sekizinci kartın bize, birilerinin seni ya da sizi düşündüğünü söylüyor. Ortaya koyacağınız işle ilgili merakları had safhada. Ama hiçbir önyargıları yok. Sadece merak ediyor, bekleyip görmek istiyorlar. Bence bunlar İtalya'dan bu akşam gelecek olan seçici kurul üyeleri. Dokuzuncu kartında tehlike ya da fırsat okumam lazım. Bu kartta da fırsatın ağır bastığını görüyorum. Sanki hep istediğin bir şey, görkemli bir hediye paketinin içinde sana uzatılıyor gibi. Ve sıra onuncu karta geldi. Sonuç, pürüzsüz bir başarı!"

Bay Pisani Kelt Haçı yöntemine göre yaptığı yorumunu tamamlarken, ayağa kalkmış olan Bayan Pisani deli gibi alkışlamaya başladı.

Duran da ayağa kalktı ve babasının boynuna sarılıp iki yanağından öptü.

Yaşlı kadın "Babanın tarot açıp da böyle konuştuğunu ilk kez duyuyorum" dedi oğluna.

Genç adam annesine "Tam da aynı sözleri söyleyecektim" diye karşılık verdi.

Eşinin ve oğlunun sözleri yaşlı adamı şaşırttı. Gözünden gözlüğünü çıkarıp cebine koyarken "Niye bu kadar şaşırdınız?" diye sordu ve ekledi: "Hayatım boyunca açtığım en iyi tarot. Ne yapsaydım yani, tersini mi söyleseydim?"

Babasına "Destek için bile olsa söylediklerine teşekkürler" diyen Duran saatine baktı ve ayağa kalktı.

"Şimdi, izninizle son prova için gitmem gerekiyor."

Cafebar'da

Duran, hazırlıklarını tamamlamak için odasına çıkarken önce Gizem'i ardından Burak'ı aradı. Her ikisine de "Provadan önce Cafebar'da buluşup

beraber gidelim mi?” diye sordu. Arkadaşları teklifini kabul edince, süratle giyindi ve anorağının cebine *İlahi Komedya*’yı koyarak sokağa çıktı.

Duran trende *İlahi Komedya*’yı cebinden çıkarıp kitap boyunca yanlara alınmış notlara göz attıysa da üzerlerinde yoğunlaşamadı. Onun yerine, içinde bulunduğu sondan bir önceki gün de dahil olmak üzere, altı gündür başından geçenleri düşündü.

Aslında altıncı gün yeni başlıyordu ama geçen beş günü aratmayacak kadar ilginç olacağına dair işaretler veriyordu. Kuşkusuz, babasının baktığı fal bu işaretlerin ilkiydi. Yaşlı adamın hayatı boyunca ilk kez bu kadar olumlu davranmasına yol açan neden, oğluna son prova öncesi güven pompalamak olabilir miydi? “Tabii ki öyle” diye düşündü Duran ama yine de etkilenmişti babasının açtığı tarottan. Öte yandan Gizem ve Burak da provaya birlikte gitme teklifine normalden farklı yaklaşmışlardı. Çağrısına “Evet” derkenki sesleri sanki biraz titrek gibi gelmişti genç oyuncuya. “Bekleyeceğim ve göreceğim” dedi genç adam kendi kendine.

Buluşmaya Cebrail’i çağırmamıştı, çünkü bu kez Gizem ve Burak’la o yanlarında olmadan konuşmak istiyordu. Daha önce yönetmeni sorularıyla defalarca zorlamış, bir sonuç alamamıştı. Bu nedenle, provadan önce Beatrice ve Vergilius’u oynayacak Gizem ile Burak’ı bir kez daha yoklayacaktı.

Genç oyuncu arkadaşlarıyla neler konuşacağını bir kez daha düşündü. Öncelikle, şu elindeki her yeri notlarla dolu *İlahi Komedya* nüshası hakkında ne düşündüklerini soracaktı. Sonra, horoz dövüşü akşamından itibaren birlikte yaşadıklarının nasıl art arda gelebildiğini ve kendileri için ne anlam taşıdığını öğrenmeye çalışacaktı. Ve ardından, sözü onlar olmadan başından geçenlere getirecek, Osmanlı evinde kendilerinin neden devre dışı bırakılmış olabileceğini sorgulamaya gayret edecekti.

Duran Taksim istasyonunu, meydanı, caddeyi bir çırpıda geride bırakıp Cafebar’a girdi. Ortada ne Gizem ne de Burak vardı. Saatine baktı. Prova saat 14.00’te başlayacağına göre sorun yoktu.

Kendini geniş koltuklardan birine bırakır bırakmaz üçgen vücutlu, aykırı barmen tepesinde bitti. “Hoş geldin abi, yarın büyük gün ha!” dedi. Duran

şaşırdı “Nasıl yani?” diye cevapladı barmeni.

“Yeme beni abi, yarın İtalyanlar gelecek. Oyun sahneye konacak. İcabında seçilip İtalya’lara gideceksiniz evvel Allah! Ben de orada olacağım. Acayip alkışlayacağım oyun bitince. Gizem bana önlerden bir yer ayarlayacak. Başarılar, başarılar... Ne içersin?”

Duran, ensesine “Bismillahirrahmanirrahim” kazılı, her daim giydiği dar siyah tişört sayesinde ense ve pazı dövmelerini teşhir etmekten haz duyan barmene şaşkınlıkla baktı. “Demek” diye düşündü, “Gizem bu adamla arkadaş ha!”

O düşünürken barmen bir kez daha “Ne içersin?” diye tekrarladı.

Genç oyuncu sütlü bir filtre kahve sipariş verip pencereden dışarıyı gözlemeye başladı. Saat 12.30 olmasına rağmen Tünel ana baba günüydü. Duran, Gizem’in otomobilini TRT’nin altındaki otoparka bırakarak, Burak’ın ise Tünel’den çıkarak geleceğini gayet iyi biliyordu. Buna karşılık “İkisini aynı yönden gelirken görürsem de şaşırmam” dedi kendi kendine. Güzel kızın Cafebar’ın barmenine kadar herkesi oyunun ilk gösterisine davet etmiş olması canını sıkmıştı. Genç adam “Şimdi nereden çıktı bu kıskançlık?” diye sordu kendine. “Ne kıskançlığı, yaptığı saçmalığa kızdım o kadar!” diye cevap verdi kendi sorduğu soruya.

O düşünürken zevzek barmen, kahve ve süt taşıdığı tepsiyle başında bitti ve “Heyecan var mı heyecan?” diyerek servisini yapıp gitti.

Gizem, Duran tam kahvesinden ilk yudumu alırken giriş yaptı Cafebar’a. Yine muhteşem görünüyordu. Genç adam Burak’ın onunla birlikte gelmemiş olmasına içten içe sevindi. “İşte, aralarında hiçbir şey yok. Olsaydı birlikte gelmezler miydi?” diye düşündü.

Barmen, daha Gizem yerine oturmadan bitti tepesinde. “Ne haber Gizem? Heyecan var mı heyecan?” diye sordu. “Yok” diye cevapladı adamı güzel kız ve hemen sade bir Türk kahvesi sipariş verdi.

Duran, güzel kızın soytarı barmene mesafeli durduğunu hissetti. Peki, neden davet etmişti oyuna o zaman? Dayanamadı “Oyuna davet etmişsin kendisini” dedi. Gizem burun kıvırdı “Mecbur kaldım, davet etmesem kurtulamayacaktım” diye cevapladı.

Genç oyuncu meseleyi anlamıştı. Gizem gibi bir kızın, ensesine Bismillahirrahmanirrahim pazılarına yunus balığı dövmeleri yaptırmış bir soytarıya yüz vereceğini düşünmekle hata etmişti. İçi sevinçle doldu. Tekrar saatine baktı. O saatine bakarken Burak kapıda belirdi. “İşte” dedi Gizem, “Burak da geldi.”

Sırnaşık barmen Burak’a da “Heyecan var mı heyecan?” dedi.

Sipariş faslı tamamlanınca, Duran arkadaşlarına ne için onları Cafebar’a davet ettiğini net olarak anlatmaya çalıştı:

“Samimiyetinize güvenerek, size birkaç soru sormak istiyorum. Horoz dövüşü akşamından itibaren, bugünü saymazsak beş gündür yaşadığımız onca olay gerçekten tesadüfen mi arka arkaya başımıza geldi?”

Gizem ve Burak, Duran’ın sorusu üzerine birbirlerine baktılar. Önce Gizem cevap verdi:

“Ne sormak istediğini anladığımı tahmin ediyorum. Beş gün boyunca başımızdan geçenlerin bir kurgu sonucu olup olmadığını çözmeye çalışıyorsun. Bu soruyu daha önce tam burada Cebrail’e sorduğunda biz de vardık. Aksi bir bilgimiz ve düşüncemiz olsa, o zaman söylemez miydik?”

Güzel kızın soruya olan yaklaşımı ve düzgün cümleleri, Duran’da önceden hazırlık yapmış izlenimi uyandırdı. “Acaba” diye düşündü, “buraya gelmeden önce Cebrail’i arayıp nasıl davranması gerektiğini sormuş olabilir mi?”

O düşünürken bu kez Burak başladı konuşmaya:

“Bu düşünceden artık vazgeç Duran. Biz seni davet etmedik ki sen gelip bizi buldun ve horoz dövüşüne gitmek istediğini söyledin. Sonra önümüze ne çıktıysa, önce sen içinde bulunmak istediğini açıkladın. Geriye doğru bir düşün. Yalıya gitmek isteyen, Bulwer Köşkü’nün kapısından giren, kız çocuğunu batakhaneden kurtarma işine parmak kaldıran sadece biz miydik? Erdoğan Bey’in deposunda Dali sergisini gezmek istemedin de biz mi yanlış anladık? Ve şimdi, ikinci kez karşımıza dikilip, bütün bunların kurmaca olup olmadığını, bir başka deyişle seni tuzağa düşürüp düşürmediğimizi sorguluyorsun! Şimdi asıl sen söyle bana Bay Durante Alighieri, nasıl böyle davranabiliyorsun?”

Burak’ın içine alay da katılmış son sözleri Duran’ın canını sıktı. Aslında arkadaşı doğru söylüyordu. Bütün söyledikleri tam da onun söylediği gibi olmuştu. Ama nedense, içinde hep bir kuşku vardı. “Peki” dedi, “ya Cebrail tarafından trene bırakılan şu *İlahi Komedya*!”

Bu arada elini cebine atıp *İlahi Komedya* cildini çıkardı Duran ve masanın üzerine koydu.

“Bu kitap ne anlama geliyor?”

Genç oyuncunun son hareketi iki arkadaşının gülümsemesine yol açtı.

Gizem “Bunun cevabını zaten biliyorsun” dedi.

Burak “Tam burada, Cebrail uzun uzun anlatmadı mı sana kitabın üzerindeki notların esrarını?” diye sordu.

III
KOSTÜMLÜ PROVA

Son prova için tiyatro binasına ulaşan üç oyuncuyu kapıda Cebrail karşıladı.

“Müjde, müjde, müjde!” dedi ve ekledi: “Kostümler geldi. Dekor hazır. Kapıya, gördüğünüzde şaşkınlıktan küçükdilinizi yutmayın diye, sizi uyarmak için çıktım. İsterseniz önce beş dakika dekora bakalım, sonra giyinmek için arkaya geçersiniz.”

Üç genç oyuncu yönetmenin sözlerinden etkilendiler. Cebrail’in peşi sıra, zaman zaman birbirlerinin önüne geçmeye çalışarak, tiyatro salonuna girdiler. Oyunun dört ağır topu perdenin önünde toplanınca, yönetmen “Perde!” diye bağırdı.

Karanlık sahnede ilk göze çarpan, Dali’nin çok özel bir şekilde aydınlatılmış Kharon’u sembolize eden tablosu oldu. Yönetmen anlatmaya başladı:

“Perde açılır, Dante sahneye girer. Bu aşamada şu anda gördüğünüz tablo henüz aydınlanmamıştır. Dante *‘Ey köle İtalya, acılar ülkesi, fırtınada kaptansız gemi, taşranın değil, kerhanenin ecesi!’* cümlesini tamamlarken, bu kez öteki kapıdan Vergilius gelir. Dali’nin fondaki tablosu, tam da o anda aydınlanmaya başlar. Işık, kayıkçıyı aydınlattığında, Vergilius, Dante’nin yaratan tarafından özel olarak seçilmiş olduğunu söyler...”

Yönetmen, arada bir ışık şefiyle de konuşarak verdiği kısa izahatı bitirince “Haydi şimdi de kıyafetlerinize bakalım” dedi.

Duran yönetmenin peşi sıra yürürken dekor üzerine düşünmeye çalıştı. Dali’nin resimleriyle yaratılan dekor oyuna entelektüel bir hava katmakla beraber, acaba fazla mı sade olmuştu? Tam karar veremedi.

Genç adam üzerine doğru gelen bir horozu görünce küçükdilini yutacak gibi oldu. Az önce tiyatronun kapısından girerken yönetmenin yaptığı uyarı geldi aklına ve “Bu ne muhteşem bir şey böyle!” dedi.

Sadece Duran değil, Gizem ve Burak da oyunculardan birinin kıyafeti olarak tasarlanmış horoz kostümünü görünce “Muhteşem, inanılmaz, olağanüstü” gibi sözcüklerle yücelttiler çalışmayı.

Duydukları yönetmenin hoşuna gitti. “Beğendiniz değil mi?” diye sordu.

“Beğenmek ne demek, bayıldım!” dedi Duran.

Yönetmenin gözleri parladı. Bu sözleri, özellikle de ondan duymak çok hoşuna gitmişti.

“Tıpkı horoz dövüşü mekânında olduğu gibi” dedi Gizem.

Aslında, Duran da aynı şekilde düşünmüş ama nedense söyleyememişti. Sonra sırasıyla kumarbazı, satanist rahibi, eli bıçaklı sokak çocuğunu, orospu Semiramis’i de kostümleri içinde görünce, nutku tümüyle tutuldu. Sanki Erdoğan Bey’in önderliğinde beş gün boyunca bütün o mekânları dolaşırken, yanlarında Cebrail’in arkadaşı olan ve kostümleri tasarlayan modacı da varmış gibiydi.

Yönetmen sabırla, Duran’ın, oyunda rolü olan sanatçıların tümünü kostümlerinin içinde görmesini bekledi. Geçen süre zarfında, genç oyuncunun yüzünü okumaya çalıştı. Sonunda “Beğendin mi Duran?” diye sordu büyük bir samimiyetle.

Duran kendini tutamadı “Beğendin mi ne demek, bayıldım!” dedi ve ekledi: “Modacı arkadaşımız gerçekten olağanüstü bir iş çıkarmış. Düşünebiliyor musun, bütün bu insanların ölçüsünü sadece bir kez aldı ve ortaya çıkan işe bak. İnanamıyorum!”

Duran’ın heyecanlandığını gören Gizem, arkadaşına destek oldu:

“Bir de bütün bu kıyafetleri durmadan değişen Dali tablolarının önünde hayal et. Eminim o zaman hayranlığın katlanarak artacak!”

Burak da fikrini söylemek istedi.

“Şimdi, yönetmenin özel olarak bizi neden kostüm işinden uzak tutmaya çalıştığını daha iyi anlıyorum. Bana kalırsa dostum, sadece kostümlerin çok başarılı olması değil, onları ilk kez görüyor olmamız da bizi bu kadar etkiledi.”

Burak konuşurken yönetmen başını salladı. “Aynı etki seçiciler kurulu için de geçerli olacak!” dedi. Sonra bir nefes aldı, ellerini de kullanarak duygularını arkadaşlarıyla paylaşmaya koyuldu:

“Düşünsenize, İtalya’dan gelecek dostlarımız şimdiye kadar oyunu gözlerinde canlandırabilecek ne fotoğraf, ne davetiye ne de afiş gördüler. Koltuklarına oturana kadar da görmeyecekler. Ve sonra, karşılarına aniden, aklını korurken iradesini askıya almayı becerebilen o ünlü dâhi Dali’nin tabloları çıkacak. Derken sahneyi modacı dostumuzun yarattığı ve her biri bir başka büyülü gerçekliğin ifadesi olan kostümleriyle oyuncular dolduracak. Ne dersin Duran, sen İtalyanları tanıyorsun, düşündüğüm gibi etkilenecekler mi?”

Duran yönetmenin sorusuna “Evet, kesinlikle etkilenecekler” diye cevap verdi ama kulakları duyduğu cümleler arasından daha çok Erdoğan Bey’in de zaman zaman telaffuz ettiklerini bir radar gibi bulup çıkardı.

Aklını korurken iradesini askıya almayı becerebilen... Her biri büyülü bir gerçekliğin ifadesi olan...

Genç oyuncu ani bir kararla, bu konuda hiçbir şey söylememeye karar verdi. “Neyse ne” diye düşündü. Kendisini o anda ilgilendiren tek mesele, sahneye konulacak oyunun başarısı olmalıydı. Az sonra başlayacak provayı ve dolayısıyla seçiciler önüne çıkmasına bir gün kalmış oyunu olumsuz etkilemek istemezdi.

Üç oyuncu ve yönetmen konuşurken, aralarına kostümleri tasarlayan modacı da katıldı. O daha bir şey söylemeden, oyuncular modacıyı tebrik ettiler. Duran ayrıca, teşekkür de etti. Bunun üzerine modacı “Eminim teşekkür etmen gereken başka insanlar da vardır” dedi ve ekledi: “Hepimiz için, çok iyi oyna! Böylece teşekkürlerin en güzelini etmiş olursun!”

İnce Ayarlar

Son prova için perde açıldı...

Oyuncular muhteşem bir oyun çıkardılar...

Ve perde kapandı.

Prova sona erdiği anda, yönetmen tüm oyuncuları ve teknik personeli sahnenin önünde topladı, almış olduğu notlara bakarak son isteklerini sıraladı.

Sonra ertesi gün buluşulmak üzere tiyatrodan ayrılındı.

Herkes ertesi gün için birbirine iyi şanslar dilerken, Cebrail üç oyuncusuna “Cafebar’da buluşalım” dedi.

Oyuncular ve yönetmen mekândan içeriye girerlerken barmen “Gizem n’oldu? İyi geçti mi?” diye seslendi. Burak “Bakıyorum aranız iyi” dedi güzel kıza. Yönetmen, Burak sanki kendisiyle konuşmuş gibi “Sorma” dedi kinayeli bir edayla. Duran “Demek yalnız ben değil, başkaları da farkında” diye düşündü.

Herkes kendisine bir yer bulup içki kadehlerini eline alınca, yönetmen “Öncelikle, İtalya’dan gelecek kurul üyelerinin İstanbul’a ulaşıp ulaşmadıklarını biliyor muyuz?” diye sordu.

Duran telefonunu çıkarıp babasını aradı. Aldığı haberleri arkadaşlarıyla paylaştı:

“Gelmişler. Annem ve babam onları otele götürüyor. Yarın da birlikte kahvaltı edip, biraz İstanbul’u gezecekler. Sonra hep birlikte tiyatroya gelecekler. Akşam yemeğinde aynı kadroya dördümüz de katılacağız.”

Duydukları oyuncuları ve yönetmeni sevindirdi. Burak “Büyük gün yarın” dedi. Gizem “Sorma, kalbim şimdiden küt küt atıyor” diye katıldı ona.

Onlar konuşurken, yönetmen bacaklarının arasında tuttuğu çantasını dizinin üzerine aldı ve açtı. İçinden lastikli bir dosya çıkardı. Çantayı yeniden bacaklarının arasına indirirken konuşmaya başladı:

“Eğer siz de uygun görürseniz, yarın oyundan sonra, şimdi göstereceğim çalışmaların içinden seçeceğimiz bir tanesini kurul üyelerinin önüne koyalım derim.”

Üç oyuncu, yönetmenin ne demek istediğini derhal anladılar. Cebrail daha önceki konuşmalarında, oyuna isim koyma, afiş yapma gibi konular açıldığında hep “Bu en son iş. Şimdi bunu konuşmayalım. Sonra konuşuruz” gibi laflarla oyuna ruh, kimlik verecek bu en önemli iki meseleyi öteleyip durmuştu. Anlaşılan şimdi sıra buna gelmişti.

Derken yönetmen lastikli dosyanın içinden üç tane A4 boyutunda zarf çıkardı ve üç oyuncuya dağıttı. Duran, Gizem ve Burak zarfları alır almaz açtılar. Her bir zarfın içinden üç tane A4 boyutuna küçültülüp fotoğraf kartına basılmış afiş çıktı. Onlar incelerken yönetmen konuşmaya başladı:

“Bunları bu gece evlerinizde inceleyin. Birinci, ikinci ve üçüncü tercihlerinizi numaralayın. Yarın oyuna başlamadan önce tercihimizi çakıştırır, en çok hangisini sevdiğimize karar veririz. Ve derhal afiş boyutunda bastırır, seçiciler kuruluna oyun sonunda birer tane hediye ederiz. Anlaştık mı?”

Yönetmen konuşurken, oyuncular durmaksızın üç afiş taslağına baktılar. Birbirinden güzel çalışmalarda oyunda kullanılan dekor ve kostümlerden esinlenilmişti. Ve üç de ayrı isim vardı.

Duran’ın ilk bakışta dikkatini, afişlerden birinin üzerinde yazan DurANTE DURANte çekti. Demek yönetmenin, oyun için önerdiği üç isimden biri kendi ismiydi. Genç oyuncunun aklına, daha önce Cebrail’den duyduğu sözler geldi:

“Evet, senin adın Duran ve bu Durante’nin kısaltılmışı. Dante de Durante’nin kısaltılmışı. Ben de bu özel durumdan hareketle iki ismi yan yana getirdim... DurANTE DURANte...”

Genç adam, önünde duran üç afiş taslağından üzerinde kendi adı yazılı olana bir kez daha baktı, gülümsedi.

Yönetmen “İsterseniz şimdi toplayın taslakları, zarflarına koyun. Bu gece düşünür, yarın hangisinin oyunun afişi olmasını istediğinizi söylersiniz” dedi ve ekledi: “Oyundan önce afişe karar vermiş, hatta basılmasını bile sağlamış olacağız ama oyun insanların önüne çıkmadan kimseye göstermeyeceğiz. Lütfen bunu unutmayın.”

Üç oyuncu, yönetmenin gösterdiği hassasiyeti anlayışla karşıladılar. Daha önce de defalarca konuşulduğu için kimse bu konuda bir şey söylemedi.

"O halde" dedi yönetmen, "şimdi evlerimize gidip iyice dinlenelim, yarın büyük bir gün olacak!"

Duran ve Cebrail

Cafebar'dan birlikte çıkan Duran ve Cebrail, yolları da aynı olunca Cadde-i Kebir'i birlikte yürümeye koyuldular.

"İkimiz de metroya gidiyoruz anlaşılan" dedi yönetmen. Oyuncu başını salladı. "Evet, biliyorsun Levent'te oturuyorum, metro ilaç gibi geliyor." Bu kez de yönetmen başını salladı. "Eğer gideceğim yerin yakınında bir metro istasyonu varsa ben de hep öyle yapıyorum" dedi.

İki arkadaş yan yana yürürken, Duran "Aslında ne kadar az yalnız kalma fırsatımız oldu" diye düşündü. Aklına bir gün önce otomobilde ve Osmanlı evinde yaptıkları konuşmalar geldi. Doğal olarak Erdoğan Bey'i de düşündü. "Erdoğan Bey'i görebildin mi daha sonra?" diye sordu. Yönetmen canı sıkılmış gibi cevapladı bu soruyu:

"Yok, görmedim. Aslında çok sık görüşmeyiz biz. Dayım onun şoförü olmasa belki de hiç görüşmezdik."

Yönetmenin son söyledikleri genç adama pek inandırıcı gelmedi:

"Nasıl olur, sizin için bir ev bile yaptırmış. Aynı zikir törenlerine katılıyorsunuz. Bu da gösteriyor ki çok iyi tanışıyorsunuz. Öyle değil mi?"

"Bir bakıma öyle" diye cevapladı Cebrail Duran'ın sorusunu. Bu kez nedense konuşmak konusunda pek de iştahsız görünmüyordu. Genç oyuncu biraz suskun kalırsa yönetmenin kendiliğinden konuşabileceğini tahmin etti. Beklediği gibi de oldu:

"Daha önce de söylediğim gibi, ilginç bir adamdır Erdoğan Bey. Gözü pekse de korkak, saygılıysa da nobran, vicdanlıysa da umursamaz, derinse de sığ, hesapsızsa da hesaplı ya da söylediklerimin hepsinin tersi. Pek çok çelişkiyle birlikte yaşar, yaşamaya çalışır. Böyle olunca, dostluğu, arkadaşlığı, ağabeyliği filan hep başka anlamları da içinde barındırır. Çok

iyi tanışıyorsunuz dedin ya hani, ona cevap vermeye çalışıyorum. Haklısın ama bu tanışma içinde böyle zıtlıklar da barındırıyor demek istiyorum.”

Duran, arkadaşının söylediklerini dikkatle dinlediyse de pek iyi anlamadı. Didiklemek istiyormuş gibi görünmemek için sustu. Öte yandan çok da uzun bir cadde değildi yürüdükleri ve eğer arkadaşıyla yolu Taksim’de ayrılacaksa, konuşma yarıda kalmış olacaktı. Yine de birkaç dakika susmaya karar verdi. O susunca Cebrail anlatmaya devam etti:

“Biraz önce söylediğim karşıtlıklardan bir örnek verecek olursam; sokak çocuklarının hamisidir mesela, onlar için çuvalla para harcar ama kalıcı bir çözüm üretmeyi teklif ettiğinde, önüne dünya kadar engel çıkarır, adeta yorgunu yokuşa sürer. Yanlış anlama, para harcamak ya da zaman bulamamak gibi engeller değildir bunlar. Tümüyle kendine özgü bir düşünce sistematiğine sahip olduğu için, onu neyin alıkoyduğunu bile tam olarak anlayamazsın.”

Duran, arkadaşının söylemeye çalıştığını anlamak için bir anıştırmayla yardımcı olmak istedi:

“Durusu’daki çiftlik evinde bahsettiği büyülü gerçeklik laflarını hatırlattı bu söylediklerin bana...”

Duran her ne kadar usturuplu bir şekilde konuşmaya çalıştıysa da Cebrail ürktü söylediklerinden. “Yok... Yani... Aslında...” gibi birkaç kelimeyi art arda sıraladıktan sonra sustu.

Genç adam “büyülü gerçeklik” lafını ederek hata yaptığını düşündü. Az önce yaptığı gibi birkaç dakika sessiz kalırsa yönetmenin tekrar konuşmaya başlayabileceğini hesapladı. Ama Taksim’e ulaşmak üzereydiler. Dayanamadı, bir soru daha sordu:

“O akşam depoda, her şey kötüye gidince Burak sana telefon etti ve Erdoğan Bey’le konuşmanı sağladı. Senle konuşurken, her şey sanki sihirli bir değnek dokunmuş gibi değişti. Hassas sınırı aşmaktan bahsettiniz. Neydi o?”

Duran’ın sorusu, Cebrail’in yüzünün değişmesine yol açtı. Belli ki yönetmen arkadaşının sorusuna en düzgün cevabı verebilmek için düşünüyor ama ne diyeceğine bir türlü karar veremiyordu. Bu esnada

meydana ulaştılar. Genç oyuncu, yönetmenin kendisiyle birlikte metro istasyonuna doğru yürümesi için bildiği bütün duaları arka arkaya sıraladı. Cebrail ne bir cevap veriyor ne de ayrılmak zorunda olduğunu söylüyordu. Son otuz saniyelik zaman diliminde, Duran merakından ölecek gibi oldu. Cebrail ya şimdi ayaküstü bir cevap verecek ya metro istasyonuna birlikte girecekler ya da arkasını dönüp gidecekti. Eğer giderse, son altı gündür yaşadığı strese yine bir nokta konulmamış olacaktı.

Genç oyuncu "hassas sınırı aşmak"la ilgili sorusunu sorduktan sonra tek bir laf etmeyip sadece yürüdü. Ta ki metro istasyonunun merdivenlerine kadar. Cebrail de merdivenleri kendisiyle inmeye başlayınca derin bir oh çekti. Sorduğu soruların cevabını alma ihtimalinin sürüyor olması rahatlamasına yol açtı.

Turnikelerden geçip, kendilerini durağa yaklaştıracak yürüyen zemin üzerine adımlarını atar atmaz Duran kulak kesildi. "Bugün istasyonu acaba hangi müzisyenler ne tür müzik icra ederek şenlendiriyor?" diye düşündü. Az sonra, güzel bir sazın eşlik ettiği dokunaklı bir ses duydu:

"Gönül dağı yağmur yağmur boran olunca,
Akar can üstüne sel gizli gizli,
Bir tenhada can cananı bulunca,
Sinemi yaralar yâr oy yâr oy yâr oy yâr."

Duran yürüyen zemindeyken cebinden çıkarmış olduğu metal paraları, fazla şakırdatmamaya özen göstererek saz kılıfının üzerine bıraktı ve Cebrail'le merdivenlere doğru yürümeye devam etti.

Cebrail genç adama "Biliyor musun bu bozlak kimin?" diye sordu. Delikanlı bilmediğini söyleyince "Neşet Ertaş Usta'dan 'Gönül Dağı' " dedi ve bozlağın sözlerini baştan sona ezbere söyledi. Ardından "Bozkırın tezenesi" diye ilave etti.

"O da ne?" diye sordu Duran.

"Bazı yerlerde mızrap derler, benim doğduğum coğrafyada adı tezenedir. Gitar için pena neyse, saz için tezene odur anlayacağın."

Merdivenlerin başına ulaşırlarken Cebrail bu kez sorma sırasının kendisine geldiğini düşündü:

“Neşet Ertaş’ın kim olduğunu, tezenenin ne olduğunu bilmeyen biri, neden para versin sanatçıya?” diye sordu.

Duran güldü. “Cevabını kendin verdin ya işte” dedi ve ekledi: “Sanat yaptığı için.”

Cebrail utandı. “Doğru” dedi.

İki arkadaş platforma ulaşıp da gelecek treni beklemeye koyulunca, Duran hayatında ilk kez gecikmesi için dua etti. Cevap verse de vermese de kafasına takılan üçüncü soruyu Cebrail’e sormaya karar vermişti. “En iyisi” dedi kendi kendine, “hemen şimdi sorayım.” Ve düşündüğü gibi yaptı:

“O akşam, hani Erdoğan Bey dayını gönderip beni aldırmıştı da Süleymaniye’deki Osmanlı evine gelmiştim ya, zikir başlarken içeriye giren uzun boylu şeyh görünüşlü adamın kim olduğunu sanki çıkaracak gibi olmuş ama biraz uzağında olduğum için bir türlü bulamamıştım. Sahi, kimdi o adam?”

Genç oyuncunun sorusu şaşırtıcıydı. Yönetmen, tabii ki arkadaşının kastettiği kişinin kim olduğunu biliyordu. Duran’ı oraya davet ettiğine göre, anlaşılan Erdoğan Bey de onun kim olduğunu saklamaya gerek görmemişti. Ayrıca, özel kıyafeti içinde o mekânda boy gösteren kişi de kim olduğunun bilinmesini asla umursamazdı. Cebrail yine de tereddüt etti. “Eğer” diye düşündü “bana bu soruyu bugün değil de yarın, oyun sahneye konduktan sonra sormuş olsaydı, derhal cevap verirdim.”

Duran daha sorusunu sorduğu an, Cebrail’den bir cevap alamayacağını hissetti. Arkadaşı, düşüncelerini kontrol edip ne yapıp yapmayacağına aklıyla karar verebiliyorsa da, duygularını yüzüne yansıtmamayı pek beceremiyordu. Duran, gözlemlediği ve zaman içinde giderek emin olduğu arkadaşına dair bu özelliklerin gayet insanca olduğunu düşündü. Ve daha fazla üstüne gitmedi.

Tren Levent istasyonuna ulaşırken Duran “Ben burada ineceğim” dedi.

Cebrail “Benim daha ileriye gitmem gerekiyor, yarın görüşürüz” dedi genç oyuncuya ve ekledi: “Yarın misafirleri annen ve baban getireceğine göre, tiyatroya saat 12.00’de Cafebar’da buluşarak gidelim mi?”

Duran “Olur” dedi ve indi. Cebrail bir durak daha gittikten sonra dönüş platformuna geçti, Taksim’e gidecek tren için beklemeye koyuldu.

12 Nisan Perşembe
Cennet devam ediyor

I

CEBRAİL’İN ENDİŞESİ

“Korkudan ölüyorum” dedi Cebrail arkadaşlarına.

Duran Cafebar’a henüz ulaşmamış, Burak ve Gizem tam da onun istediği gibi, genç oyuncudan yarım saat önce, yani 11.30’da gelmişlerdi.

Başlarının belası barmen tepelerinde belirince, çabucak defolmasını sağlamak için, üçü de fazla düşünmeden filtre kahve istediklerini söylemişlerdi.

Cebrail kaldığı yerden devam etti:

“Dün buradan çıktıktan sonra, Levent’e kadar beraber gittik. Beklediğim gibi, yol boyu bana merak ettiği soruları sordu. Önce Erdoğan Bey’i ve kullandığı bazı kavramları didikledi, sonra sözü zikre getirdi. Tahmin edebileceğiniz gibi, sorularından neredeyse hiçbirine cevap vermedim.”

Cebrail, Duran’la başından geçenleri ayrıntılarıyla anlatmayı sürdürürken, dövmeli geveze on metre öteden bağırmaya başladı:

“Saat tam 14.00’te başlayacak oyun değil mi Gizem? Ben 13.30’da salona girmiş oturmuş olurum, merak etme...”

Barmen bir milyon tane daha abuk sabuk laf söyleyerek kahveleri bıraktı ve tekrar tekrar iyi şanslar dileyerek masadan ayrıldı. Geçen süre zarfında, Cebrail ve Burak barmenin güzel kıza bu kadar samimi davranmasının

patavatsızlığından mı yoksa aralarında bir şeyler geçmeye başladığından mı olduğunu anlamaya çalıştılar. Birbirlerinden habersiz, Gizem'i zevzek barmene pek uygun bulmadıkları görüşünde birleştiler. O gidince, yönetmen kaldığı yerden devam etti:

"Bütün mesele, sahneye çıkacağı dakikayla, şoka gireceği tabloyu görme anını mümkün olduğunca birbirine yakın tutmak..."

Yönetmen, iki arkadaşının zaten bildikleri meseleyi, yani genç oyuncuyu neden şoka sokması gerektiğini, bir kez daha ama bu kez başka nedenler ileri sürerek anlattıktan sonra sözlerini bağladı:

"Eğer her şey istediğim gibi giderse, önce tiyatro binasının önünde beyaz minibüsü görecek..."

Gizem tam bu noktada heyecanına yenik düşüp yönetmenin sözünü kesti:

"Eminim, beyaz minibüsün neden orada olduğunu soracaktır."

Burak ve Cebrail, güzel kızın sözleri üzerine başlarını salladılar. Yönetmen kaldığı yerden devam etti:

"Sonra, doğrudan kulise geçilecek. Bu arada salonu ya da sahneyi görmemesi için hep birlikte gayret sarf etmemiz gerekiyor. Bence, salonun kalabalık olup olmadığını, İtalyan seçicilerin gelip gelmediğini, anne ve babasını görmek için, arada bir içeriye göz atmak isteyecektir. Bir şekilde bunun önüne geçmeliyiz..."

Yönetmen neler yaparak bunu sağlayabileceklerini söyleyecekken, bu kez de Burak kesti sözünü:

"Tam değil de kontrollü bir şok olabilmesi için, perdenin açılmasına bir iki dakika kala, sahne ve salonu göstererek bir açıklamada bulunmayı da ihmal etmemeliyiz. Hiç göstermesek de olur belki ama bu kadar büyük bir şok oyunu oynayamamasına yol açabilir. En iyisi kontrollü bir şok uygulamamız. Bence muhteşem olacak!"

Gizem ve yönetmen başlarını salladılar. Yönetmen az önce Burak'ın kestiği noktadan devam etti:

"Aynı şekilde düşünüyorum. Ona, gördüklerini tam olarak değilse de biraz olsun özümseyecek kadar zaman tanımamız gerekiyor. Düşünsenize, sahneye çıkıyorsunuz ama sahne hiç de provalarda gördüğünüz gibi değil.

Ya da salona baktığınızda, tam karşınızda, hiç beklemediğiniz biri, üstelik farklı bir amaçla gelmiş olarak oturuyor. Siz olsanız, böylesi bir duruma hazırlıksız yakalanırsanız şaşırmaz mısınız?"

Burak "Ben şaşırırım ve çok da istemem doğrusu" dedi.

Gizem "Burak haklı" dedi ve sonraki sözlerini biraz tedirgin bir ses tonuyla sürdürdü:

"Tamam, başrol oyuncusunu alışkın olmadığı bir ortamda bulunduğu hissi yaratarak şaşırtıyoruz ama oyunu oynayamaz hale de getirmememiz gerekiyor. Aksi halde bir skandala da yol açabiliriz. Öyle değil mi?"

İki oyuncunun söyledikleri yönetmenin hoşuna gitti:

"Söyledikleriniz tümüyle doğru. Ama getirilerini de gözden uzak tutmayın. Düşünsenize, cehenneme adımınızı atıyorsunuz, şaşırmaz mısınız? Buna karşılık yüzlerce kez orada bulunduysanız, kanıksamış olursunuz. Dante rolünü oynamak üzere Duran'ı sahneye iterken, önceden çıkıp prova yaptığı bir ortam değil, hayalini bile kuramadığı bir atmosfer yaratmalıydık ve yarattık. Bu yolla, seyirciyi onun sahiden yabancısı olduğu ve ürktüğü bir ortamda olduğuna inandıracağız."

Gizem "Çok güzel olacak!" diye destekledi yönetmenin sözlerini. Heyecanı konuşmasına yansıyordu:

"Sahneye çıkarken ve perde açılıp da salona dönüp baktığında, yüzünün alacağı hali gerçekten merak ediyorum. Bence, kontrollü bile olsa yaşayacağı şok yüzüne, sesine, tüm hareketlerine yansıyacak."

Yönetmen güzel kızın sözlerini anlamlı bulduysa da bu kez kendisi karşı tarafa, az önce Burak ve Gizem'in savundukları ve "ya her şey kontrolden çıkarsa" diye özetlenebilecek bakış açısına kaydı:

"İkiniz de doğru söylüyorsunuz. Bütün mesele, ona tanıyacağımız süre zarfında, kendisini toparlayıp toparlayamayacağında. Özetle şunu söylemek istiyorum: Üçümüz de Duran'ın zeki bir adam olduğunu düşünüyoruz. Ama bu özelliği, ne yapmaya çalıştığımızı kavrayıp, yaratmış olduğumuz şaşırtma ortamından yararlanmasına yetecek mi?"

Burak, yönetmenin sözleri üzerine tereddütsüz bir yorum yaparak, hem yönetmenin hem de Gizem'in yüreğine su serpti:

“Bence her şey yolunda gidecek.”

Cebrail arkadaşından gelen destekle biraz ferahladıysa da kuşkularını seslendirmeye devam etti:

“Bir de tabii bu işin oyundan sonraki tarafı var. Gözünüzde canlandırsanıza, oyundan sonra neler olacağını!”

Burak ve Gizem yine kuşku dolu bakışlarla başlarını salladılar.

Burak, “Ben, günlerdir gözümde canlandırmaya çalışıyorum oyun bitip de kutlama için fuayeye geçtiğimizde tanık olacağımız manzaraları ama bir türlü başaramıyorum” dedi.

Gizem önce Burak’a katıldığını söyledi. Sonra konuya çok başka bir açıdan yaklaştı:

“Hesaba katamadığımız başka sürprizlerle birlikte, gerçekten eğlenceli bir günü yaşamaya başladık diye düşünüyorum. Benimle aynı fikirde misiniz?”

“Duran Geldi, Susalım!”

Cebrail ve Burak güzel kızın sorusunu cevaplayamadan kapıda Duran belirdi. Üç arkadaş kendilerini suçüstü yakalanmış gibi hissettiler.

Burak genç oyuncunun da duyacağı bir ses ve her zamanki hergeleliğiyle “Duran geldi, susalım!” diyerek aksi halde tedirginlik rüzgârı esebilecek ortama çekidüzen verdi.

Cebrail delikanlının uzattığı eli sıkarken “Daha kahvelerimizden birer yudum bile almadık” dedi.

Genç oyuncu öteki arkadaşlarının ellerini de sıkıp bir koltuğa oturdu ve hemen “Bugün büyük gün, heyecanlı mısınız?” diye sordu.

Gizem “Ne yalan söyleyeyim, ben heyecanlıyım” dedi sanki az önceki konuşmalar hiç olmamış da konuşmaya yeni başlanıyormuş gibi.

Burak, arkadaşının tavrına içten içe şapka çıkardı. Kızın sadece güzel değil, aynı zamanda akıllı da olduğunu düşündü. “Ben de tıpkı senin gibi heyecanlıyım Gizem” dedi.

Cebrail ise, genç oyuncunun heyecanlı olup olmadığına dair soruyu, Burak ve Gizem’in kendinden önce cevaplamalarından yararlanarak iyice

ölçtü biçti. Nedense içinden bir ses, dikkatli konuşması gerektiğini söylüyordu. Cevabını sadece soruyu sormuş olan Duran'a değil üç arkadaşına birden vermeyi tercih etti:

"Heyecanlı değilim desem, inanır mısınız?"

Üç oyuncunun üçü de "Hayır" diye cevapladı yönetmeni.

Gizem ayrıca "Soluk betin benzin de sözlerini doğruluyor zaten" diye ilavede bulundu.

Yönetmen bu kez hiçbir şey söylemedi, sadece gülümsedi.

Burak "Konuklardan ne haber bu arada?" diye sorunca, Duran bildiklerini anlatmaya koyuldu:

"Otellerini çok beğenmişler. Annem ve babam evden benden önce çıktılar, kaldıkları otele kahvaltıya gittiler. Babam laf arasında başka ülkelerde de oyun seyredip seyretmediklerini sormuş. Seyrettiklerini, iyilerin de kötülerin de olduğunu söylemişler. İçlerinden biri, herhangi bir basılı materyalimizin olup olmadığını sormuş. Babam, sürpriz olsun diye afişi oyundan sonra vereceğimizi söylemiş. İşte böyle."

Afişten söz edince, Cebrail çantasına hamle etti ve "Evet, şimdi afişi baskıya vermenin zamanı geldi" dedi. Başka söyleyecekleri de vardı:

"Gelirken tekrar uğradım, arka sokaktaki baskıcı, daha önce de konuştuğumuz üzere bir saat içinde yirmi tane afişi teslim edebilecek hazırlığı yapmış durumda. Dördünü poster blok haline getirmek de bu zamanın içinde. Kararımızı bekliyor."

Burak "Poster blokların fuayede nerelere konulacağını teknik ekibe bildirdik mi?" diye sordu.

Yönetmen "Söyledim" derken geç kalıyorlarmış gibi saatine baktı ve "afişleri ve blokları tiyatroda kimin teslim alacağı, nerelere koyacağı belli" diye devam etti. Zamanın gerçekten de geldiğini belirtmek amacıyla masanın üzerine koyduğu taslakları işaret ederek "Hemen şimdi, mümkün olduğunca hızlı olmak kaydıyla, hangi afişi daha çok beğendiğimize karar vermek zorundayız!" dedi.

Cebrail'in uyarısı üzerine ilk sözü Gizem aldı:

“Doğrusunu söylemem gerekiyorsa, ben ‘DurANTE DURANte’ isimli olana bayıldım. İsterseniz neden böyle düşündüğümü de anlatabilirim. Ya da isterseniz herkes önce hangi afişi seçtiğini söylesin. Sonra gerekirse nedenlerimi söyleyeyim.”

Burak sanki sıra kendisine gelmiş gibi “Gizem’le aynı fikirdeyim” diyerek arkadaşının düşüncesine katıldı.

Cebrail iki oyuncunun sözlerini yeterli bulmuş olsa gerek, sanki son sözü söyleyecek olan Duran’mış gibi başını ona çevirdi.

“Şey” dedi Duran, “galiba ben de Burak ve Gizem’le aynı fikirdeyim ama bazı çekincelerim var.”

Cebrail, Burak ve Gizem neredeyse aynı anda Duran’ın çekincelerinin neler olduğunu merak ettiklerini ifade edince, genç oyuncu sözlerini sürdürdü:

“Az önce de söylediğim gibi bu versiyondaki dizaynı da oyun için seçilen ismi de çok sevdim. Tek derdim, benim ismim ile oyunun isminin aynı olması.”

Duran’ın sözleri Cebrail’in gülümsemesine yol açtı. “Sen istemedin ki böyle olmasını” dedi.

Genç oyuncu düşüncesine açıklık getirmeye çalıştı:

“Öyle ama yine de insan bir tuhaf oluyor. Adını oyunun ismiyle aynı afişin üstünde gören başkalarının ne düşüneceğini merak ediyor. Daha da ötesi tedirgin oluyor. Haksız mıyım sizce?”

Yönetmen tıpkı az önceki gibi gülümsedi. Vereceği cevabın uzun olacağını göz önünde bulundurmuş olsa gerek, derin bir nefes aldı.

“O senin kişisel sorunun dostum ve kararımızı etkilememeli. Oyunumuz, İstanbul cehenneminde yaşayan genç Duran’ın başından geçenleri anlatıyor. Hareket noktamız, yedi yüz yıl önce aynı cehennemi kendi coğrafyası olan Floransa’da yaşayıp kaleme alan Dante. Belki senin adın Duran olmasaydı, oyuna bu ismi koymak aklımıza gelmezdi ama geldi bir kere. Senin adın ile *İlahi Komedya*’nın yazarının adının aynı olması oyunun ismi konusunda bize ilham verdi. Ama o kadar. Bence bunu fazla dert etme.”

Cebrail sözlerini henüz tamamlamadığını, tersine en önemli kısmını en sona sakladığını ifade edecek şekilde baktı Duran’a ve kaldığı yerden devam etti:

“Asıl üzerinde düşünmemiz gereken, koyacağımız ismin, sergileyeceğimiz oyunu taşıyabilip taşıyamayacağı olmalı.”

Cebrail’i en az Duran kadar dikkatli dinleyen Gizem, elini kaldırarak konuşmaya müdahil oldu. Belli ki yönetmenin sözlerini tamamlamasını zor beklemişti. Ona yönelik olarak ama Duran üzerine konuştu:

“Bu isim, kesinlikle oyunu taşıyacak nitelikte. Duran’ın isminin oyunla aynı olması hoş bir tesadüf bence.”

Ve hemen genç oyuncuya döndü:

“Bu durum seni rahatsız etmek şöyle dursun sevindirmeli. Bir baksana afiş taslağına...”

Güzel kız bu esnada önündeki üç taslaktan “DurANTE DURANte” yazanı en üste çıkardı ve eliyle işaret etti:

“Oyunun ve başrol oyuncusunun isimleri aynı, çok şık değil mi sence de?”

O cümlesini tamamlarken, dövmeli barmen tepelerine dikildi ve noktayı o koydu:

“Bence en üsttekini seçin!”

İtalyan Misafirler

Yönetmen ve üç oyuncu, matbaaya gitmek üzere Cafebar’dan çıktılar.

Matbaada işleri üç dakikadan bile az sürdü. Daha önce taslakları görmüş ve makinelerini hazır hale getirmiş matbaacı “Demek ‘DurANTE DURANte’ versiyonuna karar verdiniz, ben de en çok onu sevmiştim zaten” dedi. Yönetmen “Zaman sorunumuz yok değil mi?” diye sorunca sözlerini şöyle sürdürdü:

“Bir saat sonra, dört tanesi blok hale getirilmiş olarak yirmi adet afişi salona bizzat getireceğim. Bu arada oyunu da büyük bir merakla seyredeceğim.”

Cebrail, tiyatronun olduğu sokağın köşesini döner dönmez, salonun bulunduğu binanın önünde beyaz bir minibüs olup olmadığına baktı. Vardı.

Aracın yanından geçerlerken beklediği olmadı. Duran “Bu da ne böyle?” diye sormadı.

Gizem derhal rolünü oynadı. “La Paix de ne ola?” dedi.

Burak “İşte” diye düşündü, “işler beklediğimiz gibi gelişmemeye başladı bile.” Hemen duruma müdahil oldu ve “Şu Mecidiyeköy’deki akıl hastanesi değil mi?” diye Gizem’in sorusuna soruyla cevap vererek Duran’ın dikkatini beyaz minibüse çekmeye çalıştı.

Cebrail de “Evet o” diyerek iki oyuncunun konuşmalarını güçlendirmeye çalıştı.

Konuyla ilgili söz söylemeyen tek kişi Duran oldu. Genç adam minibüse sıradan bir araç gibi bakıp geçti.

Sıra ikinci aşamaya gelmişti...

Cebrail, Gizem ve Burak, arkadaşları Duran’ı, salona bakmasına fırsat vermeden soyunma odalarının bulunduğu bölüme geçirmeyi başardılar. Bu esnada oyuncunun telefonunun çalması da onlara yardımcı oldu. Genç oyuncu telefonu kapatır kapatmaz arkadaşlarına babasıyla yaptığı konuşma hakkında bilgi verdi:

“Annem ve babam İtalyanları otelden çıkarmışlar, önce biraz etrafta dolaştırmışlar şimdi de buraya doğru getiriyorlarmış. Annem seçicilere, kendileriyle neden oyundan önce değil de oyundan sonra tanışacağımızı nedenleriyle izah etmiş. Sürprizi bozmamak için yüzlerimizi göstermek istemediğimizi söyleyince, içlerinden biri çok ilginç bulduğunu söylemiş. Babam merak içinde bizim cephemizde işlerin nasıl gittiğini sordu. Anladığım kadarıyla burada her şeyin hazır olup olmadığını merak ediyor. Perdenin tam zamanında açılacağını söyleyince, içine su serpildi.”

Duran konuşmasını tamamlarken yönetmen saatine baktı. “Saat 13.00 ve tam bir saat sonra perde açılacak. Şimdi herkes giyinsin” dedi.

Oyuncular yanından ayrılırken, yönetmen Duran’ı kolundan yakaladı.

“Kıyafetini giydikten sonra mutlaka beni gör. Söylemek istediğim son birkaç şey var.”

II
“KEŞKE OYUNU İZLESEYDİ”

Duran giyim ve makyaj işini tamamladıktan sonra, öteki oyuncularla laflayan Cebrail’i buldu ve derhal “Nasıl olmuşum?” diye sordu.

Yönetmen genç oyuncunun kıyafetinde bir iki noktayı düzeltti ve biraz geriye çekilip baktı. Yorumda bulunmak yerine soru sormayı tercih etti:

“Kendini Erdoğan Bey’in çiftliğindeki rüyada gibi hissediyor musun?”

Duran şaşırdı:

“Sen nereden biliyorsun o rüyayı?”

Yönetmen “Hem Erdoğan Bey hem de Burak ve Gizem anlattılar” diye cevapladı genç oyuncuyu. Arkadaşının şaşırdığını görünce devam etti:

“Tıpkı Dali’nin tablosunda olduğu gibi. Bizim oyundaki kıyafetler ile Dali’nin çizdiği Dante ve Beatrice’in kıyafetleri aynı. Sen de rüyanda, kendini ve Gizem’i aynı kıyafetle görmemiş miydin zaten?”

Duran, arkadaşını başını sallayarak onayladı. Cebrail devam etti:

“Demek aklın yolu gerçekten de bir.”

Genç oyuncu tam “Nasıl yani?” diyecekti ki durdu. Oyunun başlamasına yarım saatten bile az bir süre kalmışken, böylesi bir konuyu ne yönetmenle ne de başka kimseyle tartışmak istemezdi. “Hımm” diye geçiştirmeye çalıştı.

Ama yönetmen peşini bırakacakmış gibi görünmüyordu:

“Osmanlı evine gelmiştin ya hani Duran, biz orada rüyalar üzerine çok konuşuruz. Aynı zamanda hocam olarak da gördüğüm dayım, bazen mistik

konularda konferanslar verir. Onlardan birinde şöyle demişti: ‘Rüyalarda gördüklerimiz gerçek olmasa da var olduğu düşünülen hallerdir. Yapmamız gereken, gördüğümüz rüyayı hakikate bağlamanın bir yolunu bulmaktır. Bir insan, aklını ve duygularını tümüyle kontrol altına alıp semboller perdesinin arkasını görmeyi becerebilirse uykudan uyanmış, bir başka deyişle rüyayı çözmüş gibi olur...’ ”

Cebrail konuşurken Duran’ın gözünün önüne, Erdoğan Bey’in deposunda tanık olduğu görüntüler geldi. Uzun koridorlar boyunca peşleri sıra yürüdüğü üç adam arasında geçen, sanki tuhaf adama yaptığı aşırılıklar nedeniyle haddini bildirir gibi gerçekleşen konuşmaları hatırladı. Ortada Erdoğan Bey, bir yanında iriyarı şoförü, öteki yanında Cebrail...

Nasıl olmuştu da o zamana kadar Erdoğan Bey’in şoförünün aynı zamanda Cebrail’in dayısı olduğunu keşfedememişti? Biraz kendine kızdı. Sonra aklına, Osmanlı evinde katıldığı zikir ayini geldi. Tuhaf adamın ızbandut görünümlü şoförü, kendisini Levent’ten almış, Süleymaniye’deki Osmanlı evine getirmişti...

Duran tekrar düşününce, zikir ayinine çok özel giysiler içinde katılan ve U düzeninde yerleşmiş topluluğun açık tarafında tek başına oturan şeyh görünümlü adamın Erdoğan Bey’in şoförü olduğuna karar verdi. “Demek” diye düşündü, “Erdoğan Bey’in şoförü ve Cebrail’in dayısı olan bu kişi, aynı zamanda Osmanlı evinde faaliyet gösteren bir tarikatın da şeyhi.”

Genç adam sonunda, Cebrail’in az önce rüya üzerine söylediği sözlere geri döndü.

“Bir insan” demişti yönetmen, “aklını ve duygularını tümüyle kontrol altına alıp semboller perdesinin arkasını görmeyi becerebilirse uykudan uyanmış, bir başka deyişle rüyayı çözmüş gibi olur...” Sonra derin bir nefes almıştı. Bu da gösteriyordu ki söyleyeceklerini henüz tamamlamış değildi.

Duran’ın düşündüğü çıktı. Cebrail kaldığı yerden devam etti:

“Biliyorum rüya ve daha pek çok başka konuda konuştunuz, tartıştınız Erdoğan Bey’le. Ne diyorsun, son tahlilde sevdin mi yoksa sevmedin mi onu?”

Duran, arkadaşının başlangıçta anlamsız bulduğu rüya konuşmasını bu noktaya bağlayacağını hesaba katmamıştı. Aklına, bir gece önce yana yakıla Erdoğan Bey'i ararken Cebrail'in kendisini nasıl engellediği geldi. Aynı insan, şimdi karşısına geçmiş, onu sevip sevmediğini sorguluyordu. Genç oyuncu gayriihtiyari "Acaba neden böyle davranıyor?" diye düşündü.

Öte yandan, saat süratle ilerliyordu. Perde açılmadan önce sahneye son bir kez göz atmak, gizlice de olsa salonda nelerin olup bittiğini görmek istiyordu. Tabii her şeyden önce, kendisini meşgul eden yönetmenden kurtulmalıydı. Duran bunun için, Cebrail'in Erdoğan Bey'le ilgili sorduğu soruya kestirmeden de olsa bir cevap vermesinin zorunlu olduğunu hissetti:

"Erdoğan Bey'in gerçekten de çok sıra dışı bir adam olduğunu söyleyebilirim. Sorduğun soruya gelince; sevmek ve sevmemek kavramları, onunla karşılıklı pozisyonlarımıza pek uygun tanımlamalar değil."

Cebrail, Duran'ın konuşmaya başladığını ve bunu bir süre daha devam ettirmesi gerektiğini düşündü:

"Sıra dışı sözcüğünü, bir insanla ilgili olarak kullanmak kolay iş değil. Bana söyler misin, bir gece önce onu yana yakıla ararken aklında neler vardı? Eğer görebilseydin neler soracaktın?"

Duran şaşırdı. Önce, tuhaf adamı bulmak için kumarhaneye ve Osmanlı evine gittiği saatler geldi gözünün önüne. Ardından, Cebrail'le yaptığı uzun konuşma çınladı kulaklarında. Aynı anda, horoz dövüşü mekânına, sokak çocuklarının sığındığı Sultanahmet'teki eve, Durusu'daki çiftliğe, Kasımpaşa'daki depoya gitmeyi düşündüğünü hatırladı. Aslında, o zaman biri Erdoğan Bey'in kendisini dünyanın öbür ucunda beklediğini söylese, giderdi.

Genç adam tekrar perdenin açılma saatinin süratle yaklaşmakta olduğunu hatırladı. İçinden bir ses, sahneyi son bir kez kontrol etmesi gerektiğini tekrarladıysa da aldırmadı. Zaten son provanın üzerinden henüz yirmi dört saat bile geçmemişti. Sahneye dair herhangi bir yabancılık çekmeyeceğinden emindi. Ama salonda neler olduğunu mutlaka görmeliydi. Tam da şu anda, seyirciler fuayeden salona geçiyor olmalıydılar.

Duran, yönetmenin cevabını sabırsızlıkla beklediğini görünce “Hem yürüyüp hem konuşsak ve en azından salona bir göz atsak olmaz mı?” diye sordu.

Cebrail “Korktuğum başıma geliyor” diye paniğe kapıldı. Bir yolunu bulup genç oyuncunun önünü kesmeli, oyunun başlamasına on iki dakika kaldığına göre, onu on dakika kadar daha oyalamalıydı.

O böyle düşünürken, Duran, Cebrail’den sorusuna cevap vermeden kurtulmasının mümkün olmayacağını hesapladı.

“Neyse” dedi kendi kendine, “zamanı mesele ettikçe, daha da geç kalıyorum. Soruyu cevaplayıp, bir an önce salona göz atmaya gideyim.”

Kararını verdi ve “Ona iki şey soracaktım” diye başladı yönetmenin sorusunu cevaplamaya:

“İlki, nasıl olup da aklını kontrol altında tutarken iradesini askıya almayı başardığı; ikincisi, gerçek bir düş dünyası yaratmanın sırrının ne olduğu.”

Cebrail duyduklarına sevindi. Duran’ın iki sorusu da dişiydi. Genç oyuncu, üremeye elverişli sorular sorarak işini kolaylaştırmıştı.

“Bir hayli derinmiş Erdoğan Bey’e soracağın sorular” dedi ve devam etti:

“Ortak dostumuz ilk bakışta sığ gibi görünür ama derindir. Ne yazık ki taşıyamaz bu derinliği. Neden böyle düşündüğümü sana uzun uzun anlatmayacağım. Çünkü, çok kısa bir süre sonra sen de anlayacaksın nedenini.”

Duran arkadaşına “Nereden çıktı bu sözler de şimdi?” der gibi baktı. “Ama” dedi, “o akşam Erdoğan Bey’i göremeyeceğimi söylerken sanki bir daha hiç karşı karşıya gelmeyecekmişiz gibi bir vurgu yapmıştın.”

Cebrail gülümsedi.

“Kuşkusuz onu görüp görmeyeceğine karar verecek olan ben değilim. İkiniz de yetişkin insanlarsınız. Eğer birbirinizi görmek isterseniz sizi kim engelleyebilir ki? Yine de göz önünde bulundurman gereken bir faktör var. Koşullar! Sen onu o da seni görmek isteyebilirsiniz pekâlâ ama koşullar buna elvermeyebilir. Öyle değil mi?”

Duran “Ne anlamsız sözler bunlar” diye düşündüyse de söylemedi. Onun yerine samimi bir ses tonuyla “Aslında, onun bu oyunu seyretmesini çok

isterdim” dedi.

Yönetmen “Ben de” diyerek müdahale etti Duran’ın konuşmasına ama derhal sustu. Sözü tekrar ona bıraktı.

Genç oyuncu konuşmasına biraz iç geçirir gibi devam etti:

“Birlikte geçirdiğimiz küçücük zaman diliminde, Erdoğan Bey’in hayatıyla ilgili neredeyse her şeyi öğrendim. Sokak çocukluğundan silah tüccarlığına varan yaşamı; horoz dövüşünden kumarbazlığa, kendi yiyeceklerini yetiştirmeye, resim ve heykel koleksiyonculuğuna kadar hobileri...”

Duran sözlerinin tam ortasında, az sonra başlayacak oyunda başrol oynayacağını hatırladı. Her şey istediği gibi gitmezse, bundan en büyük zararı kendisinin göreceğini düşündü. Sonra, karşısındaki adamın durumunun da aynı olduğu geldi aklına. Kendisi başrol oyuncusuysa, o da oyunun yönetmeniydi. Zaman işliyorsa eğer, sadece kendisi için değil yönetmen için de işliyordu. Alınacak sonuç kendisini olduğu kadar onu da etkileyecekti. Aklına Demokles’in kılıcı benzetmesi geldi.

“Aslında” diye düşündü, “ağır kılıç bu kez sadece Demokles’in tepesinde sallanmıyor. Eğer düşerse, onu bir sicimle tavana asan Kral Dionysios’un da kellesi gidecek. Herhalde bunun farkındadır.”

Yönetmenin ve kendisinin durumları aynı olduğuna göre yarıda bıraktığı konuşmasını sürdürebilirdi:

“Dediğim gibi, Erdoğan Bey’le ilgili neredeyse her şeyi öğrendim. Az önce saydıklarıma ek olarak felsefi dünyasını besleyen dergâh bağlantısını, ne tür yerlerde yaşamayı sevdiğini...”

Duran yine sözlerini tamamlayamadı. Sözlerinden tedirginlik duydu. Konuşmasını, ettiği laflara kendisi de inanmayan insanlar gibi tamamlamadan bitirdi.

Cebrail genç oyuncunun yüzünde, ona değil de kendi kendine konuşmuş ve vazgeçmiş gibi bir ifade okudu. “Ne güzel” dedi arkadaşının tamamlayamadığı konuşma için.

O an itibariyle, iki arkadaşın karşılıklı durumları değişmiş gibi görünüyordu. Başlangıcın tersine, yönetmen kısa kesmek, oyuncu

konuşmak isteyen taraf olmuş gibiydi.

“Neden görüşmemizi engelledin o gece?” diye sordu Duran, bu sefer tükenmekte olan zamanı hiç hesaba katmaksızın.

“Çünkü öyle gerekiyordu” dedi yönetmen. Saatin yaklaşmakta olduğunun, yine de birkaç dakikaya ihtiyaç duyduğunun farkındaydı. Bu nedenle devam etti:

“Biraz önce Erdoğan Bey hakkında her şeyi öğrendim dedin ya hani, aslında bilmediğin ve anlamadığın o kadar çok şey var ki!”

Genç adamın canı sıkıldı. İtiraz etti:

“O kadar da değil.”

Cebrail güldü.

“Erdoğan Bey hakkında bilmediklerin bildiklerinden çok daha önemli desem, bana kızar mısın?”

Yönetmen ağzından çıkan sözlere inanamadı. “Nasıl oldu da söyledim bu sözleri!” diye düşündü. Yapmakta olduğu tüm konuşmaların, Duran’ın az sonra oynayacağı oyunu derinden etkileyeceğini gayet iyi biliyordu. Ama ok yaydan çıkmıştı bir kez. Tekrar saatine baktı, 13.58’i gösteriyordu. Etrafına göz attı. Tüm oyuncular ve teknisyenler yerli yerindeydi. Duran’ı elinden tuttu ve sahneye doğru yürüttü.

“O burada Duran!”

Yönetmen bu sözleri söyledikten sonra genç oyuncunun kulağına eğildi ve sözlerini sürdürdü:

“Sahneye çıkar çıkmaz karşında olacak. Sakın şaşırma! Bunun, oyunun bir parçası olduğunu düşün. Her zaman olduğu gibi oyununu oyna! Anlaştık mı?”

Duran, yönetmene cevap veremeden sahneye adımını attı.

III

MİTOLOJİK KAYIKÇI KHARON

Genç adam sahneye adımını attığında küçükdilini yutacak gibi oldu. Erdoğan Bey tam ortaya yerleştirilmiş çok özel bir koltuktan kendisine bakıyordu.

Duran ile tuhaf adam göz göze geldiler ve perde tam da o anda açıldı.

Genç oyuncu salonun tüm koltuklarının dolu olduğunu görünce, sahnenin ortasına konuşlanmış Erdoğan Bey faktörünü bir kenara bırakıp, oyununa başlaması gerektiğini düşündü. Şimdi ne kendisine tuhaf bakışlar gönderen Erdoğan Bey'i ne de kendisine bu oyunu oynayan yönetmen Cebrail'i düşünmenin zamanıydı. Konuşmaya başladı...

İçeride Cebrail, Gizem ve Burak birer oh çektiler.

Genç oyuncu ilk cümlesini tamamlarken, bu kez de en ön sırada nedense beyaz bir doktor önlüğü içinde Erdoğan Bey'in şoförünü gördü. Aynı zamanda Cebrail'in dayısı ve Osmanlı evinin de şeyhi olan iriyarı adamın iki yanında, yine nedense hastabakıcı kıyafeti giymiş iki görevli oturuyordu.

Konuşmasını sürdüredursun, tiyatroya girerken gördükleri beyaz minibüs, genç oyuncunun gözlerinde şimşek gibi çaktı.

Neyse ki, o ilk cümlesini tamamlarken mavi ipek kıyafeti içinde sahneye Beatrice girmişti de Duran kazasız belasız sözlerine ara vermişti. Dante'nin platonik aşkı Beatrice rolünde Gizem ne kadar saf ve ne kadar güzel görünüyordu.

Güzel kız, eliyle sahnenin ortasına özel bir sandalyeye bağlı olarak oturtulmuş Erdoğan Bey'i işaret ederek başladığı rolünü sözleriyle devam ettirdi:

"Mitolojik kayıkçı Kharon'un elleri ve ayakları bağlı bu kez, ağzı da kapalı.

Oyunun aktörü olmadığını düşünün diye siz,

Köprülerin altından çok su aktığını sanın ve yanılın diye. "

Kulağına yabancı gelen bu cümleden sonra, Beatrice bildik cümlelere dönünce "Anlaşıldı, Kayıkçı Kharon rolündeki Erdoğan Bey hariç her şey aynen devam edecek" diye düşündü Duran.

Demek yönetmen Cebrail, mitolojik kayıkçı Kharon'un ayağa kalkıp etrafa saldırmasını engellemek için özel bir iskemle tasarlatmış, adamı üzerine oturtup ellerinden ve ayaklarından bağlatmıştı. Ayrıca *Kuzuların Sessizliği*'nde Hannibal Lecter rolünü oynayan Anthony Hopkins'in taktığına benzer bir de maske imal ettirmiş, ısırmak şöyle dursun konuşmasına bile engel olmuştu. Genç oyuncu kendisinden habersiz yapılan değişikliğe kızmadı, tersine hoşuna gitti.

Kharon'un doktoru rolünü özel beyaz kıyafeti içinde oynayan Erdoğan Bey'in şoförü, iki yanındaki mavi önlüklü hastabakıcılarla oyuna daha da inandırıcı bir hava vermişti.

Kısacası yönetmen Cebrail yapmıştı yine yapacağını. Seyircileri, sahneye çıktığında gerçekten şaşırdığına inandırmak için, bu eklemeden kendisini haberdar etmemiş böylece özel bir etki elde etmişti. Duran, Erdoğan Bey'i Kharon rolünde üstelik deli sandalyesinde görünce gerçekten şaşırmıştı. Söz sırası kendisine geldiğinde, bu kez daha güçlü devam etti rolünü oynamaya.

Sahnenin Arkası

Aynı anda, sahneye açılan kapının kenarında Cebrail "İstediğimiz etkiyi elde ettik" dedi Burak'ın kulağına.

Az sonra sahneye çıkıp Vergilius'u canlandıracak olan Burak "Evet, müthiş oldu" diye karşılık verdi ona. "Yalnız bir şey soracağım sana" dedi

ve sorusunu sordu:

“Sence, Duran Erdoğan Bey’in özel durumunu anlayabildi mi? Yoksa her şeyi oyun olarak mı algıladı?”

Birkaç dakikadır aynı konuyu kafasında döndürüp duran Cebrail, arkadaşının ağzından da aynı soruyu duyunca kuşkuya kapıldı:

“Emin değilim. Sence?”

Burak “Bilmiyorum” diye cevapladı yönetmeni. Sonra sadece Cebrail’in duyabileceği kadar sesle fikir yürütmeye başladı:

“Eğer kapıda gördüğü beyaz minibüs aklına geldiyse, mutlaka Erdoğan Bey’in özel durumunu keşfetmiştir. Aksi takdirde, her şey sanki oyunun bir parçası gibi duruyor.”

Cebrail başını salladı “Aynı fikirdeyim” dedi. Bu kez de o kısık sesle düşünmeye başladı:

“Tiyatronun önünde minibüse yaptığımız vurgu yeterliydi gibi geldi bana. Acaba daha mı fazla konuşmalıydık üzerinde?”

Yönetmen kısık sesle düşünürken, birden ilahi bir ışıkla aydınlanmış gibi sesini biraz yükseltti:

“Ne fark eder? Öyle ya da böyle oyununu oynayacak. Erdoğan Bey’in özel durumunu bilse, belki biraz daha etkili bir oyun çıkarırdı ama bence her şey, en azından beklediğimiz kadar iyi gidiyor.”

Burak yönetmenin kolunu yakaladı ve sıkarken “Gerçekten öyle” dedi.

Onlar konuşurken Beatrice’in repliği bitti ve tam da Dante konuşmaya başlarken, karşılarındaki kapıdan sahneye iki dev horoz girdi. Dante konuşadursun, arka planda müthiş bir kavgaya tutuştular. Horozlar kavgalarını yer yer Erdoğan Bey’in özel koltuğunun etrafında da sürdürüyorlardı.

Cebrail bu kez de “Ne dersin, İtalyanlar anlayacaklar mı horozlarla ne kastettiğimizi?” diye sordu Burak’a.

Oyuncunun cevabı hazırdı:

“Hiç sanmıyorum. Bu sahneyi canlandırırken büyük bir kartal kullanmış olsaydık, eminim *İlahi Komedya*’nın metninden hareket ettiğimizi

anlarlardı. Öte yandan, biz de onların anlamayacağını öngördük zaten değil mi?”

“Evet” diye cevapladı oyuncuyu yönetmen. Beatrice’e biraz kulak kabarttıktan sonra devam etti:

“Yüzlerce yıldır tartışılan bir konuyu sahnede çözmeye çalışmak, çok büyük bir iddia olurdu. Eminim seçici kurul horoz dövüşüyle İstanbul cehennemini sembolize ettiğimizi gayet iyi anlayacaktır. Neyse, çeneyi keselim istersen sıra sana geliyor!”

Yönetmen sözlerini tamamlarken horozlar sahneden çekildi, onların yerini kumarbaz kıyafetine bürünmüş iki oyuncu aldı. Onların ardından Burak içinden beşe kadar saydı ve Vergilius olarak sahneye adımını attı.

Sahnede Vergilius Beatrice’ten boşalan yeri alırken, sahnenin arkasında Gizem Burak’ın boşalttığı yeri doldurdu. Yönetmenin yanına geldi ve hemen “Nasıl gidiyor?” diye sordu.

“Ben çok memnunum, sence nasıl gidiyor?” diye cevapladı güzel kızı yönetmen.

“Duran döktürüyor! Bence planın işe yaradı. Erdoğan Bey’i özel sandalye bağlanmış olarak etkileyici maskesinin içinde görünce, bir an ruhunu teslim edeceğini zannettim. Bırak şaşkınlığının yüzüne yansımasını ellerine ayaklarına, sesine, her şeyine yansıdı. Sanki gerçekten dünyadan cehenneme geçmiş gibi oldu.”

Duydukları yönetmenin hoşuna gitti:

“Ben Duran’a bakarken seyirciyi de izledim. Çok etkilendiler. Yanlış düşünüp düşünmediğim oyunun sonunda belli olur.”

Sahnede Dante kumar, kumarbazlar, toplumdaki çürüme gibi konularla ilgili olarak Vergilius’la laflarken, arka planda çeşitli pozisyonlarda yere düşen ve her defasında mutsuz ifadelerle ayağa kalkan dev zarlar seyirciyi büyülemeyi sürdürüyordu.

Cebrail “Az önce Burak’la konuşurken, Duran’ın Erdoğan Bey’in özel durumunu anlayıp anlayamadığı hakkında bir türlü karara varamadık” dedi ve ekledi: “Sen ne düşünüyorsun?”

Biraz kuşkulu bir ifadeyle “Bilmiyorum. Ben olsam anlamazdım” dedi güzel kız ve sustu. Oyununa yoğunlaşmazsa, yeniden sahneye çıktığında Duran’ın yanında ezilmekten çekinmişti. Hakkını vermek gerekirse, genç oyuncu, Dante rolüyle sahnede ışıldıyordu.

Erdoğan Bey’in Oyunu

Dev iki zar sahnede son bir kez daha düşüp kalktıktan sonra, ayaklarının uçlarına basarak sahneyi terk ettiler.

Onlar çıkarken, fonda Çıplak Dağda Bir Gece’nin sihirli notaları kendini duyurmaya başladı. Yönetmen, tabii ki orijinali Musorgskiy tarafından bir cadıyı temsil etmek üzere bestelenen ve sonunda şeytanın galip geleceği versiyon yerine, aynı eserin Rimskiy-Korsakov tarafından geri planda kilise çanlarıyla sona eren yeniden düzenlemesini tercih etmişti.

Müzik yükselirken, Dante ve Vergilius müzik eşliğinde kayıkçı Kharon’un etrafında attıkları turu tamamladılar.

Şeytana tapanlar, siyah cüppelerinin içinde dört bir yanından tutarak taşıdıkları ve üzerinde sırtüstü bağlanmış bir kız çocuğu olan sunaklarıyla sahneye girdiler. İçlerinden biri, sırtında taşıdığı gongu yukarıdan sarkıtılan bir çengele astı ve elindeki tokmakla üç kez vurdu. Kısa bir süre için bile olsa Çıplak Dağda Bir Gece’yi duyulamaz hale getiren gong sesi üzerine, şeytana tapanlardan bir başkası, elinde taşıdığı sancak gibi katlanmış bez parçasını üç kere öpüp açtı. Siyah ipek üzerine gümüş sırmayla işlenmiş pentagram desenini seyircilerin de görmesini sağlayarak yere serdi.

Şeytana inananların sahnede görünmesiyle birlikte, genç oyuncu Duran Erdoğan Bey’li günlerinin ikincisine, Yassıada’daki Bulwer Köşkü’ne geri döndü:

Dinozor kılıklı bir sürat teknesiyle Yeniköy’deki kumarhanenin önünden ayrılışları, Yassıada’da tıpkı şu anda sahnede bulunanlar gibi bir şeytana tapan tarafından karşılanmaları, hayatının sonuna kadar unutamayacağı ayin, patlayan tabanca ve arkasındaki Erdoğan Bey...

Kostümleri hazırlayan modacı, her bir anını yeniden yaşamakta olduğu o ayine katılmadıysa da dersini belli ki iyi çalışmıştı. “Cüppeleri asıllarına bu kadar uygun tasarlayabildiğine göre” diye düşündü Duran, “bir yerlerden şeytana tapanların nasıl giyindiğini öğrenmiş olmalı.”

Şeytanın sahnedeki egemenliği, Dante ve Vergilius’un satanistlerin önüne geçmek üzere hareketlenmesiyle sona erdi. Kara cüppeliler oyunlarını devam ettirmek için Erdoğan Bey’in yanından geçerken, sunağın üzerine sırtüstü yatırılmış kız çocuğu rol icabı haykırmaya başladı.

Aynı anda Duran, Erdoğan Bey’le göz göze geldi. Tuhaf adam feryat etmeye, elleri ya da ayaklarıyla satanistleri canlandıranlara müdahale etmeye çalışıyor ama bir türlü başaramıyordu.

Duran “Tıpkı delirmiş gibi oynuyor” diye düşündü adamın davranışları üzerine.

Oyunun ilerleyen dakikalarında, sıra şeytan ayinini yöneten rahibin küçük kızı işetmesi ve gümüş kâsede biriken idrarı kendisinin ve öteki şeytana tapanların üzerine serpmesine gelince, izleyicilerden bir homurtu yükseldi.

Böyle olunca, sahnenin arkasında bulunan Cebrail ve Gizem ile sahnede oyununu sürdürmekte olan Duran, çalışmalarının salonda bulunanları yakaladığını, istedikleri etkiyi sağladığını düşündüler.

Peki, kayıkçı Kharon rolünü oynayan Erdoğan Bey nasıl davranıyor ve düşünüyordu aynı anda?

Tuhaf adam şeytan ayini bölümüyle birlikte iyice hezeyana kapılmıştı, başarılı olamayacağını bilmesine rağmen oturmakta olduğu özel sandalyeyi yerinden oynatmaya çalışıyordu. Başta Duran olmak üzere, birkaç kişi hariç kimse, onun tepkisinin gerçek nedenini bilmiyordu. Seyircilerin tümü ve oyuna emek verenlerin büyük bir kısmı, kayıkçı Kharon’u çileden çıkartanın gerçek nedenini dindarlara hakaret olarak yorumluyorlardı. Ama gerçekte hiç de böyle olmadığını Duran gayet iyi biliyordu. Çünkü kulaklarında, tuhaf adamın Yassıada’dan dönerlerken söylediği cümle çınlıyordu:

“Bilmek istediğim bir şey var, her gün ve dünyanın her yerinde, çoğunluk olmanın getirdiği imkânları kullanarak, azınlıkları yaralayacak şekilde dini

inanç dayatması yapanlar ile sana, arkadaşlarına ve bana Bulwer Köşkü'ndeki davranışı reva görenler arasında ne fark var?"

İşte kayıkçı Kharon rolünü oynayan Erdoğan Bey'i sahnede deliye döndüren neden buydu ve gösterdiği çılgın davranışlara yol açan da insanlığa dair bu düşünceleriydi.

Erdoğan Bey'in Bulwer Köşkü dönüşünde söylediği bu sözler ve söylerken girdiği hal o zaman ne kadar tuhaf gelmişse, şimdi aynı sahneye karşı gösterdiği tepki de tersine o kadar akıllıca geliyordu genç oyuncuya.

"Neyse" dedi kendi kendine Duran haklı olarak. Şimdi bütün bunlarla uğraşmanın ne yeri ne de zamanıydı.

İkinci Perde

İlk bölüm sona erince, Duran Cebrail'i aramış ama bulamamıştı. Bulsa, en azından ilk bölüm için söyleyeceği bir çift lafı vardı kuşkusuz ama yönetmen sırra kadem basmış ve genç oyuncu ikinci perdeyi oynamak üzere sahneye adımını atana kadar da ortalarda görünmemişti.

İkinci perde sokak çocuklarının dansıyla başladı. Birbirlerinin ellerindeki çürümüş yiyecekleri kapmaya çalışan, bir kenara konulmuş çöp bidonunu paylaşmak için savaşan çocukların dansı eşliğinde Beatrice ve Dante sahneye girdiler.

İzleyicilerden yükselen alkış ve dövmeli barmenin salonu yıkacak kadar yüksek çıkan "Bravo!"su da gösteriyordu ki seyirci oyunu sevmişti.

Sokak çocuklarıyla ilgili bölüm tamamlanınca, sahneyi bu kez kendisini yakan adam, yanmasın diye uğraşanlar ve yansın diye ellerini ovuşturanların dansı aldı.

Nutku tutulmuş vaziyette oyunu izleyen seyirciler bu bölümde önce Dante'nin repliğiyle irkildiler. Duran oyunun ilk saniyesinden itibaren yükselttikçe yükselttiği oyunculuk grafiğini daha da yükseğe çekti:

"Eteokles'le kardeşinin ateşe verildiği
Odun yığınından yükseliyormuş gibi
Gelen, çatallı alevin içindeki kim, bilmek istiyorum."

O susunca, Beatrice rolündeki Gizem ona karşılık verir gibi ve yüreğini yerinden çıkarıp sahnenin ortasına koyarcasına devam etti:

“Ulikses ile Diomedes ceza çekmekteler bu alevin içinde;
öfkede olduğu gibi, cezada da birlikteler;
At hilesine gözyaşı dökmekteler.”

Dante’nin ilk dizesiyle birlikte, ağlamaya başlayan kayıkçı Kharon rolündeki Erdoğan Bey, Beatrice’in sözleri üzerine iyice çileden çıktı. Hüngür hüngür ağlamasının yanına çılgınca davranışlar da ekledi. Seyirciler, elleri bağlı olduğu için gözyaşlarını silemeyen adamın durumuna cidden üzüldüler.

Acaba neler söylerdi kayıkçı Kharon ağzı bağlı olmasa? Ya da nasıl kullanırdı ellerini ve ayaklarını serbest bırakmış olsalar? Kendisini yakan adamın söndürülmesini engellemeye çalışanları nasıl gönderirdi cehennemin en dibine?

Sıra on iki yaşındaki kızı gözünü kırpmadan pazarlayan kadın satıcısı Semiramis sahnesine gelince, seyirciden gelen alkışı duyan Duran, az önce başarıya dair kapıldığı olumlu görüşünün sağlamasını yaptığını düşündü. Oyunun tüm kostümleri gibi Semiramis’inki de harikaydı.

Duran, Dante olarak, kostümüyle öne çıkan yaşlı orospuyu işaret ederek ilk sözlerini söyledi:

“Öyle şehvet düşkünüydü ki,
yasal kılmıştı zevk alınan her şeyi
örtmek için kendi ayıbını.
Semiramis’tir adı.”

Sonra elini indirdi, seyirciye dönüp anlatmaya başladı:

“Kimdir Semiramis diye soracaksınız değil mi? O Babil’de yaşayan, farklı diller konuşan pek çok halkın kraliçesiydi. Ninos’un eşiydi, ölünce onun yerine tahta geçti. İlk işi, öz oğluyla evlenmek oldu. Sadece o değildi cehennemi boylayan kraliçe: Kartacalı Dido, Troya’nın yıkılmasına yol açan Helen, şehvet düşkünü Mısır kraliçesi Kleopatra ve daha niceleri...”

Oyun başladığı gibi başarıyla sonuçlandı. Salon alkıştan yıkıldı.

Dante, Beatrice ve Vergilius ortalarında çılgın davranışlarını sürdürmekte olan kayıkçı Kharon olmak üzere bir kez daha eğildiler sahnede ve perde kapandı.

Kuliste

Duran sahneden içeriye adımını atar atmaz karşısına çıkan yönetmene gülümseyerek baktı. Tanışmalarının ilk dakikasından itibaren sürdürdüğü mesafeyi bir kenara bıraktı ve boynuna sarıldı:

"Sen yönetmen değilsin dostum, dâhisin!"

Cebrail genç oyuncunun davranışının samimi olduğunu hissedince "Büyütme Duran" dedi. Başka söyleyecekleri de vardı:

"Fuayeye gidip insanların ne söylediğini dikkatle dinleyeceğiz ve ancak o zaman anlayacağız iyi bir iş çıkarıp çıkarmadığımızı. Burada kendi kendimize gelin güvey olmamızın bir değeri yok."

Duran "Ama salon alkıştan yıkıldı" diyecek olduysa da yönetmen susturdu onu. "Haydi" dedi, "fuayeye gidelim ve görelim başarmış mıyız?"

Sonra "Kimse kostümünü çıkarmasın, herkes olduğu gibi geçsin fuayeye!" diye bağırdı. Bu arada başrol oyuncusunun koluna girdi ve yürümeye başladı.

Fuayeye doğru yürürlerken ilk sözleri Duran söyledi. Oyunun başından itibaren aklında olan soruyu sordu:

"Nasıl geldi, Erdoğan Bey'i sahneye çıkarmak aklına?"

Cebrail cevabını vermeden önce biraz düşündü.

"Sahnede gördüğün o insan var ya dostum, o sadece Erdoğan Bey değil. O günlerdir cevabını aradığın büyülü gerçekliğin ta kendisi!"

Duran şaşırdı. Cebrail devam etti:

"Hani o Erdoğan Bey'e sormak istediğin sorular var ya onların cevabı tam bu işte. Bir başka deyişle, hassas sınırın aşılma halinin kanlı ve canlı hali."

Duran "Ne demek istediğini anlamıyorum" dedi Cebrail'e.

Yönetmen devam etmek zorunda kaldı:

“Bir *İlahi Komedya* durumundan söz ediyorum dostum. Sana geçen altı gün boyunca *İlahi Komedya*’nın nasıl oynanması gerektiğini göstermeye çalışan Erdoğan Bey, onu yaşayarak öğrenmiş olanlardan maalesef. Tıpkı Dante gibi! Ve yine tıpkı onun gibi, bedelini senin de tanık olduğun üzere, çok ağır ödüyor...”

Duran az önce söylediği sözleri, bu kez biraz yüksek perdeden tekrarladı:

“Ne demek istediğini gerçekten de anlamıyorum Cebrail!”

“Büyülü gerçeklik, dekorun bir parçası değil Duran! Ama şimdi bunu unut. Çünkü fuayeye çok yaklaştık. Tıpkı az önce oynadığın oyun gibi çık seni alkışlayanların önüne. Hatta mümkünse, daha fazlasını yap. Kendin için değilse bile, Erdoğan Bey için yap bunu!”

Genç oyuncu durdu. Yönetmenin yüzüne baktı ve “Bir sorum daha var dışarıya çıkmadan önce” dedi.

“Ya şoför! Erdoğan Bey’in şoförü ne demek oluyor? Yoksa...”

“Tam düşündüğün gibi! Dayım bir şoför değil, Erdoğan Bey’e özel olarak hizmet veren bir psikiyatr. Seyircilerin arasında bulunmasının nedenini şimdi anlamışsındır sanıyorum. O Erdoğan Bey’in yakınında olduğu sürece, korkacak bir şey yok. Erdoğan Bey şu anda olduğu gibi zaman zaman hassas sınırı aşsa da dayımın sayesinde başa çıkılamaz hale gelmiyor.”

Yönetmen onu fuayeye doğru çekmeye çalıştıysa da genç oyuncu yürümedi.

“Peki, o sandalye neyin nesiydi? Dekordu değil mi?”

Yönetmenin bu seferki gülümsemesi hüzünlüydü.

“Değildi Duran!”

Cebrail aynı anda, bir adım sonra fuayeye çıkmış olacaklarını hesaba katıp yüzünü değiştirdi. Bir gözünü kırptı ve sözlerini sürdürdü:

“Ayrıca, ne olur ne olmaz, değil mi? Deliyle belki çuvala girilir ama sahneye çıkılmaz! Onun için doktorunu yanında getirdim.”

Duran oyun boyunca sahnede özel sandalyesinde yer yer ağlayıp yer yer bağırmaya çalışan, arada bir kollarını ve bacaklarını kurtarmak için uğraşan Erdoğan Bey’i düşündü ve başını salladı. Son adımını atıp kapıyı açmadan önce “Şimdi nerede?” diye sordu.

Alacağı cevap, genç oyuncunun üzülmesine yol açacaktı:

“Eğer dayımın tahminleri çıkarsa fuayede bizi bekliyordur. Aksi takdirde, resepsiyondan sonra İtalyan konuklardan da izin alıp, beş on dakikalığına da olsa onu ziyaret etmemiz lazım.

Genç oyuncu kapıyı iterken “İçeride değilse La Paix’dedir mi demek istiyorsun?” diye sordu.

Cebrail başını salladı ve kapıyı itip Duran’ı fuayeye çıkardı.

Fuayede

Genç oyuncunun gözleri fuayeyi bir radar gibi taradı. Önce anne ve babası ile yanlarında bulunan üç İtalyan çekti dikkatini. İleride bir yerde, dövmeli barmen biri Gizem olmak üzere iki güzel kızın üzerine çıkmış gibi bir görünüm sergiliyordu. Bir köşede sokak çocukları sağa sola bakıyorlardı. Bir başka köşede Yeniköy’deki kumarhanenin sahibi sahnede iki zarı temsil eden iki oyuncuyla ahbaplık ediyordu. Birden az ileride özel sandalyesine bağlı duran Erdoğan Bey’i gördü. Beyaz önlüğü içinde üzerine eğilmiş ızbandut şoförü ve iki hastabakıcısının yardımıyla su içmeye çalışıyordu.

Duran adama doğru koştu. O koşarken Erdoğan Bey ilacını yuttu ve başını kaldırdı. Genç adamı karşısında görünce “Merhaba!” dedi. Duran adamın ellerinin ayaklarının bağlı olmasına aldırmadan sarıldı. “Başardık!” dedi. Adam da ona “Başardın!” diye karşılık verdi.

Genç adam bu karşılığı alınca Erdoğan Bey’in kulağına eğildi, sadece onun duyacağı bir sesle “Sahnede siz sustunuz ben konuştum ama asıl konuşan ben değildim sizdiniz” dedi.

Erdoğan Bey başını salladı ve “Bunu bana değil ona söyle” dedi ve yanında durmakta olan psikiyatrı işaret etti.

Duran derhal adamın elini sıktı ve “Sizinle yarın görüşmek istiyorum” dedi.

Psikiyatr “Neden?” diye sordu.

“Hassas sınırı geçmek üzere miyim diye sormak istiyorum.”

Psikiyatr, tıpkı Tarlabaşı'nda küçük kızı kurtarırlarken ve Osmanlı evinde duyduğu gibi yumuşacık bir ses tonu ve pırıl pırıl Türkçe'siyle bir salon beyefendisi gibi konuştu:

"Nereye gelmek istiyorsun, tekkeye mi, hastaneye mi?"

Ve devam etti:

"Hassas sınırın dışına çıkmamanın yolunun, büyülü gerçeklik içinde kalmaktan geçtiğini yaşayarak öğrendin. Ayrıcalıklısın!"

Duran adamla ilgili olarak tıpkı daha önce olduğu gibi "Ayı postunda bir beyefendi" diye düşünecekken Gizem koluna dokundu.

"Seninle tanıştırmak istediğim biri var burada Duran" dedi.

Genç adam psikiyatra ve Erdoğan Bey'e "Pardon" deyip arkasını dönünce, güzel kızı bir başka güzel kızın yanında gördü. Gizem'in tüm kadınsılığına karşılık daha çok bir erkek gibi görünen genç kadın "Merhaba" dedi tok bir ses tonuyla Duran'a.

Genç oyuncu onu "Merhaba" diye yanıtladı. Bu arada Gizem erkeksi kadını işaret ederek "Sevgilim" dedi ve devam etti: "Çok yakışıklı değil mi?"

Duran şaşkınlığını belli etmemeye çaba gösterirken, yardımına dövmeli barmen yetişti:

"Kafan basıyor mu şu duruma? Dünyanın en güzel kızı, kendisine sevgili olarak başka bir güzel kız seçiyor. Allahtan reva mı bu? Sen de kalkıyor, Dante rolünde sahnede cehennemi canlandırıyorsun. Gerçek cehennem bu dünyada dostum, bu dünyada!"

Barmen sözünü tamamlarken, ilerlerden bir yerden gelen Burak onun bıraktığı yerden devam etti:

"Doğru söyle Gizem, gerçekten lezbiyen misin?"

Duran o anda, uzaklardan bir yerden annesinin kendisine kızgın bir yüzle "Buraya gel!" diye işaret ettiğini gördü. Genç adam anne ve babasının üç İtalyan'la birlikte fuayede kendisini beklemekte olduğunu hatırladı.

Genç oyuncu, Erdoğan Bey ve psikiyatrın, Gizem ve sevgilisinin, Burak ve dövmeli barmenin oluşturduğu gruptan "Siz konuşmaya devam edin,

İtalya’dan gelen seçiciler kurulunun oyunumuzu beğenip beğenmediğini öğrenmem lazım” diyerek ayrıldı.

Bay ve Bayan Pisani Duran’ı seçiciler kuruluna “Oğlumuz!” diye takdim ettiler.

Bayan Pisani yine çok formdaydı. İtalyanların merhaba bile demelerine fırsat vermeden oğluna mutlu haberi verdi:

“Biliyor musun Duran, misafirlerimiz oyunu çok beğenmiş.”

Genç oyuncu duyduklarına gerçekten sevindi. Etrafına bakındı. Bir an önce Cebrail’i bulup bu haberi onunla paylaşmalıydı. Yönetmen ilerde, kostümleri tasarlayan modacı arkadaşıyla birlikteydi. Seçiciler kurulu ve annesi ile babasına “Bir saniye, yönetmeni de alıp geliyorum” dedi ve yanlarından ayrıldı.

Bir koşu kulise giden genç adam fuayeye elinde *İlahi Komedya*’nın bir haftadır yanından ayırmadığı nüshasıyla döndü.

Etrafa bakındı. Yönetmen hâlâ kostümleri tasarlayan arkadaşının yanındaydı. Genç oyuncu elindeki kitabı ve yanında getirdiği kalemi, bir sayfayı göstererek yönetmene uzattı:

“Şurayı imzalar mısın lütfen?”

Genç oyuncunun Cebrail’e imzalanmak üzere uzattığı kitapta açık olan sayfa, harika bir yazıyla kaleme alınmıştı:

“Dünyanın derinliklerini ziyaret et, damıtırken gizli taşı bulacaksın!”